

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ СТАТИСТИКА АГЕНТТІГІ

«Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексіне (ерекше бөлігі)» сәйкес бұл материал көбейтуге (көшіруге) жатпайды, статистикалық ақпараттарды өз жарияланымдарында (басылымдарында) пайдаланған жағдайда Қазақстан Республикасы Статистика агенттігіне сілтеме жасау міндетті.

В соответствии с «Гражданским кодексом Республики Казахстан (особенная часть)» данный материал не подлежит размножению (копированию), при использовании статистической информации в своих публикациях (изданиях) обязательна ссылка на Агентство Республики Казахстан по статистике.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ӘЛЕУМЕТТІК-ЭКОНОМИКАЛЫҚ ДАМУЫ

СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКОЕ РАЗВИТИЕ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

2008 жылғы қаңтар-тамыз
январь-август 2008 года

Астана 2008

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ӘЛЕУМЕТТІК-ЭКОНОМИКАЛЫҚ ДАМУЫ**

**Ай сайынғы ақпараттық-талдамалы
журнал**

1991 жылдан бастап шығады

Құрылтайшы: Қазақстан Республикасы
Статистика агенттігі

Бас редактор – А. Мешімбаева

**СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКОЕ РАЗВИТИЕ
РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН**

**Ежемесячный информационно-аналитический
журнал**

Издается с 1991 года

Учредитель: Агентство Республики Казахстан по
статистике

Главный редактор – А. Мешимбаева

«Қазақстан Республикасының әлеуметтік-экономикалық дамуында» 2008 жылғы қаңтар-тамыздағы ел экономикасының дамуы туралы жедел статистикалық деректер бар.

«Қазақстан Республикасы және оның өңірлерінің әлеуметтік-экономикалық дамуының статистикалық көрсеткіштері» қосымшасында тиісті бөлімдер бойынша кестелік материал келтірілген.

Қазақстан Республикасы Статистика агенттігінің «Қазақстан Республикасының әлеуметтік-экономикалық дамуы (жедел деректер)» ай сайынғы журналын электрондық түрде де ұсыну мүмкіндігі бар.

Мекен-жайы: Қазақстан Республикасы, 010000
Астана қаласы, Сол жағалау, Министрліктер Үйі,
35 көше, 2 үй
Қазақстан Республикасы Статистика агенттігі
Телефон: 8 (7172) 74-92-95
Факс: 8 (7172) 74-95-46
Электрондық мекен-жай: stat@mail.online.kz
Веб-сайт: http://www.stat.kz

Шартты белгілер:

-- құбылыс жоқ
0,0 – болмашы шама
... – деректер жоқ

Таралымы: 250 дана
Көлемі = 12,36 ЕБТ

Журнал Қазақстан Республикасының Мәдениет, ақпарат және қоғамдық келісім министрлігінде 2002 жылғы 14 тамызда тіркелген №3156-Ж

«Социально-экономическое развитие Республики Казахстан» содержит оперативные статистические данные о развитии экономики страны в январе-августе 2008г.

В приложении «Статистические показатели социально-экономического развития Республики Казахстан и ее регионов» приведен табличный материал по соответствующим разделам.

Агентство Республики Казахстан по статистике имеет возможность предоставлять ежемесячный журнал «Социально-экономическое развитие Республики Казахстан (оперативные данные)» также в электронном виде.

Адрес: Республика Казахстан, 010000
г. Астана, Левый берег, Дом Министерств,
35 улица, д. 2
Агентство Республики Казахстан по статистике
Телефон: 8 (7172) 74-92-95
Факс: 8 (7172) 74-95-46
Электронный адрес: stat@mail.online.kz
Веб-сайт: http://www.stat.kz

Условные обозначения:

-- явление отсутствует
0,0 – незначительная величина
... – данные отсутствуют

Тираж: 250 экз.
Объем = 12,36 УПЛ

Журнал зарегистрирован в Министерстве культуры, информации и общественного согласия Республики Казахстан 14 августа 2002г. №3156-Ж

Мазмұны

1.	Қазақстан Республикасының 2008 жылғы қаңтар-тамыздағы әлеуметтік-экономикалық дамуының қысқаша қорытындылары.....	5
2.	Тауарлар мен қызметтер өндірісі	7
2.1	Өнеркәсіп өндірісі	7
2.2	Ауыл шаруашылығы	11
2.3	Құрылыс.....	13
2.4	Көлік	16
2.5	Байланыс.....	17
2.6	Сауда және өзге де қызметтер	19
3.	Шағын кәсіпкерлік субъектілері мониторингі.....	21
4.	Сыртқы сауда	24
4.1	Сыртқы сауда айналымы	24
4.2	ТМД мемлекеттерімен сыртқы сауда	25
4.3	Әлемнің басқа елдерімен сыртқы сауда	25
5.	Инвестициялар	26
6.	Бағалар.....	28
6.1	Тұтыну бағалары.....	28
6.2	Экономиканың нақты секторындағы баға	30
7.	Қаржы жүйесі.....	33
7.1	Мемлекеттік қаржы	33
7.2	Ақша-кредит жүйесі	35
8.	Еңбек рыногы және еңбекақы төлеу	37
8.1	Жалданып жұмыспен қамтылу	37
8.2	Жұмыссыздық және жұмыспен қамту	38
8.3	Еңбекақы төлеу.....	39
9.	Халық табысы.....	40
10.	Демографиялық процестер және әлеуметтік сала.....	41
10.1	Демографиялық ахуал	41
10.2	Халықтың ауру-сырқаулығы.....	43
10.3	Қылмыстылық	44
11.	Қазақстан Республикасы өңірлерінің әлеуметтік-экономикалық жағдайы: салыстырмалы талдау	45
12.	Конъюнктуралық зерттеулер	48
12.1	Өнеркәсіп кәсіпорындарының іскерлік белсенділігін зерттеу.....	48
12.2	Сауда кәсіпорындарының іскерлік белсенділігін зерттеу	48
12.3	Тұтынушыларды зерттеу.....	49
13.	ТМД елдерінің әлеуметтік-экономикалық жағдайы	51

Содержание

1.	Краткие итоги социально-экономического развития Республики Казахстан в январе-августе 2008 года	55
2.	Производство товаров и услуг	57
2.1	Промышленное производство	57
2.2	Сельское хозяйство	61
2.3	Строительство	63
2.4	Транспорт	66
2.5	Связь	67
2.6	Торговля и прочие услуги	69
3.	Мониторинг субъектов малого предпринимательства	71
4.	Внешняя торговля	74
4.1	Внешнеторговый оборот	74
4.2	Внешняя торговля с государствами СНГ	75
4.3	Внешняя торговля с другими странами мира	75
5.	Инвестиции	76
6.	Цены	78
6.1	Потребительские цены	78
6.2	Цены в реальном секторе экономики	80
7.	Финансовая система	83
7.1	Государственные финансы	83
7.2	Денежно-кредитная система	85
8.	Рынок труда и оплата труда	87
8.1	Занятость по найму	87
8.2	Безработица и обеспечение занятости	88
8.3	Оплата труда	89
9.	Доходы населения	90
10.	Демографические процессы и социальная сфера	91
10.1	Демографическая ситуация	91
10.2	Заболеваемость населения	93
10.3	Преступность	94
11.	Социально-экономическое положение регионов Республики Казахстан: сравнительный анализ	95
12.	Конъюнктурные обследования	98
12.1	Обследование деловой активности промышленных предприятий	98
12.2	Обследование деловой активности предприятий торговли	98
12.3	Обследование потребителей	99
13.	Социально-экономическое положение стран СНГ	101

1. ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ 2008 ЖЫЛҒЫ ҚАҢТАР-ТАМЫЗДАҒЫ ӘЛЕУМЕТТІК-ЭКОНОМИКАЛЫҚ ДАМУЫНЫҢ ҚЫСҚАША ҚОРЫТЫНДЫЛАРЫ

Экономиканың нақты секторы. 2008 жылғы қаңтар-тамыздағы өнеркәсіп өндірісінің көлемі қолданыстағы бағамен 7301,2 млрд. теңгені құрады, бұл 2007 жылғы қаңтар-тамыздағыдан 3,0% көп. 2007 жылғы осы кезеңмен салыстырғанда кен өндіру өнеркәсібінде өндіріс көлемі 5,3%-ға, электр энергиясын, газ бен су өндіруде және бөлуде – 9,0%-ға өсті, өңдеу өнеркәсібінде 0,8%-ға азайды.

2008 жылғы қаңтар-тамыздағы ауыл шаруашылығы жалпы өнімінің көлемі ағымдағы бағамен 552,2 млрд. теңгені құрап, 2007 жылғы қаңтар-тамызбен салыстырғанда 20,2% өсті.

2008 жылғы қаңтар-тамызда жүк тасымалдаудың жалпы көлемі (коммерциялық тасымалдаумен шұғылданатын көліктік емес ұйымдар мен кәсіпкерлер тасымалдаған жүк көлемінің бағасын есепке алғанда) 1355,6 млн. тоннаны құрап, 2007 жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда 3,0% өсті.

Есепті кезеңде бөлшек сауда тауар айналымының көлемі (қоғамдық тамақтандыру айналымынсыз) 1527,6 млрд. теңгені құрап, 2007 жылғы қаңтар-тамызбен салыстырғанда 2,7% артты.

2008 жылғы қаңтар-тамызда негізгі капиталға жұмсалған инвестициялардың көлемі 2174,9 млрд. теңгені құрады, бұл 2007 жылғы қаңтар-тамызға қарағанда 9,7% артық.

2008 жылғы 1 қыркүйектегі жағдай бойынша республикада 279134 заңды тұлғалар тіркелген, соның ішінде қызметкерлерінің саны 50 адамға дейінгілер - 263942. Жұмыс істеп тұрған заңды тұлғалар – 190897. Жұмыс істеп тұрған заңды тұлғалардың ішінде шағын кәсіпорындар – 176657 құрайды, олардан шағын бизнес субъектілері - 129835.

Сыртқы сауда. 2008 жылғы қаңтар-шілдеде Қазақстанның сыртқы сауда айналымы (Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігі Кедендік бақылау комитетінің деректері, ұйымдаспаған сауданы есепке алмағанда) 63078,3 млн. АҚШ долларын құрап, 2007 жылғы қаңтар-шілдемен салыстырғанда 45,3% өсті, оның ішінде экспорт – 42022,4 млн. АҚШ доллары (64,7% өсті), импорт – 21055,9 млн. АҚШ доллары (17,5% өсті) болды.

Баға. Тұтыну бағаларының индексі 2008 жылғы тамызда 2007 жылғы желтоқсанмен салыстырғанда 107,5% құрады. Азық-түлік тауарларының бағалары 8,7%-ға, азық-түлік емес тауарлар – 5,8%, ақылы қызметтер – 7,5% өсті. Өнеркәсіп өнімін өндіруші кәсіпорындар бағалары 2008 жылғы тамызда 2007 жылғы желтоқсанмен салыстырғанда 38,8% өсті.

Қаржы. Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің жедел деректері бойынша Қазақстан Республикасының Мемлекеттік бюджетіне түскен табыстар көлемі 2008 жылғы 1 тамызға 2021,3 млрд. теңгені, ал шығын – 1887,5 млрд. теңгені құрады. 2007 жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда табыстар 28,2% артты, шығындар 33,2% өсті.

Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің деректері бойынша екінші деңгейдегі банктердің экономика салаларына салған кредиттік салымдары 2008 жылғы шілденің соңына 7278,2 млрд. теңгені құрады. Кредиттік салымдардың жалпы көлемінде ұзақ мерзімді кредиттердің үлесі 80,1%, шетел валютасындағы кредиттердің үлесі 42,4% құрады. 2008 жылғы шілденің соңына банк жүйесіндегі депозиттер көлемі 4631,3 млрд. теңгені құрады, бұл 2007 жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда 21,8% көп, халық депозиттері 1470,7 млрд. теңге болды, бұл 2007 жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда 1,3% көп.

Еңбек рыногы. 2008 жылғы тамызда жұмыссыздар саны, сараптамалық бағалау бойынша, 520,5 мың адамды, экономикалық тұрғыдан белсенді халық санындағы жұмыссыздық деңгейі 6,3%, оның ішінде жұмыссыздар ретінде жұмыспен қамту органдарында тіркелген адамдар саны ағымдағы жылғы тамыздың соңында 63,9 мың адамды құрады, экономикалық тұрғыдан белсенді халық санындағы олардың үлесі – 0,8%.

Халықтың табысы. 2008 жылғы шілдеде, бағалау бойынша, халықтың орта есеппен жан басына шаққандағы атаулы ақшалай табысы 30526 теңгені құрап, 2007 жылғы шілдемен салыстырғанда – 20,7%, нақты ақшалай табысы – 0,6% өсті.

2008 жылғы шілдеде қызметкерлерге есептелген орташа айлық атаулы жалақы 63250 теңгені құрап, 2007 жылғы шілдемен салыстырғанда 18,3% өсті. Нақты жалақы 1,4% төмендеді.

Негізгі әлеуметтік-экономикалық индикаторлар

А	Өлшем бірлігі	2008 жылғы қаңтар-тамыз	2008 жылғы тамыз	Өткен жылғы тиісті кезеңге %-бен		2008 жылғы тамыз 2008 жылғы шілдеге %-бен
				2008 жылғы қаңтар-тамыз	2008 жылғы тамыз	
А	Б	1	2	3	4	5
Экономикалық көрсеткіштер						
Қысқа мерзімді экономикалық индикатор ¹⁾	%-бен			104,9	104,8	
Өнеркәсіп өнімінің (тауарлардың, қызметтердің) көлемі	млрд. теңге	7301,2	1005,8	103,0	101,0	105,5
Ауыл шаруашылығы жалпы өнімінің көлемі	млрд. теңге	552,2	188,7	120,2	168,1	301,4
Құрылыс жұмыстарының көлемі	млрд. теңге	1045,8	171,6	104,0	90,1	78,2
Негізгі капиталға жұмсалған инвестициялар	млрд. теңге	2174,9	343,1	109,7	103,6	105,3
Көліктің барлық түрлерімен жүк тасымалдау	млн. тонна	1355,6	208,2	103,0	103,2	107,9
Байланыс қызметтерінің көлемі	млрд. теңге	268,0	35,5	117,3	101,7	104,3
Өткізудің барлық арналары бойынша бөлшек сауда тауар айналымы	млрд. теңге	1527,6	229,0	102,7	103,7	105,8
Сыртқы сауда айналымы ²⁾³⁾ соның ішінде:	млн. АҚШ доллары	63078,3	10938,1	145,3	160,2	103,7
экспорт		42022,4	6975,4	164,7	188,2	99,2
импорт		21055,9	3962,7	117,5	127,0	112,9
Тұтыну бағаларының индексі				119,4	107,5 ⁴⁾	100,8
Өнеркәсіп өнімін өндірушілер бағаларының индексі				150,7	138,8 ⁴⁾	100,0
Жұмыссыздар саны (бағалау)	мың адам		520,5		89,2	98,0
Орта есеппен жан басына шаққандағы ақшалай табыс (бағалау) ²⁾	теңге	204262	30526	123,1 ⁵⁾	120,7 ⁵⁾	98,2
Нақты ақшалай табыс (бағалау) ²⁾	%-бен			103,2 ⁵⁾	100,6 ⁵⁾	97,3
Бір қызметкердің орташа айлық жалақысы ²⁾ :						
атаулы	теңге	58490	63250	118,0	118,3	100,4
нақты	%-бен			98,9	98,6	99,5
Қаржы көрсеткіштері⁶⁾						
М3 ақша жиыны	млрд. теңге		1669,9		98,4	95,3
Айналымдағы қолма-қол ақша	млрд. теңге		787,0		96,5	102,3
Банк жүйесіндегі депозиттер	млрд. теңге		4631,3		121,8	104,6
соның ішінде халық депозиттері	млрд. теңге		1470,7		101,3	101,3
Екінші деңгейдегі банктер кредиттері	млрд. теңге		7278,2		105,9	100,4
одан ұзақ мерзімді кредиттер	млрд. теңге		5830,3		107,4	99,9

¹⁾ Алты сала (ауыл шаруашылығы, өнеркәсіп, құрылыс, сауда, көлік, байланыс) өсуінің нақты қарқыны бойынша есептеледі.

²⁾ 1-баған – 2008 жылғы қаңтар-шілде; 2-баған – 2008 жылғы шілде; 3-баған – 2008 жылғы қаңтар-шілде 2007 жылғы қаңтар-шілдеге %-бен; 4-баған - 2008 жылғы шілде 2007 жылғы шілдеге %-бен; 5-баған – 2008 жылғы шілде 2008 жылғы маусымға %-бен.

³⁾ Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігі Кедендік бақылау комитетінің деректері, ұйымдаспаған сауданың есебінсіз.

⁴⁾ 2007 жылғы желтоқсанға.

⁵⁾ 2007 жылғы қаңтар-шілдедегі және шілдедегі нақтыланған деректерге %-бен.

⁶⁾ ҚР Ұлттық Банкінің деректері бойынша, 2008 жылғы шілденің соңына.

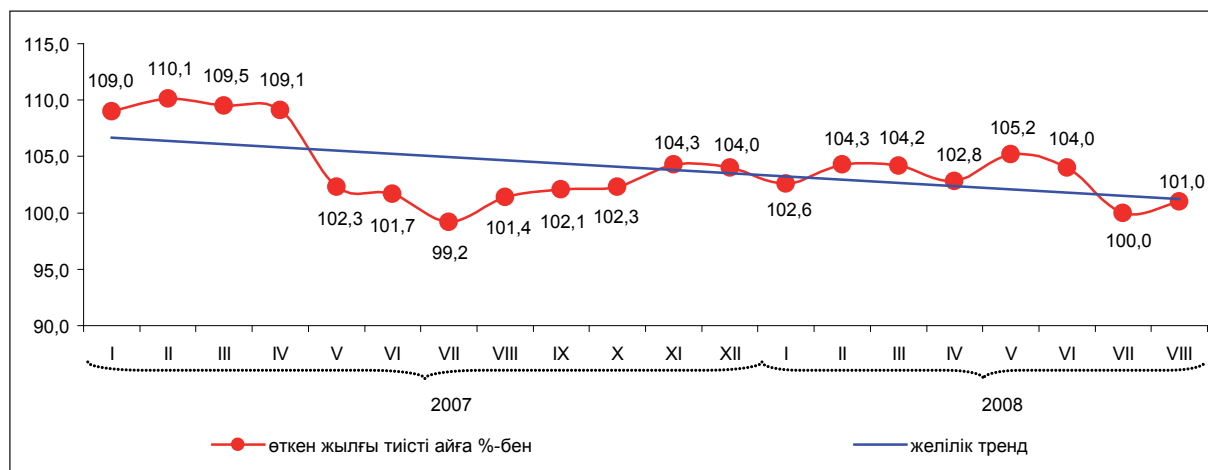
Ескерту: Өнеркәсіп өнімінің көлемі тиісті жылдардағы кәсіпорындар құрылымы бойынша келтірілген. Өткізудің барлық арналары бойынша бөлшек сауда тауар айналымы қоғамдық тамақтандыру қызметтерін есепке алмайды.

2. ТАУАРЛАР МЕН ҚЫЗМЕТТЕР ӨНДІРІСІ

2.1 ӨНЕРКӘСІП ӨНДІРІСІ

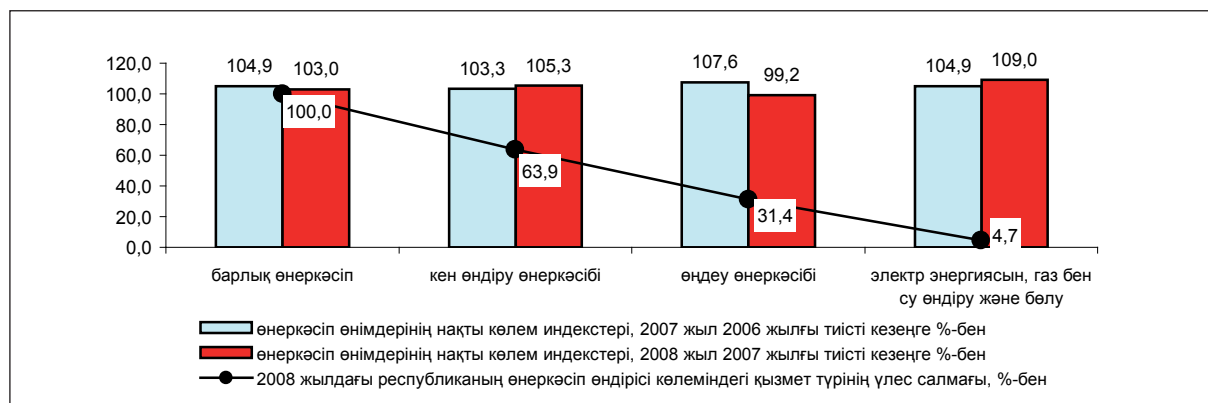
2008ж. қаңтар-тамызда 2007ж. қаңтар-тамыздағы деңгейге өнеркәсіп өндірісінің нақты көлем индексі 103% (2005ж. – 105,3%, 2006ж. – 107,2%, 2007ж. – 104,9%) құрады. Есепті кезеңде 7301,2 млрд. теңгенің өнеркәсіп өнімі өндірілді. Өндіріс көлемінің өсуі, Ақмола, Қарағанды, Қызылорда облыстары және Астана, Алматы қалаларынан басқа, республиканың барлық өңірлерінде байқалды.

Өнеркәсіп өнімдерінің нақты көлем индекстері

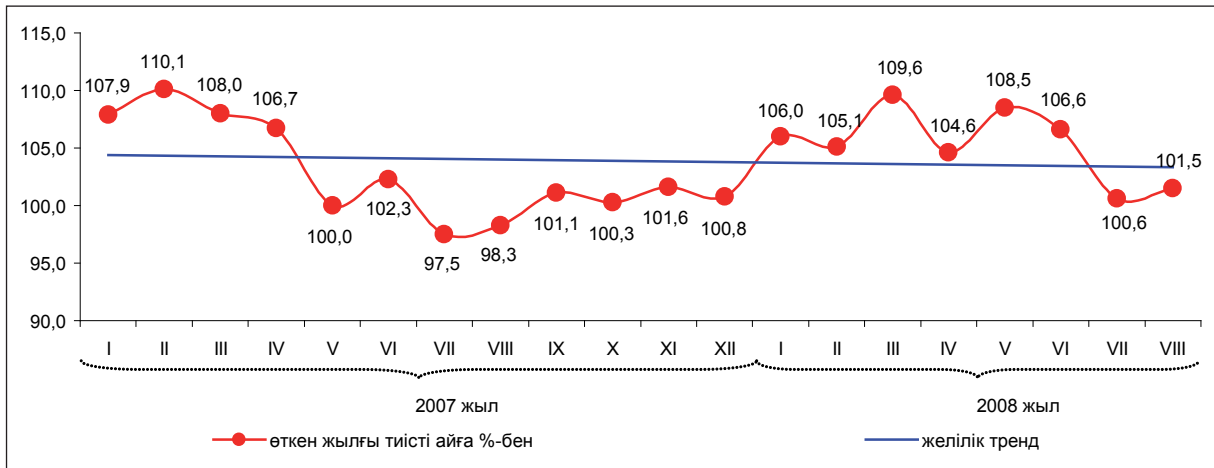
Тұтастай өнеркәсіп бойынша нәтижелердің қалыптасуына кен өндіру өнеркәсібі аса үлкен ықпал етті. Есепті кезеңде оның үлесі өндірістің республикалық көлемінде 63,9% (2006-2007 жылдары ол 58-57%) құрады. Өңдеу өнеркәсібіне өнеркәсіп өнімінің барлық көлемінің 31,4%-ы (37-38%) келді.

2007-2008 жылдардағы қаңтар-тамызда өнеркәсіп өнімдерінің нақты көлем индекстері және өнеркәсіптің салалық құрылымы

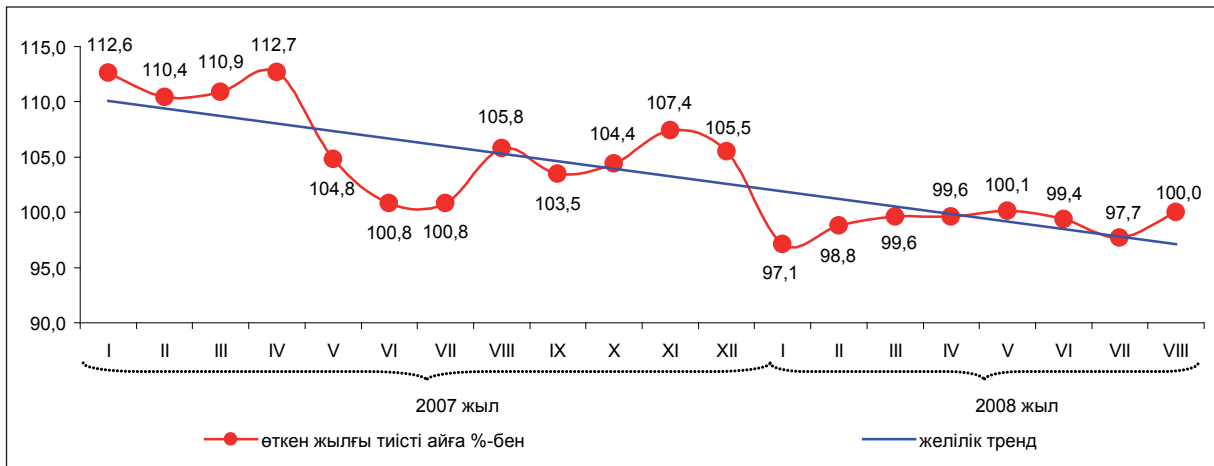
Кен өндіру өнеркәсібінде өткен кезеңде 4665,8 млрд. теңгенің өнімі өндірілді, бұл өткен жылғы тиісті кезеңнен 5,3%-ға жоғары. Мұнай өндіру негізі Атырау облысының кәсіпорындары есебінен артты. Сондай-ақ, табиғи газ, газ конденсаты, көмір өндірісі өсті. Қарағанды облысында мыс кені және мыс қойыртпасындағы мыс, Қостанай облысында теміркенді шөкентастар шығару қысқарды.

Кен өндіру өнеркәсібінің нақты көлем индекстері

Өңдеу өнеркәсібінде ағымдағы жылғы қаңтар-тамызда өндіріс 0,8%-ға төмендеп, 2295,8 млрд. теңгені құрады. Құрылыс материалдарын, қара металдар, сүрек, қағаз, көлік құралдары мен жабдықтарын шығару қысқарды.

Өңдеу өнеркәсібінің нақты көлем индекстері

Сусындарды қоса, тамақ өнімдерінің өндірісі 458 млрд. теңгені немесе нақты көлем индексі 2007 жылғы қаңтар-тамыздағы деңгейге 102,7% құрады. Ет, шұжық өнімдері, ұн, жарма, нан, қант, макарон өнімдерін шығару өсті. Жеміс және көкөніс шырындары, күнбағыс майы, сүт, сары май, ірімшік және сүзбе, кондитерлік өнімдерін және темекі өнімдерін шығару қысқарды.

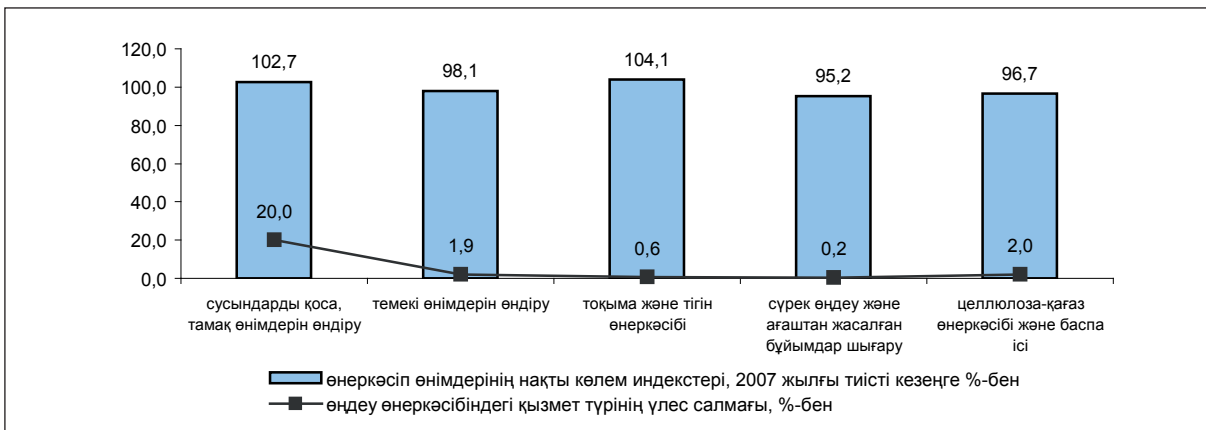
Есепті кезеңде **тоқыма және тігін өнеркәсібінде** өндіріс 4,1%-ға өсті. Мақта талшығының, свитерлер, жемпірлер және пуловерлер өндіру артты. Кілем, кілем бұйымдарын және қалпақтар, бас киімдер (Алматы қаласы) шығару төмендеді.

Аяқ киімдер және теріден жасалған былғары шығаруының өсуі есебінен **былғары, былғарыдан жасалған бұйымдар мен аяқ киімдердің** өндіріс көлемі дерлік 2 есеге өсті.

Сүрек өңдеу және ағаштан жасалған бұйымдар шығару көлемі 2007 жылғы қаңтар-тамыздағы деңгейге 95,2% құрады. Ағаш материалдары, ағаш талшығынан жасалған тақталар, терезелер және есіктер, рейкалар және штапиктер шығару қысқарды. Теміржол немесе трамвай шпалдарын, ағаш жәшіктерінің, паркетердің, құрылыстық ағаш конструкцияларының өндірісі өсті.

Ағымдағы жылғы қаңтар-тамызда **целлюлоза-қағаз өнеркәсібінде және баспа ісінде** нақты көлем индексі 96,7% деңгейде қалыптасты. Кітаптар және кітапшалар, заттаңбалар мен құлақша қағаздар, тұсқағаз және оқушы дәптерлері өндірісі төмендеді.

**2008 жылғы қаңтар-тамыздағы өңдеу өнеркәсібі қызметінің
жекелеген түрлерінің нақты көлем индекстері және үлес салмағы**

Ағымдағы жылғы қаңтардан бастап тамызға дейінгі кезеңде **кокс, мұнай өнімдерін және ядролық материалдар** 157,4 млрд. теңгеге өндірілді, бұл өткен жылғы деңгейден 6%-ға асып түсті. Газойльдер, мазут, сұйытылған бутан және битумдар өндіру артты. Павлодар облысында бензин мен керосин шығару төмендеді. Атырау облысында керосин шығару қысқарды.

Ағымдағы жылғы қаңтар-тамызда күкірт және фосфор қышқылын, натрий трифосфатын және бихроматын, хром триоксидінің, хром тотығын шығаруының арту есебінен, **химия өнеркәсібінде** (111,7%) өндіріс артты. Азотты тыңайтқыштар (Маңғыстау облысы), хром илегіш (Ақтөбе облысы) өндірісі қысқарды.

Резеңке және пластмасса бұйымдарын өндіруде нақты көлем индексі 106% құрады. Резеңкеден және пластмассадан жасалған құбырлар, түтіктер және шлангілер, резеңке ленталар шығару өсті. Пластмассадан жасалған тақталар, табақтар мен жолақтар, есіктер және терезелер өндіру төмендеді.

2008 жылғы басынан бастап бергі кезеңде дейін **өзге де металл емес минералды өнімдер өндірісінің** едәуір төмендеуі (қаңтардағы 10,4%-дан қаңтар-тамыздағы 26,8%-ға дейін) байқалды. Есепті кезеңде көлем 134,2 млрд. теңгені құрады. Өнімге сұраныстың азаюына байланысты құрылыс материалдары: цемент, әк, тақталар, тақтайшалар, силикат және қож кірпіштер, бетон, бетоннан жасалған құрылыс конструкцияларын шығару (Шығыс Қазақстан облысы, Астана, Алматы қалалары) төмендеді.

Металлургия өнеркәсібі үлесіне өңдеу өнеркәсібі көлемінің 45%-на жуығы келеді. Өткен кезеңде 496,8 млрд. теңгенің қара металлургия, 468,5 млрд. теңгенің түсті металлургия өнімі өндірілді. **Қара металлургияда** Қарағанды облысында шойын, болат және жалпақ илек шығаруының төмендеуі есебінен нақты көлем индексі 97,2% құрады. **Түсті металдар** өндірісі 1,4%-ға төмендеді. Тазартылған алтын, алюминий тотығы, мыс сымдарын, өңделмеген мырыш шығару артты.

**2008 жылғы қаңтар-тамыздағы өңдеу өнеркәсібі қызметінің
жекелеген түрлерінің нақты көлем индекстері және үлес салмағы**

Машина жасау саласында 188,1 млрд. теңгеге өнім өндірілді немесе өткен жылғы тиісті деңгейге 96%.

Машиналар мен жабдықтар өндірісі 8,8%-ға өсті. Мойынтіректер, қозғалтқыштар, қатарлап дестегіштер, орталықтан тепкіш сорғылар, тракторлар, өрт сөндіргіштер, мұнай-газды қайта өңдейтін жабдықтар шығару артты. Сонымен қатар, автоматтық кір жуғыш машиналар және кен өндірісіне арналған машиналар (Алматы қаласы), мұнай кәсібіне арналған жабдықтар (Солтүстік Қазақстан облысы) шығару қысқарған.

Электр жабдықтары, электрондық және оптикалық жабдықтардың шығарылымы 101,2% құрады. Трансформаторлар, оқшауландырылған сымдар мен кабельдер, бөлуге арналған қалқандар, теледидарлар өндірісі артты. Цифрлық есептеу машиналары, сұйықтықтың және электр энергиясын санауыштары, аккумуляторлар, конденсаторлар шығаруы төмендеді. Магнитофондар шығару тоқтатылды (Алматы қаласы).

Көлік құралдары мен жабдықтар 66 млрд. теңгеге шығарылды, бұл өткен жылғы деңгейден 18,3%-ға төмен. Ақмола облысында жүк тасымалдайтын және Шығыс Қазақстан облысында жеңіл автомобильдер 2007 жылғы қаңтар-тамыздағыдан аз шығарылған.

Өнеркәсіптің өзге де салаларында ағымдағы жылғы қаңтар-тамызға өндіріс (76,1%) негізінен отыруға арналған, ағаштан жасалған кеңсе және ас үйге арналған жиһаз, ағаш төсектер, зергерлік бұйымдар, спорт тауарларды шығару есебінен төмендеді.

2008 жылғы қаңтар-тамыздағы электр энергиясын, газ бен су өндіру және бөлудің нақты көлем индекстері және үлес салмағы

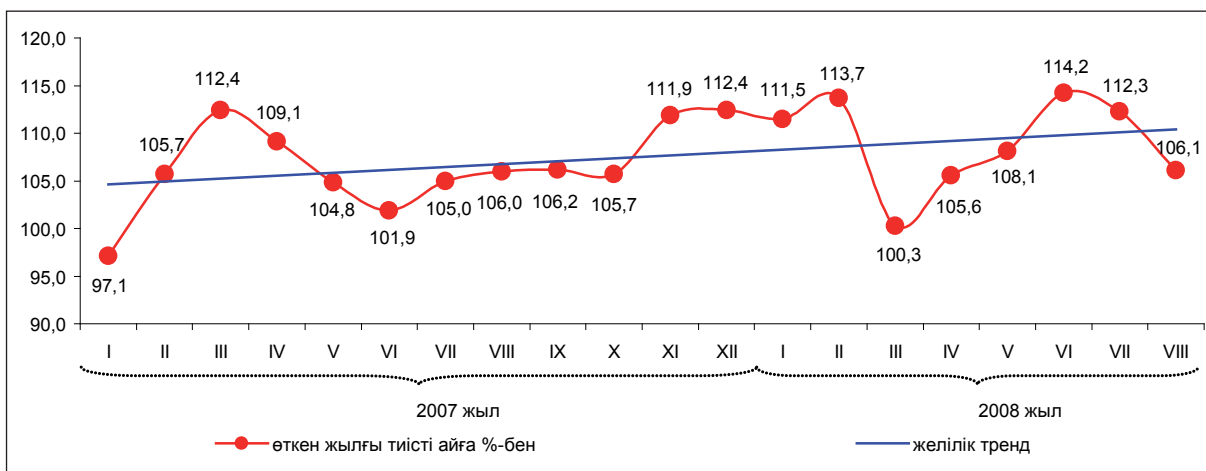

Электр энергиясын, газ бен су өндіру және бөлуде 2008 жылғы қаңтар-тамызда өткен жылмен салыстырғанда нақты көлем индексі 109% құрады.

Есепті кезеңде электр энергиясы 53,1 млрд. кВт.сағ. өндірілді, бұл 2007 жылғы тиісті деңгейден 7,1%-ға жоғары. Ақмола, Шығыс Қазақстан, Қарағанды, Қостанай, Қызылорда облыстарынан және Алматы қалсынан басқа барлық өңірлердегі кәсіпорындарында өндіріс өсті.

Жылу энергиясын өндіру 59,3 млн. Гкал құрады немесе 2007 жылғы қаңтар-тамыздағыдан 2,1%-ға көп. Ақмола, Атырау, Батыс Қазақстан және Маңғыстау облыстарынан және Алматы қаласынан басқа барлық өңірлерінде өндіріс артты.

Электр энергиясын, газ бен су өндіру және бөлудің нақты көлем индекстері

2.2 АУЫЛ ШАРУАШЫЛЫҒЫ

Ауыл шаруашылығы өнімдерін өндіру

Ауыл шаруашылығы өнімдерінің жалпы көлемі 2008 жылғы қаңтар-шілдеде тұтастай республика бойынша, бағалау бойынша, ағымдағы бағаларда 552,2 млрд. теңгені құрады, бұл 2007 жылғы тиісті кезеңнен 20,2%-ға көп.

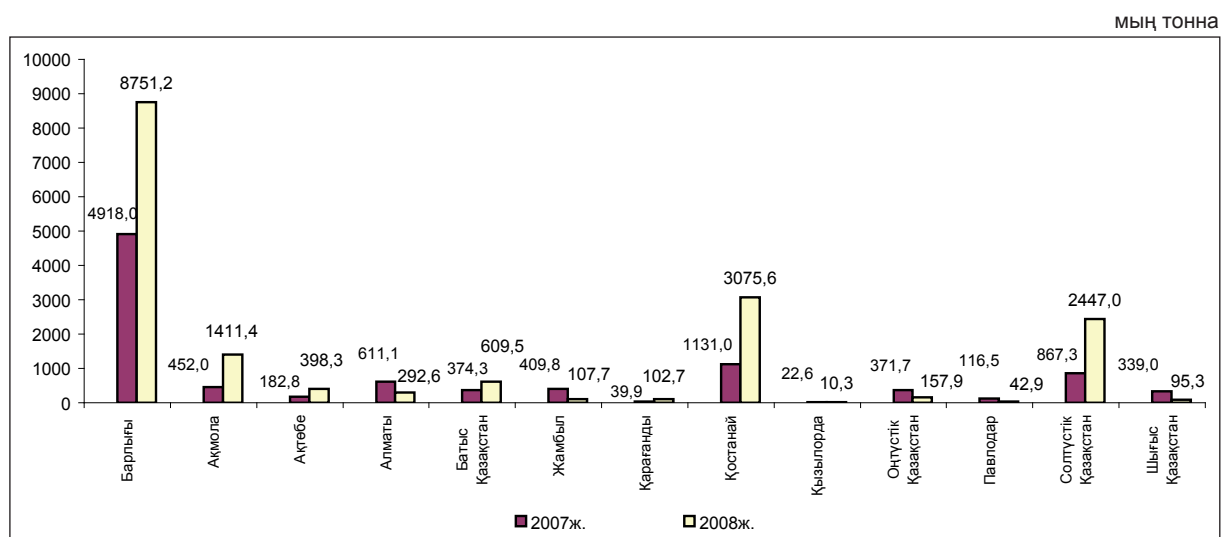
Өсімдік шаруашылығы

Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрлігінің алдын ала деректері бойынша 2007 жылдың 2 қыркүйегіндегі жағдай бойынша дәнді дақылдардың жиналуын барлық облыстар жүргізді, мұның өзінде оңтүстік облыстарында ол аяқталуда, Қызылорда және Алматы облыстарынан басқа, онда тиісінше 21,1% және 67,7% алаң жиналған. Тұтастай республика бойынша дәнді дақылдар жиналуға тиісті егіс алқабының 53,4%-нан (8420,0 мың га) астық жиналды, оның ішінде Батыс Қазақстанда – 92,8%, Ақтөбеде – 66,0%, Қостанайда – 61,5%, Солтүстік Қазақстанда – 53,4%, Ақмолада – 44,6%, Шығыс Қазақстанда – 32,7%, Қарағанды облысында – 30,6%, Павлодарда – 21,1%. Өткен жылдың осы күніне тұтастай республика бойынша алаңның 25,4%-ынан (3855,5 мың га) жиналды.

Жиналған алқаптан 8751,2 мың тонна дән бастырылды (бастапқы кіріске алынған салмағында), бұл өткен жылы 4918,0 мың тонна болған және бұл егін орағы мерзімінің ерте болуы есебінен өткен жылғыдан 77,9%-ға жоғары. Аталған күнге егіннің шығымдылығы 1 гектардан 10,4 центнерді құрады. Дәнді дақылдардың өңірлердегі жалпы түсімі төменде келтірілген.

Қызылорда облысында күріш жинау басталды. Жиналуға тиісті егіс алқабының 1,2%-ы жиналды. Күріштің шығымдылығы 1 гектардан 35,1 центнерді құрады.

2008 жылғы 2 қыркүйектегі жағдай бойынша бастырылған астық

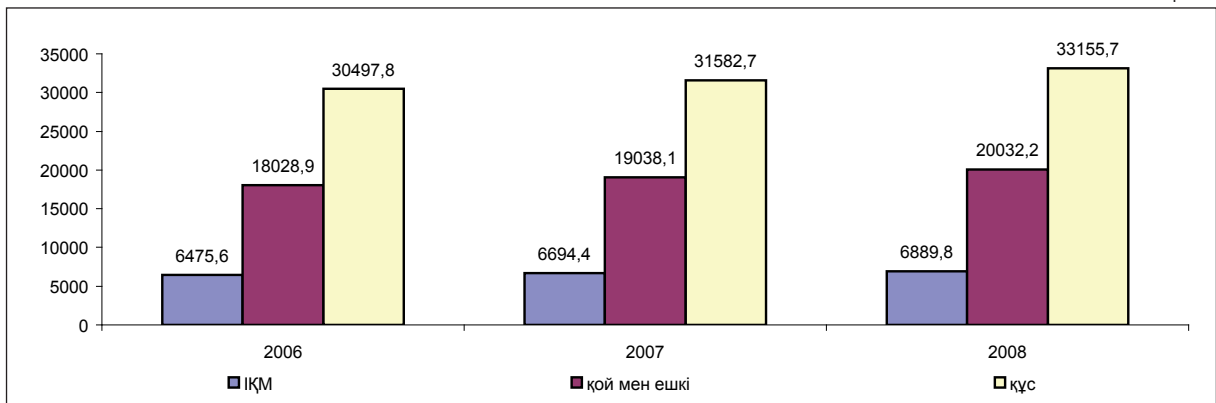
Ірі азық дайындау. Ағымдағы жылғы 4 қыркүйектегі жағдай бойынша тұтастай республика бойынша 12443,5 мың тонна шөп және 202,9 мың тонна пішендеме қоры жиналды, бұл тиісінше, қажеттіліктің 93,2%-ы мен 26,3%-ын құрайды. Мұның өзінде, Маңғыстау облысында талап етілетін көлемінің 39,8%-ы, Атырау облысында – 72,1%, Батыс Қазақстан облысында – 72,8%, Шығыс Қазақстан облысында – 78,8%, Қызылорда облысында – 90,2%, Алматы облыстарында – 92,6%, Жамбыл облысында – 96,3%, Павлодар облысында – 97,7%, Қарағанды облысында – 99,9% шөп дайындалды. Осы кезде шөп дайындығын Оңтүстік Қазақстан облысы шаруашылық құрылымдары ойдағыдай жүргізуде, мұнда талапты көлемнен 5,1% аса шөп жиналды, Ақмола облысында – 1,5%, Ақтөбе мен Солтүстік Қазақстан облысында – 0,3%, Қостанай облысында – 0,1%-ға. Ағымдағы жылы тұтастай республика бойынша шөп пен пішендеме өткен жылғы осы күнге қарағанда 1,8%-ға аз дайындалды. Сүрлем және сабанды дайындау, тиісінше, қажеттіліктің 7,2%-ын және 8,6% құрады.

Мал шаруашылығы

Ағымдағы жылғы 1 қыркүйектегі жағдай бойынша өткен жылғы тиісті күнмен салыстырғанда шаруашылықтардың барлық санаттарында мал төлдеу және оны сатып алудың өсуі есебінен ірі қара мал басы (2,9%), қой мен ешкі (5,2%), шошқа (3,4%), жылқы (5,5%), түйе (4,1%) және құстың (5%-ға) өсуі байқалған.

2008 жылғы 1 қыркүйекке ауыл шаруашылығы малдары мен құс саны

мың бас

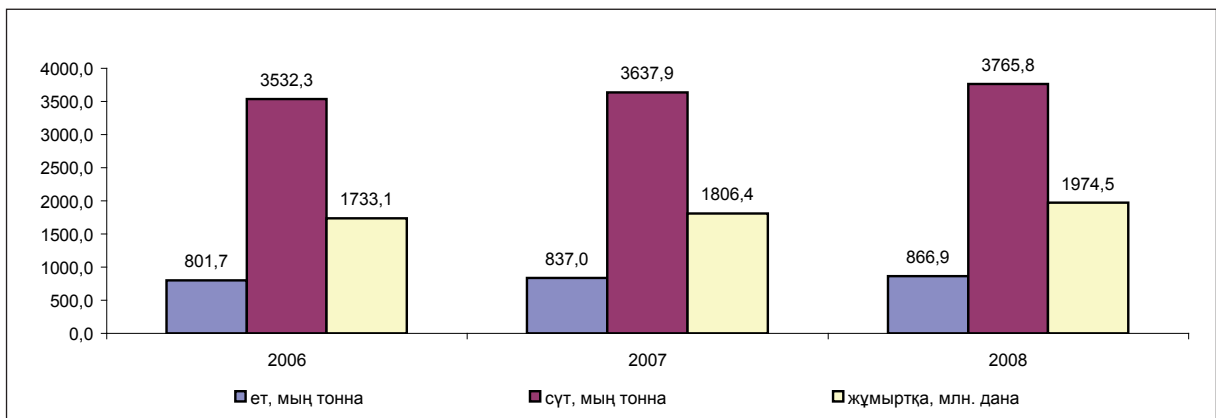

2008 жылғы қаңтар-тамызда өткен жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда түйе мен құстардан басқа (тиісінше 95,1% және 86,7%), малдың барлық түрлерін өткізудің (102%-дан 108,1%-ға дейін), өсуі есебінен ет өндірісінің өсуі 103,6% құрады. Бір ірі қара мал басының орташа тірідей салмағы 299 кг, қой мен ешкі – 38 кг, жылқы – 311 кг құрады.

Сүт бағытындағы бір сиырға сүттің орташа сауылуының 3,8%-ға өсуі есебінен сиыр сүтінің өндірісі 3,5%-ға өсті.

Мекиен тауықтың орташа басының 5,4%-ға және 1 мекиен тауықтың орташа жұмыртқалауының 4,3%-ға өсуі есебінен жұмыртқа өндірісі 9,3%-ға өсті.

Мал шаруашылығы өнімдерінің негізгі түрлерін өндіру

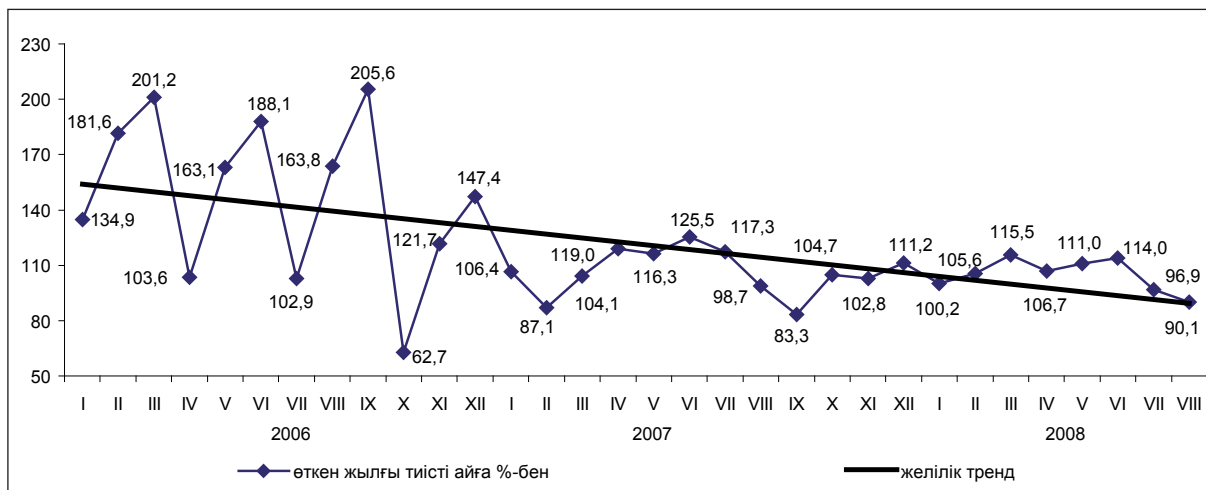
2.3 ҚҰРЫЛЫС

Құрылыс қызметі

2008 жылғы қаңтар-тамызда құрылыс жұмыстарының (қызметтерінің) көлемі, бағалауды есептегенде, 1045,8 млрд. теңгені құрады, бұл 2007 жылғы қаңтар-тамыздағы деңгейден 4%-ға көп.

Республика көлемінде жеке құрылыс ұйымдары атқарған құрылыс жұмыстарының үлес салмағы едәуір – 72,7% болды. Шетелдік мердігерлер – 26,6%, мемлекеттік ұйымдар – 0,7%-ын орындады.

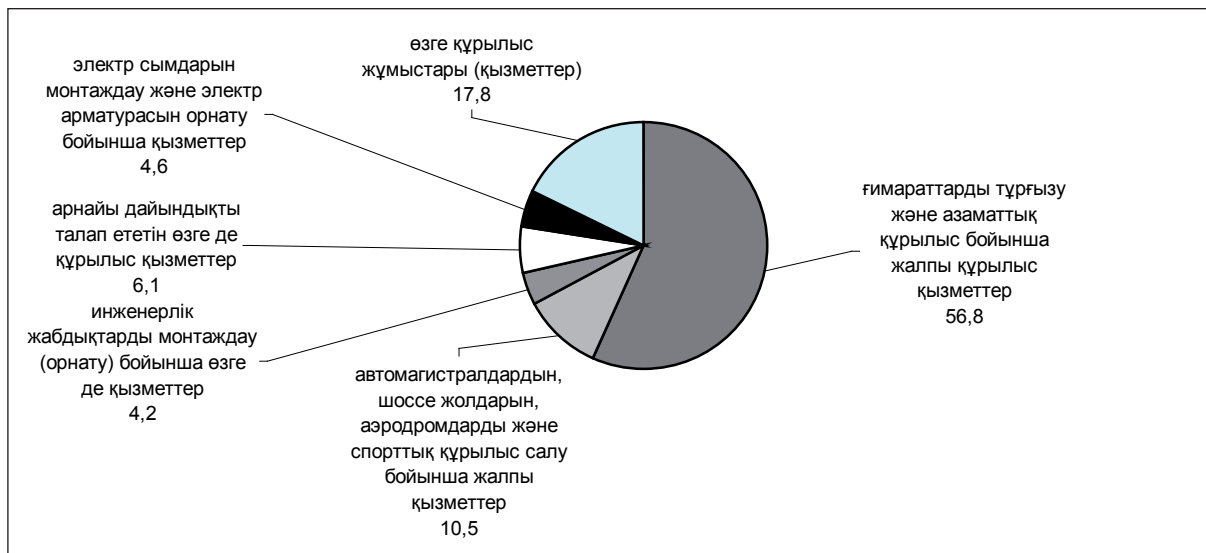
Құрылыс жұмыстарының нақты көлем индекстері

Орындалған жұмыстардың құрылымында ғимарат тұрғызу және азаматтық құрылыстың үлесі (жалпы көлемнің 56,8%-ы) басым құрады (2007 жылғы қаңтар-тамызда – 40,5%).

Орындалған құрылыс жұмыстарының түрлері бойынша құрылымы

пайызбен

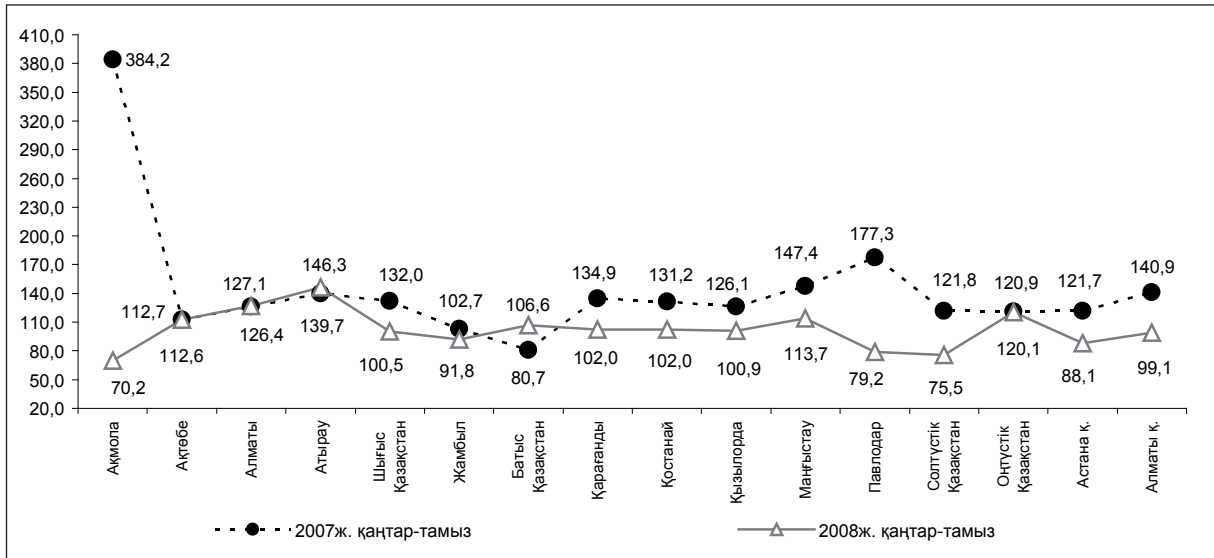

Құрылыс жұмыстары көлемінің өсуі 2007 жылғы қаңтар-тамызбен салыстырғанда республиканың 10 өңірінде байқалды. Мұның өзінде құрылыс жұмыстарының едәуір өсуі Атырау (1,5 есеге) және Алматы (1,3 есеге) облыстарында байқалды.

Жалпы республикалық құрылыс жұмыстарының көлемінде Астана, Алматы қалалары және Атырау облысы едәуір үлес (жалпы көлемнен барлығы 60%-дан артық) алады.

Өңірлер бойынша құрылыс жұмыстарының нақты көлем индекстері

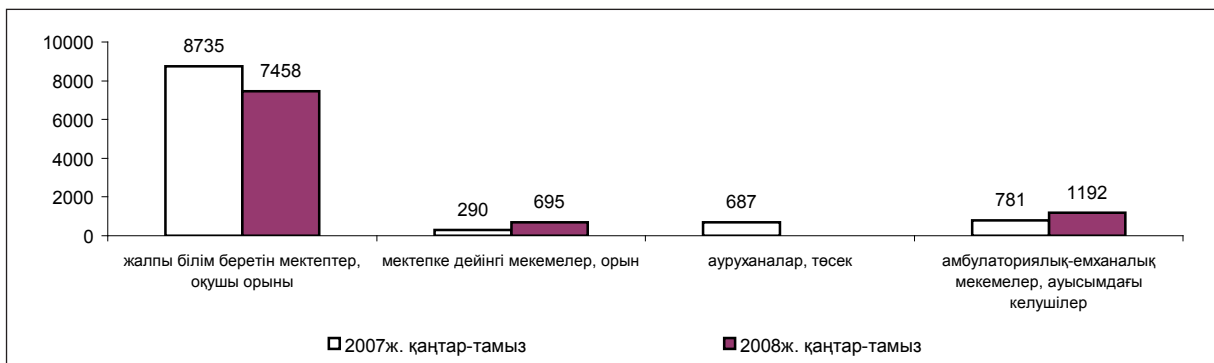
өткен жылғы тиісті кезеңге %-бен

2008 жылғы қаңтар-тамызда 19653 ғимараттар салынды, оның ішінде 17363 тұрғын және 2290 тұрғын емес мақсаттағы. Пайдалануға берілген тұрғын емес мақсаттағы объектілердің едәуір саны сауда саласына – 925, сондай-ақ көлік және байланыс саласына – 722 келеді.

Денсаулық сақтау және білім беру саласында 55 объект пайдалануға берілді, оның ішінде 14 - жалпы білім беретін мектеп, 5 - мектепке дейінгі мекеме, 36 - амбулаторлық-емханалық мекеме.

Білім беру және денсаулық сақтау объектілерін пайдалануға беру

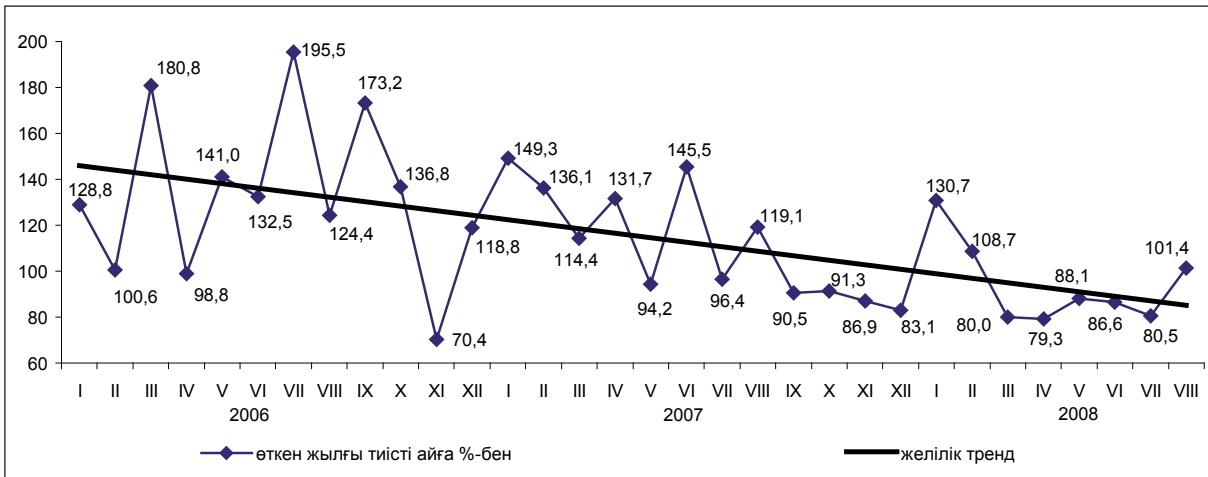

Тұрғын үй құрылысы

2008 жылғы қаңтар-тамызда тұрғын үй құрылысына 300,6 млрд. теңге инвестициялар салынды, бұл 2007 жылғы тиісті кезеңнен 6%-ға аз. Негізгі капиталға салынған инвестицияның жалпы көлемінде тұрғын үй құрылысында игерілген қаражаттың үлесі 13,8% құрады.

Барлық меншік нысанындағы кәсіпорындар мен ұйымдар және халықпен жалпы алаңы 3777 мың шаршы метр тұрғын үйлер пайдалануға берілді, бұл 2007 жылғы қаңтар-тамыздағы деңгейден 6,6%-ға төмен. Жеке кәсіпорындармен, ұйымдармен және жеке тұрғындармен тұрғын үйлерді пайдалануға беру басым болып қалып отыр (пайдалануға берілген жалпы тұрғын үй көлемінің 89,1%-ы). Жеке құрылысшылар үлесіне 60,8% келеді. Мемлекеттік ұйымдармен тұрғын үйдің жалпы көлемінің 7%-ы пайдалануға берілді. Шетел кәсіпорындарымен тұрғын үйдің жалпы алаңының 3,9%-ы пайдалануға берілді.

Тұрғын үйлерді пайдалануға берудің нақты көлем индексі

Пайдалануға берілген тұрғын үйлер көлемінің көбеюі республиканың 12 өңірінде байқалады. Едәуір өсуі Шығыс Қазақстан және Солтүстік Қазақстан (1,4 еседен), Ақмола (17,9%-ға) және Алматы (17,6%-ға) облыстарында байқалды.

Тұрғын үйлер құрылысының құны. Тұрғын үйдің жалпы алаңының 1 шаршы метр құрылысының орташа нақты құны 2008 жылғы қаңтар-тамызда 53,2 мың теңге, соның ішінде жеке тұрғындармен салынғаны – 37,7 мың теңгені құрады.

2.4 КӨЛІК

2008 жылғы қаңтар-тамызда республикадағы **жүк айналымы** (коммерциялық тасымалдаумен айналысатын көліктік емес ұйымдар мен кәсіпкерлер тасыған жүк көлемін бағалауды есепке алғанда) 240249,9 млн. ткм құрады, бұл 2007 жылғы қаңтар-тамыздағы жүк айналымынан 7,4%-ға көп.

Темір жол көлігінің жүк айналымы 2008 жылғы қаңтар-тамызда 141958,9 млн. ткм құрады, бұл республика ішінде ұзақ қашықтыққа тасымалдаулардың артуы есебінен 2007 жылғы қаңтар-тамыздағыдан 11,5%-ға жоғары болды.

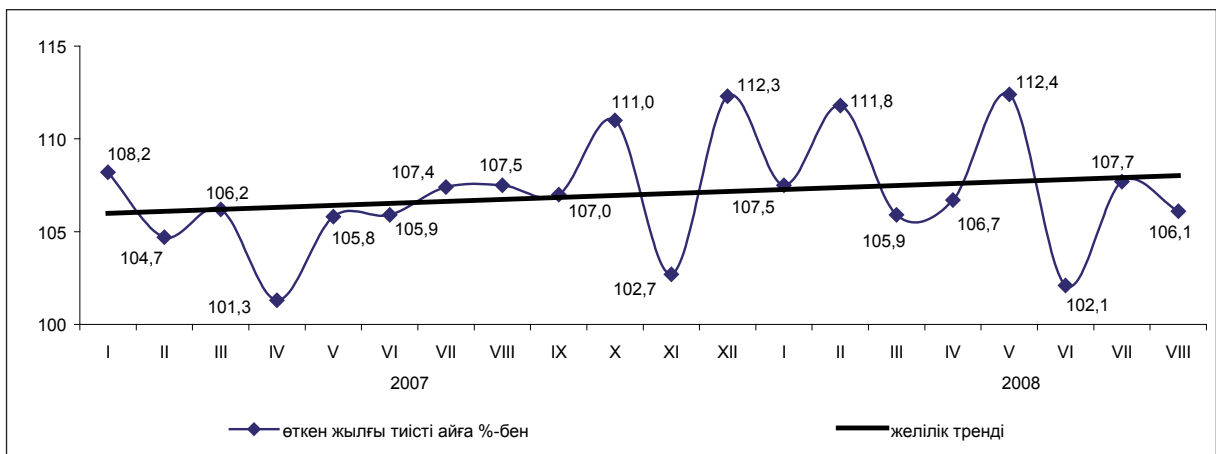
2008 жылғы қаңтар-тамызда **автокөліктің** жүк айналымы (коммерциялық тасымалдаумен айналысатын көліктік емес ұйымдар мен кәсіпкерлер тасыған жүк көлемін бағалауды есепке алғанда) – 37949,1 млн. ткм құрады, бұл 2007 жылғы қаңтар-тамыздағыдан 0,4%-ға көп.

Магистралдық құбырдың жүк айналымы 2008 жылғы қаңтар-тамызда 59954,8 млн. ткм құрады, бұл 2007 жылғы қаңтар-тамыздағыдан 3,0%-ға көп. Жүк айналымының жалпы көлемінен мұнайды тасымалдау 29498,6 млн. ткм (Каспий құбыры желісі консорциумы бойынша және Қытайға жеткізілімнің өсуі есебінен 2007 жылғы қаңтар-тамыздағыдан 6,0%-ға артты), газ – 30456,2 млн. ткм (арту 0,2%-ға болды) құрады.

Су жолының ашылуынан бастап **өзен көлігінің** жүк айналымы 33652,1 мың ткм құрады, бұл өткен жылғы тиісті кезеңдегіден 10,5%-ға аз.

Әуе көлігінің жүк айналымы 2008 жылғы қаңтар-тамызда 41910,1 мың ткм құрап, 2007 жылғы қаңтар-тамызға 15,0%-ға төмендеді.

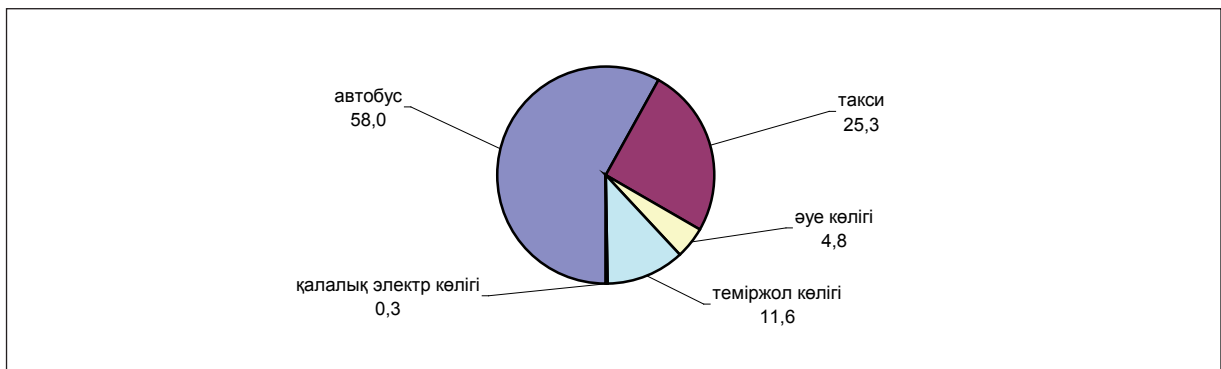
Жүк айналымының серпіні

Жолаушылар айналымы 2008 жылғы қаңтар-тамызда 2007 жылғы қаңтар-тамызбен салыстырғанда 1,1%-ға артып, 79399,4 млн. жкм құрады, соның ішінде автобустарда – 1,8%, таксиде – 3,0%, әуе көлігінде – 10,5%, бұл халықтың экономикалық тұрғыдан белсенділігінің өсуіне байланысты болды. Сонымен қатар темір жол көлігіндегі жолаушылар айналымының – 8,2%, троллейбустағы – 30,7%, трамвайда – 17,6%-ға төмендеуі байқалды.

Жолаушылар айналымының құрылымы

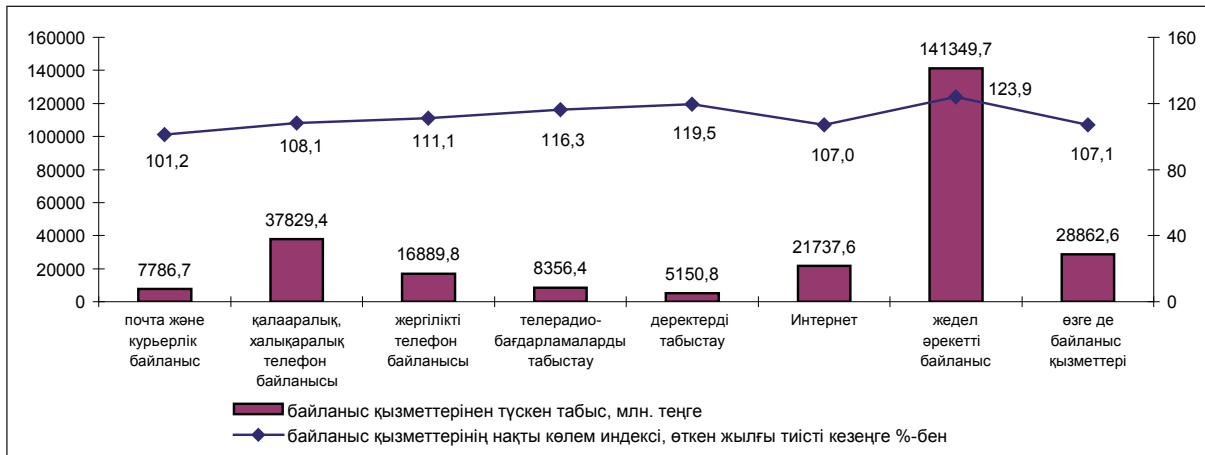
пайызбен

2.5 БАЙЛАНЫС

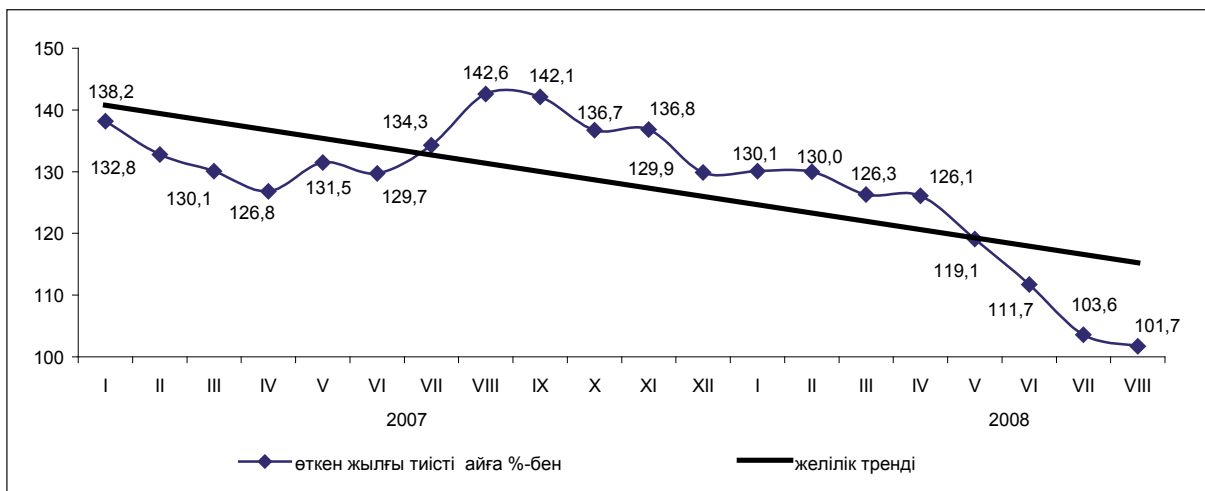
2008 жылғы қаңтар-тамызда жедел деректер бойынша республиканың байланыс кәсіпорындары 268,0 млрд. теңге сомада қызмет көрсетті, соның ішінде халыққа көрсетілгені – 108,9 млрд. теңге, бұл 2007 жылғы қаңтар-тамызға қарағанда салыстырмалы бағада, тиісінше – 17,3% және 15,6%-ға көп.

2008ж. қаңтар-тамызда байланыс қызметтерінен түскен табыстар

Телекоммуникациялық рыноктың белсенді дамуына абоненттік базалардың ұлғаю факторы, жаңа өнімдерді ұсыну және электр байланысы қызмет көрсетулеріне тарифтік жоспарлардың төмендеуі ықпал етеді.

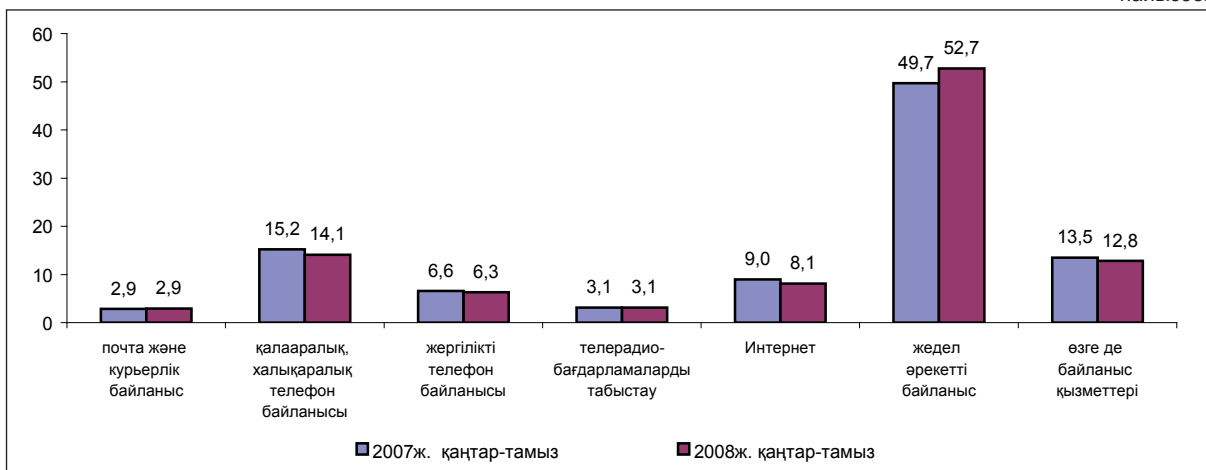
Байланыс қызметтерінің серпіні

2008 жылғы қаңтар-тамызда байланыс қызметтерінен түскен табыстар құрылымында ең көп үлесті жедел әрекетті байланыс – 52,7% құрайды. 2007 жылғы қаңтар-тамызбен салыстырғанда жедел әрекетті байланыс қызметтерінің көлемі 23,9%-ға өсті.

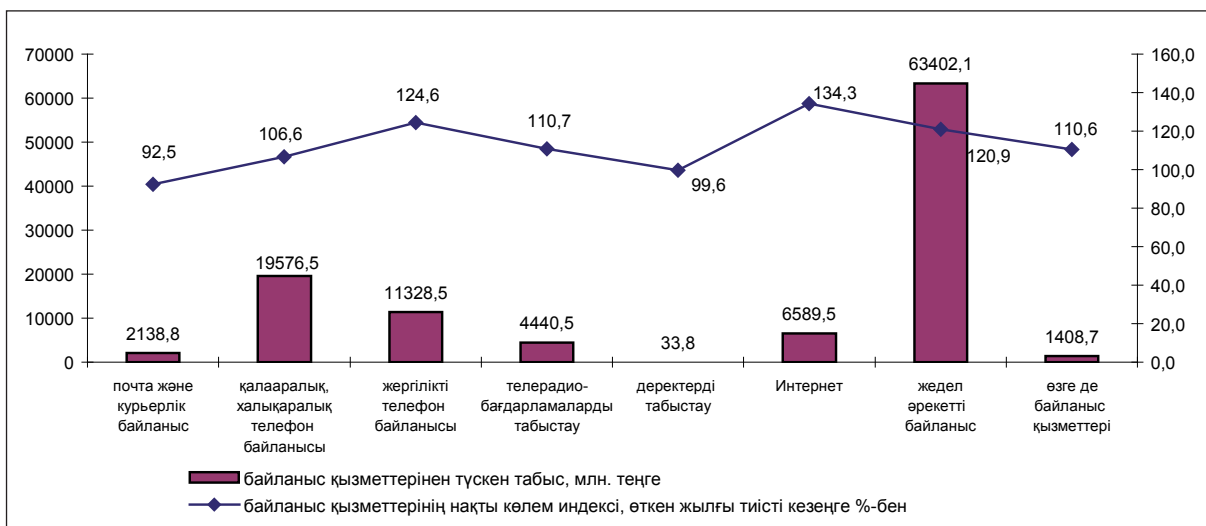
Байланыс қызметтерінен түскен табыстардың құрылымы

пайызбен

Байланыс кәсіпорындары табыстарының жалпы көлемінде халыққа байланыс қызметтерін өткізуден түскен табыс – 40,6% құрады. 2008 жылғы қаңтар-тамызда халыққа көрсетілген байланыс қызметтерінен түскен табыстар көлемінде 58,2% - жедел әрекетті байланыс қызметтері, 18,0% - қалааралық, халықаралық байланыс қызметтері, 10,4% - жергілікті телефон байланысы қызметтері, 13,4% - байланыстың өзге де түрлері қызметтерінен түскен табыстар құрайды.

2008 жылғы қаңтар-тамызда халыққа көрсетілген байланыс қызметтерінен түскен табыстар

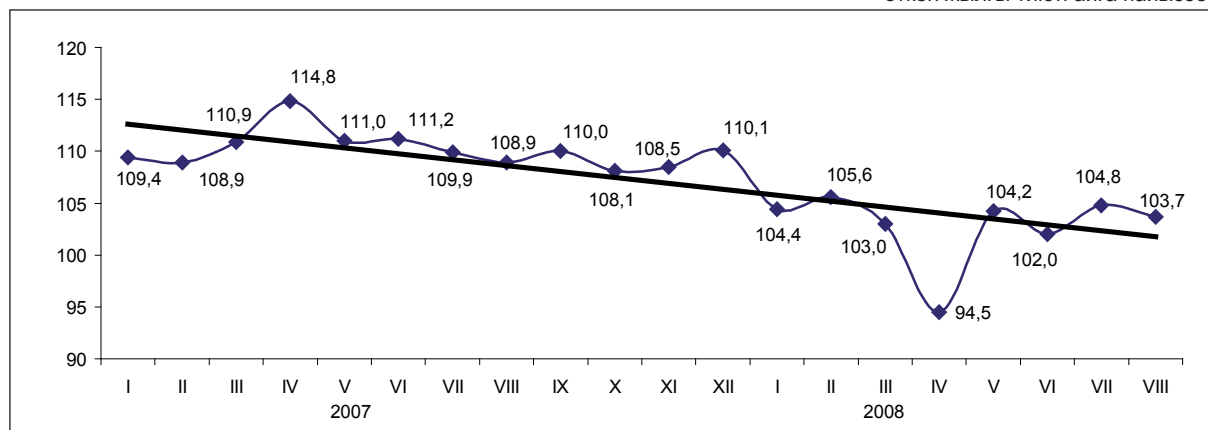

2.6 САУДА ЖӘНЕ ӨЗГЕ ДЕ ҚЫЗМЕТТЕР

2008 жылғы қаңтар-тамызда бөлшек сауда тауар айналымының көлемі 1527,6 млрд. теңгені құрап, өткен жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда (тұрақты бағаларда) 2,7%-ға артты. 2008 жылғы тамызда тауар өткізу 229,0 млрд. теңгені құрады, бұл 2007 жылғы тамыздағы деңгейден тұрақты бағаларда 3,7%-ға жоғары, 2008 жылғы шілдемен салыстырғанда өсу 5,8% құрады.

2007-2008жж. айлар бойынша бөлшек сауда тауар айналымының серпіні

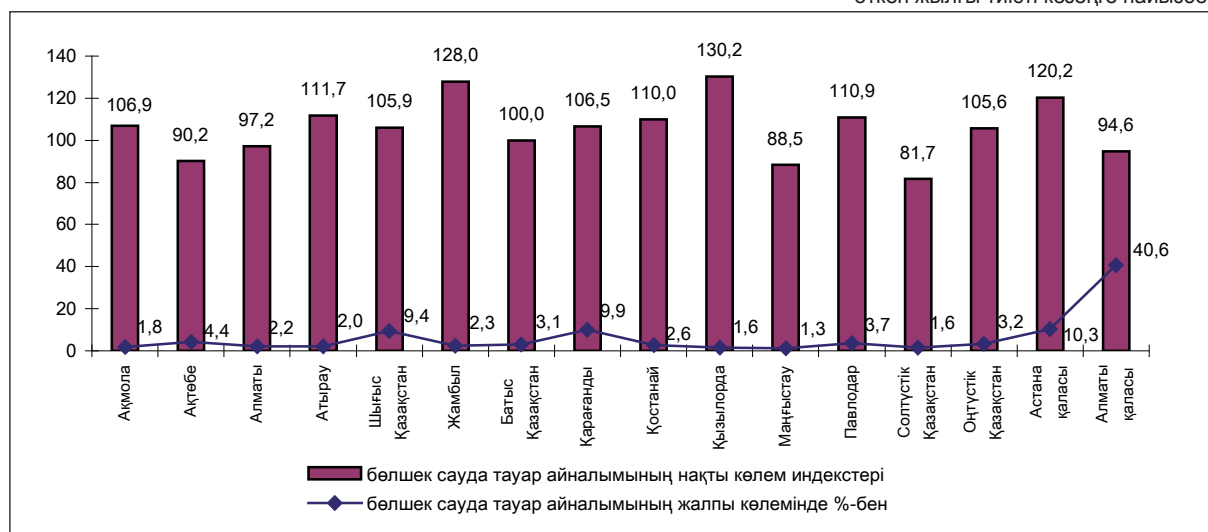
өткен жылғы тиісті айға пайызбен

2008 жылғы қаңтар-тамызда тұтыну тауарларын сату республика халқының жан басына шаққанда орта есеппен 97,7 мың теңгені құрады, бұл 2007 жылғы сәйкес кезенге қарағанда 23,2 мың теңгеге жоғары.

2008 жылғы қаңтар-тамыздағы өңірлер бойынша бөлшек сауда тауар айналымының нақты көлем индекстері

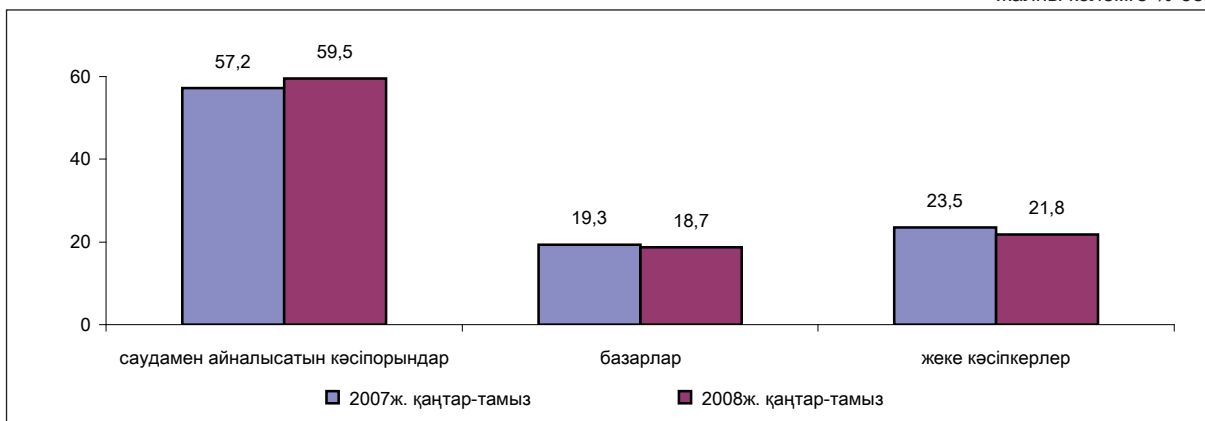
өткен жылғы тиісті кезеңге пайызбен

Бөлшек сауда тауар айналымының көлемін қалыптастыруда едәуір үлесі мемлекеттік емес секторға келеді. Жыл басынан бері жеке меншік нысанындағы кәсіпорындар және жеке кәсіпкерлермен, сондай-ақ базарларда тауарды өткізу бойынша айналым 1476,4 млрд. теңге (96,6%), басқа мемлекеттердің, олардың заңды тұлғалары мен азаматтарының айналымы – 50,9 млрд. теңге (3,3%) сомасында алынды.

Өткізу арналары бойынша бөлшек сауда тауар айналымының құрылымы

жалпы көлемге %-бен

Негізінен тұрақты сауда желісінде қызметті жүзеге асыратын сауда ұйымдары мен жеке кәсіпкерлермен тауарларды сату есебінен бөлшек сауда айналымын қалыптастыру үрдісі сақталып келетінін айта кету керек. Олардың үлесі бөлшек сауда айналымын құрастырудағы құрылымында 2008 жылғы қаңтар-тамызда 81,3% құрады. Сонымен қатар, базарларда сауда жасау үлесі 2007 жылғы қаңтар-тамызда 19,3%-дан 2008 жылғы тиісті кезеңде 18,7%-ға дейін төмендеп келеді.

Республиканың көтерме сауда тауар айналымы ағымдағы жылғы қаңтар-тамызда 3780,6 млрд. теңгені құрады немесе 2007 жылғы тиісті кезеңнен 1,2%-ға көп болды. Мұның өзінде, іс жүзінде алынған тауар айналымының барлық көлемі мемлекеттік емес секторға келеді. Көтерме сауда тауар айналымында азық-түлік емес тауарлар мен өндірістік-техникалық мақсаттағы тауарлардың басым үлес алуы жалғасуда.

2008 жылғы қаңтар-тамызда қоғамдық тамақтандыру қызметтерін көрсету көлемі 65,2 млрд. теңгені құрады немесе 2007 жылғы тиісті кезеңнен 6%-ға көп болды. Мұның өзінде қоғамдық тамақтандыру қызметтерін көрсетудің жалпы көлемінің 15,4%-ын жеке кәсіпкерлер ұсынып отыр.

Талдау жасалып отырған кезең ішінде техникалық қызмет көрсету және автомобильдерді, мотоциклдерді, тұрмыстық бұйымдар мен жеке пайдаланатын заттарды жөндеу бойынша қызмет көрсету көлемі 13,1 млрд. теңгені құрады. Бұл қызметтердің едәуір бөлігін (59,1%) шағын кәсіпкерлік саласында (шағын кәсіпорындар мен жеке кәсіпкерлер) ұсынылып отыр.

3. ШАҒЫН КӘСІПКЕРЛІК СУБЪЕКТИЛЕРІ МОНИТОРИНГІ

Белсенді шағын кәсіпкерлік субъектілерінің 2008 жылғы қаңтар-тамызда өнім (тауарлар, қызмет көрсетулер) шығарылымы өткен жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда (тұрақты бағаларда) 2,5%-ға өсіп 1438,2 млрд. теңгені құрады.

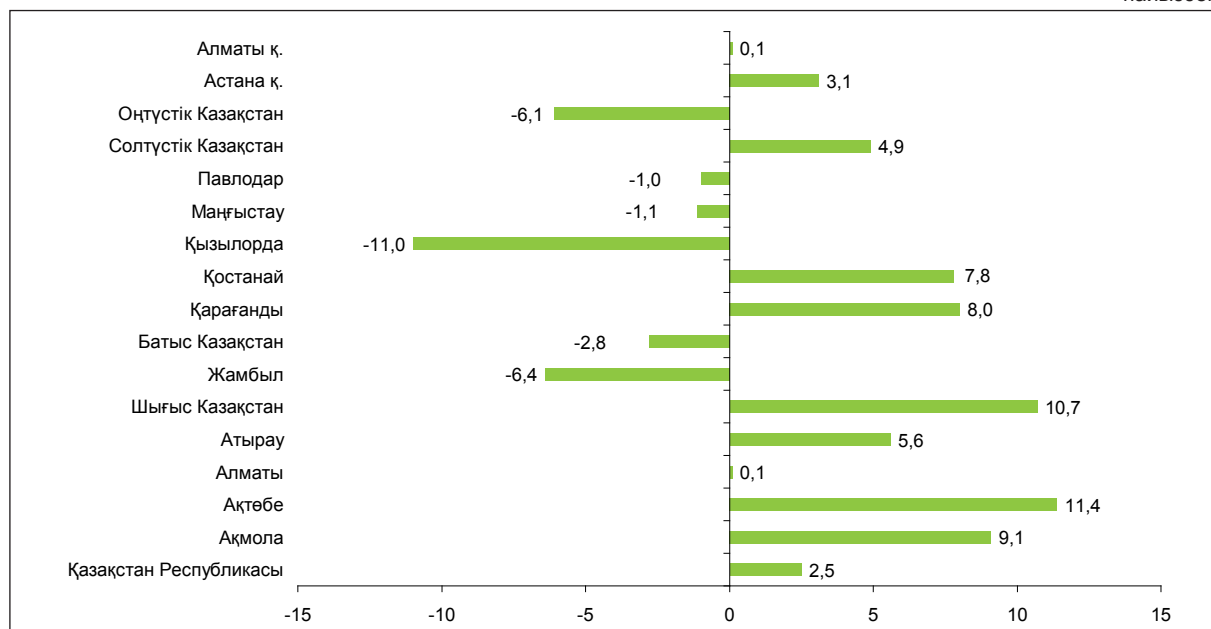
өткен жылғы тиісті кезеңге %-бен

	Белсенді шағын кәсіпкерлік субъектілерінің саны	Жұмыспен қамтылғандар саны	Өнім (тауарлар, қызмет көрсетулер) шығарылымы
Қазақстан Республикасы	106,8	107,8	102,5
Ақмола	103,6	102,8	109,1
Ақтөбе	87,3	94,0	111,4
Алматы	107,9	105,0	100,1
Атырау	134,0	130,9	105,6
Шығыс Қазақстан	111,2	113,0	110,7
Жамбыл	106,1	108,1	93,6
Батыс Қазақстан	124,4	111,4	97,2
Қарағанды	109,9	106,9	108,0
Қостанай	107,5	103,1	107,8
Қызылорда	113,3	111,9	89,0
Маңғыстау	107,4	117,0	98,9
Павлодар	107,1	104,8	99,0
Солтүстік Қазақстан	96,6	94,6	104,9
Оңтүстік Қазақстан	94,0	100,9	93,9
Астана қаласы	117,1	114,0	103,1
Алматы қаласы	110,1	113,9	100,1

Өнім шығаруының өсуі Ақтөбе, Шығыс Қазақстан, Ақмола облыстарында белгіленді. Өнім шығарылымының төмендеуі Қызылорда, Жамбыл, Оңтүстік Қазақстан, Батыс Қазақстан, Маңғыстау және Павлодар облыстарында байқалды.

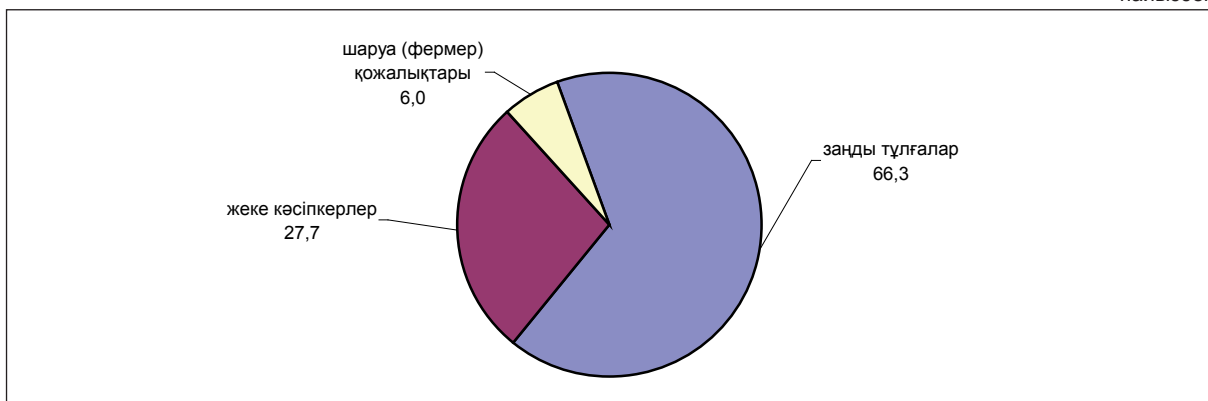
Шағын кәсіпкерлік субъектілерінің өнім шығаруының төмендеуі (өсуі)

пайызбен

Шағын кәсіпкерлік субъектілерінің өнім (тауарлар, қызмет көрсетулер) шығарылымының құрылымы

пайызбен

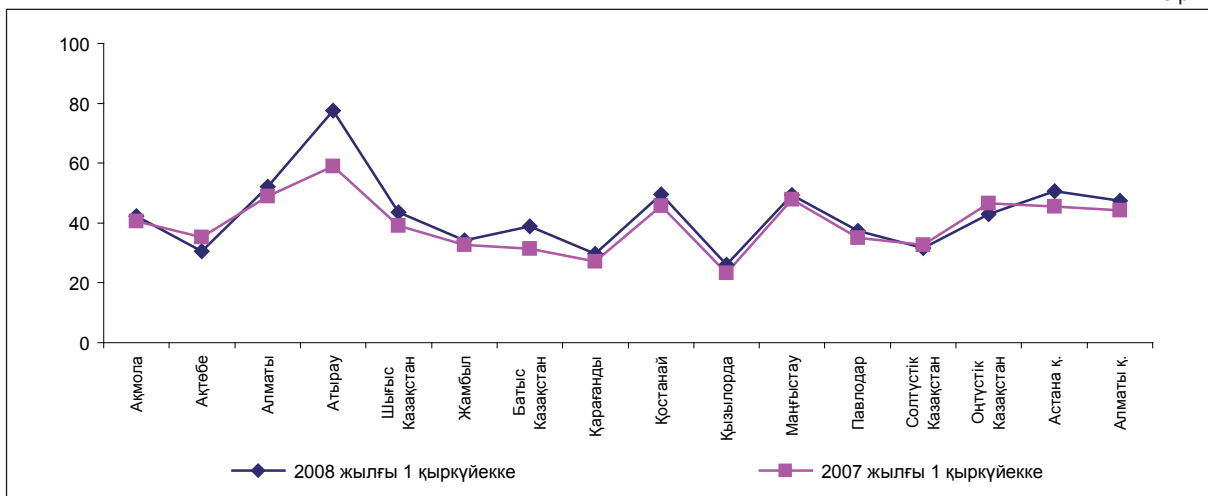

Рынокта белсенді жұмыс істейтін шағын кәсіпкерлік субъектілерінің саны 2008 жылғы 1 қыркүйекке өткен жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда 6,8%-ға артып, 666098 бірлікті құрады, оның ішінде 62149 заңды тұлғалар, 433984 – жеке кәсіпкерлер және 169965 шаруа (фермер) қожалықтары.

Республиканың он үш өңірінде белсенді жұмыс істейтін шағын кәсіпкерлік субъектілерінің 1000 тұрғынға шаққандағы санының артуы тіркелді. Олардың саны Атырау (18,5 бірлік), Батыс Қазақстан (7,5 бірлік), Шығыс Қазақстан (4,4 бірлік), Қостанай (3,7 бірлік) облыстары және Астана қаласында (5,2 бірлік) артты. Төмендеу Ақтөбе (4,8 бірлік), Оңтүстік Қазақстан (3,6 бірлік) және Солтүстік Қазақстан (0,9 бірлік) облыстарында болды.

Белсенді жұмыс істейтін шағын кәсіпкерлік субъектілерінің 1000 тұрғынға шаққандағы саны бойынша өңірлердің бөлінуі

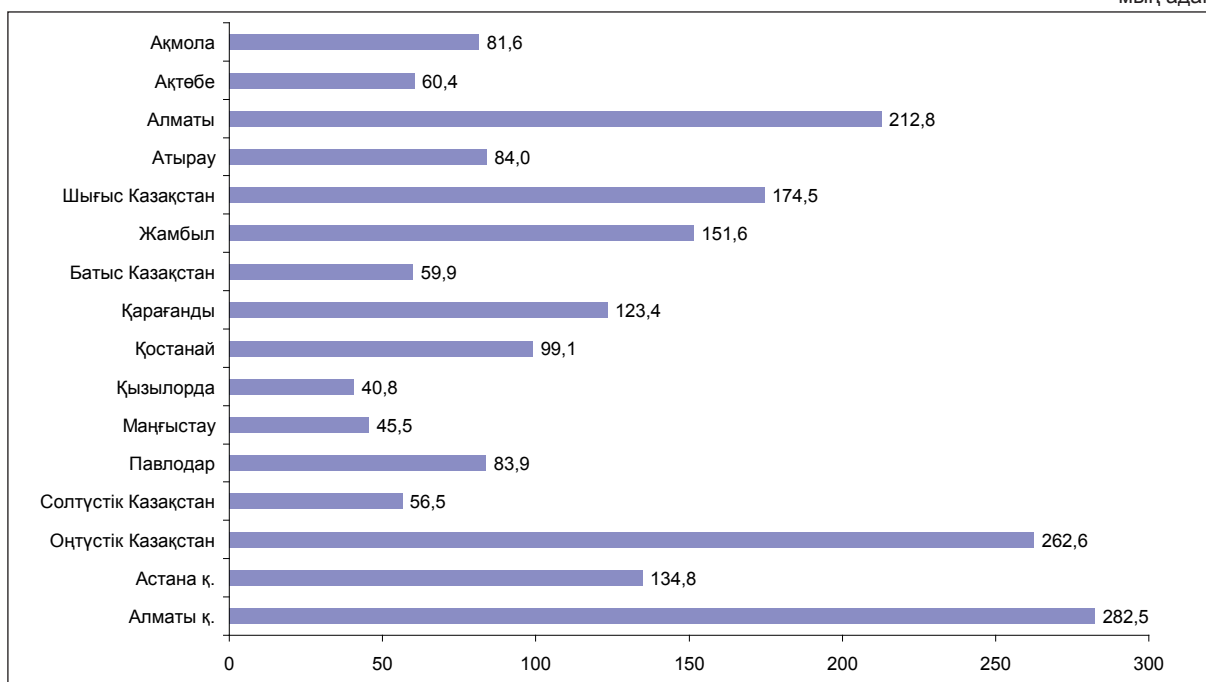
бірлік

Шағын кәсіпкерліктегі жұмыспен қамтылғандар саны 7,8%-ға артып, 1953,8 мың адамды құрады.

Шағын кәсіпкерліктегі жұмыспен қамтылғандар саны

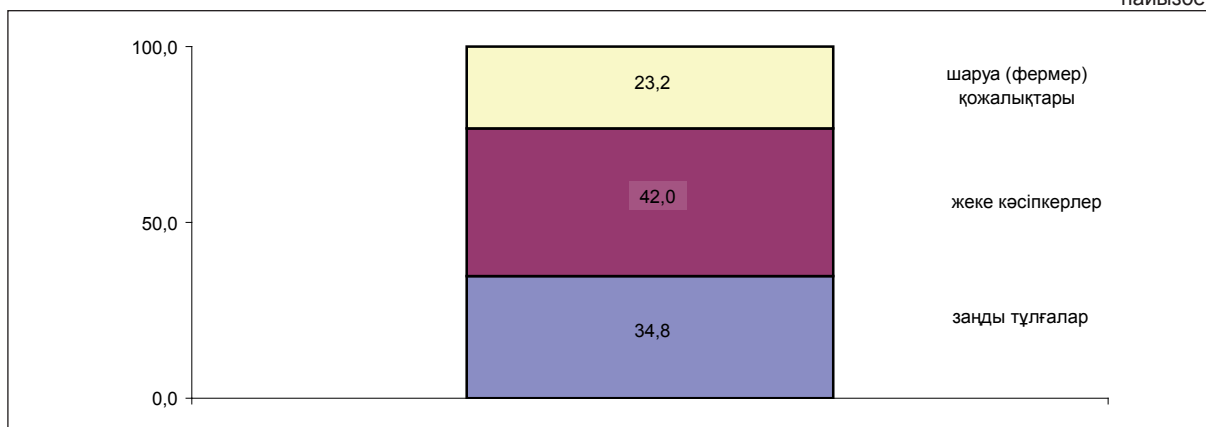
мың адам

2008 жылғы 1 қыркүйекке шағын кәсіпкерлік субъектілерінің жұмыспен қамтылғандар санының ең көп артуы өткен жылғы осы көрсеткішпен салыстырғанда Атырау (30,9%), Маңғыстау (17,0%), Шығыс Қазақстан (13,0%-ға) мен Қызылорда (11,9%) облыстарында, Астана (14,0%) мен Алматы (13,9%) қалаларында белгіленді. Жұмыспен қамтылғандар саны Ақтөбе (6,0%) және Солтүстік Қазақстан (5,4%) облыстарында төмендеді.

Шағын кәсіпкерлікте жұмыспен қамтылғандар санының құрылымы

пайызбен

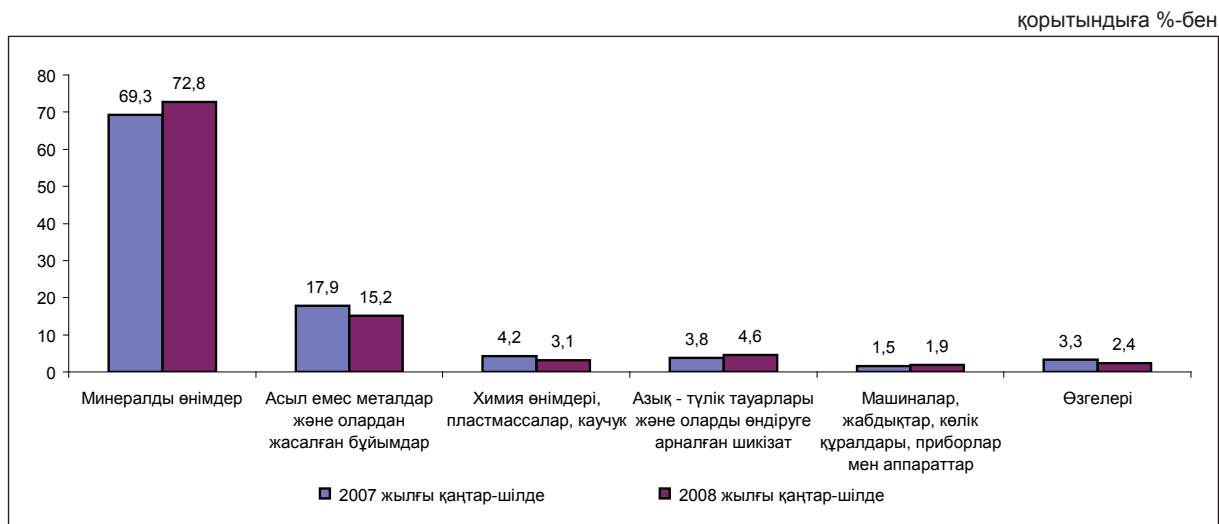
4. СЫРТҚЫ САУДА

(Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігі Кедендік бақылау комитетінің ақпараты)

4.1 СЫРТҚЫ САУДА АЙНАЛЫМЫ

Қазақстан Республикасының сыртқы сауда айналымы кеден статистикасының деректері бойынша ұйымдаспаған сауда есебінсіз 2008 жылғы қаңтар-шілдеде 63078,3 млн. АҚШ долларын құрады және 2007 жылғы қаңтар-шілдемен салыстырғанда 45,3%-ға артты, оның ішінде экспорт – 42022,4 млн. АҚШ доллары болып, 64,7%-ға артты, импорт (тасымалдауға және сақтандыруға кеткен шығыстарды есепке алғанда) – 21055,9 млн. АҚШ долларын құрап, 17,5%-ға артты.

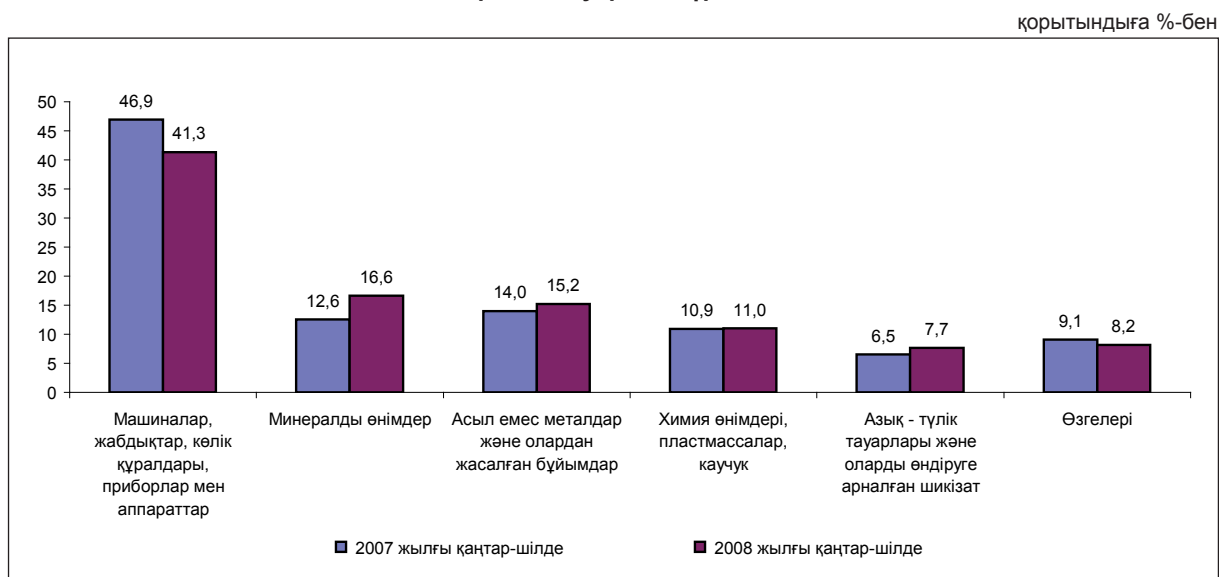
Экспорттың тауарлық құрылымы

Қазақстан өнімдерінің негізгі сатып алушылары: Италия (18,5%), Швейцария (15,6%), Қытай (9,4%), Ресей Федерациясы (8,9%), Франция (7,7%), Нидерланды (5,7%), Израиль (3,4%), Иран (3,3%), Украина (3,2%), Түркия (2,9%).

Талданып отырған кезең ішінде экспорттың жалпы көлеміндегі ТМД елдерінің үлесі 15,8% (2007 жылғы қаңтар-шілдеде – 16,7%) құрады.

Импорттың тауарлық құрылымы

2008 жылғы қаңтар-шілдеде инвестициялық тауарлар импорттың жалпы көлемінде 9803,8 млн. АҚШ долларын немесе 46,5% (2007 жылғы қаңтар-шілдеде – 8225,5 млн. АҚШ доллары немесе 45,9%) құрады.

2008 жылғы қаңтар-шілдеде барлық импорттық жеткізілімдердің 46,6%-ы ТМД елдеріне (2007 жылғы қаңтар-шілдеде – 44,1%) келеді. Импорт өнімдерінің негізгі жеткізушілері: Ресей Федерациясы (импорттың жалпы көлемінің – 37,5%-ы), Қытай (10,8%), Германия (6,5%), Украина (5,1%), АҚШ (5,0%), Италия (3,1%), Жапония (2,8%), Франция (2,7%), Түркия (2,6%), Норвегия (2,1%), Ұлыбритания (1,9%).

4.2 ТМД МЕМЛЕКЕТТЕРІМЕН СЫРТҚЫ САУДА

2008 жылғы қаңтар-шілдеде ТМД елдерімен сыртқы сауда айналымы 16447,9 млн. АҚШ долларын құрады және 2007 жылғы қаңтар-шілдемен салыстырғанда 35,1%-ға артты, оның ішінде экспорт – 6645,8 млн. АҚШ доллары болып, 55,8%, импорт – 9802,1 млн. АҚШ долларын құрап, 24,0%-ға артты.

Жалпы тауар айналымындағы ТМД мемлекеттерінің үлесі 26,1% (2007 жылғы қаңтар-шілдеде – 28%) құрады.

2008 жылғы қаңтар-шілдеде ТМД мемлекеттеріне шығарылған экспорттың жалпы көлеміндегі минералдық өнімдердің үлес салмағы 53% (2007 жылғы қаңтар-шілдеде – 49%), азық-түлік тауарлары – 11% (12%), химиялық өнімдер – 9% (16%) құрады.

2008 жылғы қаңтар-шілдеде ТМД елдерінен әкелінетін импорт көлеміндегі машиналар, жабдықтар, көлік құралдары, приборлар мен аппараттардың үлесі – 23% (2007 жылғы қаңтар-шілдеде – 26%), минералды өнімдер – 34% (27%), металлургия өнімдері – 17% (18%), химия тауарлары – 8% (9%) құрады.

ТМД елдері минералдық, химия және металлургия өнімдерінің негізгі жеткізушілері болып табылады: 2008 жылғы қаңтар-шілдеде осы елдерден әкелінетін минералдық ресурстар импортының көрсетілген тауарлардың жалпы импортындағы үлесі 95% (2007 жылғы қаңтар-шілдеде – 94%), металлургия өнімдері – 51% (57%), азық-түлік тауарлары – 62% (61%), химия тауарлары – 35% (38%) құрады.

4.3 ӘЛЕМНІҢ БАСҚА ЕЛДЕРІМЕН СЫРТҚЫ САУДА

2008 жылғы қаңтар-шілдеде әлемнің басқа елдерімен сыртқы сауда айналымы 46630,4 млн. АҚШ долларын құрап, 2007 жылғы осы кезеңмен салыстырғанда 49,2%-ға артты, оның ішінде экспорт – 35376,6 млн. АҚШ доллары болып, 66,5%, импорт – 11253,8 млн. АҚШ долларын құрап, 12,4%-ға артты.

2008 жылғы қаңтар-шілдеде әлемнің басқа елдеріне шығарылған экспорттың жалпы көлеміндегі минералды шикізаттың үлес салмағы – 77% (2007 жылғы қаңтар-шілдеде – 73%), металлургия өнеркәсібінің өнімдері – 14% (18%) құрады.

2008 жылғы қаңтар-шілдеде әлемнің басқа елдерінен әкелінген импорт көлеміндегі машиналар, жабдықтар, көлік құралдары, приборлар мен аппараттардың үлесі – 57% (2007 жылғы қаңтар-шілдеде – 64%), азық-түлік тауарлары – 5% (5%), химия өнімдері – 13% (12%), металлургия өнеркәсібінің өнімдері – 14% (10%) құрады.

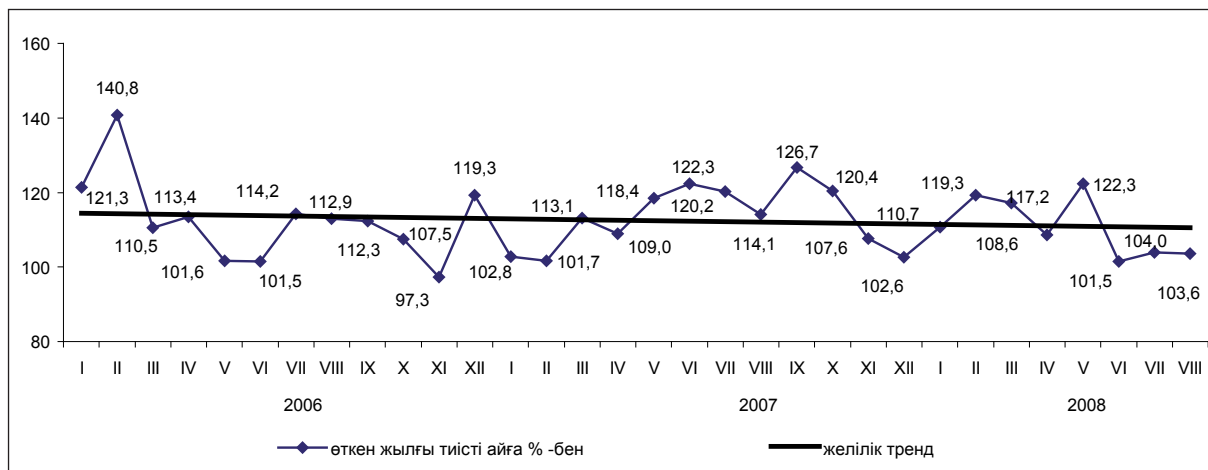
Елдің аса маңызды тауарларға қажеттілігін қамтамасыз етуде әлемнің басқа елдері үлкен роль атқарады: 2008 жылғы қаңтар-шілдеде осы елдерден әкелінген машина жасау өнімдері импортының көрсетілген тауарлардың жалпы импортындағы үлесі – 74% (2007 жылғы қаңтар-шілдеде – 76%), фармацевтикалық тауарлардың – 89% (88%), киімдердің – 85% (82%), азық-түлік тауарларының үлесі – 38% (39%) құрады.

5. ИНВЕСТИЦИЯЛАР

НЕГІЗГІ КАПИТАЛҒА САЛЫНҒАН ИНВЕСТИЦИЯЛАР

2008 жылғы қаңтар-тамызда негізгі капиталға салынған инвестициялардың көлемі бағалау есебімен 2174,9 млрд. теңгені құрады, бұл 2007 жылғы тиісті кезеңнен 9,7%-ға көп.

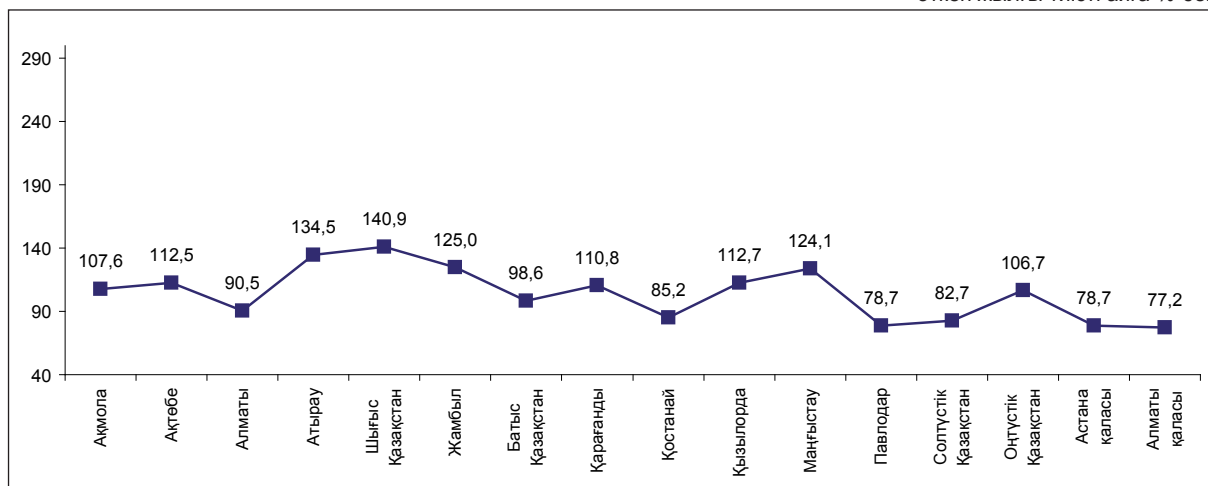
Негізгі капиталға салынған инвестициялардың нақты көлем индекстері

Негізгі капиталға салынған инвестициялардың артуы өткен жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда республиканың барлық өңірлерінде белгіленді. Мұның өзінде, цемент шығаратын зауыт құрылысының салынуына байланысты Жамбыл облысында (2 есеге) елеулі өсу байқалды. Мұнай кен орындарын жайластыру мен мұнай құбырын салуға салынған салымдардың өсуіне байланысты Қызылорда облысында инвестициялар көлемі (1,7 есеге) өсті. Ақмола облысында түсті металдар кенін байыту цехы және кірпіш зауытының құрылысына белсенді қарқынмен инвестициялар салынуына байланысты өсу 36,0% құрады.

Өңірлер бойынша негізгі капиталға салынған инвестицияларды игеру қарқыны

өткен жылғы тиісті айға %-бен

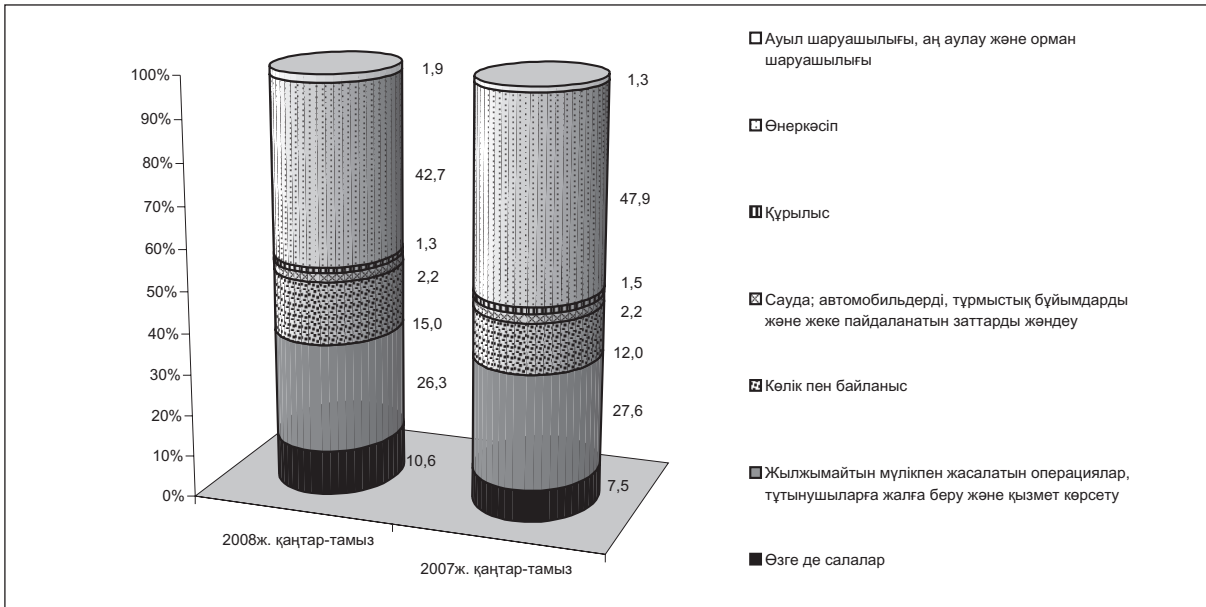

Ең белсенді инвесторлар жеке меншік нысандардың шаруашылық жүргізуші субъектілері болды. Олармен негізгі капиталға салынған инвестициялардың 54,1%-ы игерілді. Қазақстан Республикасының аумағында қызметін жүзеге асыратын басқа мемлекеттер кәсіпорындары мен ұйымдарының үлес салмағы 27,3 % құрады. Мемлекеттік сектордың үлесіне салымдардың 18,6 %-ы келеді.

Инвестицияның технологиялық құрылымында 53,9%-ды ғимараттар мен үйлердің құрылысы мен күрделі жөндеу жұмыстары, 27,8% - машиналар, жабдықтар, құралдар, құрал-саймандар, 18,3% - өзге де күрделі жұмыстар мен шығындар құрады.

Пайдалану бағыттары бойынша негізгі капиталға салынған инвестициялар құрылымы

пайызбен

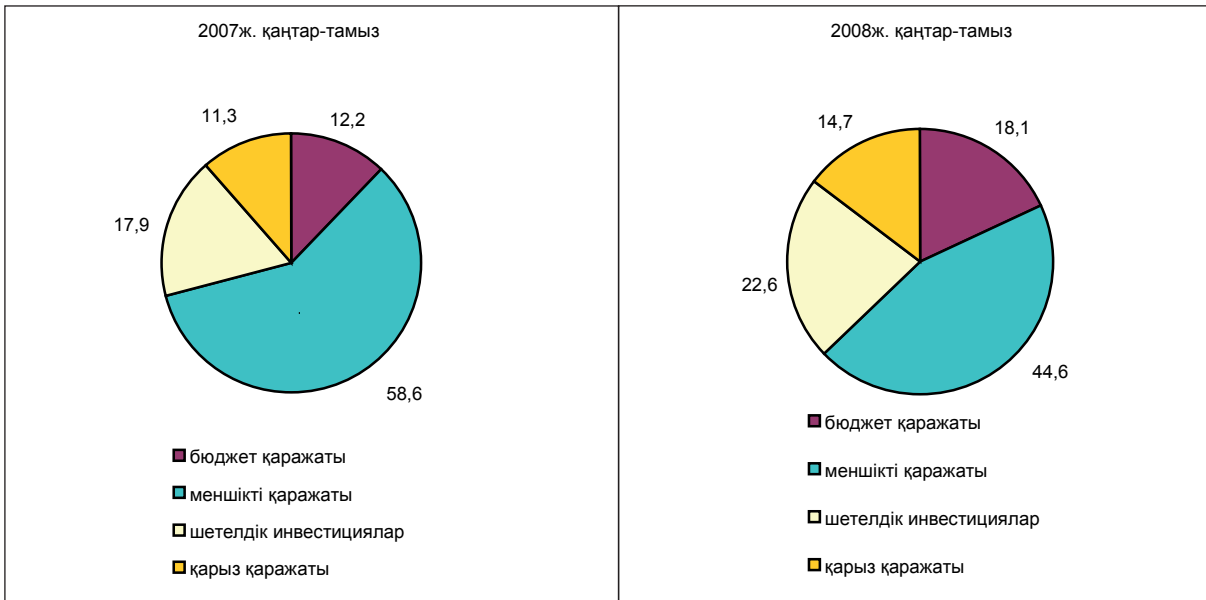

Өнеркәсіп салалары ішінде мұнай және табиғи газ өндіру инвестициялар салу үшін ең тартымды сала болып табылды, осы салаларда қызмет көрсету негізгі капиталға салынған инвестициялардың жалпы көлемінің 23,7%-ын алады.

2007 жылғы қаңтар-тамызбен салыстырғанда білім беруге (1,9 есеге), электр энергиясын, газ бен суды өндіру және бөлуге (68%-ға), ауыл шаруашылығы, аң аулау және орман шаруашылығы саласына (58,2%-ға) инвестициялық салымдар едәуір өсті.

Қаржыландыру көздері бойынша негізгі капиталға салынған инвестициялар құрылымы

инвестицияның жалпы көлеміне пайызбен

Инвесторлардың жеке меншік қаражаттары негізінен кен өндіру өнеркәсібінде (көрсетілген қаражат көздерінен 36,1% инвестиция) игерілген. Бюджеттік қаражаттың көп бөлігі (64,1%-ы) «Көлік пен байланыс», «Электр энергиясын, газ бен су өндіру және бөлу» және «Білім беру» салаларының дамуына бағытталды. 55,7% қарыз қаражаты кәсіпорындардың «Жылжымайтын мүлікпен жасалатын операциялар, жалға алу және тұтынушыларға қызмет көрсету» экономикалық қызмет түрінде қолданылды.

Шетел инвестицияларының жартысына жуығы (49,2%) кен өндіру өнеркәсібін дамытуға бағытталды. Шетел инвесторлары үшін ең тартымды Атырау облысы болды, мұнда есепті кезеңде барлық шетелдік инвестицияның 62,9%-ы игерілді.

6. БАҒАЛАР

6.1 ТҰТЫНУ БАҒАЛАРЫ

Ағымдағы жылғы тамызда **инфляция** 0,8% құрады, бұл шілдеге қарағанда 0,1 пайыздық тармаққа аз. Инфляцияға ең көп «салымды» (0,6%) ақылы қызметтердің 2,2%-ға қымбаттауы қосты. Азық-түлік емес тауарлар бағасы – 0,7% артты, бұл бағалардың жалпы өсіміне 0,2%-дан қосты. Азық-түлік тауарлары бағасының индексі 100% құрады, бұл тамақ өнімдерінің көбінде бағалардың өсім қарқынының бәсеңдеуінен және оның маусымдық тауарларға төмендеуінен болды.

Азық-түлік тауарлары рыногында нан мен жарма өнімдерінің бағасы ағымдағы жылғы тамызда 1,2% (шілдеде – 1,8%-ға) өсті. Күріш – 3,4%, жармалар – 1,3%, ұн – 1,1%, тоқаш–ұннан және макарон өнімдері – 1%-дан, нан – 0,5%-ға қымбаттады.

Ағымдағы жылғы тамызда бағалардың өсуі ет және ет өнімдеріне – 0,3%-ға тіркелді, бұл шілдеде 1,1% болды. Олардың бағасының өзгеруі әр түрлі бағытта болды: бағалардың төмендеуі сиыр және қой етіне 0,3%-дан оның өсуі шұжық өнімдеріне – 1,6%, шошқа етіне – 1%, жылқы етіне – 0,8%, құс етіне – 0,5%-ға тіркелді.

Ағымдағы жылғы тамызда қант бағасының деңгейі 2,1%-ға өсті, бұл өткен айға қарағанда 0,6 пайыздық тармаққа төмен. Кондитерлік өнімдердің бағасы 0,6%-ға өсті.

Май және тоқ майларының бағасы өткен айда 0,9% (ағымдағы жылғы шілдеде 1,2%-ға) өсті. Бағалардың көтерілуі күнбағыс майларына – 1,3%, маргарин – 0,9%-ға байқалды.

Бағалардың өсуі сүт өнімдеріне – 0,1%, өткен айда оның төмендеуі – 0,1%-ға тіркелді. Жұмыртқаның баға деңгейі 1,1%-ға төмендеді.

Ағымдағы жылғы тамызда жеміс-көкөністер 4,4% (шілдеде – 1,4%-ға), ал жаңа жиналған көкөністер – 5,9%, картоп – 4,1%, жемістер – 3,8%-ға арзандады.

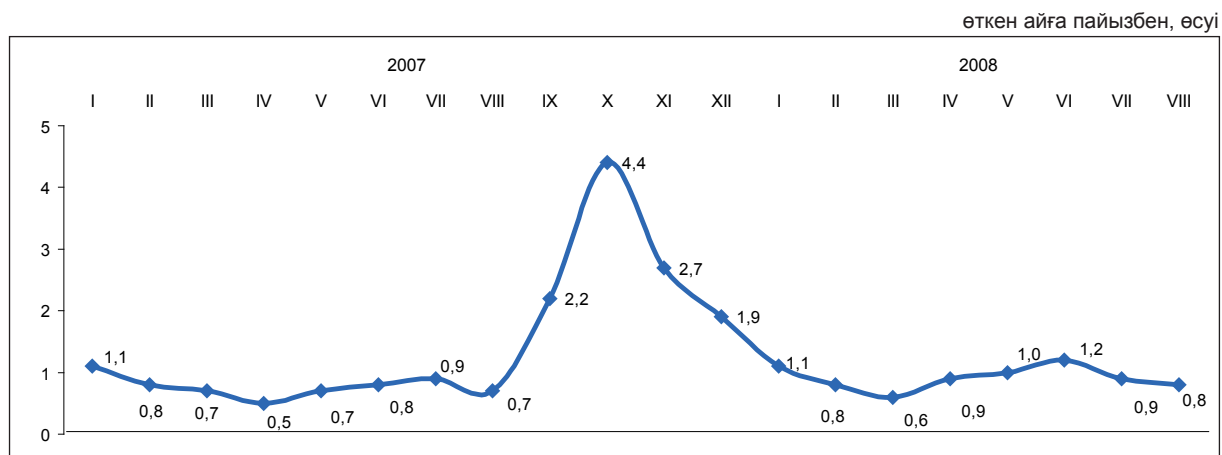
Ағымдағы жылғы тамызда азық-түлік емес тауарлар тобында ең көп халыққа арналған энергия ресурстары: бензин – 2,6%, дизель отыны – 2,1%, қатты отыны – 1,1%-ға қымбаттады. Кеңсе тауарларының бағасы 1,9%-ға өсті, бұл оқу жылына дайындық кезеңінде оларға деген сұраныстың артуынан болды. Жуғыш және тазалағыш құралдарға бағалар өсімі 1,2%, жеке бас гигиенасы тауарларына – 1%, дәрі-дәрмектерге – 0,7%, үйге қажетті заттарға – 0,6%, киім және аяқ киімге – 0,4% құрады.

Ағымдағы жылғы тамызда ақылы қызмет көрсетулер саласында бағалардың көтерілуі тұрғын үй-коммуналдық қызмет көрсетулердің – 2,5%-ға қымбаттауы негізгі әсер етті, бұл өткен айға қарағанда 1,7 пайыздық тармаққа көп. Электр энергиясы тарифтері – 7,6%, газға – 4,6%, орталықтан жылытуға – 1,4%, сумен жабдықтауға – 1%, кәрізге – 0,6%, тұрғын үйді ұстауға – 0,5%-ға өсті.

Ағымдағы жылғы тамызда жолаушылардың көлігімен жол жүру тарифтері 4% артты, бұл ағымдағы жылғы ең көп көтерілу болып табылады. Автомобил көлігімен жол жүру үшін төлем 5,5%, әуе көлігімен жүру төлемі – 1,4%, темір жол көлігімен – 0,5%-ға өсті.

Шаштараз, мейрамханалар мен қонақ үйлердің қызметтеріне баға деңгейі өткен айда 1%-дан, медициналық мекемелердің қызметтері – 0,8%-ға, білім беру, мәдениет және демалыс қызметтері – 0,4%-дан көтерілді.

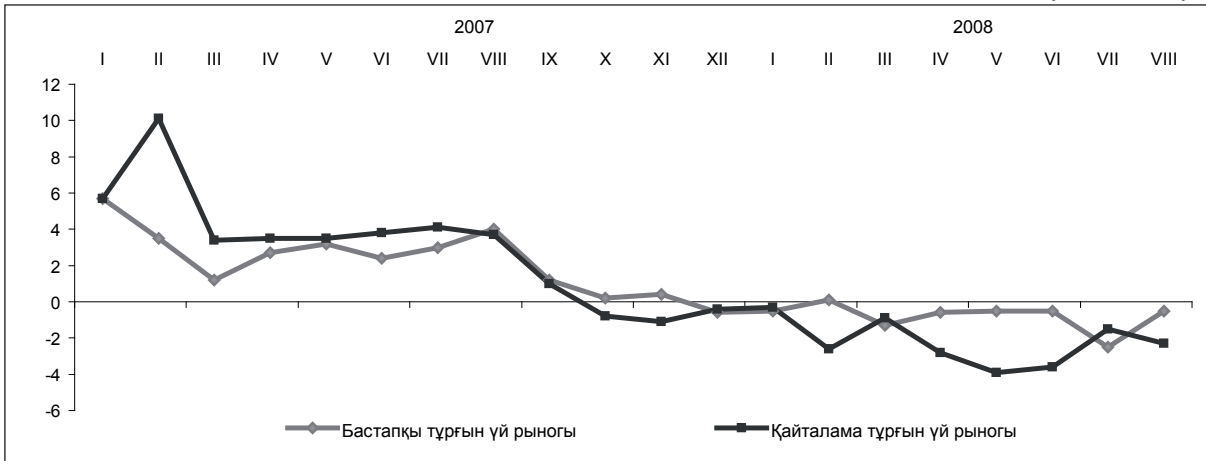
2007-2008 жылдардағы инфляция

2008 жылғы тамызда жаңа үйдің бір шаршы метрін сату бағасы республика бойынша орта есеппен 151,5 мың теңгені құрап, өткен аймен салыстырғанда 0,5%-ға азайды, көркейтілген тұрғын үйді қайта сату бағасы, тиісінше, 113,5 мың теңге және 2,3%-ға.

2007-2008 жылдардағы тұрғын үй рыногындағы бағалардың өзгеруі

өткен айға пайызбен, өсуі +, төмендеуі –

Жемістер мен көкөністерге, бензинге, көмірге баға өсуінің әсерін есепке алмай есептелген базалық инфляция ағымдағы жылғы тамызда 1,1%, шілдеде 0,8% құрады.

2008 жылғы Қазақстан Республикасындағы инфляция

	2008ж. тамыз				2008ж. қаңтар-тамыз 2007ж. қаңтар-тамызға
	2008ж. шілдеге	2005ж. желтоқсанға	2007ж. желтоқсанға	2007ж. тамызға	
Инфляция	0,8	38,4	7,5	20,1	19,4
Базалық инфляция	1,1	36,3	7,1	19,8	28,4
Ақшалай табысы ең төмен халықтың топтарына арналған бағалар мен тарифтердің өзгеруі	0,9	46,6	9,4	26,2	24,4
Ақшалай табысы ең жоғары халықтың топтарына арналған бағалар мен тарифтердің өзгеруі	0,7	34,8	6,8	17,7	17,4

2008 жылғы тамызда 2007 жылғы желтоқсанға қарағанда негізгі тамақ өнімдерін тұтынудың ең төменгі нормаларынан есептелген орташа халықтың жан басына шаққандағы күнкөрістің ең төменгі деңгейінің шамасы 23,7% өсті, өткен айға қарағанда – 5%-ға өсіп, 13322 теңге (тағам өнімдері – 7993 теңге, азық-түлік емес тауарлар мен ақылы қызметтер – 5329 теңге) құрады. 2008 жылғы тамызда оның құрылымында ет пен балықты сатып алуға жұмсалған шығыстардың үлесі 17,4%, сүт, май-тоң май өнімдері мен жұмыртқаны – 14,5%, жемістер мен көкөністерді – 17,2%, нан өнімдерін – 9%, қант, шай және дәмдеуіштерді сатып алуға жұмсалған шығыстардың үлесі – 1,9% құрады.

6.2 ЭКОНОМИКАНЫҢ НАҚТЫ СЕКТОРЫНДАҒЫ БАҒА

Өнеркәсіп өнімін өндіруші-кәсіпорындар бағалары, өндірістік сипаттағы қызметтер көрсетуді қоса ағымдағы жылғы тамызда шілде айымен салыстырғанда 100%, 2007ж. желтоқсанмен – 138,8% құрады. Өндірілген өнім бір ай ішінде 0,1% арзандады, өндірістік сипаттағы қызмет көрсетулер – 2,6%-ға қымбаттады. Түпкілікті мақсат бойынша сыныпталған өнімдер тобынан өндіріс құралдарының бағасы 0,1%, аралық тұтыну өнімдерінің – 0,2% төмендеді, ал тұтыну тауарларының 1,1%-ға көтерілді.

2008 жылы Қазақстан Республикасында өнеркәсіп өнімін өндіруші кәсіпорындар бағаларының индексі

пайызбен, өсуі +, төмендеуі-

	2008ж. тамыз				2008ж. қаңтар-тамыз 2007ж. қаңтар-тамызға
	2008ж. шілдеге	2007ж. тамызға	2007ж. желтоқсанға	2005ж. желтоқсанға	
Өнеркәсіп өнімдері, өндірістік сипаттағы қызметтер көрсетуді қоса	0,0	56,5	38,8	109,9	50,7
Өндірілген өнім	-0,1	59,2	40,6	115,9	53,5
Өндіріс құрал-жабдықтары	-0,1	35,8	17,3	53,9	34,8
Аралық тұтыну тауарлары	-0,2	62,8	43,3	125,4	57,1
Тұтыну тауарлары	1,1	21,1	11,2	36,2	18,5
Өндірістік сипаттағы қызметтер көрсету	2,6	9,7	6,5	25,2	8,1

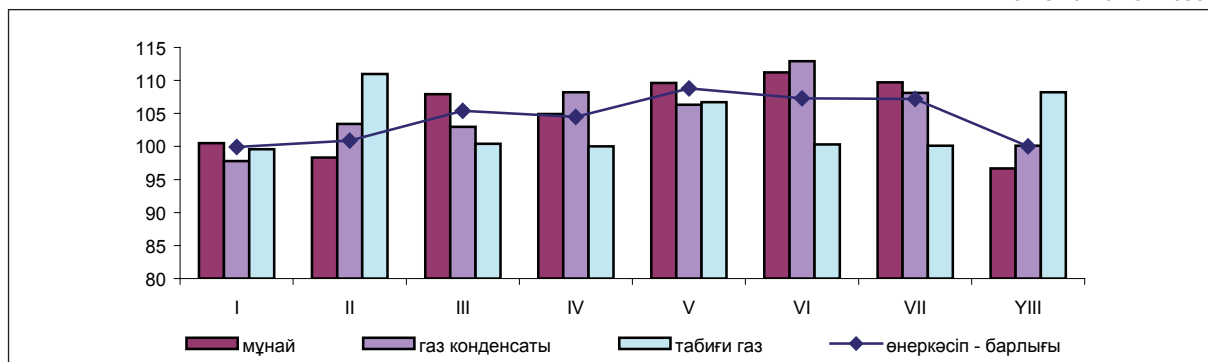
Өнеркәсіп өнімін өндірушілер бағаларының базалық индексі (мұнай мен металл бағаларының өзгеруі есебінсіз) ағымдағы жылғы тамызда шілде айына қарағанда 101,5%, 2007 жылғы желтоқсанға – 131,3% құрады.

Өткен айда бағаның төмендеуі кен өндіру өнеркәсібінде 1,9%, олардың көтерілуі - өңдеу өнеркәсібінде 4%, электр энергиясын, газ бен су өндіру мен бөлуде – 4,4%-ға белгіленді. Республикада мұнай өндіру бағасы ағымдағы жылғы шілдедегі 9,7% көтерілуінен кейін әлемдік рыноктардағы оның арзандауынан тамыз айында 3,3%-ға төмендеді. Бұл өнеркәсіптегі бағаның жалпы деңгейіне 1,4% теріс «салым» қосты. Өндірушілердің табиғи газ бағасы 8,2%, мұнай өнімдері – 4,6%, электр энергиясы – 3,8%-ға өсті. Энергия ресурстары жалпы бір айда 2,2%-ға (шілдеде – 8,8% қымбаттады) арзандады.

Өткен айда металлургия өнеркәсібінде бағалар 6,7% (шілде айында – 2,8%), қара металлургия өніміне – 10,7%, түсті – 2,2%-ға өсті, бұл дайын өнеркәсіп өнімі бағасының жалпы өсіміне 0,8% қосты. Республикада ферроқорытпалар 14,1%, қара металдар илегі – 4,8%-ға қымбаттады. Металл қақтаудың көрсетілген түрлеріне отандық өндірушілер бағасының көтерілуі олардың сыртқы рыноктардағы ұқсас өзгерісіне, сондай-ақ олардың өндірісінде қолданылатын металл кендерінің республикада 8%-ға қымбаттауына байланысты болды. Ағымдағы жылғы тамызда алюминий бағасының өсімі шілде айымен салыстырғанда 5,9 пайыздық тармаққа үдеп, 7,5% құрады, бағалы металдар – тиісінше, 1 тармақ және 2,7%. Қорғасынның сыртқы сауда конъюнктурасының нашарлауы оның республикада 2,4%-ға арзандауына ықпал етті.

2008 жылғы энергия ресурстарын өндіруші кәсіпорындар бағасының индексі

өткен айға пайызбен

Сырлар мен лактарға бағаның деңгейінің өзгеруінсіз химия өнеркәсібінде бағалар 1,6%, тыңайтқыштарға – 3,5%, жуу және тазалауға арналған заттар – 1,8%-ға өсті.

Республикада өндірілген тамақ өнімдерінің бағасы өткен айда 0,7%-ға өсті, оған маргариннің 13,8%, құс етінің – 6,2%, сүт өнімдерінің – 3,3%, жармалардың – 1,6%-ға қымбаттауы ықпал етті. Шикі қант бағасының көтерілуі олардың қантқа 0,7% және кондитер өнімдеріне – 0,3%-ға өсуін алдын ала анықтады. Осы уақытта өсімдік майы бағасының 3,4%, шай – 0,3%, және бидай ұны – 0,1%-ға төмендеуі тіркелді.

Байқауға алынған өндірістік сипаттағы қызметтерден өткен айда тарифтердің едәуір өсуі өңіраралық деңгейдегі желілер бойынша электр энергиясын тасымалдауда 15%, өңірлік – 11,5%, газ тәрізді отынды құбырлармен бөлуде 5,1%, олардың төмендеуі - газет басып шығаруда 1,1%-ға белгіленді. Бу және ыстық сумен қамтамасыз ету бойынша қызметтердің тарифтері өзгеріссіз қалды.

Өнеркәсіп кәсіпорындары технологиялық үдеріс үшін сатып алған өндіріс ресурстарына бағалар индексі ағымдағы жылғы тамызда шілде айына қарағанда 101,8% құрады. Республикада сатып алынған шикізат пен материалдар бағасы 1,4%, алыс шетелден – 2,4%, Достастық елдерінен – 3,8%-ға өсті.

Республикадан шетелдерге шығарылған тауарлардың бағасы ағымдағы жылғы шілдеде маусым айымен салыстырғанда 7,2%, 2007 жылғы желтоқсанмен – 41,4%-ға өсті. Түпкілікті мақсат бойынша сыныпталған, экспорттық өнім топтарындағы шикізат ағымдағы жылғы шілдеде маусымға қарағанда 11,2%, дайын тауарлар – 2,2% қымбаттады, жартылай дайын фабрикалар – 2,8%-ға төмендеді. Минералды шикізаттан экспорттық жеткізілімдер бағасының көтерілуі мұнайға – 12,2%, оның қайта өңделген өнімдеріне – 11,6%, газ конденсатына – 9,7%, көмірге – 1,2%, олардың төмендеуі – хром кендеріне 0,1%-ға белгіленді. Қара металдар - 6% қымбаттап, түсті – 22,9%-ға арзандады, бұл әлемдік рыноктардағы ұқсас баға жағдайына байланысты. Шетелге шығарылған азық-түлік тауарларынан ұн бағасының 6,5% және астыққа – 0,6%-ға төмендеуімен қатар жармаға 15%, алкогольді ішімдіктер және алкогольсіз сусындарға – 10,3%, қантқа – 10,2%, балыққа – 5,4%-ға баға өсімі байқалды.

Қазақстанға әкелінген өнімдер бағасының индексі 2008 жылғы шілдеде маусымға қарағанда 103,4%, 2007ж. желтоқсанға – 119,3%, жақын шетелден – тиісінше 105,2% және 125%, алыс шетелден – 101,1% және 112,4% құрады. Импортталынатын өнімдерден ай ішінде темекі бағасының 14%, тоқыма өнімдері – 4,9%, маргарин – 4,3%, машиналар және жабдықтар – 3,6%, кофе - 2%-ға өсуі белгіленді. Керісінше, қағаз 9,6%, шай – 4,2%, құс еті – 3,1%, сүрек - 3%-ға арзандады.

Ағымдағы жылғы тамызда өткен аймен салыстырғанда **ауыл шаруашылығы өнімдерін өткізу бағасы** 0,3%-ға өсті, бұл 2007 жылғы тиісті кезеңнен 0,6 пайыздық тармаққа кем. Өткен айда өсімдік шаруашылығы өнімдерінің бағасы 0,5%-ға (бұл өткен жылғы осы кезеңде 0,7%) өсті. Мал шаруашылығы өнімдерінің баға индексі 100% құрады.

Ауыл шаруашылығы өнімдері бағаларының өзгеруі

пайызбен, өсуі +, төмендеуі-

	2008ж. тамыз				2008ж. қаңтар-тамыз 2007ж. қаңтар-тамызға
	2008ж. шілдеге	2007ж. тамызға	2007ж. желтоқсанға	2005ж. желтоқсанға	
Ауыл шаруашылығы өнімдері	0,3	50,5	13,7	73,2	46,0
Өсімдік шаруашылығы өнімдері	0,5	71,3	20,1	104,2	63,8
Мал шаруашылығы өнімдері	0,0	24,0	5,3	36,1	22,9

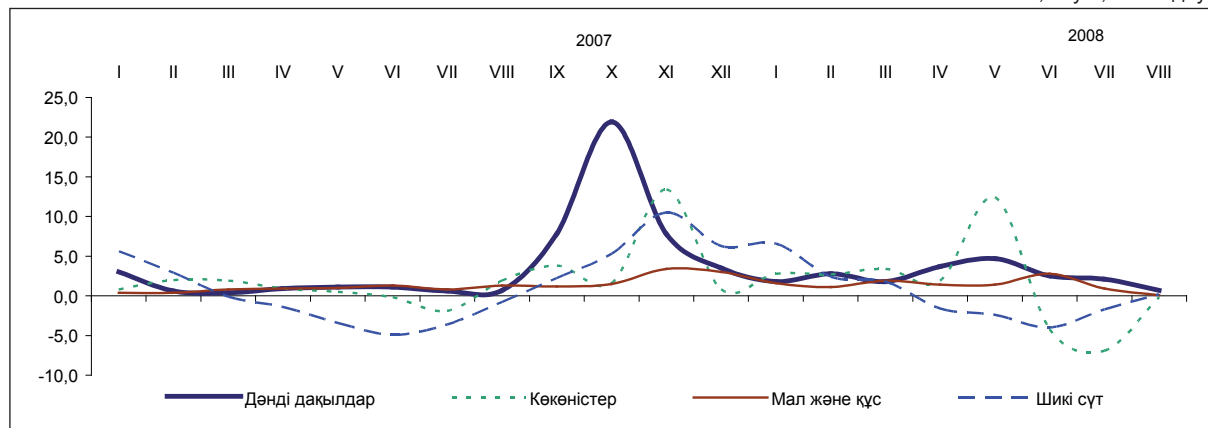
Дәнді дақылдар рыногында баға өсімі қарқынының төмендеуі ағымдағы жылғы шілдедегі 0,7%-дан тамызда 2,1%-ға дейін белгіленді. Баға күрішке - 1,2%, бидай және арпаға - 0,6%-дан, жүгеріге - 0,4%-ға өсті.

Өткен айда көкөніс өнімдері 0,2%-ға арзандады. Баға қиярға - 11,1%, сәбізге - 1,3%, картопқа - 1,1%, қырыққабатқа - 0,5%, қызылшаға - 0,3%-ға арзандады, ал қызанаққа - 1,1%-ға қымбаттады. Баға өсімі бақша және жеміс дақылдарына, тиісінше - 3,5% және 3,2%, бұршаққа – 2,3%, мақсары тұқымына - 1,3%, күнбағысқа - 0,9%-ға белгіленді.

Ағымдағы жылғы тамызда барлық түрі мал еті - 0,4%, жылқы еті - 0,9%, шошқа еті - 0,6%, ірі қара мал еті - 0,4%, қой еті - 0,2%-ға қымбаттады, ал құс еті - 0,7%-ға арзандаған. Жұмыртқа өткізу бағасы - 1,3%-ға төмендеді, ал сиырдың шикі сүті - 0,2%, бие сүті - 11,4%-ға көтерілді. Балға баға өсімі 15,9%, жүнге - 0,8% құрады.

2007-2008жж. ауыл шаруашылығы өнімдерінің жекелеген түрлеріне бағалардың өзгеруі

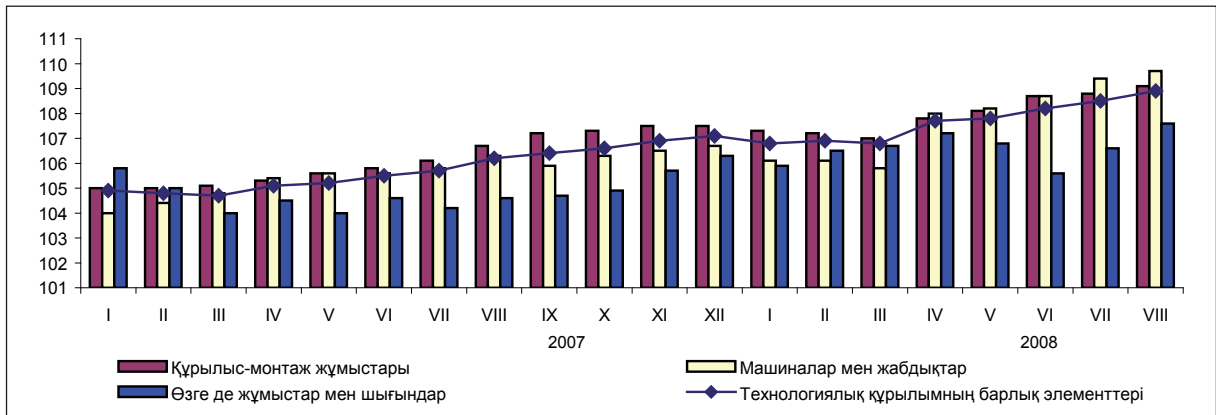
өткен айға пайызбен, өсуі+, төмендеуі-

Ағымдағы жылғы тамызда шілдемен салыстырғанда **құрылыстағы баға индексі** 101,3%, 2007 жылғы желтоқсанмен – 106,5%, құрылыс-монтаж жұмыстарына, тиісінше, 101,2% және 106,6%, технологиялық жабдықтарға – 101,2% және 107,6% құрады.

2007-2008жж. құрылыстағы баға индексі

өткен жылғы тиісті айға пайызбен

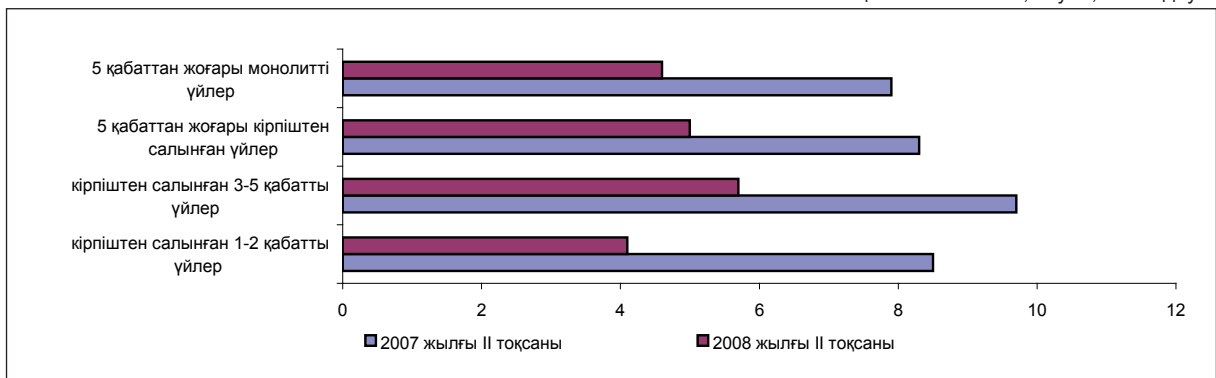

Ағымдағы жылғы тамызда шілдеге қарағанда құрылыс ұйымдары сатып алған материалдар, бөлшектер және конструкциялар 1%-ға қымбаттады. Мұнай битумы - 2,5%, металл конструкциялары - 2%, негізгі қара металдар - 1,5%, құбырлар - 1,3%, қыш тақтайшалар, асфальттан жасалған бұйымдар, бояулар – 1,1%-дан 1,2%-ға дейін қымбаттады, ал қыштан жасалған санитарлық-техникалық бұйымдар мен портландцемент - 0,4-0,5%, ғаныш бұйымдары 0,2%-ға арзандады.

Ағымдағы жылғы екінші тоқсанда өткен жылғы тиісті тоқсанмен салыстырғанда тұрғын үйлерді салу бойынша құрылыс жұмыстары 4,9% (кірпіштен – 5%, монолиттен – 4,6%), өнеркәсіптік мақсаттағы өндірістік үйлерді салу бойынша – 3,1%, әкімшілік үйлерді – 4,7%, мектептерді – 5,8%, автомобиль жолдарын салу бойынша құрылыс жұмыстары – 6,2%-ға қымбаттады.

2007-2008жж. II тоқсанда тұрғын үйлерді салу бойынша құрылыс жұмыстары бағаларының өзгеруі

өткен жылғы тиісті тоқсанға пайызбен, өсуі +, төмендеуі -

Тұрғын үй құрылыс объектілерін салу кезіндегі учаске дайындау бойынша жұмыстардың баға индексі 103,6%, жалпықұрылыстық – 105,3%, аяқтау цикліндегі – 104,2%, жабдықтарды монтаждау бойынша – 104,5% құрады. Сыртқы қабырғаны сылау бойынша жұмыстар – 7-10%, кірпішпен қалау – 3-8%, санитарлық-техникалық – 5-6%, қабырғалар мен едендерді тақтайшалармен қаптау – 3-5%, эксковаторлық және жермен байланысты жұмыстар - 2-4%-ға қымбаттады.

Ағымдағы жылғы тамызда **көліктің барлық түрлерімен жүк тасымалдау тарифтерінің индексі** шілдемен салыстырғанда – 100%, 2007 жылғы желтоқсанмен – 110,4% құрады.

Өткен айда автомобильмен жүк жеткізу 1%-ға қымбаттады. Тарифтердің елеулі өсімі жүктерді республика ішіндегі қатынастарға тасымалдау – 1,2%, қала бойынша - 1%, ал ТМД елдеріне – 0,6%, қала маңына - 0,5%-ға тіркелді. Теміржол, әуе, құбыр және су көлігімен жүк тасымалдау тарифтері өзгеріссіз қалды.

7. ҚАРЖЫ ЖҮЙЕСІ

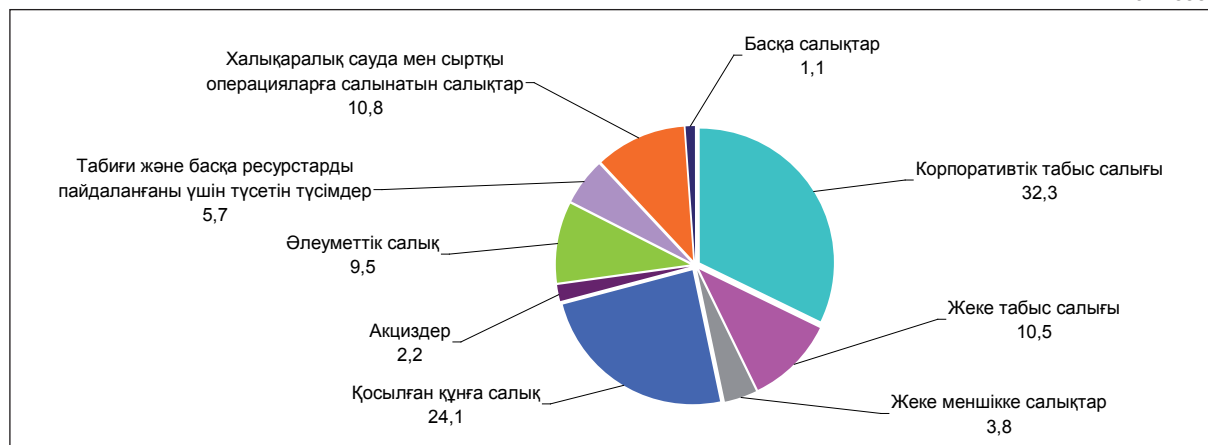
7.1 МЕМЛЕКЕТТІК ҚАРЖЫ

Қазақстан Республикасының мемлекеттік бюджеті. Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің жедел деректері бойынша 2008 жылғы 1 тамызға мемлекеттік бюджет табыстары 2021,3 млрд. теңгені немесе орындалатын бюджетке қатысты 58,3% құрады. Шығындар бойынша бюджеттің орындалуы 1887,5 млрд. теңгені құрады немесе есепті кезеңдегі жиынтық жоспарға – 54,2%-ды құрады. 2007 жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда табыстар 28,2%-ға, ал шығындар 33,2%-ға өсті. Бюджет дефициті (таза бюджеттік кредит беруді және қаржылық активтермен болатын операциялар бойынша сальдоны есепке алғанда) 88,3 млрд. теңге деңгейінде қалыптасты.

Мемлекеттік бюджет табыстарының құрылымында негізгі үлесті салықтық түсімдер (73,5%) алады. Бюджеттің негізгі қайнар көзі корпоративтік табыс салығы, қосылған құнға салық және әлеуметтік салық болып табылады.

Мемлекеттік бюджеттің салықтық түсімдерінің құрылымы
01.08.2008ж.

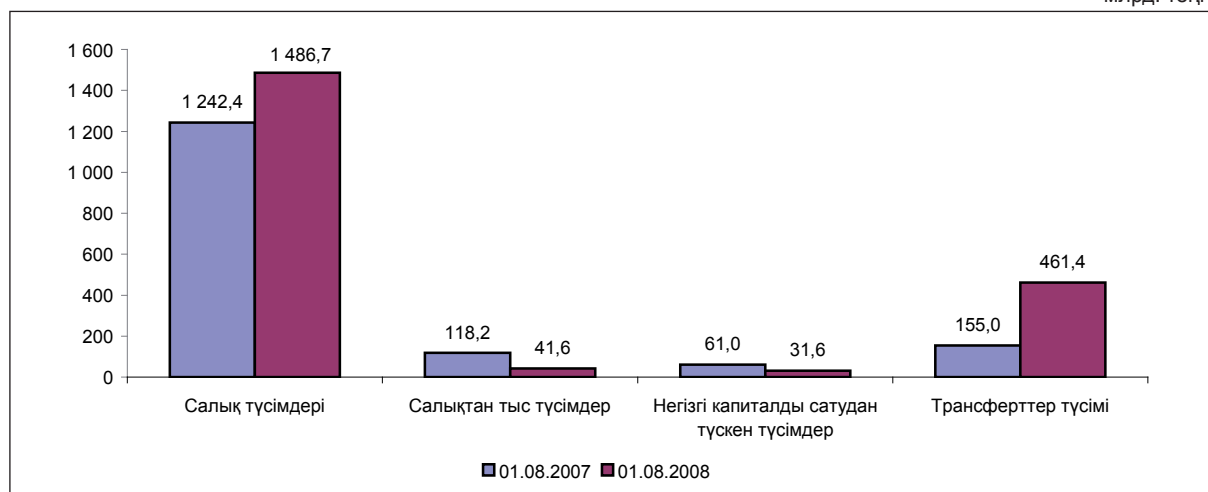
пайызбен

2008 жылғы қаңтар-шілдеде мемлекеттік бюджет табыстарының құрылымында салықтық емес түсімдер – 2,1%, негізгі капиталды сатудан түскен түсімдер – 1,6%, трансферттердің түсімі – 22,8%-ды құрады.

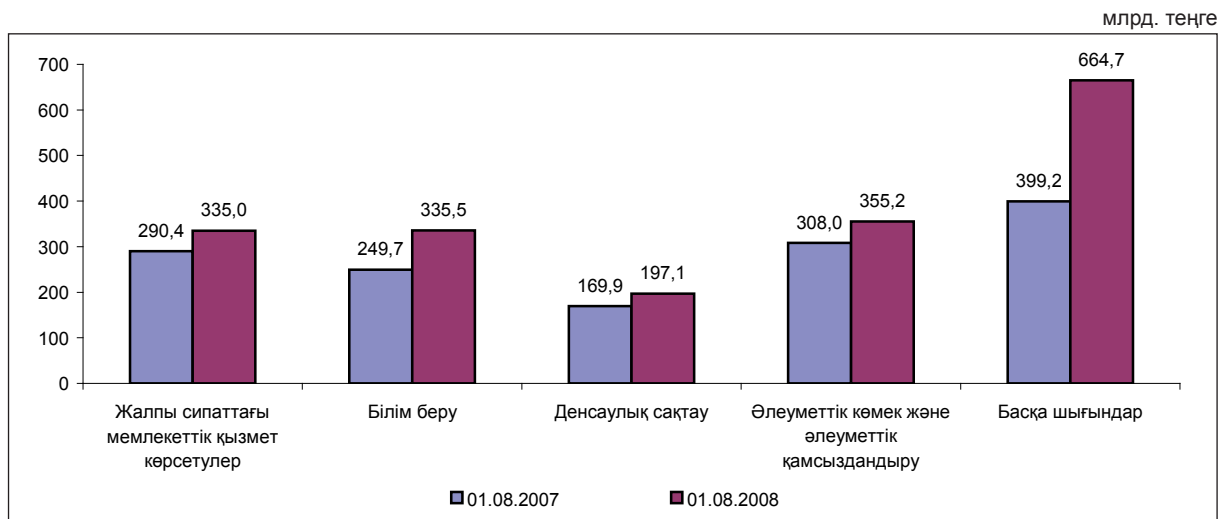
Мемлекеттік бюджет табыстары
(2007-2008жж. 1 тамыздағы жағдай бойынша)

млрд. теңге

Әлеуметтік көмекке және әлеуметтік қамсыздандыруға жұмсалған шығындар 2008 жылғы қаңтар-шілдеде өткен жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда 15,3%-ға, жалпы сипаттағы мемлекеттік қызмет көрсетулерге жұмсалған шығындар 15,4%-ға, білім беруге – 34,3%-ға және денсаулық сақтауға – 16%-ға артты.

Мемлекеттік бюджет шығындары
(2007-2008жж. 1 тамыздағы жағдай бойынша)

2008 жылғы 1 тамыздағы жағдай бойынша Республикалық бюджетке түскен табыстар 1610,8 млрд. теңгені құрады. Шығындар 1546,7 млрд. теңге сомада өндірілді. Бюджет дефициті 132,5 млрд. теңге деңгейінде белгіленді. Өткен жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда табыстар 31,6%, ал шығындар 35,5%-ға артты.

Республикалық бюджет табыстарының 65,4% – салықтар, 2,2% – салықтан тыс түсімдер, 0,2% – негізгі капиталды сатудан түскен түсімдер және 32,2%-ын трансферттер түсімдері құрады.

Республикалық бюджет шығындарында әлеуметтік көмекке және әлеуметтік қамсыздандыруға – 21%, жалпы сипаттағы мемлекеттік қызмет көрсетулерге – 16,2%, көлік және коммуникацияға – 10,7%, білім беруге – 6,8%, денсаулық сақтауға – 3,8% және мәдениет, спорт, туризм және ақпараттық кеңістікке – 3,1% келеді.

Жергілікті бюджетке түскен табыстар 1093,7 млрд. теңгені, шығындар 1021,6 млрд. теңгені құрады. 2007 жылғы осы кезеңмен салыстырғанда табыстар 31,9%, шығындар – 35,8%-ға өсті. Бюджет профициті 44,3 млрд. теңге деңгейінде қалыптасты.

7.2 АҚША-КРЕДИТ ЖҮЙЕСІ

Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің деректері бойынша 2008 жылғы шілденің соңына ақша базасы (резервтік ақшалар) 1669,9 млрд. теңге (2007 жылғы шілденің соңына – 1696,4 млрд. теңге) сомасында анықталды және ағымдағы жылғы маусыммен салыстырғанда 4,7%-ға азайды. Ақша базасының құрамында Қазақстанның Ұлттық Банкінен (ҚҰБ) тыс қолма-қол ақшалар және екінші деңгейдегі банктердің және Қазақстан Ұлттық Банкідегі басқа ұйымдардың депозиттері тиісінше 895,2 млрд. теңге мен 774,7 млрд. теңгені (2007 жылғы тиісті кезеңде, тиісінше – 926,6 млрд. теңге және 769,8 млрд. теңге) құрады.

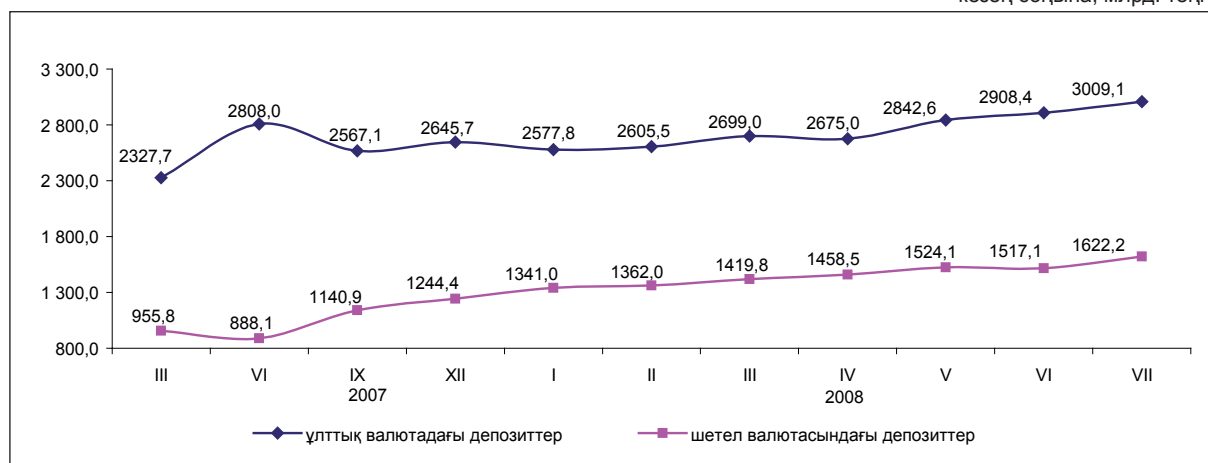
Айналымдағы қолма-қол ақша (M0) 2008 жылғы шілденің соңына 2008 жылғы маусыммен салыстырғанда 2,3%-ға өсіп, 787 млрд. теңгені құрады.

Ақша базасы (M3) ағымдағы жылғы шілденің соңына өткен аймен салыстырғанда 4,3%-ға өсті және 5418,3 млрд. теңгені (2007 жылғы шілденің соңына – 4617,6 млрд. теңге) құрады.

Екінші деңгейдегі банктердегі резиденттер депозиттерінің жалпы көлемі 2008 жылғы шілденің соңына 4631,3 млрд. теңге сомасында (2007 жылғы шілденің соңына – 3802,2 млрд. теңге) белгіленді. Ұлттық валютадағы депозиттер өткен аймен салыстырғанда 3,5%-ға 3009,1 млрд. теңгеге дейін, ал шетел валютасындағы депозиттер 6,9%-ға 1622,2 млрд. теңгеге дейін өсті. 2008 жылғы шілдеде жеке тұлғалар депозиттері 1470,7 млрд. теңге сомасында (2007 жылғы тиісті кезеңде – 1451,9 млрд. теңге) анықталды, бұл депозиттердің жалпы сомасының 31,8%-ын құрады.

2007-2008жж. ұлттық және шетел валютасындағы депозиттер

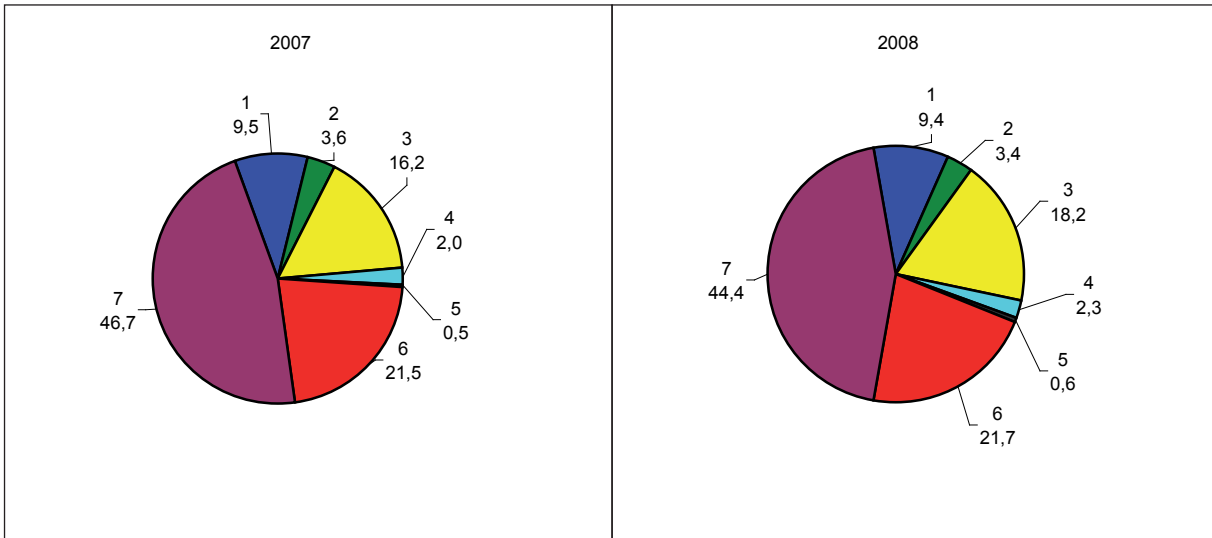
кезең соңына, млрд. теңге

Ағымдағы жылғы шілденің соңына екінші деңгейдегі банктер кредиттері 7278,2 млрд. теңгені (2007 жылғы тиісті кезеңде – 6875,9 млрд. теңге) құрады. Аталған кезеңде 2008 жылғы маусыммен салыстырғанда банктік емес заңды тұлғаларға берілген кредиттер сомасы 1%-ға өсіп, 4825,7 млрд. теңге, жеке тұлғаларға тиісінше – 0,8%-ға дейін азайып, 2452,5 млрд. теңгені құрады.

2007 және 2008жж. шілдедегі екінші деңгейдегі банктер кредиттерінің салалық құрылымы

кезең соңына, пайызбен

1 – өнеркәсіп; 2 – ауыл шаруашылығы; 3 – құрылыс; 4 – көлік; 5 – байланыс; 6 – сауда; 7 – өзгелер

2008 жылғы шілденің соңына ұзақ мерзімді кредиттер сомасы (бір жылдан астам) 5830,3 млрд. теңгені (2007 жылғы шілденің соңына – 5428,6 млрд. теңге) құрады және өткен аймен салыстырғанда 0,1%-ға азайды. Кредиттер құрылымында олар ең үлкен үлесті – 80,1% (2007 жылғы тиісті кезеңде – 79%) құрады.

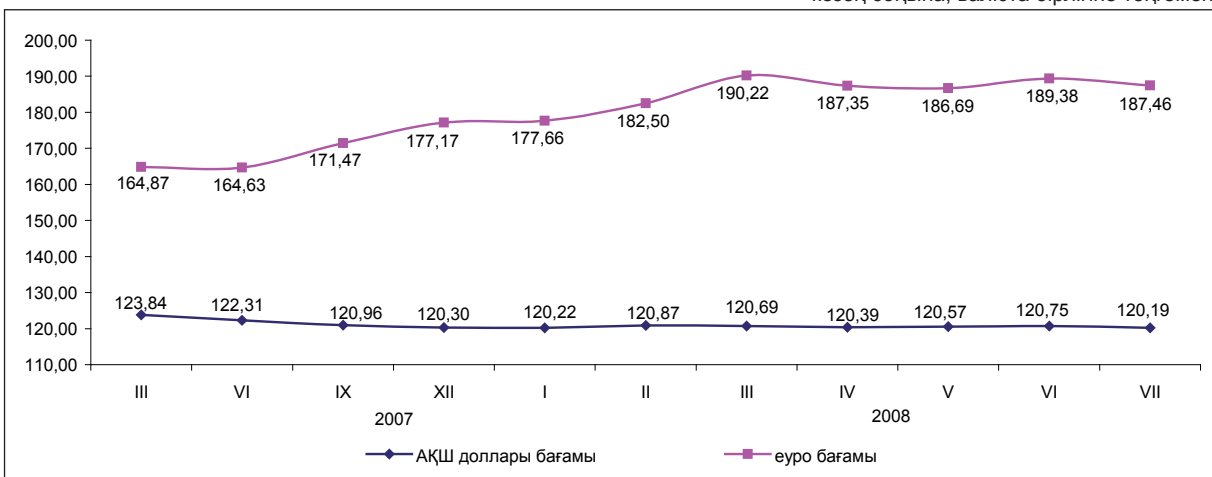
Кредиттеу объектілері бойынша ең үлкен үлесті айналым қаражаттарын сатып алуға берілген кредиттер – 25,1% (1827,7 млрд. теңге), ең аз үлесті құнды қағаздарды сатып алуға берілген кредиттер – 1,5% (108,9 млрд. теңге) алады. Азаматтардың тұтынушылық мақсаттарына берілген кредиттер – 16,3% (1184,5 млрд. теңге), жаңа құрылыс және қайта құруға – 12,7% (926,5 млрд. теңге), негізгі қорларды сатып алуға – 11,6% (846,7 млрд. теңге), азаматтарға тұрғын үйлерді салу және сатып алуға – 11,1% (804,4 млрд. теңге), басқа мақсаттарға – 21,7% (1579,5 млрд. теңге) құрады.

2008 жылғы шілденің соңына екінші деңгейдегі банктердің шағын кәсіпкерлік субъектілеріне берілген кредиттері 1469,2 млрд. теңгені құрады, бұл өткен айға қарағанда 0,6%-ға аз. Бұл жалпы берілген кредиттердің 20,2%-ын (2007 жылғы тиісті кезеңде – 20,3%) құрайды.

ҚР Ұлттық Банкінің деректері бойынша ағымдағы жылғы шілдеде шетел валютасын айырбастау пункттерімен сату көлемі оны сатып алу көлемінен: еуро бойынша – 2,5 есеге, АҚШ доллары бойынша – 2,6 есеге, ресей рублі бойынша – 1,1 есеге асып түсті. Шетел валютасын сату көлемі өткен аймен салыстырғанда АҚШ доллары бойынша – 3,1%-ға, еуро бойынша – 18,6%-ға, ресей рублі бойынша – 9%-ға өсті.

2007-2008жж. АҚШ доллары және еуროның ресми айырбастау бағамдары

кезең соңына, валюта бірлігіне теңгемен

ҚР Ұлттық Банкінің қайта қаржыландыруының ресми мөлшерлемесі 2008 жылғы 1 шілдеден бастап жылдық 10,5% деңгейінде белгіленді.

8. ЕҢБЕК РЫНОГЫ ЖӘНЕ ЕҢБЕКАҚЫ ТӨЛЕУ

8.1 ЖАЛДАНЫП ЖҰМЫСПЕН ҚАМТЫЛУ

2008 жылғы тамызда (бағалау бойынша) жалдамалы қызметкерлер саны 5,2 млн. адамды құрады, бұл өткен жылғы тиісті кезеңнен 219,4 мың адамға (4,4%-ға) көп. Олардың санынан мемлекеттік және мемлекеттік емес ұйымдарда 4,2 млн. адам (80,6%), жеке тұлғаларда 0,6 млн. адам (11,9%), шаруа (фермер) қожалықтарында 0,4 млн. адам (7,5%) жұмыс істеді.

2008 жылғы шілдеде ірі және орта кәсіпорындарда 3 млн. адам жұмыс істеді немесе жалдамалы қызметкерлердің жалпы санының 58,3%-ы. Бұл өткен жылғы тиісті айға қарағанда 100,4 мың адамға немесе 3,5%-ға көп.

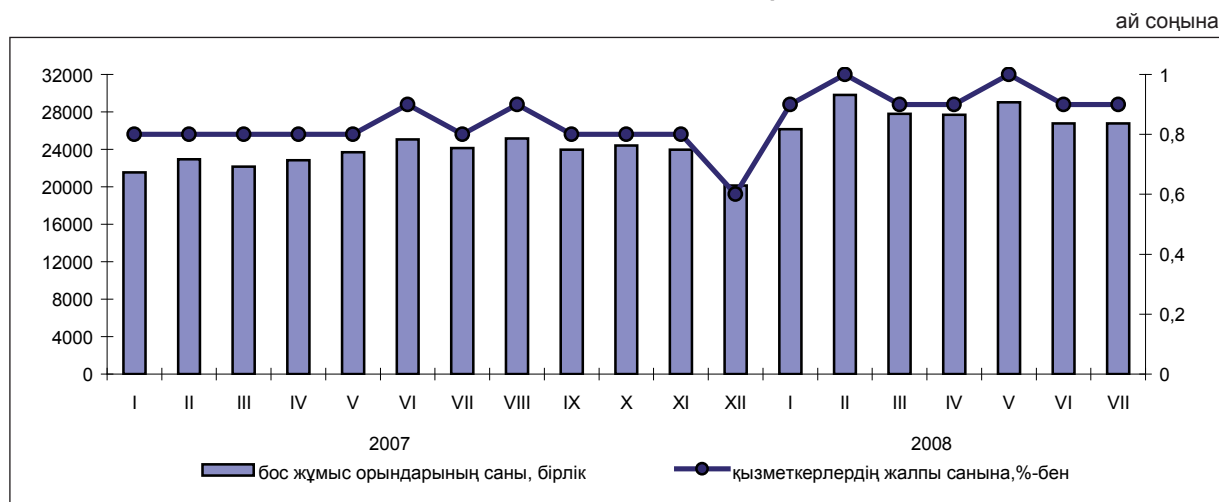
2008 жылғы шілдеде жұмыс күшінің ағыны өткен жылғы сәйкес аймен салыстырғанда білім беруде – 19,8 мың адам (3,6%), саудада – 19,2 мың адамға (19,6%), көлік пен байланыста – 13,8 мың адамға (5,3%), денсаулық сақтау мен әлеуметтік қызмет көрсету саласында – 12,9 мың адамға (4,6%), өнеркәсіпте – 12,5 мың адам (1,7%), жылжымайтын мүлікпен жасалатын операцияларда – 9,9 мың адамға (5,2%), мемлекеттік басқаруда – 7,7 мың адамға (3,4%), коммуналдық, әлеуметтік және дербес қызмет көрсету саласында – 6,9 мың адамға (10,4%), қаржы қызметінде – 4,6 мың адамға (7,1%-ға) байқалды.

2008 жылғы шілденің соңына ірі және орта кәсіпорындарда 26,8 мың бос жұмыс орны болды (тізімдік санға 0,9%). Бұл 2007 жылғы шілдеге қарағанда 2,6 мың бірлікке (10,9%) көп. Ең көп бос жұмыс орындарының саны мемлекеттік басқару мекемелерінде – 6490 бірлік (олардың жалпы санының 24,2%-ы) және өнеркәсіп кәсіпорындарында – 5891 бірлік (22%) сақталды. Аталған кезеңде жылжымайтын мүлікпен жасалатын операцияларда бос жұмыс орны - 3053 бірлікті (11,4%), денсаулық сақтау мен әлеуметтік қызмет көрсету саласында – 2868 бірлікті (10,7%), көлік және байланыста - 2500 бірлікті (9,3%), қаржы қызметінде – 1564 бірлікті (5,8%), білім беруде – 1161 бірлікті (4,3%), саудада – 1062 бірлікті (4%) құрады.

2008 жылғы шілдеде маусыммен салыстырғанда бос жұмыс орындары санының артуы көлік және байланыста – 778 бірлікке (45,2%), құрылыс ұйымдарында – 315 бірлікке (46,9%), білім беруде – 283 бірлікке (32,2%), жылжымайтын мүлікпен жасалатын операцияларда – 109 бірлікке (3,7%), саудада – 41 бірлікке (4%-ға) тіркелді.

Аталған кезеңде бос жұмыс орындары санының азаюы өнеркәсіп кәсіпорындарында – 596 бірлік (9,2%), денсаулық сақтау мен әлеуметтік қызмет көрсету саласында – 428 бірлік (12,9%), коммуналдық, әлеуметтік және дербес қызмет көрсету саласында – 292 бірлік (26,1%), қаржы қызметінде – 138 бірлік (8,1%), мемлекеттік басқаруда – 31 бірлік (0,5%) байқалды.

2007-2008жж. ірі және орта кәсіпорындардағы бос жұмыс орындарының саны

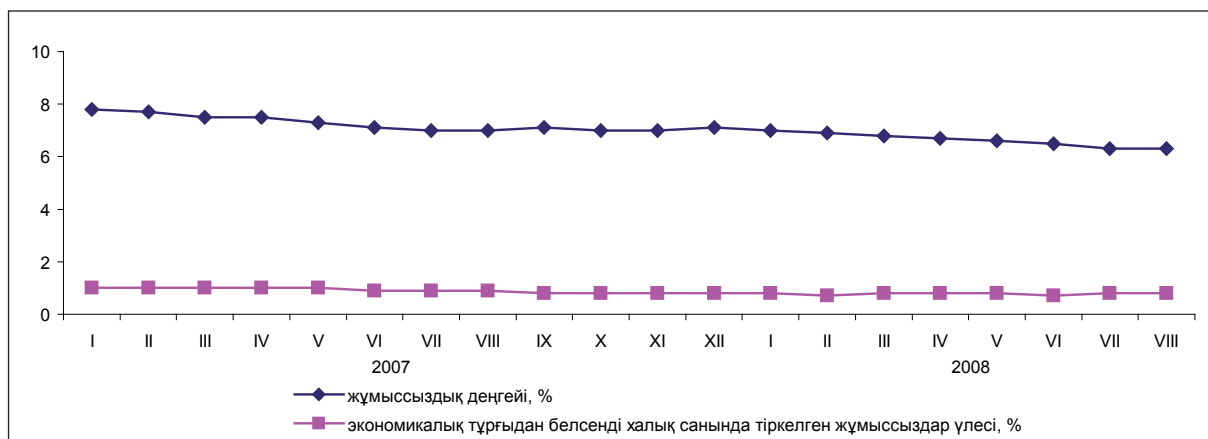
8.2 ЖҰМЫССЫЗДЫҚ ЖӘНЕ ЖҰМЫСПЕН ҚАМТУ

2008 жылғы тамызда (бағалау бойынша) 15 жас және одан үлкен жастағы экономикалық тұрғыдан белсенді халық саны 8,4 млн. адамды құрады, бұл өткен жылғы тиісті айдағыдан 153,1 мың адамға (1,8%-ға) көп.

Республика экономикасында 7,9 млн. адам жұмыспен қамтылды. 2007 жылғы тамызға қарағанда олардың саны 216 мың адамға (2,8%-ға) өсті. Жұмыспен қамтылғандар құрылымында негізгі үлесті – 66%-ды жалдамалы қызметкерлер, өз бетінше жұмыспен қамтылғандар – 34% құрады.

2008 жылғы тамызда жұмыссыздар саны (табысты жұмысы болмаған, оны үздіксіз іздеген және оған кірісуге әзір 15 жастағы және одан үлкен адамдар) 520,5 мың адамды құрап, өткен жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда 62,9 мың адамға қысқарды. Жұмыссыздық деңгейі 6,3% (2007 жылғы тамызда – 7,0%) болды.

2007-2008жж. жұмыссыздық деңгейі

Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрлігінің деректері бойынша жұмысқа орналастыру мәселесі жөнінде уәкілетті органдарға 2008 жылдың басынан бергі кезең ішінде 174,1 мың адам өтінішпен келді, ағымдағы жылғы тамызда – 19,5 мың адам, ауыл тұрғындары – тиісінше, 74,9 мың адам және 7,9 мың адам.

Жұмыспен қамту органдарында жұмыссыздар ретінде тіркелген азаматтардың саны 2008 жылғы тамыздың соңында 63,9 мың адамды құрады, бұл ағымдағы жылғы шілдеге қарағанда 1,1 мың адамға (1,7%-ға) және 2007 жылғы тамыздағыдан 8,5 мың адамға (11,7%-ға) аз. Тіркелген жұмыссыздардың санында әйелдер басым бөлікті – 43,5 мың адамды (68%) құрады. Экономикалық тұрғыдан белсенді халық санындағы тіркелген жұмыссыздардың үлесі ағымдағы жылғы тамызда 0,8% (2007 жылғы тамызда – 0,9%) құрады.

2008 жылғы қаңтар-тамызда 138,6 мың адам жұмысқа орналастырылды, бұл өтініш жасағандардың 79,6%-ы. Ағымдағы жылғы тамызда жұмысқа орналастырылған адамдардың саны 16,7 мың адам құрады, бұл өткен жылғы тиісті айға қарағанда 0,6 мың адамға (3,6%-ға) аз. Осы ай ішінде ауыл тұрғындарының 6,7 мың адамы жұмысқа орналастырылды немесе жұмыс сұрап келген ауыл тұрғындарының 84,7%-ы.

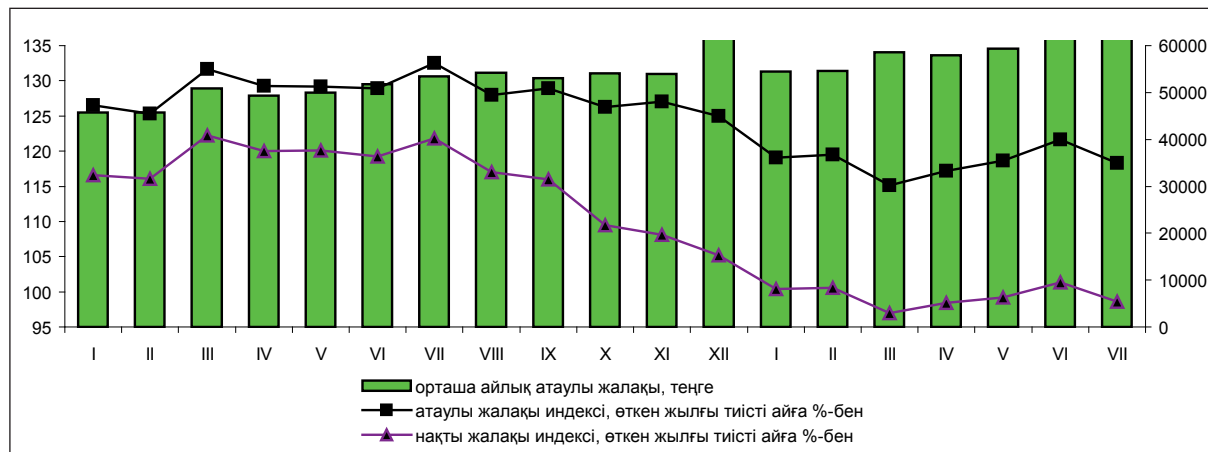
Ағымдағы жылғы тамызда кәсіби даярлауға немесе қайта даярлауға, біліктілігін арттыруға 2,3 мың адам жіберілді, қоғамдық жұмыстарға – 7,3 мың адам қатысты, соның ішінде ауыл тұрғындары – тиісінше, 0,8 мың және 4,2 мың адам.

2008 жылғы 1 қыркүйектегі жағдай бойынша түрлі себептерге байланысты 13 кәсіпорын өндірісті толық тоқтатты, 38 кәсіпорын – жартылай тоқтатты, 9 кәсіпорын – толық емес жұмыс уақыты режиміне толықтай көшті, 19 кәсіпорын – толық емес жұмыс уақыты режимінде жарым-жартылай жұмыс істеді. Ағымдағы жылғы тамызда демалысқа шығуға мәжбүр болған қызметкерлер саны 4,7 мың адам (ағымдағы жылғы шілдеде – 5,5 мың адам) құрады.

8.3 ЕҢБЕКАҚЫ ТӨЛЕУ

2008 жылғы шілдеде бір қызметкердің орташа айлық атаулы жалақысы 63250 теңгені құрап, өткен жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда 18,3%-ға, қаңтар-шілдеде, тиісінше – 58490 теңге және 18%-ға өсті. Нақты көріністе осы кезеңдердегі төмендеу, тиісінше – 1,4% және 1,1% құрады.

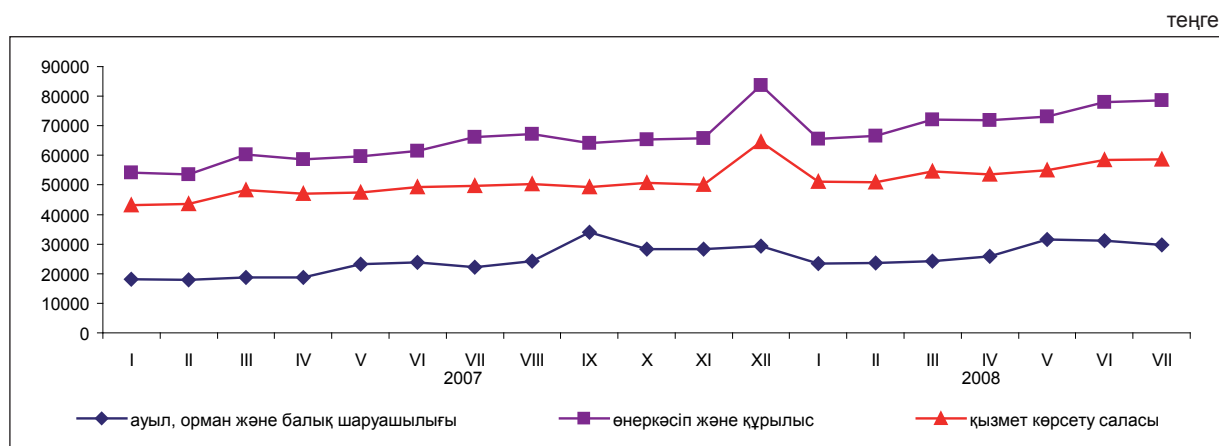
2007-2008жж. Қазақстан Республикасындағы еңбекақы

Жалдамалы жұмыспен қамтылған қызметкерлер еңбекақысының артуы 2008 жылғы шілдеде 2007 жылғы тиісті аймен салыстырғанда экономикалық қызметті барлық түрлерінде белгіленді. Еңбекақы төлеудің ең жоғарғы деңгейі экономиканың қаржы мен өндірістік саласында сақталады. Қаржы құрылымындағы бір қызметкердің жалақысы 2008 жылғы шілдеде 132,4 мың теңге, кен өндіру өнеркәсібінде – 110 мың теңге, жылжымайтын мүлікпен жасалатын операцияларда – 98,9 мың теңге, құрылыста – 83,7 мың теңге, көлік пен байланыста – 86,3 мың теңге құрады, бұл орташа республикалық деңгейден 1,4-2 есе асып түсті.

Білім беру саласындағы қызметкерлердің орташа жалақысы ағымдағы жылғы шілдеде 38066 теңге құрады, бұл республика бойынша орташадан 39,8%-ға аз, денсаулық сақтау және әлеуметтік қызмет көрсетуде – тиісінше 37614 теңге және 39%-ға. Ең төменгі жалақы ауыл шаруашылығы қызметкерлерінде – 29838 теңге сақталады, бұл ел бойынша көрсеткіштен орта есеппен 52,8%-ға аз.

2007-2008жж. экономика секторлары бойынша орташа айлық жалақы

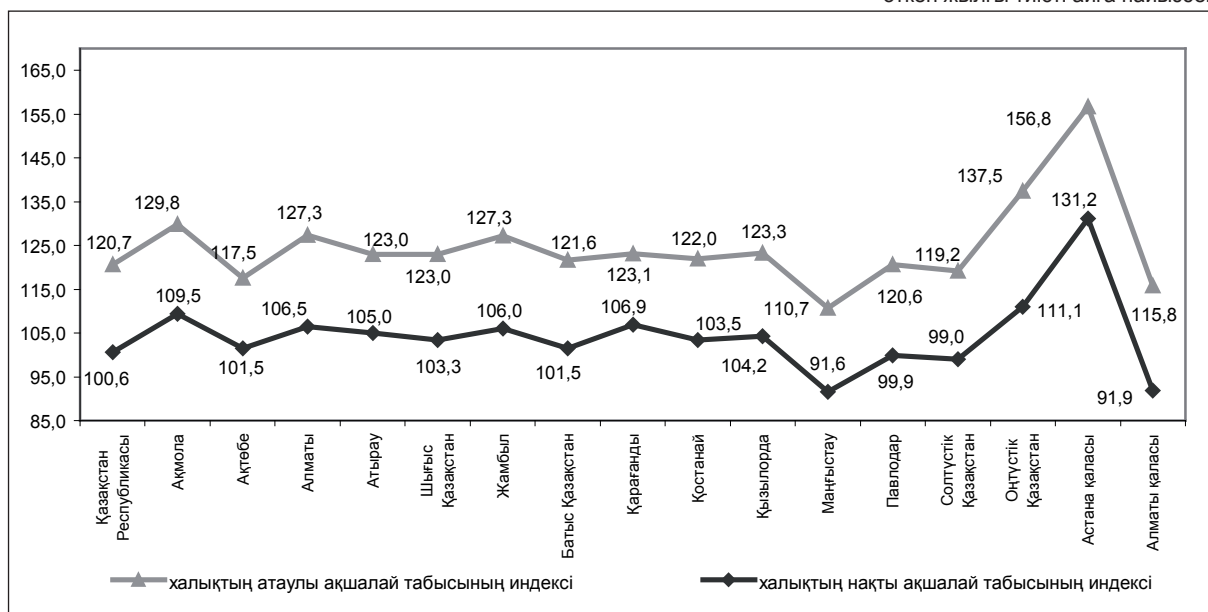
9. ХАЛЫҚ ТАБЫСЫ

АҚШАЛАЙ ТАБЫС

2008 жылғы шілдеде халықтың жан басына шаққандағы атаулы ақшалай табысы 30526 теңгені құрады, бұл 2007 жылдғы шілдемен салыстырғанда 20,7%-ға жоғары, нақты ақшалай табыс көрсетілген кезеңде 0,6%-ға артты.

2008 жылғы шілдедегі халықтың атаулы және нақты ақшалай табысы (бағалау)

өткен жылғы тиісті айға пайызбен

10. ДЕМОГРАФИЯЛЫҚ ПРОЦЕСТЕР ЖӘНЕ ӘЛЕУМЕТТІК САЛА

10.1 ДЕМОГРАФИЯЛЫҚ АХУАЛ

Ағымдағы жылғы 1 тамызда еліміздегі халық саны ағымдағы деректер бойынша 15696,3 мың адамды құрады, оның ішінде қалалық - 8357,3 мың адам (53,2%) және ауылдық - 7339,0 мың адам (46,8%). Жыл басымен салыстырғанда 124,8 мың адамға немесе 0,8%-ға өсті. Осы кезең ішінде халық санының өсуі Қостанай, Ақмола және Солтүстік Қазақстан облыстарынан басқа барлық өңірлерде байқалды.

Еліміздегі халық санының жалпы өсімі халықтың көші-қон өсімінен (елімізге келгендер санының елемізден кеткендер санынан асуы) бірнеше рет асып түсетін табиғи өсімімен (туғандар санының өлгендер санынан артуы) байланысты.

Республика халқының табиғи өсімі 2007 жылғы қаңтар-шілдеде 91940 адамды құраса, ағымдағы жылғы қаңтар-шілдеде 115966 адамды құрады. Табиғи өсімнің жалпы коэффициенті 1000 тұрғынға шаққанда ағымдағы жылғы 1 тамызда 11,7 адамды құрады (2007 жылғы 1 тамызда - 10,1 адам).

Ағымдағы жылғы қаңтар-шілдеде АХАЖ органдары 210717 тууды тіркеді (188781 туған балалар - осы жерде және бұдан әрі жақшаларда 2007 жылғы қаңтар-шілдедегі көрсеткіштер келтірілген), бұл 2007 жылғы қаңтар-шілдеге қарағанда 21936 туғандарға артық. Туудың жалпы коэффициенті 1000 тұрғынға шаққанда 21,7 (20,5) туғандарды құрады. Еліміздің өңірлері бойынша туудың деңгейі 1000 тұрғынға шаққанда 13-тен 31,3-ке дейінгі туғандар аралығында.

Ағымдағы жылғы қаңтар-шілдеде еліміз бойынша тіркелген өлім саны 94751 (96841) адамды құрады. Өлімнің жалпы коэффициенті 1000 тұрғынға шаққанда 10,0 (10,4) өлгендерді құрады. Халықтың өлім деңгейі республика өңірлері бойынша 1000 адамға шаққанда 5,7-ден 13,8-ға дейін өлгендер аралығында.

Халық өлімі себептерінің негізгі топтарының арасында ең көп үлес салмағын әдеттегідей қан айналымы жүйесі аурулары алады, олардың үлесіне барлық тіркелген өлім оқиғаларының 50,8%-ы (52,6%) тиесілі, жазатайым оқиғалардан, улану мен жарақаттану - 13,1% (13,8%), жаңа өскіндер - 11,4% (11,2%) құрады.

Қан айналымы жүйесі ауруларынан өлгендердің жалпы санында жүректің ишемиялық ауруларынан өлгендер саны - 46,2% (45,3%) және ми қан тамырларының зақымдануынан өлгендер саны - 24,4% (24,1%). 2007 жылғы қаңтар-шілдемен салыстырғанда кісі өлтіруден - 11,0%, өзін-өзі өлтіргендер - 1,7%, жол-көлік оқиғаларынан өлгендер саны - 15,9%-ға азайды.

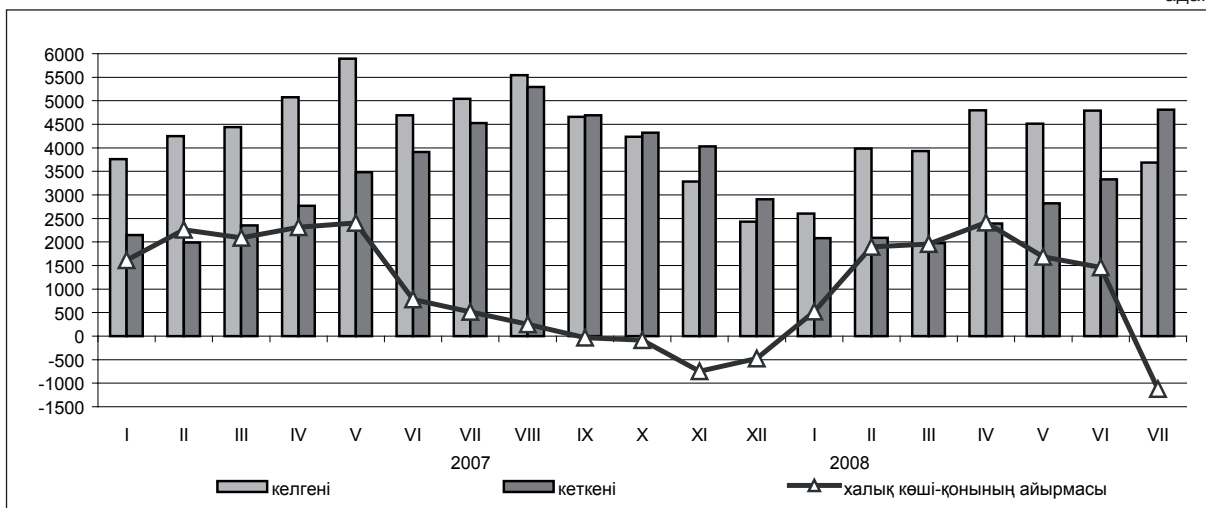
Ағымдағы жылғы қаңтар-шілдеде елімізде 1 жасқа дейінгі 4359 (2736) бала өлімі тіркелді. Нәрестелер өлімінің коэффициенті 1000 туғанға шаққанда 18,4 (14,5) өлгендерді құрады. Нәрестелер өлімінің ең көп тараған себептері перинаталдық кезеңде пайда болатын жағдайлар, одан ағымдағы жылғы қаңтар-шілдеде 2662 (1360) бала өлген немесе бір жасқа дейінгі өлгендердің жалпы санының 61,1%-ы (49,7%), туа біткен ауытқулардан - 712 (515) нәресте немесе 16,3% (18,8%).

Ағымдағы жылғы қаңтар-шілдеде 2007 жылғы қаңтар-шілдемен салыстырғанда некелер мен ажырасулар саны азайды және тиісінше 69467 (75744) және 20542 (21803) құрады. Неке мен ажырасудың жалпы коэффициенті 1000 тұрғынға шаққанда 9,0 (9,3) некені және 2,2 (2,4) ажырасуды құрады.

Осы кезең ішінде республикаға 28314 (33155) адам келді, ал одан тысқары - 19495 (21183) адам кетті. Ағымдағы жылғы қаңтар-шілдеде еліміздегі халық көші-қонының өсімі 8819 (11972) адам құрады, оның ішінде ТМД елдерімен - 477 (7373) адам.

2007-2008жж. халық көші-қоны қозғалысының өзгеруі

адам

Ағымдағы жылғы қаңтар-шілдеде 2007 жылғы қаңтар-шілдемен салыстырғанда Қазақстанға келгендер саны тиісінше 4841 адам немесе 14,6%, Қазақстаннан кеткендер саны тиісінше 1688 адамға немесе 8,0%-ға азайды. Республикаға келгендердің жалпы санында 66,5%-ы (81,3%)-ТМД елдерінің тұрғындары. Республикадан ТМД елдеріне - жалпы кеткендер санының 94,2%-ы (92,4%) кетеді.

Республикаға келгендердің көші-қон ағымы құрылымындағы этностық сипаты бойынша айтарлықтай бөлікті қазақтар алады - 76,2% (79,3%), орыстар - 13,1% (11,7%), украиндар - 1,3% (1,1%), немістер 1,1% (0,9%) құрады. Республикадан тыс кеткен көшіп-қонушылардың жалпы санының үлесінде 69,5% (68,1%) орыстарға келеді, қазақтар - 5,7% (5,9%), украиндар - 7,9% (7,8%), немістер - 6,5% (7,6%) құрайды.

Ағымдағы жылғы қаңтар-шілдеде Қазақстанға келген 28314 көшіп-қонушылардың ішінде (2,2 мыңнан 5,4 мыңға дейін) негізінен Солтүстік Қазақстан, Алматы, Оңтүстік Қазақстан, Маңғыстау және Шығыс Қазақстан облыстарына қоныстанды. Республикадан тысқары негізінен Қостанай, Ақмола, Қарағанды, Шығыс Қазақстан және Солтүстік Қазақстан облыстарынан қоныс аударады - 2,1 мыңнан 3,0 мыңға дейін.

Ел ішіндегі қоныс аударатын көшіп-қонушылар саны 186886 адамды құрады, бұл 2007 жылғы қаңтар-шілдеге қарағанда 15009 адамға немесе 8,7%-ға көп. Өңіраралық көші-қонға 82220 (74867) адам қатысты немесе республикалық көші-қонға қатысушылардың жалпы санының 44,0%-ы (43,6%).

Өңіраралық қоныс аударуда халық көші-қонының оң айырмасы елдің 5 (6) өңірінде байқалды, оның ішінде шамасы бойынша ең көбі Астана қаласында 12768 (10399) адам және Алматы қаласында 8261 (8954) адам. Ағымдағы жылғы қаңтар-шілдеде ең көп келгендер Алматы қаласында (20,6 мың адам), Астана қаласында (17,1 мың) және Алматы облысында (10,8 мың адам) тіркелген.

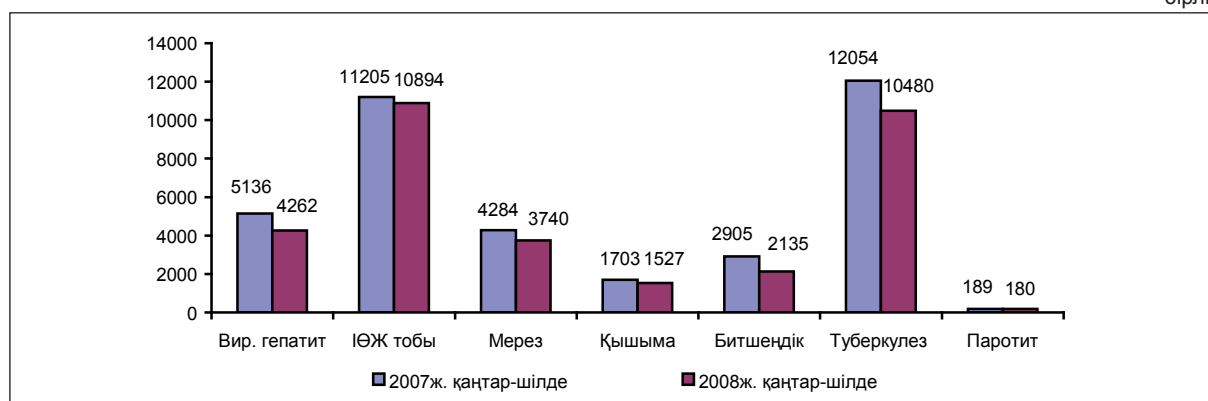
10.2 ХАЛЫҚТЫҢ АУРУ-СЫРҚАУЛЫҒЫ

Республикалық СЭС-тің деректері бойынша 2008 жылғы қаңтар-шілдеде 2007 жылғы қаңтар-шілдемен салыстырғанда алғашқы рет бруцеллез диагнозы қойылған (13,6%), қызамықпен (33,4%), ротавирус энтеритімен (46%), қызылшамен (2,4 есеге) ауырғандар санының өскені байқалды. ЖҚТБ-мен ауырғандар саны 102 (өткен жылғы тиісті кезеңде – 112) оқиғаны құрады, 1433 АҚТҚ-жұқпасын тасымалдаушылар (1165) анықталды.

Ағымдағы жылғы қарастырылып отырған кезеңде тіркелген жұқпалы аурулардың арасында аса кең тарағаны жоғары тыныс жолдарының өткір жұқпасы (100 мың адамға шаққанда 8789,5 оқиға), ішектің өткір жұқпасы (119,8), тыныс органдарының туберкулезі (115,3), вирустық гепатит (46,3), мерез (41,1), битшендік (23,5) және қышыма (16,8) болды.

2007-2008жж. қаңтар-шілдеде ең көп таралған ауру-сырқауға шалдығу оқиғаларының тіркелген саны

бірлік

14 жасқа дейінгі балалар арасында 2008 жылғы қаңтар-шілдеде эхинококкозбен (12,9%), қызамықпен (27,1%), ротавирус энтеритімен (44,8%) ауырғандар саны көбейген. 36 АҚТҚ-жұқпасын тасымалдаушы (2007 жылғы қаңтар-шілдеде – 49) анықталды.

2008 жылғы шілдеде 2007 жылғы шілдемен салыстырғанда алғашқы рет бруцеллез диагнозы қойылған (8,7%), бактериялық дизентериямен (18,4%), ротавирус энтеритімен (30,2%), қызылшамен (40%) ауырғандар саны өскен. АҚТҚ-жұқпасын тасымалдаушылардың саны 217 оқиғаны (2007 жылғы шілдеде – 181) құрады.

Ауылды жерлерде осы ай ішінде алғашқы рет бруцеллез диагнозы қойылған (12,7%), перинаталды кезеңде пайда болатын жұқпалы аурулар (1,9 есеге) оқиғаларының саны өсті. Анықталған АҚТҚ- жұқпасын тасымалдаушылардың саны 57 оқиғаны (2007 жылғы шілдеде – 49) құрады.

10.3 ҚЫЛМЫСТЫЛЫҚ

Қазақстан Республикасы Бас прокуратурасының Құқықтық статистика және арнайы есепке алу жөніндегі комитетінің деректері бойынша республика аумағында 2008 жылғы қаңтар-шілдеде тіркелген қылмыстардың саны 2007 жылғы қаңтар-шілдемен салыстырғанда 2,2%-ға көбейіп, 76,3 мыңды құрады, соның ішінде 27,1%-ы әйелдерге (2007 жылдың 7 айында – 26,9% осы және одан әрі өткен жылғы тиісті кезеңдегі деректер келтірілген), 4,7%-ы - көмелетке толмағандарға (4,9%) келеді. Тұтастай республика бойынша халықтың 10 мың адамына шаққанда тіркелген қылмыстардың саны 83 оқиғаны (83) құрады.

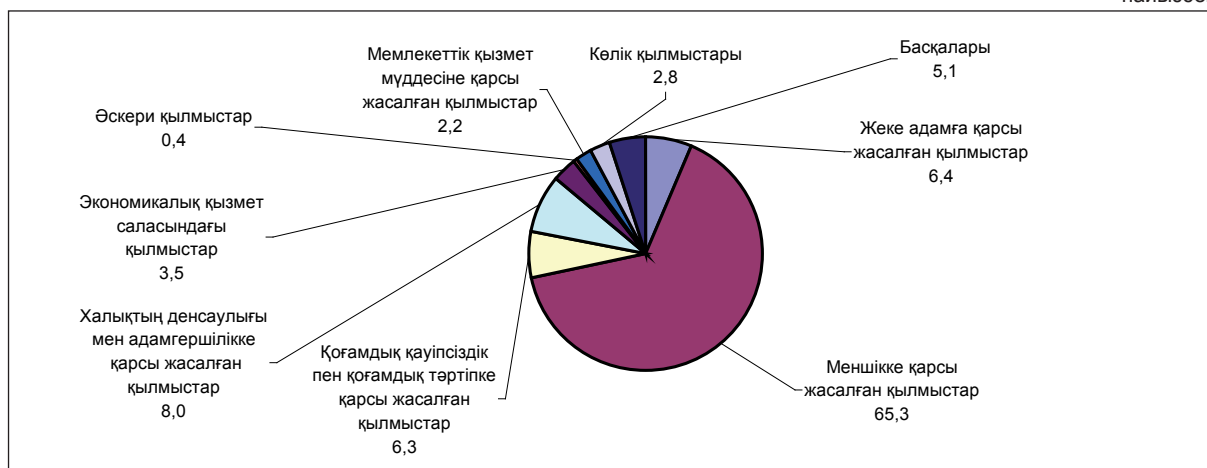
Қылмыстылық құрылымында ең жоғары үлес салмағы (65,3%) меншікке қарсы қылмыстарға (62,8%) келеді. Едәуір бөлігін бөтен адамның мүлкін ұрлауға (41,2%) тиесілі болып отыр, ол 2007 жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда 5,6%-ға көбейген.

Халықтың денсаулығы мен адамгершілікке қарсы жасалған қылмыстар шамалы (3,7%) азайып, оның үлесі 8% құрады. Бұл топта ең жоғары үлес (7,7%) есірткіге байланысты жасалған қылмыстарға келеді, олардың саны 3,5%-ға азайған. Есірткі құралдарын немесе психотроптық заттарды өткізу мақсатында заңсыз әзірлеуге, сатып алуға, сақтауға, тасымалдау мен жіберуге, оларды тұтынуға бейімдеуге, есірткі құралдарын немесе психотроптық заттарды тұтыну үшін притондар ұйымдастыруға немесе ұстауға байланысты қылмыстар 2,3% азайып, 3073 оқиғаны құрады. Бұл санаттағы қылмыстардың ашылуы 88,8% (88,1%) құрады.

Қоғамдық тәртіп пен қоғамдық қауіпсіздікке қарсы қылмыстардың үлесі 6,3% (7,7%), жеке адамға қарсы қылмыстардың үлесі 6,4% (7,1%) құрады. Жеке адамға қарсы қылмыстар тобында қасақана кісі өлтіру және өлтіруге оқталулар саны 0,7% көбейіп, сонымен бірге денсаулыққа қасақана ауыр зиян келтіру, денсаулыққа қасақана орташа зиян келтіру оқиғаларының саны, тиісінше, 14,5% және 6,6% азайған.

2008 жылғы қаңтар-шілдедегі қылмыстылық құрылымы

пайызбен

Көлік қылмыстарының саны 2,2%-ға азайып, 2174 оқиғаны құрады.

Мемлекеттік қызмет мүддесіне қарсы жасалған қылмыстар саны 11,9%-ға, әскери қылмыстар саны – 6,5%-ға көбейді. Тіркелген қылмыстардың ішінде әскери қызметкерлер жасаған қылмыстардың 35,2%-ы - билігін пайдаланып қиянат жасау, билікті асыра пайдалану немесе әрекетсіздік (35,4%), 27,1%-ы - өзара қарым-қатынастың жарғылық ережелерін бұзу (19,6%), 21% - бөлімді немесе қызмет орнын өз бетінше тастап кету (25%) құрайды.

Есепті кезеңде тергелген қылмыстар бойынша республикада тұтастай алғанда материалдық залалдың анықталған сомасы 82466,7 млн. теңге болды (30072 млн. теңге), оның 34,2%-ы - экономикалық қызмет саласындағы қылмыстарға (62,2%), 16,1%-ы - меншікке қарсы қылмыстарға (25,4%) келеді.

Республиканың құқық қорғау органдары қылмыс жасаған 45230 адамды анықтады (2007 жылғы қаңтар-шілдедегіден 2,6%-ға аз), қылмыстық жауапқа 34066 адам тартылған, бұл 2007 жылғы тиісті кезеңнен 3,8%-ға көп. Қылмысы әшкереленген адамдардың 11,6%-ы - әйелдер, бұл өткен жылғы тиісті кезеңдегі деңгейде, 9,9%-ы - көмелетке толмағандар (10,6%), мемлекеттік қызметті атқарушылардың үлесіне 2,8% (3,4%) келеді. Бұрын қылмыс жасаған адамдардың үлес салмағы – 7% (7,5%) құрады.

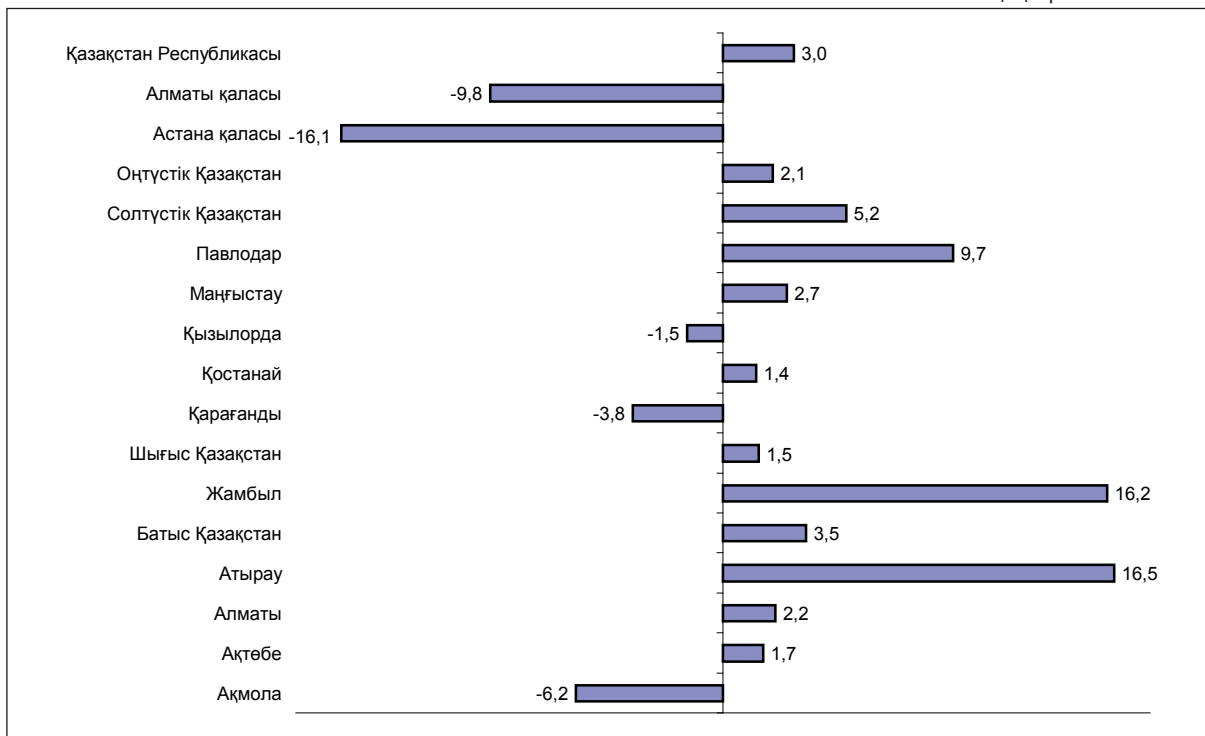
Қазақстан бойынша орташа алғанда әрбір он бірінші қылмыскер қылмысты - мас күйінде, әрбір үшіншісі - топ құрамында жасаған. Қылмыс жасап, анықталған адамдардың ең көп бөлігін жұмыссыздар - 73,7% (2007 жылғы 7 айда – 72,3%) құрады.

11. ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ӨҢІРЛЕРІНІҢ ӨЛЕУМЕТТІК-ЭКОНОМИКАЛЫҚ ЖАҒДАЙЫ: САЛЫСТЫРМАЛЫ ТАЛДАУ

Өнеркәсіп. 2008 жылғы қаңтар-тамызда 2007 жылғы осы кезеңмен салыстырғанда өнеркәсіп өндірісі көлемінің өсуі республиканың 11 өңірінде байқалды. Ең көп өсімге Атырау (16,5%), Жамбыл (16,2%) және Павлодар (9,7%) облыстары қол жеткізді. Мұның өзінде 5 өңір өнеркәсіп өндірісінің республикалық деңгейінен асып түсті. Өнеркәсіп өнімі өндірісінің төмендеуі Ақмола (6,2%), Қарағанды (3,8%), Қызылорда (1,5%) облыстарында, сондай-ақ Астана мен Алматы қалаларында тиісінше, 16,1% және 9,8% байқалды.

2008 жылғы қаңтар-тамызда өнеркәсіп өнімі көлемінің өсуі (төмендеуі)

2007 жылғы қаңтар-тамызға %-бен

Шикі мұнай өндіру Атырау (18,8%) және Батыс Қазақстан (3,4%-ға) облыстарында өсті. Ақтөбе мен Қызылорда облысында ол, тиісінше, 2,9% және 3,6%-ға төмендеді.

Газ конденсатын өндіру Маңғыстау (99,7%) және Батыс Қазақстан (3,3%-ға) облыстарында өсті.

Қостанай облысында теміркенді шекемтастар өндірісі 9,5%-ға төмендеді.

Мыс кенін өндіру Павлодар (2,3 есе), Шығыс Қазақстан (54,4%) және Ақтөбе (16,4%) облыстарында өсті, ал Қарағанды облысында оны өндіру 5,2%-ға төмендеді.

Болат қорыту Павлодар (37,1%), Қостанай (34,8%) облыстарында өсті, ал Шығыс Қазақстан және Қарағанды облыстарында оның өндірісі, тиісінше, 4,8% мен 7,2%-ға төмендеді.

Өңделмеген мырыш өндіру Қарағанды 2,5% және Шығыс Қазақстан - 1,8%-ға облыстарында өсті.

Тазартылған мысты қорыту Алматы қаласында (14,5%) және Қарағанды облысында 5,5%-ға төмендеді.

Шығыс Қазақстан облысында жолаушыларға арналған жеңіл автомобильдер шығару 24,5%-ға төмендеді.

Электр энергиясын өндіру көлемінің ең жоғарғы өсімі Жамбыл (63,4%), Солтүстік Қазақстан (23,0%), Ақтөбе (20,5%), Алматы (17,3%), Маңғыстау (14,4%) және Батыс Қазақстан (12,3%) облыстарында, сондай-ақ Астана қаласында 6,8%-ға байқалды, елеулі төмендеуі Ақмола (19,7%-ға) облысында тіркелді.

Сары май өндіру көлемінің ең жоғарғы өсімі Батыс Қазақстан (2,7 есе), Қызылорда (33,3%) және Ақмола (25,0%) облыстарында байқалды. Осы уақытта сары май өндіру көлемінің айтарлықтай кемуі Оңтүстік Қазақстан (52,9%), Алматы (61,3%) және Қарағанды (42,5%) облыстарында тіркелді.

Тазартылған күнбағыс майы өндірісінің өсуі Шығыс Қазақстан (76,2%-ға) облысында байқалды. Тазартылған күнбағыс майы өндірісінің елеулі төмендеуі Оңтүстік Қазақстан (78,6%) облысында және Алматы қаласында (44,1%-ға) белгіленді.

Жеміс және көкөніс шырындарының өндірісі Оңтүстік Қазақстан (39,1%) және Қостанай (28,1%) облыстарында өсті. Оның өндірісінің елеулі төмендеуі Жамбыл (74,2%) облысында және Астана қаласында (74,1%-ға) тіркелді.

Ауыл шаруашылығы. 2008 жылғы 1 қыркүйектегі жағдай бойынша өткен жылғы тиісті күнмен салыстырғанда тұтастай алғанда облыстар шаруашылықтарының барлық санаттарында ірі қара мал (2,9%), қой мен ешкі (5,2%), жылқы (5,5%) және түйелер (4,1%-ға) саны өсті.

2008 жылғы қаңтар-тамызда 2007 жылғы осы кезеңмен салыстырғанда ет өндіру көлемінің өсуі Астана мен Алматы қалаларынан басқа барлық облыстарда байқалды. Ет өндіру көлемінің ең жоғарғы өсіміне Солтүстік Қазақстан (8,3%), Ақтөбе (7,8%), Шығыс Қазақстан (6,1%) және Оңтүстік Қазақстан (5,0%-ға) облыстары қол жеткізді. Оның өндірісінің төмендеуі Астана мен Алматы қалаларында тиісінше, 33,6% және 31,3%-ға байқалды.

2007 жылғы қаңтар-тамызбен салыстырғанда сүт өндірісінің өсуі Батыс Қазақстан, Павлодар облыстарынан, Астана мен Алматы қалаларынан басқа республиканың барлық облыстарында байқалды. Сүт өндіру көлемінің ең жоғарғы өсімі Оңтүстік Қазақстан (8,5%), Маңғыстау (7,1%), Қарағанды (6,1%) және Қостанай (5,8%-ға) облыстарында тіркелді. Оның өндірісінің төмендеуі Батыс Қазақстан 0,3%, Павлодар облысында 0,6%, Астана мен Алматы қалаларында, тиісінше 7,0% және 24,0%-ға байқалды.

2008 жылғы қаңтар-тамызда 2007 жылғы осы кезеңмен салыстырғанда жұмыртқа өндірісінің өсуі Қазақстанның 12 өңірінде байқалды. Өсімнің жоғарғы қарқыны Алматы (32,3%) және Маңғыстау (17,1%-ға) облыстарында және Астана қаласында – 13,1%-ға болды. Оның елеулі төмендеуі Қызылорда (55,5%) облысында байқалды.

Инвестициялар. 2008 жылғы қаңтар-тамызда негізгі капиталға салынған инвестициялар (жете бағалау есебімен) 2174,9 млрд. теңгені құрады, бұл 2007 жылғы тиісті кезеңдегіден 9,7%-ға көп.

Инвестицияның өсуі Астана мен Алматы қалаларынан басқа республиканың барлық өңірінде байқалды. Айтарлықтай өсім Жамбыл (2,1 есе), Қызылорда (1,7 есе), Ақмола (36,0) және Батыс Қазақстан (29,8%) облыстарында тіркелді. Жоғарғы өсім қарқыны Маңғыстау, Ақтөбе, Солтүстік Қазақстан және Шығыс Қазақстан облыстарында байқалды. Инвестициялар көлемінің төмендеуі Астана мен Алматы қалаларында, тиісінше, 5,8 және 7,5%-ға тіркелді.

Тұрғын үйлерді пайдалануға беру. 2008 жылғы қаңтар-тамызда тұрғын үйлерді пайдалануға беру көлемі өткен жылғы осы кезеңдегі деңгейден республиканың 12 өңірінде асып түсті.

Аса белсенді тұрғын үй құрылысы Шығыс Қазақстан және Солтүстік Қазақстан (әрқайсысында 38,2%-дан), Ақмола (17,9%) және Алматы (17,6%) облыстарында және Астана қаласында (2,6%-ға) жүргізіліп жатыр.

Тұрғын үйлерді пайдалануға беру көлемінің төмендеуі Батыс Қазақстан (11,8%), Қызылорда (9,4%), Оңтүстік Қазақстан (38,1%) облыстарында және Алматы қаласында (33,5%-ға) байқалды.

Бөлшек сауда тауар айналымы. 2008 жылғы қаңтар-тамызда бөлшек сауда тауар айналымының көлемі 1527,6 млрд. теңгені құрап, өткен жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда (салыстырмалы бағада) 2,7%-ға өсті.

2008 жылғы қаңтар-тамызда өңірлер бөлінісіндегі бөлшек сауда тауар айналымы көлемінің өсуі 2007 жылғы осы кезеңмен салыстырғанда (салыстырмалы бағада) республиканың 10 өңірінде байқалды. Сонымен, өсу Астана қаласында (20,2%), Қызылорда (30,2%), Жамбыл (28,0%), Атырау (11,7%) және Павлодар (10,9%-ға) облыстарында байқалды. Бөлшек сауда тауар айналымы көлемінің төмендеуі Солтүстік Қазақстан (18,3%), Маңғыстау (11,5%), Ақтөбе (9,8%) және Алматы (2,8%-ға) облыстарында, сондай-ақ Алматы қаласында (5,4%) белгіленді.

Тұтыну бағасының индексі. Тұтыну бағаларының индексі 2008 жылғы тамызда 2007 жылғы желтоқсанмен салыстырғанда 107,5% құрады. Азық-түлік тауарларының бағалары 8,7%, азық-түлік емес тауарлар - 5,8% және ақылы қызметтер – 7,5%-ға өсті.

2008 жылғы тамызда 2007 жылғы желтоқсанмен салыстырғанда бағаның ең жоғарғы өсімі Шығыс Қазақстан (8,6%), Қостанай (8,3%), Жамбыл (8,1%), Алматы (8,0%) және Павлодар (7,8%) облыстарында, сондай-ақ Астана мен Алматы қалаларында (тиісінше 7,9% және 7,5%-ға) тіркелді.

2008 жылғы қаңтар-тамызда тұтыну тауарлары мен қызмет көрсетулер бағасы 2007 жылғы қаңтар-тамызбен салыстырғанда 19,4%-ға өсті. Бағаның ең жоғарғы өсімі Оңтүстік Қазақстан (23,4%), Маңғыстау (20,4%), Жамбыл (19,7%), Алматы (19,5%) және Павлодар (19,4%) облыстарында, сондай-ақ Астана мен Алматы қалаларында (тиісінше, 19,9% және 26,2%-ға) тіркелді.

2008 жылғы қаңтар-тамызда өткен жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда азық-түлік тауарларына бағаның өсуі республиканың барлық өңірлерінде байқалды. Бағаның айтарлықтай өсуі Маңғыстау (33,7%), Жамбыл және Солтүстік Қазақстан (әрқайсысында 29,5%-дан), Қостанай (27,8%), Оңтүстік Қазақстан (27,7%) және Шығыс Қазақстан (27,3%-ға) облыстарында, сондай-ақ Астана және Алматы қалаларында – тиісінше, 29,5% және 37,7%-ға тіркелді.

Азық-түлік емес тауарлар бойынша бағаның өсуі республиканың барлық өңірлерінде байқалды. Азық-түлік емес тауарларға бағаның айтарлықтай өсуі Алматы (12,7%), Маңғыстау (12,3%), Атырау (12,0%), Павлодар (11,6%) және Қызылорда (11,3%-ға) облыстарында, сондай-ақ Астана мен Алматы қалаларында (тиісінше, 12,5% және 14,2%-ға) байқалды.

Республиканың барлық өңірлерінде халыққа көрсетілетін ақылы қызметтер бағалары мен тарифтерінің көтерілуі байқалды. Ең жоғарғы өсім Оңтүстік Қазақстан (29,8%), Павлодар (16,9%), Ақмола (16,6%), Алматы (16,2%), Батыс Қазақстан (14,5%) және Жамбыл (14,1%) облыстарында, сондай-ақ Астана мен Алматы қалаларында – тиісінше, 12,5% және 21,1%-ға тіркелді.

Халықтың ақшалай табысы. 2008 жылғы шілдеде Қазақстанда халықтың жан басына шаққандағы орташа ақшалай табысы (бағалау бойынша) 30526 теңгені құрады. Атырау және Маңғыстау облыстары республиканың аса жоғары табысты өңірлері болып табылады, олардың табысы орташа республикалық деңгейден, тиісінше, 2,1 есе мен 1,7 есеге асып түсті. Астана және Алматы қалаларындағы халықтың орташа жан басына шаққандағы ақшалай табыстарының деңгейі орташа республикалық деңгейден (тиісінше, 2,5 және 1,9 есеге) асып түсті. Халықтың жан басына шаққандағы ең төменгі ақшалай табысы Оңтүстік Қазақстан, Алматы және Жамбыл облыстарында байқалды.

Еңбек рыногы. Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрлігінің деректері бойынша 2008 жылғы тамыздың соңына жұмыссыздар ретінде тіркелген азаматтар саны 63,9 мың адамды құрады. Тіркелген жұмыссыздардың үлесі экономикалық тұрғыдан белсенді халық санына – 0,8% құрады. Өңірлер бөлінісінде бұл көрсеткіш 6 облыста асып түскен. Жұмыссыздардың ең жоғары үлесі Атырау (1,2%), Батыс Қазақстан және Шығыс Қазақстан (әрқайсысында 1,1%-дан), Қызылорда мен Оңтүстік Қазақстан (әрқайсысында 1,0%-дан) облыстарына келеді. Астана мен Алматы қалаларында бұл көрсеткіш, тиісінше, 0,7% пен 0,4% құрады.

12. КОНЪЮНКТУРАЛЫҚ ЗЕРТТЕУЛЕР

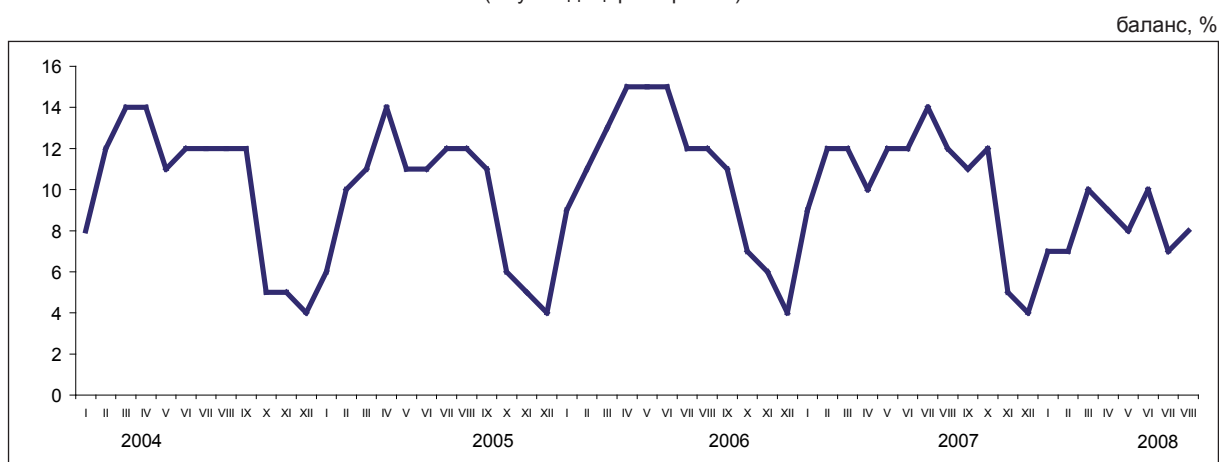
12.1 ӨНЕРКӘСІП КӘСІПОРЫНДАРЫНЫҢ ІСКЕРЛІК БЕЛСЕНДІЛІГІН ЗЕРТТЕУ

2008 жылғы тамызда 842 ірі және орта өнеркәсіп кәсіпорындары зерттелді, оның ішінде 106 - кен өндіру өнеркәсібі (сұралғандардың жалпы санының 12%-ы), 569 (68%) - өңдеу өнеркәсібі және 167 (20%) - электр энергиясын, газ бен суды өндіру және бөлу кәсіпорындары.

2008 жылғы тамызда сұралған кәсіпорындардың іскерлік белсенділігін сипаттайтын кәсіпкерліктің сенімділік индексі өткен аймен салыстырғанда 1 пайыздық тармаққа өсіп, (+8)% (маусымдық факторы есебімен) құрады.

Басшылар көпшілігінің бағалауы бойынша жақын арадағы 2-3 айда (2008 жылғы қыркүйек–қараша) зерттелген өнеркәсіп кәсіпорындарының іскерлік белсенділігіне қатысты елеулі өзгерістер күтілмейді. Кәсіпкерліктің сенімділік индексі ағымдағы жылғы тамызбен салыстырғанда 3 пайыздық тармаққа азайып, (+5)% құрайды.

Өнеркәсіп кәсіпорындарындағы кәсіпкерліктің сенімділік индексінің серпіні
(маусымдық факторысыз)

Кен өндіру өнеркәсібі кәсіпорындарында кәсіпкерліктің сенімділік индексі өткен аймен салыстырғанда 2 пайыздық тармаққа азайып (+11)% құрады, ал және өңдеу өнеркәсібі кәсіпорындарында өзгермей (+8)%-ға тең болып қалды.

Зерттелген электр энергиясын, газ бен су өндіру және бөлу кәсіпорындарында кәсіпкерліктің сенімділік индексі ағымдағы жылғы шілдемен салыстырғанда 11 пайыздық тармаққа өсіп, (+13)% құрады, бұл маусымдылық факторына байланысты.

12.2 САУДА КӘСІПОРЫНДАРЫНЫҢ ІСКЕРЛІК БЕЛСЕНДІЛІГІН ЗЕРТТЕУ

2008 жылғы тамыздың соңында 1441 сауда кәсіпорындарынан сауалдама алынған болатын, оның ішінде 527 – бөлшек сауда (сұралғандардың жалпы санының 36%-ы), 885 – көтерме сауда (61%) және 29 – сауда делдалдық кәсіпорындары (2%).

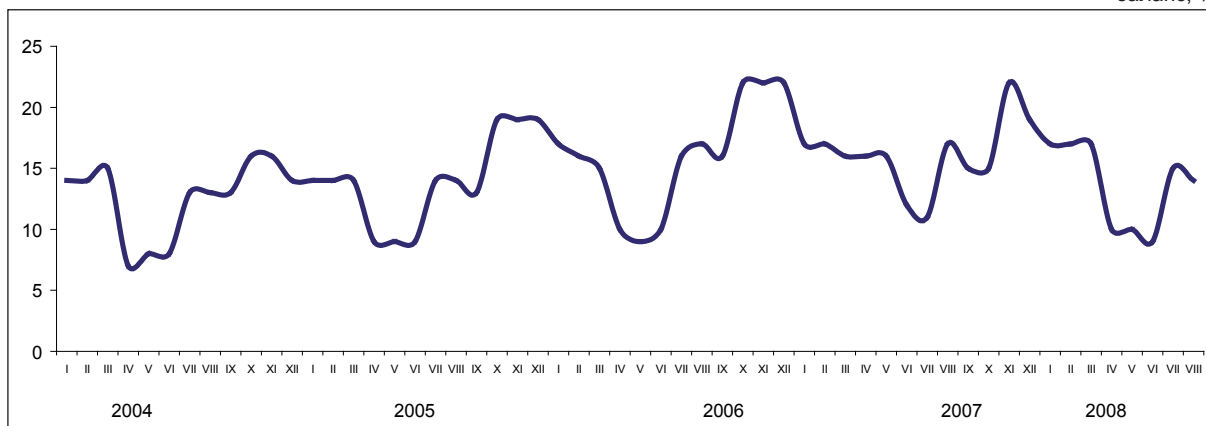
2008 жылғы тамызда сұралған кәсіпорындардың басшылары экономикалық жағдайы «жақсы» және «қанағаттанарлық» деп сипаттаған сауда кәсіпорындарының үлесі өткен аймен салыстырғанда 2 пайыздық тармаққа азайып, 93% құрады.

Сауда кәсіпорындарының іскерлік белсенділігін сипаттайтын кәсіпкерліктің сенімділік индексі ағымдағы жылғы тамызда ағымдағы жылғы шілдемен салыстырғанда 1 пайыздық тармаққа азайып, (+14)% (маусымдық факторы есебімен) құрады.

Басшылар көпшілігінің бағалауы бойынша жақын арадағы 2-3 айда (2008 жылғы қыркүйек – қараша) олардың кәсіпорындарындағы іскерлік белсенділігінің жоғарылауы күтіледі, кәсіпкерліктің сенімділік индексі ағымдағы жылғы тамызбен салыстырғанда 5 пайыздық тармаққа өсіп, тиісінше (+19)% құрайды.

Сауда кәсіпорындарындағы кәсіпкерліктің сенімділік индексінің серпіні
(маусымдық факторысыз)

баланс, %

2008 жылғы тамызда көтерме сауда кәсіпорындарындағы кәсіпкерліктің сенімділік индексі өткен аймен салыстырғанда азайды, ал бөлшек сауда кәсіпорындарында, тиісінше, 1 пайыздық тармаққа өсіп, тиісінше (+13)% және (+14)% құрады.

Сауда делдалдығы саласында аталған индекс (+3)%-ға тең болды, бұл ағымдағы жылғы шілдеде алынған көрсеткіштен 1 пайыздық тармаққа жоғары.

12.3 ТҰТЫНУШЫЛАРДЫ ЗЕРТТЕУ

2008 жылғы тамызда өңірлік статистика басқармаларының қызметкерлері түрлі топтардағы тұтынушыларды (қала мен ауыл халқы, фирмалар мен банктердің, мемлекеттік мекемелер мен ұйымдардың қызметкерлері, үй шаруасындағы әйелдер мен зейнеткерлер және басқаларын) – 1600 респонденттерді кезекті зерттеуден өткізді. Зерттеудің негізгі мақсаты – ел экономикасындағы және жеке үй шаруашылығындағы өзгерістер туралы тұтынушылардың жеке пікірлерін анықтау. Одан басқа, сауалдама үй шаруашылықтарында ұзақ пайдаланатын тауарларға деген тұтынушылар сұранысының үрдісін қадағалауға мүмкіндік береді.

«Тұтынушылардың сезіну индексі» 2008 жылғы тамызда өткен аймен салыстырғанда 2 пайыздық тармаққа өсіп, (+10)% құрады.

«Экономикалық ахуал индексі» 1 пайыздық тармаққа өсіп, (+9)% құрады.

«Сатып алу тілегінің индексі» өткен аймен салыстырғанда 2 пайыздық тармаққа өсіп, (+11)% құрады (диаграмманы қараңыз).

Ағымдағы жылғы тамызда респонденттердің тек 28%-ы соңғы 12 ай ішінде еліміздегі экономикалық жағдайдың жақсарғанын атап өтті, сол мезгілде тұтынушылардың 19%-ы жағдайдың нашарлағанын хабарлады.

Респонденттердің үштен бірінен азы (28%) алдағы 12 айда елдегі жалпы экономикалық жағдайдың жақсаратынын күтеді, ал 19%-ы жағдайдың нашарлауы мүмкін деп есептейді.

Респонденттердің 29%-ынан астамы ағымдағы жылғы тамызда жеке үй шаруашылығындағы қаржы жағдайының жақсарғанын, тиісінше, өткен аймен салыстырғанда ұзақ пайдаланатын тауарларға сұраныстың өскені туралы хабарлады. Сонымен бірге, сұралғандардың 19%-ы өз үй шаруашылығындағы қаржы-экономикалық жағдайдың нашарлағанын айтады.

Респонденттердің 8%-ның пікірі бойынша еліміздегі жұмыссыздық деңгейіне қатысты ахуал алдымыздағы 12 айдың ішінде жақсарады десе, сол кездегі сұралғандардың 4%-ы оған қарама-қарсы пікірде болып отыр.

Алдымыздағы 12 айдың ішінде үй шаруашылығындағы ақшалай қорланым сомасының өсу мүмкіндігін сұралған тұтынушылардың 14%-ы атап өтсе, ал 18%-ы оның кемитінін айтты.

Тұтынушылар бағасы

баланс, %

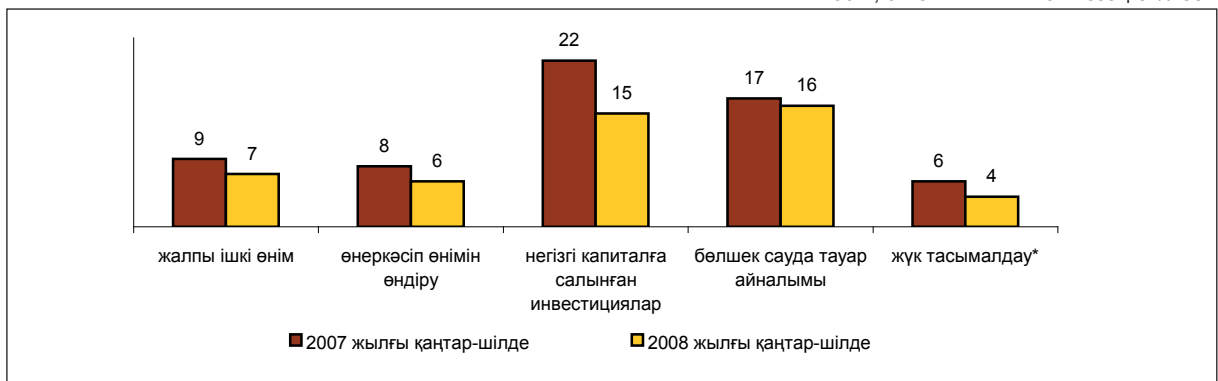
13. ТМД ЕЛДЕРІНІҢ ӘЛЕУМЕТТІК-ЭКОНОМИКАЛЫҚ ЖАҒДАЙЫ

(ТМД Статкомитетінің деректері бойынша)

2008 жылғы қаңтар-шілдеде, бағалау бойынша, жалпы ішкі өнім өткен жылғы сәйкес кезеңмен салыстырғанда Достастық елдері бойынша орта есеппен 7%-ға (2007 жылғы қаңтар-шілдеде – 9%-ға) өсті.

Достастық елдері бойынша орта есеппен алғандағы негізгі макроэкономикалық көрсеткіштер

өсім; өткен жылғы тиісті кезеңге %-бен

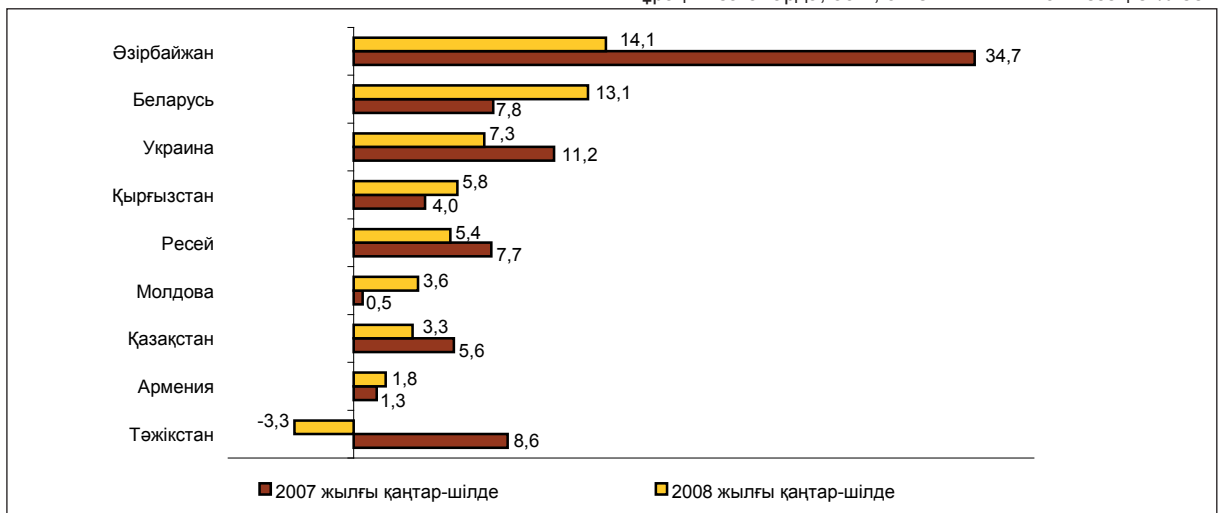

* Құбырларсыз.

2008 жылғы қаңтар-шілдеде **өнеркәсіп өндірісінің** өсімі өткен жылғы тиісті кезеңге қарағанда Достастық елдері бойынша орта есеппен 6% (2007 жылғы қаңтар-шілдеде – 8%) құрады. Өнеркәсіп өндірісінің төмендеуі Тәжікстанда байқалды.

Достастық елдеріндегі өнеркәсіп өндірісі

тұрақты бағаларда; өсім, өткен жылғы тиісті кезеңге %-бен

Өнеркәсіп өнімін өндірушілер бағаларының индексі 2008 жылғы қаңтар-шілдеде 2007 жылғы қаңтар-шілдеге қарағанда Достастық елдері бойынша орта есеппен 129% (2007 жылғы қаңтар-шілдеде – 111%) құрады. 2008 жылғы шілдеде маусым айымен салыстырғанда баға Достастық елдері бойынша орта есеппен 5%-ға (2007 жылғы шілдеде – 1%-ға) өсті.

Ауыл шаруашылығы. Өсімдік шаруашылығы. Достастықтың барлық елдерінде дәнді және дәнді-бұршақты дақылдарды жинау жүріп жатыр. Өзірбайжанның ауыл шаруашылығы кәсіпорындары жиналуға тиісті алқаптың 98%-ын, Беларусь - 35%, Қазақстан (ҚР Ауыл шаруашылығы министрлігінің жедел деректері бойынша) - 8%, Қырғызстан - 45%, Молдова – 69%, Ресей - 23%, Украина - 59% бастырды.

2008 жылғы тамыздың басына Өзірбайжан шаруашылықтарының барлық санаттары дәнді және дәнді-бұршақты дақылдардың (жүгерісіз; бастапқы кіріске алынған салмағында) 2,3 миллион тоннасын бастырды,

бұл 2007 жылғы тамыздың басындағыдан 28%-ға көп. Жиналған алқаптың бір гектарынан орта есеппен 27,1 центнер астық алынды, бұл өткен жылғы деңгейден 3%-ға көп.

2008 жылғы 4 тамыздағы жағдай бойынша Беларусьтегі ауыл шаруашылығы ұйымдары 3 миллион тонна астық жинады, бұл 2007 жылғы осы күндегіден 42%-ға аз. Дәнді дақылдардың шығымдылығы бір гектардан 37,2 центнерді құрады, өткен жылы – 30,7 центнерді құраған.

Қазақстанда ағымдағы жылғы 11 тамызға 832 мың тонна астық (жүгеріні қоса) алынды, бұл өткен жылғыдан 38%-ға аз. Астықтың шығымдылығы гектардан 9,8 центнерді құрады, өткен жылы – 15,6 центнерді құраған.

Қырғызстанда тамыз айының басына 582 мың тонна астық бастырылды, бұл өткен жылғы тамыздың басындағыдан 16%-ға көп. Жиналған алқаптың бір гектарынан 22,7 центнер астық алынды (1%-ға аз).

Молдовадағы ауыл шаруашылығы кәсіпорындары 2008 жылғы 1 тамыздағы жағдай бойынша 847 мың тонна дәнді және дәнді-бұршақты дақылдар жинады, бұл өткен жылғыдан 2 есе көп. Жиналған алқаптың бір гектарынан 31,8 центнер астық алынды, 2007 жылғы тамыздың басына - 13,5 центнер.

2008 жылғы 1 тамызға Ресейдің ауыл шаруашылығы кәсіпорындары 28,9 миллион тонна астық бастырды, бұл өткен жылғыдан 23%-ға көп. Астықтың шығымдылығы жиналған алқаптың бір гектарынан 37,5 центнерді құрады, 2007 жылғы 1 тамызда 29,2 центнерді құраған.

Украинадағы шаруашылықтардың барлық санаттары ағымдағы жылғы 1 тамызға 26,3 миллион тонна астық жинады, бұл өткен жылғы осы күндегіден 32%-ға көп. Шығымдылық 1,6 есеге көбейіп, гектардан 34,1 центнерді құрады.

Мал шаруашылығы. 2008 жылғы қаңтар-шілдеде өткен жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда Достастық елдері бойынша орта есеппен союға арналған мал мен құс өндіру (тірі салмағында) - 6%, сүт пен жұмыртқа – 1%-ға өсті.

Инвестиция мен құрылыс. Достастық елдеріндегі негізгі капиталға (тұрақты бағаларда) салынған инвестициялар көлемі 2008 жылғы қаңтар-шілдеде өткен жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда орта есеппен 15%-ға (2007 жылғы қаңтар-шілдеде – 22%-ға) өсті.

2008 жылғы қаңтар-шілдеде Достастық елдеріндегі пайдалануға берілген тұрғын үйлердің жалпы алаңы өткен жылғы тиісті кезеңге қарағанда 5%-ға (2007 жылғы қаңтар-шілдеде – 34%-ға) көп болды.

Көлік. 2008 жылғы қаңтар-шілдеде көлік кәсіпорындарының жүктерді тасымалдау көлемі (құбырларсыз) өткен жылғы қаңтар-шілдемен салыстырғанда Достастық елдері бойынша орта есеппен 4%-ға (2007 жылғы қаңтар-шілдеде – 6%), жүк айналымы - 7%-ға (8%-ға) өсті.

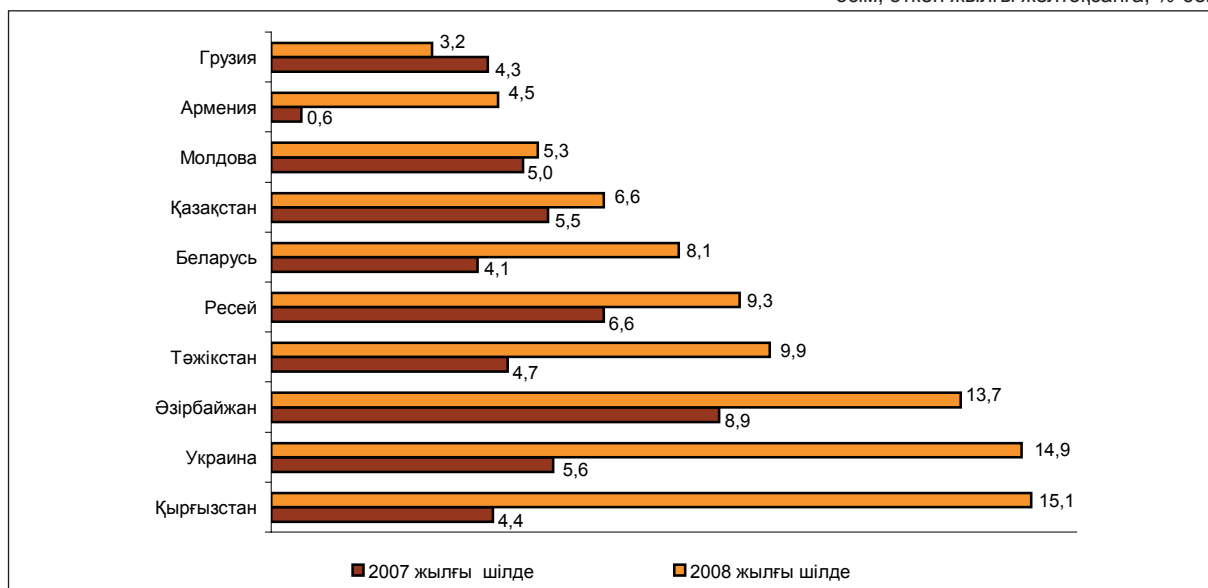
Көлік кәсіпорындарында жолаушылар айналымы (қалалық электр көлігі және жеңіл таксомоторлықтан басқа) 2007 жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда Достастық елдері бойынша орта есеппен 2% өсті (2007 жылғы қаңтар-шілдеде – 2%-ға төмендеген), жолаушылар 5%-ға (3%-ға) көп тасымалданған.

Тұтыну рыногы. 2008 жылғы қаңтар-шілдеде 2007 жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда бөлшек сауда тауар айналымының нақты көлемі Достастық елдерінде орта есеппен 16%-ға өсті.

Тұтыну рыногындағы баға. 2008 жылғы қаңтардан бастап шілдеге дейін іс жүзінде Достастықтың барлық елдерінде тұтыну бағаларының өсуі өткен жылғы тиісті кезеңге қарағанда жоғары болды.

Достастық елдеріндегі тұтыну бағаларының деңгейі

есім; өткен жылғы желтоқсанға, %-бен

2008 жылғы шілдеде 2007 жылғы желтоқсанмен салыстырғанда тұтыну бағаларының ең жоғары өсу қарқыны Қырғызстанда (15,1%), Украинада (14,9%) және Өзірбайжанда (13,7%-ға) байқалды. Қазақстанда тұтыну бағаларының өсімі 6,6% құрады.

2008 жылғы шілдеде азық-түлік тауарлары бағасының ең жоғарғы өсімі 2007 жылғы желтоқсанмен салыстырғанда Өзірбайжанда (18,4%), Қырғызстанда (17,2%), Ресейде (11,5%) және Тәжікстанда (11,2%-ға) белгіленді. Қазақстанда азық-түлік тауарлары бағаларының өсімі 8,8% құрады.

2008 жылғы шілдеде 2007 жылғы желтоқсанмен салыстырғанда азық-түлік емес тауарлар бағаларының ең жоғарғы өсімі Қырғызстанда (8,8%) және Өзірбайжанда (7,4%-ға) белгіленді. Қазақстанда азық-түлік емес тауарлар бағаларының өсімі 5,0% құрады.

2008 жылғы шілдеде 2007 жылғы желтоқсанмен салыстырғанда ақылы қызмет бағаларының ең жоғарғы өсуі Қырғызстанда (20,2%), Тәжікстанда (18,2%), Беларусьте (14,0%) және Ресейде (11,9%-ға) белгіленді. Қазақстанда ақылы қызмет бағаларына өсім 5,2% құрады.

2008 жылғы қаңтар-шілдеде 2007 жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда Қазақстан, Қырғызстан және Украинада тұтыну бағалары 19-27%-ға өсті. Бағалардың сондай өсуі бұл елдерде 8-10 жыл бұрын белгіленді.

Қаржы. 2008 жылғы шілдеде Достастық елдеріндегі валюта рыноктарындағы АҚШ долларына және бірыңғай еуропалық валюта бағамына қарағанда ұлттық валютаның нығаюы үрдісі байқалды.

Шілде айының соңына ағымдағы жылғы маусымның соңымен салыстырғанда АҚШ долларының бағамы Өзірбайжанда 0,3%-ға, Арменияда – 0,6%, Беларусьте және Қазақстанда – 0,5%, Грузияда – 0,7%, Қырғызстанда – 2,2%, Молдовада – 2,1%, Ресейде, Тәжікстан және Украинада – 0,1%-ға арзандады. Өзбекстанда оның бағамы 0,4%-ға өсті; Түркіменстанда өткен айдағы деңгейде қалды.

Шілдеде Достастық елдерінің көпшілігінде ұлттық валютаға қарағанда еуро бағамының төмендеуі белгіленді. Шілде айының соңына ағымдағы жылғы маусымның соңымен салыстырғанда еуро бағамы: Өзірбайжанда – 1,5%, Армения және Беларусьте – 1,4%, Грузияда – 1,6%, Қазақстан және Украинада – 1,0%, Қырғызстанда – 2,5%, Молдовада – 3,1%, Ресейде 0,5%-ға төмендеді; Тәжікстан, Түркіменстан және Өзбекстанда еуро бағамының өсуі, тиісінше, 0,6%, 0,7% және 1,9%-ға белгіленді.

Сыртқы сауда. 2008 жылғы қаңтар-маусымда тауарлармен сыртқы сауда операцияларының жалпы көлемі 2007 жылғы тиісті кезеңге қарағанда Достастық елдері бойынша орта есеппен 53%, оның ішінде экспорт - 58%, импорт - 46%-ға өсті.

2008 жылғы қаңтар-маусымда Достастық елдерінің арасындағы тауарлармен өзара саудасының құндық көлемі өткен жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда орта есеппен 45%, оның ішінде экспорт - 50%, импорт - 40%-ға өсті.

2008 жылғы қаңтар-маусымда ТМД елдерінің арасындағы тауарлардың өзара саудасының үлесіне Достастық елдері тауарларының сыртқы сауда айналымының жалпы көлімінің 23%-ы келеді, оның ішінде тауарлар экспортының жалпы көлемі – 18%, тауарлар импортының жалпы көлемі – 29% құрады.

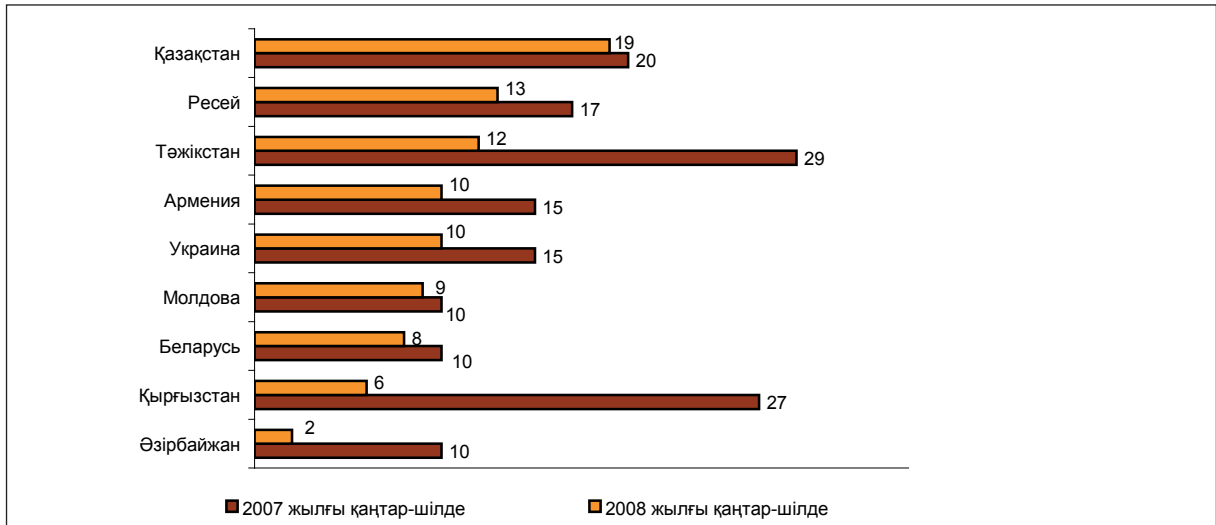
2008 жылғы қаңтар-маусымда Достастық елдерінің әлемнің басқа елдерімен жасалған сауда операцияларының құндық көлемі өткен жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда орта есеппен 55%, оның ішінде экспорт - 60%, импорт - 48%-ға өсті.

2008 жылғы қаңтар-маусымда әлемнің басқа елдерімен жасалған сауда балансының оң мәнді айырмасы Өзірбайжанда, Беларусьте, Қазақстан және Ресейде өсті.

Жалақы. 2008 жылғы қаңтар-шілдеде есептелген орташа айлық атаулы жалақы Өзірбайжанда орта есеппен 253 манатты, өткен жылғы тиісті кезеңде – 173 манатты, Арменияда – тиісінше, 87,9 және 72,2 мың драмды, Беларусьте – 832,8 және 670,4 мың беларусь рублін, Қазақстанда – 58,5 және 49,6 мың теңгені, Қырғызстанда – 5019 және 3760 сомды, Молдовада – 2446 және 1939 лейді, Ресейде – 16380 және 12602 рубльді, Тәжікстанда – 214 және 163 сомониді, Украинада – 1739 және 1253 гривнаны құрады.

Достастық елдеріндегі нақты жалақының деңгейі

өсім, өткен жылғы тиісті кезеңге %-бен

Достастық елдерінің ұлттық (орталық) банктері белгілеген валюталардың ресми бағамдарынан алатын болсақ, орташа жалақы Әзірбайжанда 2008 жылғы шілдеде, бағалау бойынша – 326 АҚШ долларына, 2007 жылғы шілдеде – 218 долларға, Арменияда – тиісінше, 307 және 237, Беларусьте - 435 және 341, Қазақстанда – 526 және 438, Қырғызстанда – 149 және 106, Молдовада - 276 және 176, Ресейде – 751 және 530, Тәжікстанда – 64 және 46, Украинада - 398 және 281 АҚШ долларына сәйкес болды.

Еңбек рыногы. 2008 жылғы қаңтар-шілденің ішінде (өткен кезеңде жұмыспен қамту қызметтеріне жұмыс іздеу мәселелері бойынша келген адамдар санынан жұмысқа орналасқандарды қоса) Әзірбайжанда – жұмыс іздеп келген жұмыссыз азаматтардың 63,6%-ы, Арменияда – 21,0%, Беларусьте – 65,4%, Қазақстанда – 83,8%, Қырғызстанда – 50,9%, Молдовада – 45,7%, Ресейде – 97,8%, Тәжікстанда (қаңтар-маусымда) – 25,7% және Украинада – 76,8% жұмысқа орналастырылды.

1. КРАТКИЕ ИТОГИ СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКОГО РАЗВИТИЯ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН В ЯНВАРЕ-АВГУСТЕ 2008 ГОДА

Реальный сектор экономики. Объем промышленного производства в январе-августе 2008г. составил в действующих ценах 7301,2 млрд. тенге, что на 3,0% больше, чем в январе-августе 2007г. В горнодобывающей промышленности объем производства по сравнению с аналогичным периодом 2007г. возрос на 5,3%, в производстве и распределении электроэнергии, газа и воды - на 9,0%, в обрабатывающей промышленности уменьшился на 0,8%.

Объем валовой продукции сельского хозяйства в январе-августе 2008г. составил в текущих ценах 552,2 млрд. тенге и по сравнению с январем-августом 2007г. увеличился на 20,2%.

Общий объем грузоперевозок (с учетом оценки объема перевозок грузов нетранспортными организациями и предпринимателями, занимающимися коммерческими перевозками) в январе-августе 2008г. составил 1355,6 млн. тонн и по сравнению с соответствующим периодом 2007г. возрос на 3,0%.

Объем розничного товарооборота (без оборота общественного питания) за отчетный период составил 1527,6 млрд. тенге и увеличился по сравнению с январем-августом 2007г. на 2,7%.

Объем инвестиций в основной капитал в январе-августе 2008г. составил 2174,9 млрд. тенге, что на 9,7% больше, чем в январе-августе 2007г.

По состоянию на 1 сентября 2008г. в республике зарегистрировано 279134 юридических лиц, в том числе с численностью до 50 человек – 263942. Действующих юридических лиц – 190897. Среди действующих юридических лиц малые предприятия составляют – 176657, из них субъектов малого бизнеса – 129835.

Внешняя торговля. Внешнеторговый оборот Казахстана (данные Комитета таможенного контроля Министерства финансов Республики Казахстан, без учета неорганизованной торговли) в январе-июле 2008г. составил 63078,3 млн. долл. США и по сравнению с январем-июлем 2007г. увеличился на 45,3%, в том числе экспорт – 42022,4 млн. долл. США (увеличился на 64,7%), импорт – 21055,9 млн. долл. США (увеличился на 17,5%).

Цены. Индекс потребительских цен в августе 2008г. по сравнению с декабрем 2007г. составил 107,5%. Цены на продовольственные товары возросли на 8,7%, непродовольственные товары – на 5,8%, платные услуги – на 7,5%. Цены предприятий-производителей промышленной продукции в августе 2008г. повысились по сравнению с декабрем 2007г. на 38,8%.

Финансы. Доходы в Государственный бюджет Республики Казахстан, по оперативным данным Министерства финансов РК, на 1 августа 2008г. составили 2021,3 млрд. тенге, затраты – 1887,5 млрд. тенге. По сравнению с соответствующим периодом 2007г. доходы увеличились на 28,2%, затраты на 33,2%.

По данным Национально-Банка Республики Казахстан, кредитные вложения банков второго уровня в отрасли экономики на конец июля 2008г. составили 7278,2 млрд. тенге. В общем объеме кредитных вложений доля долгосрочных кредитов составила 80,1%, доля кредитов в иностранной валюте – 42,4%. Объем депозитов в банковской системе на конец июля 2008г. составил 4631,3 млрд. тенге, что на 21,8% больше, чем в соответствующем периоде 2007г., депозиты населения – 1470,7 млрд. тенге, и на 1,3% соответственно.

Рынок труда. Численность безработных в августе 2008г., по экспертной оценке, составила 520,5 тыс. человек, уровень безработицы – 6,3% к численности экономически активного населения, в том числе численность лиц, зарегистрированных в органах занятости в качестве безработных, на конец августа т.г. составила 63,9 тыс. человек, их доля в численности экономически активного населения – 0,8%.

Доходы населения. В июле 2008г., по оценке, среднедушевые номинальные денежные доходы населения составили 30526 тенге и увеличились по сравнению с июлем 2007г. на 20,7%, реальные денежные доходы - на 0,6%.

Среднемесячная номинальная заработная плата, начисленная работникам в июле 2008г., составила 63250 тенге и возросла по сравнению с июлем 2007г. на 18,3%. Реальная заработная плата снизилась на 1,4%.

Основные социально-экономические индикаторы

А	Единица измерения	Январь-август 2008г.	Август 2008г.	В % к соответствующему периоду предыдущего года		Август 2008г. в % к июлю 2008г.
				январь-август 2008г.	август 2008г.	
Б		1	2	3	4	5
Экономические показатели						
Краткосрочный экономический индикатор ¹⁾	в %			104,9	104,8	
Объем промышленной продукции (товаров, услуг)	млрд. тенге	7301,2	1005,8	103,0	101,0	105,5
Объем валовой продукции сельского хозяйства	млрд. тенге	552,2	188,7	120,2	168,1	301,4
Объем строительных работ	млрд. тенге	1045,8	171,6	104,0	90,1	78,2
Инвестиции в основной капитал	млрд. тенге	2174,9	343,1	109,7	103,6	105,3
Перевозки грузов всеми видами транспорта	млн. тонн	1355,6	208,2	103,0	103,2	107,9
Объем услуг связи	млрд. тенге	268,0	35,5	117,3	101,7	104,3
Розничный товарооборот по всем каналам реализации	млрд. тенге	1527,6	229,0	102,7	103,7	105,8
Внешнеторговый оборот ²⁾³⁾	млн. долл. США	63078,3	10938,1	145,3	160,2	103,7
в том числе:						
экспорт		42022,4	6975,4	164,7	188,2	99,2
импорт		21055,9	3962,7	117,5	127,0	112,9
Индекс потребительских цен				119,4	107,5 ⁴⁾	100,8
Индекс цен производителей промышленной продукции				150,7	138,8 ⁴⁾	100,0
Численность безработных (оценка)	тыс. человек		520,5		89,2	98,0
Среднедушевой денежный доход (оценка) ²⁾	тенге	204262	30526	123,1 ⁵⁾	120,7 ⁶⁾	98,2
Реальный денежный доход (оценка) ²⁾	в %			103,2 ⁵⁾	100,6 ⁵⁾	97,3
Среднемесячная заработная плата одного работника ²⁾ :						
номинальная	тенге	58490	63250	118,0	118,3	100,4
реальная	в %			98,9	98,6	99,5
Финансовые показатели⁶⁾						
Денежная масса М3	млрд. тенге		1669,9		98,4	95,3
Наличные деньги в обращении	млрд. тенге		787,0		96,5	102,3
Депозиты в банковской системе	млрд. тенге		4631,3		121,8	104,6
в т.ч. депозиты населения	млрд. тенге		1470,7		101,3	101,3
Кредиты банков второго уровня	млрд. тенге		7278,2		105,9	100,4
из них долгосрочные кредиты	млрд. тенге		5830,3		107,4	99,9

¹⁾ Рассчитывается по реальному темпу роста шести отраслей (сельское хозяйство, промышленность, строительство, торговля, транспорт, связь).

²⁾ Графа 1 – январь-июль 2008г.; графа 2 – июль 2008г.; графа 3 – январь-июль 2008г. в % к январю-июлю 2007г.; графа 4 – июль 2008г. к июлю 2007г.; графа 5 – июль 2008г. в % июню 2008г.

³⁾ Данные Комитета таможенного контроля Министерства финансов Республики Казахстан, без учета неорганизованной торговли.

⁴⁾ К декабрю 2007г.

⁵⁾ В % к уточненным данным за январь-июль и июль 2007г.

⁶⁾ По данным Национального Банка Республики Казахстан, на конец июля 2008г.

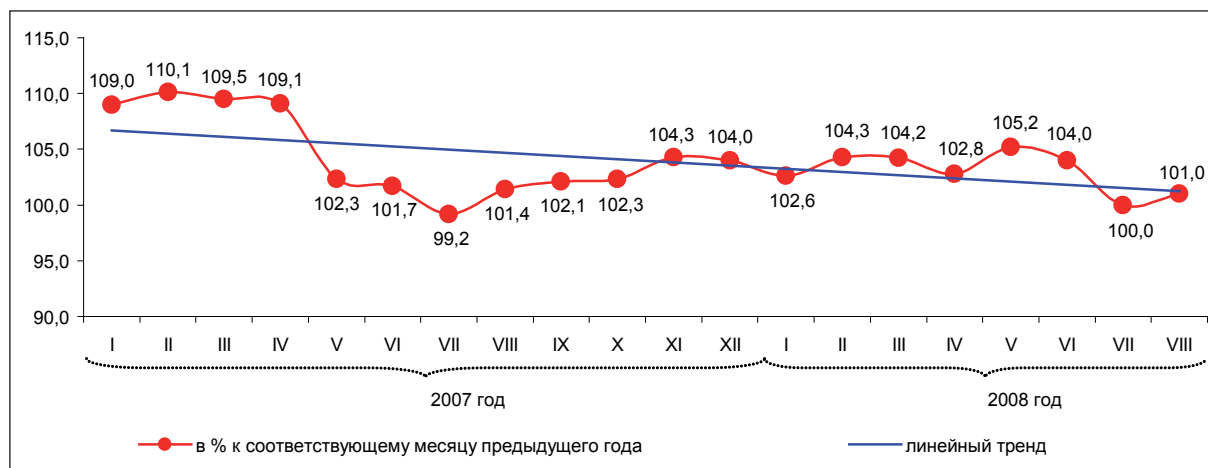
Примечание: Объем промышленной продукции приведен по структуре предприятий соответствующих лет. Розничный товарооборот по всем каналам реализации не учитывает услуги общественного питания.

2. ПРОИЗВОДСТВО ТОВАРОВ И УСЛУГ

2.1 ПРОМЫШЛЕННОЕ ПРОИЗВОДСТВО

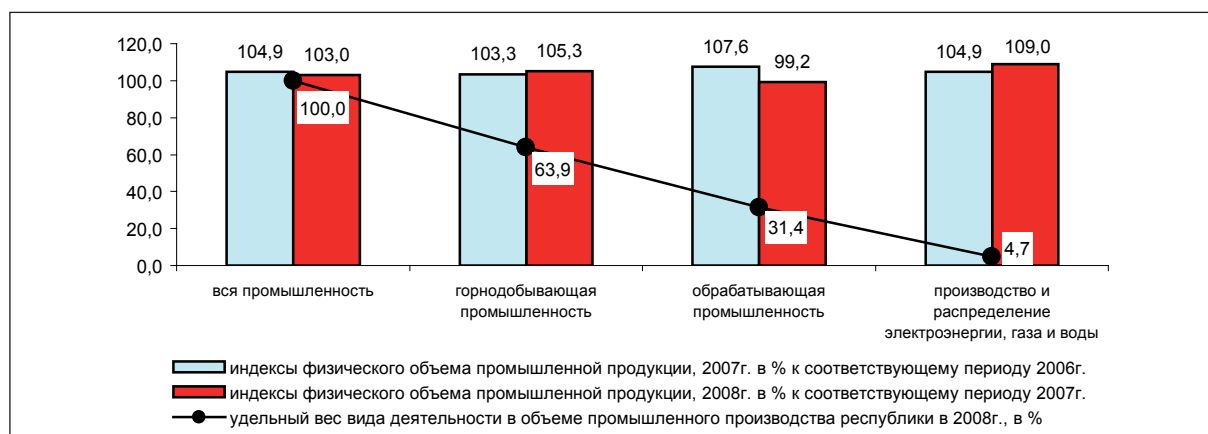
В январе-августе 2008г. к уровню января-августа 2007г. индекс физического объема промышленного производства составил 103% (в 2005г. – 105,3%, 2006г. – 107,2%, 2007г. –104,9%). За отчетный период было произведено промышленной продукции на 7301,2 млрд. тенге. Рост объемов производства наблюдался во всех регионах республики, кроме Акмолинской, Карагандинской, Кызылординской областей, г. Астаны и Алматы.

Индексы физического объема промышленной продукции

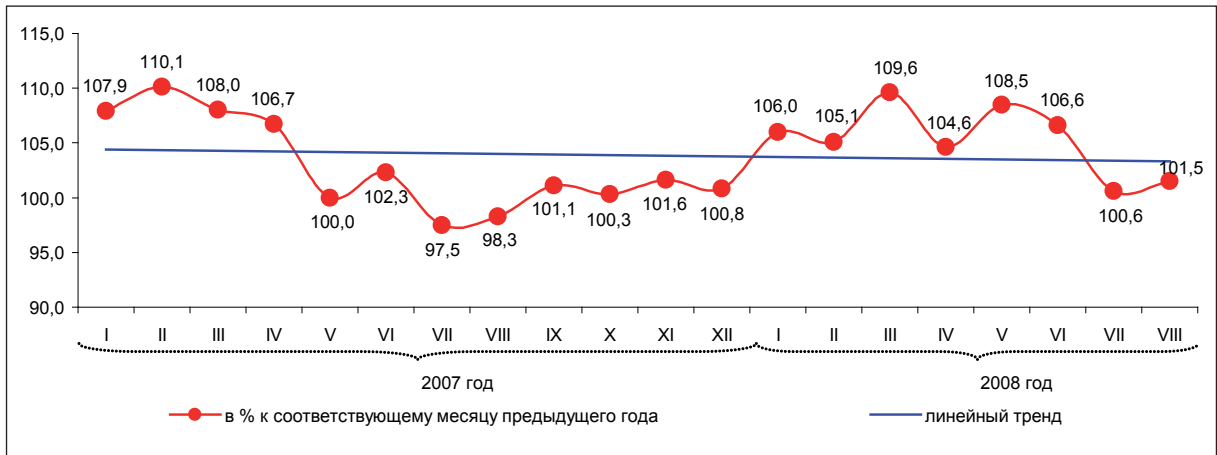
Наибольшее влияние на формирование результатов в целом по промышленности оказала горнодобывающая промышленность. Ее доля в республиканском объеме производства в отчетном периоде составила 63,9% (в 2006-2007гг. – 58-57%). На обрабатывающую промышленность пришлось 31,4% объема всей промышленной продукции (37-38%).

Индексы физического объема промышленной продукции в январе-августе 2007, 2008гг. и отраслевая структура промышленности

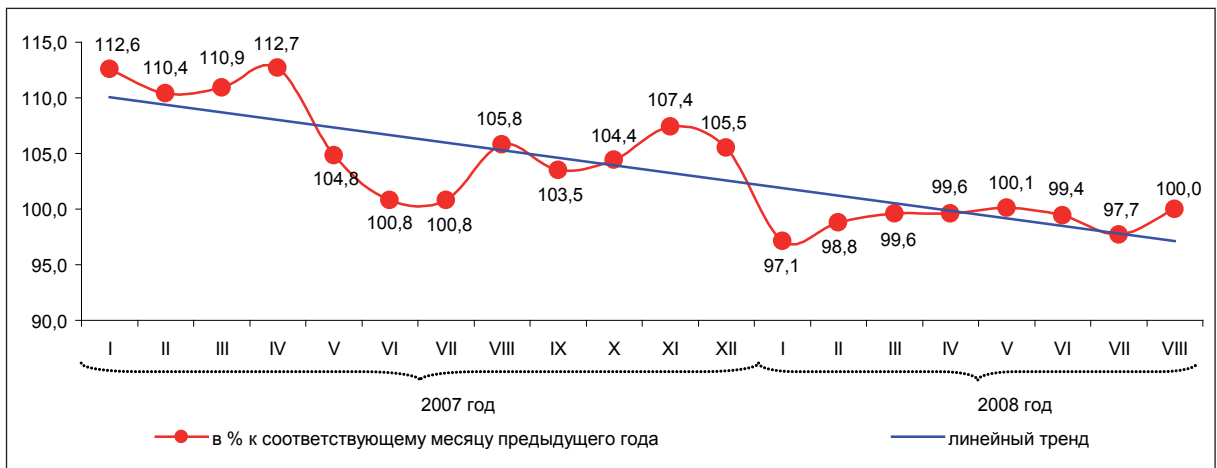
В горнодобывающей промышленности в прошедшем периоде произвели продукции на 4665,8 млрд. тенге, что на 5,3% выше аналогичного периода прошлого года. Возросла добыча нефти в основном за счет предприятий Атырауской области. Также увеличилось производство газа природного, конденсата газового и угля. Сократился выпуск руды медной и меди в медном концентрате в Карагандинской области, окатышей железорудных – в Костанайской области.

Индексы физического объема горнодобывающей промышленности

В **обрабатывающей промышленности** в январе-августе т.г. производство уменьшилось на 0,8 % и составило 2295,8 млрд. тенге. Снижился выпуск строительных материалов, черных металлов, древесины, бумаги, транспортных средств и оборудования.

Индексы физического объема обрабатывающей промышленности

Производство **пищевых продуктов, включая напитки**, составило 458 млрд. тенге или 102,7% к уровню января-августа 2007г. Возросло производство мяса, изделий колбасных, муки, крупы, хлеба, сахара, макаронных изделий. Сократился выпуск соков фруктовых и овощных, масла подсолнечного, молока, масла сливочного, сыра и творога, кондитерских изделий и табачных изделий.

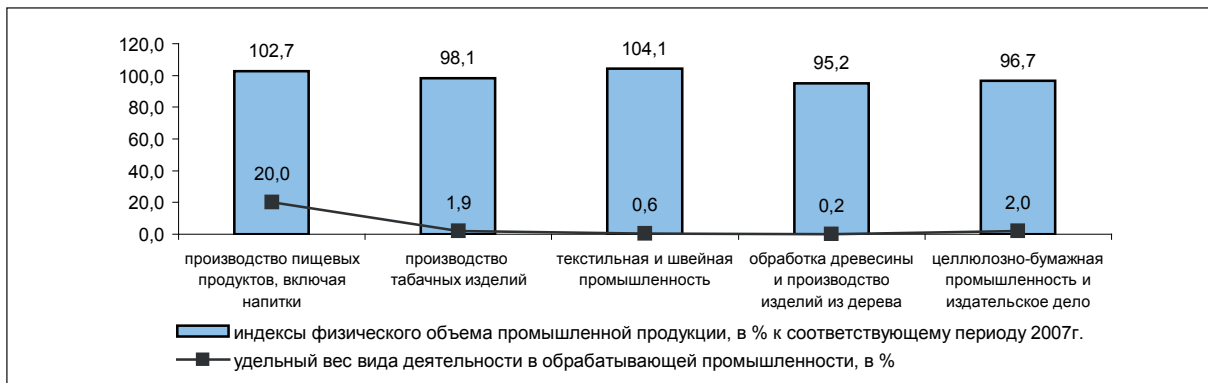
В **текстильной и швейной промышленности** в отчетном периоде производство возросло на 4,1%. Увеличился выпуск волокна хлопкового, свитеров, джемперов и пуловеров. Снижилось производство ковров, ковровых изделий, шляп, уборов головных (г. Алматы).

Увеличились объемы производства **кожи, изделий из кожи и обуви** почти в 2 раза за счет роста выпуска обуви и кожи из шкур.

Объем **обработки древесины и производства изделий из дерева** составил 95,2% к уровню января-августа 2007г. Сократился выпуск лесоматериалов, плит древесноволокнистых, окон и дверей, реек и штапиков. Возросло производство шпал железнодорожных или трамвайных, тары деревянной, паркета, конструкций строительных деревянных.

В **целлюлозно-бумажной промышленности и издательском деле** в январе-августе т.г. индекс физического объема сложился на уровне 96,7%. Снижилось производство книг и брошюр, этикеток и ярлыков, обоев, тетрадей школьных.

Индексы физического объема и удельный вес отдельных видов деятельности обрабатывающей промышленности в январе-августе 2008г.

В период с января по август т.г. **кокса, нефтепродуктов и ядерных материалов** произведено на 157,4 млрд. тенге, что превысило уровень прошлого года на 6%. Увеличился выпуск газойлей, мазута, бутана сжиженного, битумов. В Павлодарской области снизилось производство бензина и керосина. В Атырауской области сократился выпуск керосина.

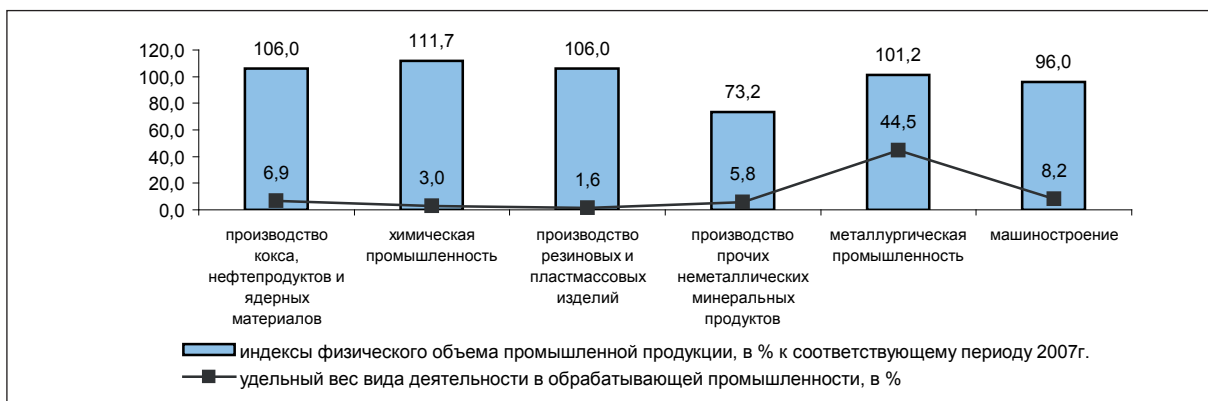
В январе-августе т.г. возросло производство в **химической промышленности (111,7%)** за счет увеличения выпуска кислоты серной и фосфорной, трифосфата и бихромата натрия, триоксида хрома, окиси хрома. Сократилось производство, удобрений азотных (Мангистауская область), дубителя хромового (Актюбинская область).

В производстве **резиновых и пластмассовых изделий** индекс физического объема составил 106%. Увеличился выпуск труб, трубок, шлангов из резины и из пластмасс, ленты резиновой. Снизилось производство пластмассовых плит, листов и полос, дверей и окон из пластмасс.

С начала 2008г. наблюдалось заметное снижение производства **прочих неметаллических минеральных продуктов** (с 10,4% в январе до 26,8% в январе-августе). В отчетном периоде объемы составили 134,2 млрд. тенге. В связи с уменьшением спроса снизился выпуск строительных материалов: цемента, извести, плит, плиток, кирпичей силикатных и шлаковых, бетона, конструкций строительных из бетона (Восточно-Казахстанская область, г. Астана и Алматы).

На долю **металлургической промышленности** приходится около 45% объема обрабатывающей промышленности. В истекшем периоде произведено продукции черной металлургии на 496,8 млрд. тенге, цветной – на 468,5 млрд. тенге. В **черной металлургии** индекс физического объема составил 97,2% из-за снижения выпуска чугуна, стали и плоского проката в Карагандинской области. Производство **цветных металлов** увеличилось на 1,4%. Возросло производство золота аффинированного, глинозема, проволоки медной, цинка необработанного.

Индексы физического объема и удельный вес отдельных видов деятельности обрабатывающей промышленности в январе-августе 2008г.

В **машиностроении** произведено продукции на 188,1 млрд. тенге или 96% к соответствующему уровню прошлого года.

Производство **машин и оборудования** выросло на 8,8 %. Увеличился выпуск подшипников, двигателей, жаток рядковых, насосов центробежных, тракторов, огнетушителей, оборудования нефтегазоперерабатывающего. Вместе с тем, сократилось производство машин стиральных

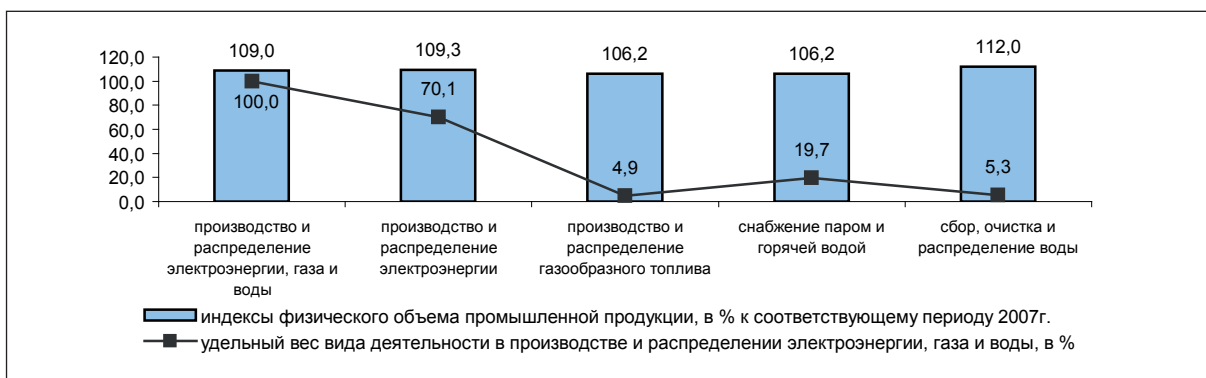
автоматических и машин для горнодобывающей промышленности (г. Алматы), оборудования нефтепромыслового (Северо-Казахстанская область).

Выпуск **электрооборудования, электронного и оптического оборудования** составил 101,2%. Увеличилось производство трансформаторов, проводов и кабелей изолированных, щитов распределительных, телевизоров. Снизилось производство машин вычислительных цифровых, счетчиков жидкости и электроэнергии, аккумуляторов, конденсаторов. Приостановился выпуск магнитофонов в г.Алматы.

Транспортных средств и оборудования произведено на 66 млрд. тенге, что ниже уровня прошлого года на 18,3%. Меньше, чем в январе-августе 2007г., произвели автомобилей грузовых в Акмолинской области, легковых – в Восточно-Казахстанской области.

В **прочих отраслях промышленности** в январе-августе т.г. снизилось производство (76,1%) в основном за счет мебели для сидения, офисной деревянной и кухонной, кроватей деревянных, ювелирных изделий, спортивных товаров.

Индексы физического объема и удельный вес производства и распределения электроэнергии, газа и воды в январе-августе 2008г.

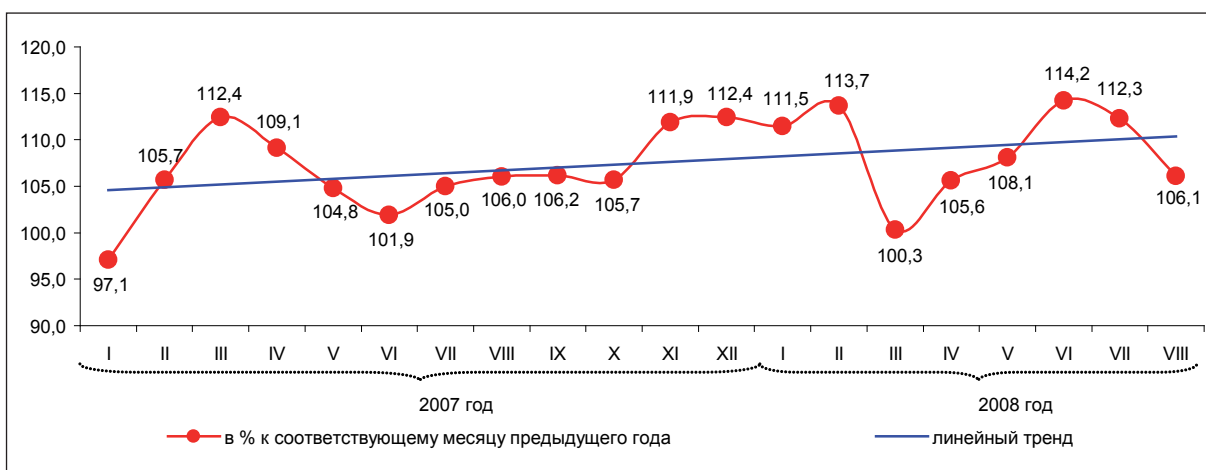

В **производстве и распределении электроэнергии, газа и воды** в январе-августе 2008г. по сравнению с предыдущим годом индекс физического объема составил 109%.

В отчетном периоде электроэнергии произведено 53,1 млрд. кВт.ч, что выше аналогичного уровня 2007г. на 7,1%. Возросло производство на предприятиях всех регионов, кроме Акмолинской, Восточно-Казахстанской, Карагандинской, Костанайской, Кызылординской областей, г. Алматы.

Выработка теплоэнергии составила 59,3 млн. Гкал или на 2,1 % больше января-августа прошлого года. Во всех регионах, кроме Акмолинской, Атырауской, Западно-Казахстанской и Мангистауской областей и г. Алматы, увеличено производство.

Индексы физического объема производства и распределения электроэнергии, газа и воды

2.2 СЕЛЬСКОЕ ХОЗЯЙСТВО

Производство продукции сельского хозяйства

Объем валовой продукции сельского хозяйства за январь-август 2008г. в целом по республике, по оценке, составил 552,2 млрд. тенге в текущих ценах, что больше аналогичного периода 2007г. на 20,2%.

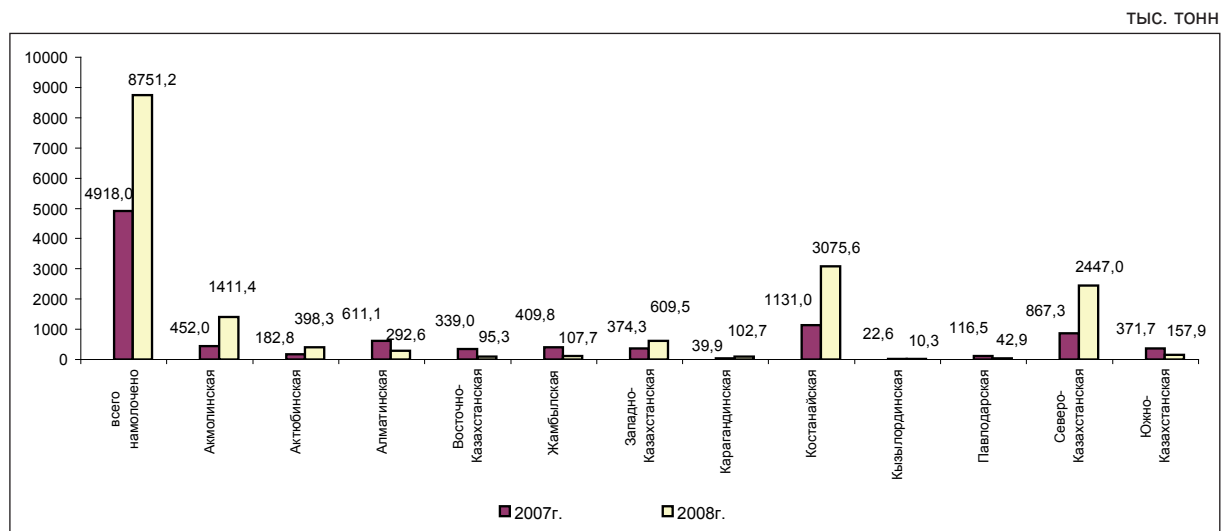
Растениеводство

По предварительным данным, представленным Министерством сельского хозяйства Республики Казахстан по состоянию на 2 сентября 2008г. уборку зерновых культур вели все области, при этом в южных областях она вступила в завершающую стадию, за исключением Кызылординской и Алматинской областей, где убрано соответственно 12,1 и 67,7% площадей. В целом по республике зерновые убраны с 53,4% (8420,0 тыс. га) подлежащих уборке площадей, в том числе в Западно-Казахстанской – с 92,8% площадей, Актюбинской – 66,0%, Костанайской – 61,5%, Северо-Казахстанской – 53,4%, Акмолинской – 44,6%, Восточно-Казахстанской – 32,7%, Карагандинской – 30,6%, Павлодарской области – 21,1%. В прошлом году на эту дату в целом по республике было убрано 25,4% (3855,5 тыс. га) площадей.

С убранной площади намолочено 8751,2 тыс. тонн зерна (в первоначально оприходованном весе) против 4918,0 тыс. тонн в прошлом году, что выше прошлогоднего уровня на 77,9% за счет более ранних сроков уборки. Урожайность на указанную дату составила 10,4 ц/га.

Началась уборка риса в Кызылординской области. Убрано 1,2% подлежащих уборке площадей. Урожайность риса составила 35,1 центнера с 1 гектара.

Намолочено зерна по состоянию на 2 сентября 2008г.

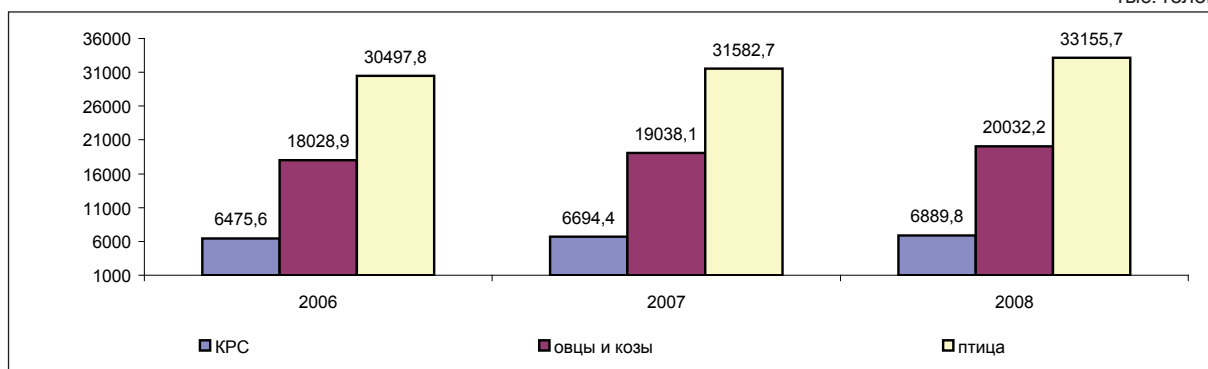
Заготовка грубых кормов. По состоянию на 4 сентября т.г. в целом по республике припасено 12443,5 тыс. тонн сена и 202,9 тыс. тонн сенажа, что составляет соответственно 93,2% и 26,3% от потребности. При этом в Мангистауской области сена заготовлено лишь 39,8% от требуемого объема, Атырауской – 72,1%, Западно-Казахстанской – 72,8%, Восточно-Казахстанской – 78,8%, Кызылординской – 90,2%, Алматинской – 92,6%, Жамбылской – 96,3%, Павлодарской – 97,7%, Карагандинской – 99,9%. В то же время успешно ведут заготовку сена сельхозформирования Южно-Казахстанской области, где его припасено выше требуемого объема на 5,1%, Акмолинской – на 1,5%, Актюбинской и Северо-Казахстанской – на 0,3%, Костанайской – на 0,1%. В текущем году в целом по республике сена и сенажа было заготовлено на 1,8% меньше, чем на аналогичную дату прошлого года. Заготовка силоса и соломы составила соответственно 7,2% и 8,6% от потребности.

Животноводство

По состоянию на 1 сентября т.г. по сравнению с аналогичной датой прошлого года во всех категориях хозяйств за счет увеличения приплода скота и его покупки наблюдался рост поголовья крупного рогатого скота (на 2,9%), овец и коз (на 5,2%), свиней (на 3,4%), лошадей (на 5,5%), верблюдов (на 4,1%) и птицы (на 5,0%).

Численность сельскохозяйственных животных и птицы на 1 сентября 2008г.

тыс. голов

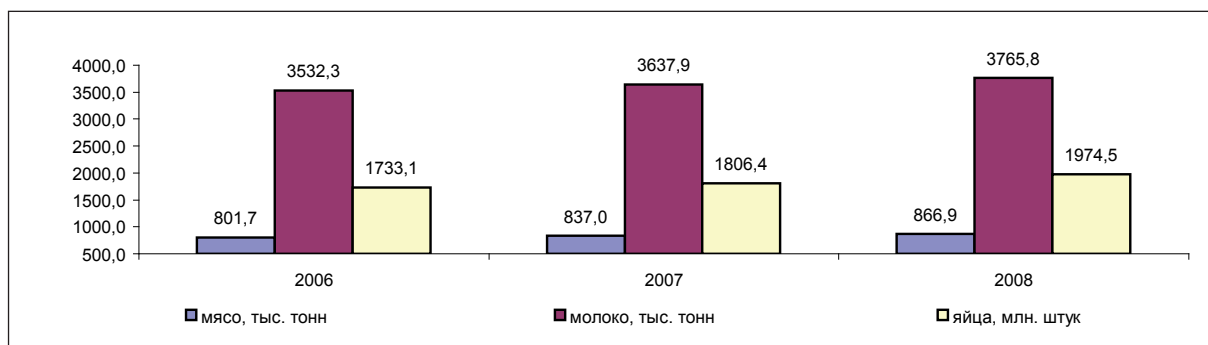

За январь-август 2008г. по сравнению с этим же периодом прошлого года производство мяса составило 103,6% за счет увеличения реализации всех видов скота (от 102,0% до 108,1%), кроме верблюдов и птиц (95,1% и 86,7% соответственно). Средний живой вес одной головы крупного рогатого скота составил 299 кг, овец и коз - 38 кг, лошадей - 311 кг.

Производство коровьего молока увеличилось на 3,5% за счет увеличения среднего удоя молока на одну корову дойного стада на 3,8%.

За счет роста среднего поголовья кур-несушек на 5,4% и увеличения среднего выхода яиц на 1 курицу-несушку на 4,3%, производство яиц увеличилось на 9,3%.

Производство основных видов продукции животноводства

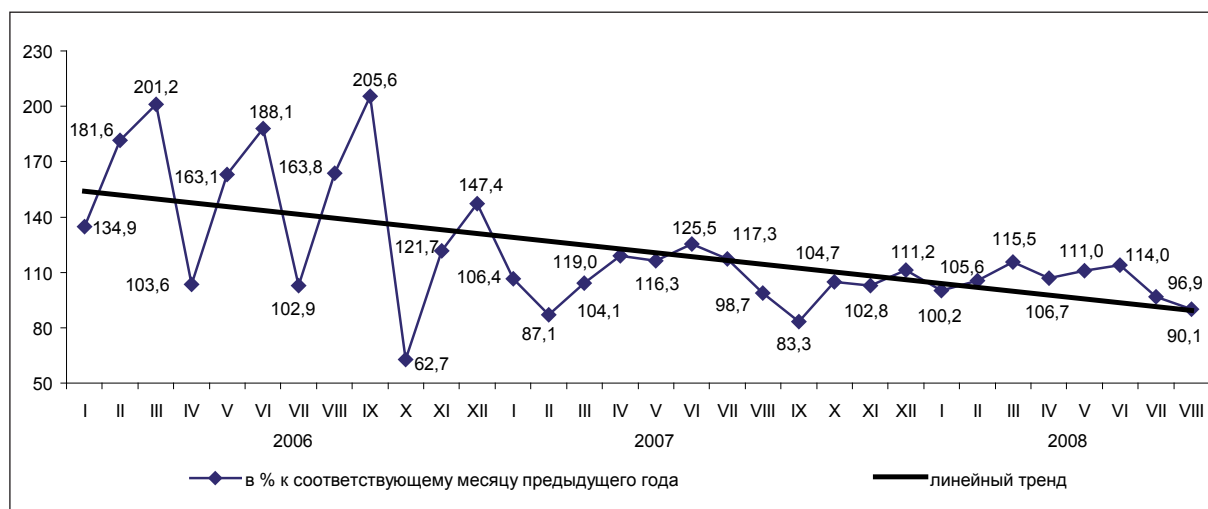
2.3 СТРОИТЕЛЬСТВО

Строительная деятельность

В январе-августе 2008г. объем строительных работ (услуг), с учетом оценки, составил 1045,8 млрд. тенге, что на 4% больше уровня января-августа 2007г.

Наибольший удельный вес в республиканском объеме занимали строительные работы, выполненные частными строительными организациями – 72,7%. Иностранцами подрядчиками выполнено 26,6%, государственными – 0,7%.

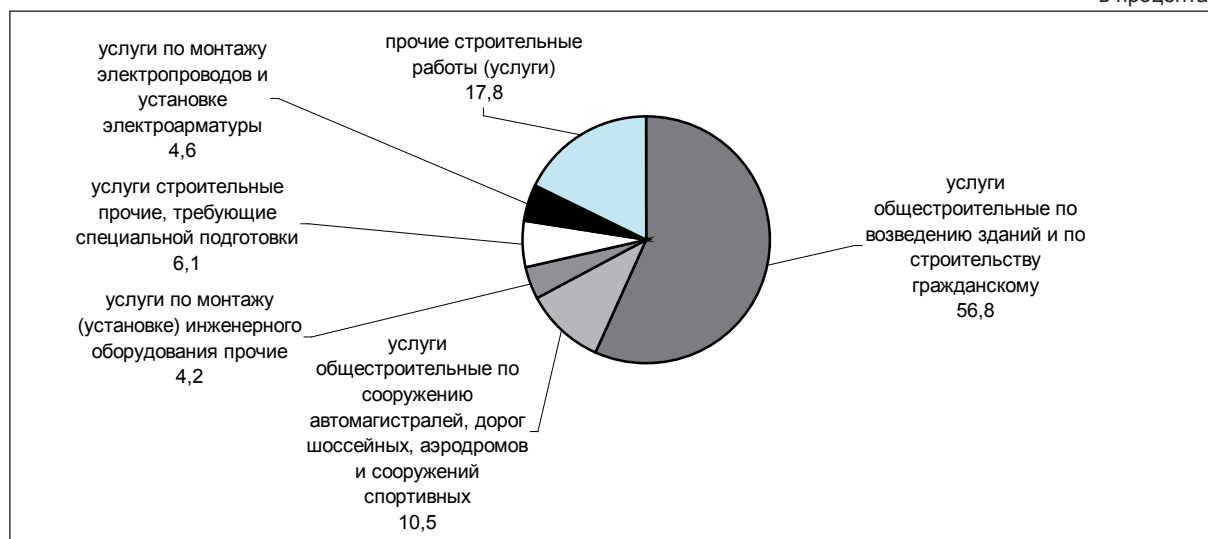
Индексы физического объема строительных работ

В структуре выполненных работ наибольшую долю (56,8% от общего объема) составили работы по возведению зданий и гражданскому строительству (в январе-августе 2007г. – 40,5%).

Структура выполненных строительных работ по видам

в процентах

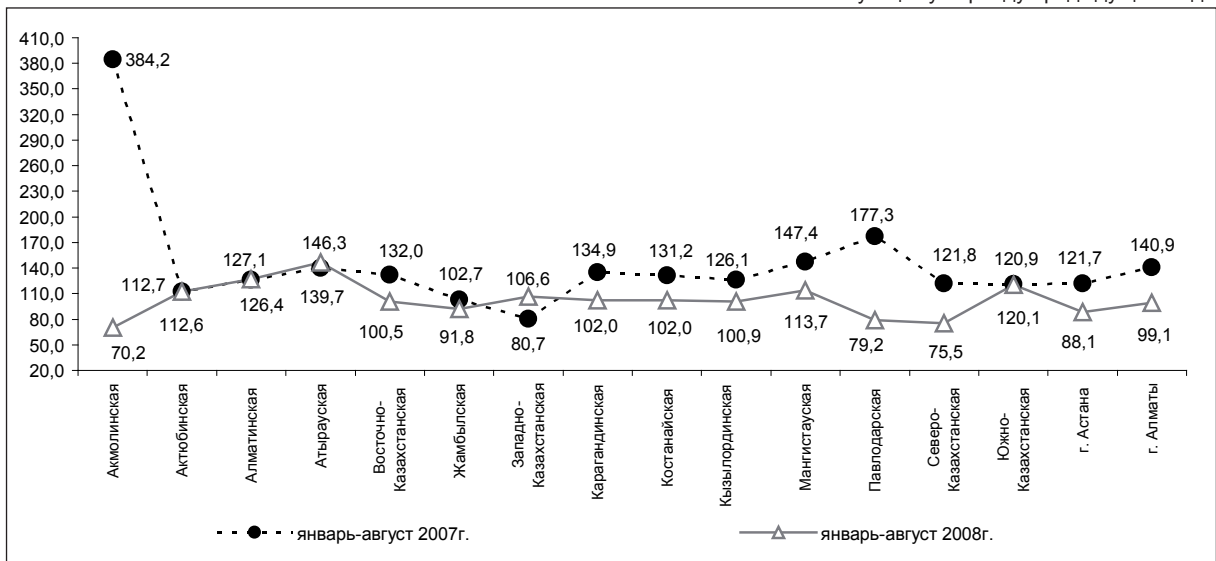

Увеличение объема строительных работ по сравнению с январем-августом 2007г. наблюдалось в 10 регионах республики. При этом наибольший рост отмечен в Атырауской (в 1,5 раза) и Алматинской (в 1,3 раза) областях.

Значительную долю в общереспубликанском объеме строительных работ занимали гг. Астана, Алматы и Атырауская область (суммарно более 60% от общего объема).

Индексы физического объема строительных работ по регионам

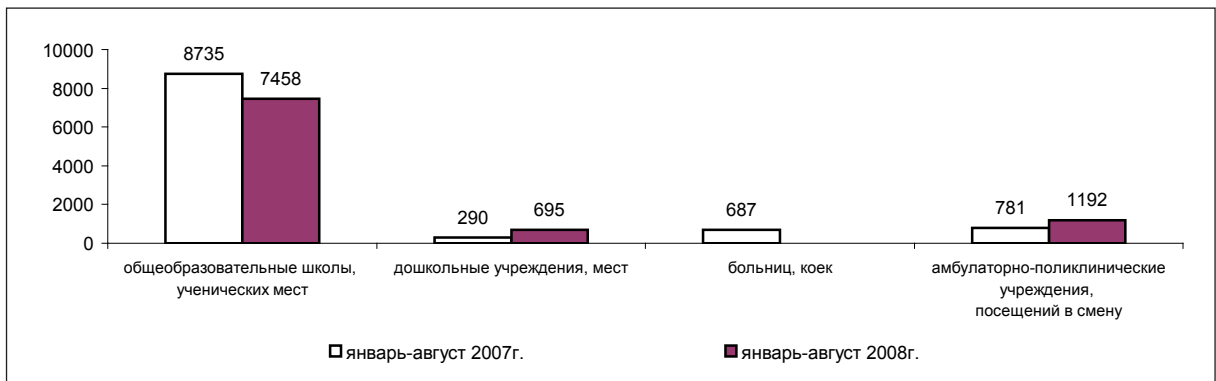
в % к соответствующему периоду предыдущего года

В январе-августе 2008г. было построено 19653 здания, из которых 17363 жилого и 2290 нежилого назначения. По количеству введенных объектов нежилого назначения наибольшее число приходилось на отрасль торговли – 925, а также транспорта и связи - 722 объекта.

В сфере образования и здравоохранения введено 55 объектов, в том числе 14 - общеобразовательных школ, 5 – дошкольных учреждения, 36 – амбулаторно-поликлинических учреждений.

Ввод в эксплуатацию объектов образования и здравоохранения

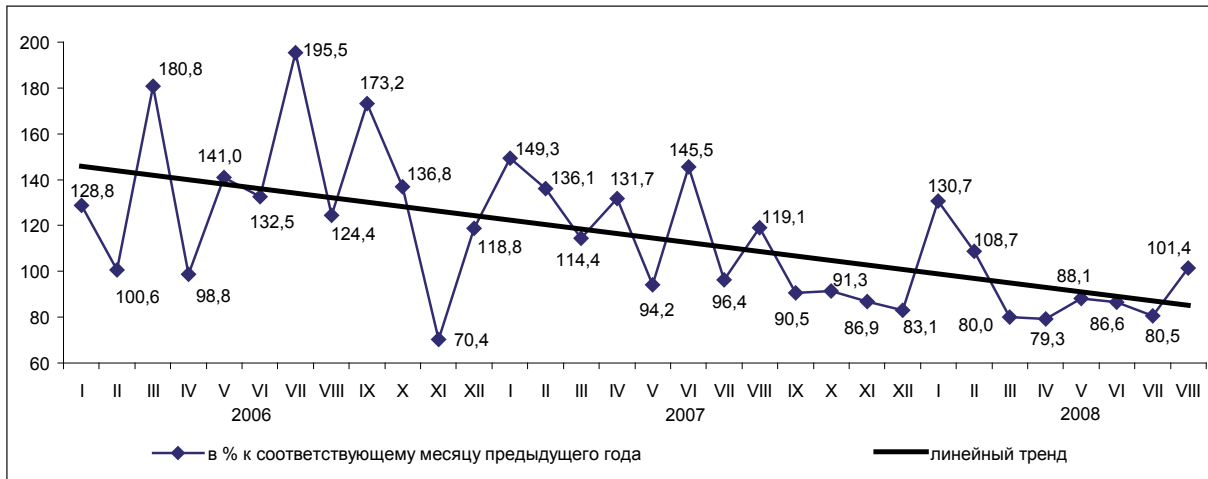

Жилищное строительство

В январе-августе 2008г. на жилищное строительство было направлено 300,6 млрд. тенге инвестиций, что на 6% меньше, чем в соответствующем периоде 2007г. В общем объеме инвестиций в основной капитал доля средств освоенных в жилищном строительстве составила 13,8%.

Предприятиями и организациями всех форм собственности и населением введено в эксплуатацию 3777 тыс. кв. метров общей площади жилых зданий, что на 6,6% ниже уровня января-августа 2007г. Преобладающим остается ввод в эксплуатацию жилых зданий частными предприятиями, организациями и населением (89,1% от общего объема введенного жилья). На долю индивидуальных застройщиков приходилось 60,8%. Государственными организациями введено в эксплуатацию 7% от общего объема жилья. Иностранскими предприятиями введено в эксплуатацию 3,9% общей площади жилых зданий.

Индексы физического объема ввода в эксплуатацию жилых зданий

Увеличение объемов введенных жилых зданий наблюдалось в 12 регионах республики. Значительный рост был отмечен в Восточно-Казахстанской и Северо-Казахстанской (по 1,4 раза), Акмолинской (на 17,9%) и Алматинской (на 17,6%) областях.

Стоимость строительства жилых домов. Средняя фактическая стоимость строительства 1 кв. метра общей площади жилых домов в январе-августе 2008г. составила 53,2 тыс. тенге, в том числе построенных населением – 37,7 тыс. тенге.

2.4 ТРАНСПОРТ

За январь-август 2008г. **грузооборот** в республике (с учетом оценки объема грузооборота нетранспортных организаций и предпринимателей, занимающихся коммерческими перевозками) составил 240249,9 млн. ткм, что на 7,4% больше грузооборота января-августа 2007г.

Грузооборот **железнодорожного транспорта** за январь-август 2008г. составил 141958,9 млн. ткм, что на 11,5% выше января-августа 2007г. за счет увеличения перевозок внутри республики на дальние расстояния.

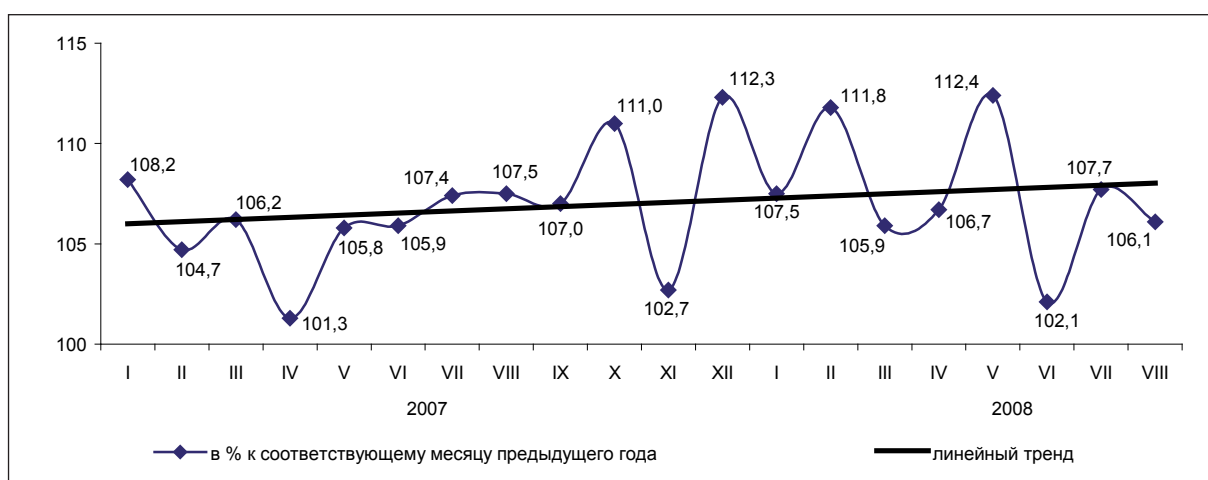
Грузооборот **автотранспорта** за январь-август 2008г. (с учетом оценки объема грузооборота нетранспортных организаций и предпринимателей, занимающихся коммерческими перевозками) составил 37949,1 млн. ткм, что на 0,4% больше января-августа 2007г.

Грузооборот **магистральных трубопроводов** в январе-августе 2008г. составил 59954,8 млн. ткм, что на 3,0% выше января-августа 2007г. Из общего объема грузооборота транспортировка нефти составила 29498,6 млн. ткм (увеличение на 6,0% к январю-августу 2007г. за счет увеличения поставок в Китай и по Каспийскому трубопроводному консорциуму), газа – 30456,2 млн. ткм (увеличение на 0,2%).

С начала навигации грузооборот **речного транспорта** составил 33652,1 тыс. ткм, что на 10,5% меньше, чем за соответствующий период прошлого года.

Грузооборот **воздушного транспорта** за январь-август 2008г. составил 41910,1 тыс. ткм или снизился на 15,0% к январю-августу 2007г.

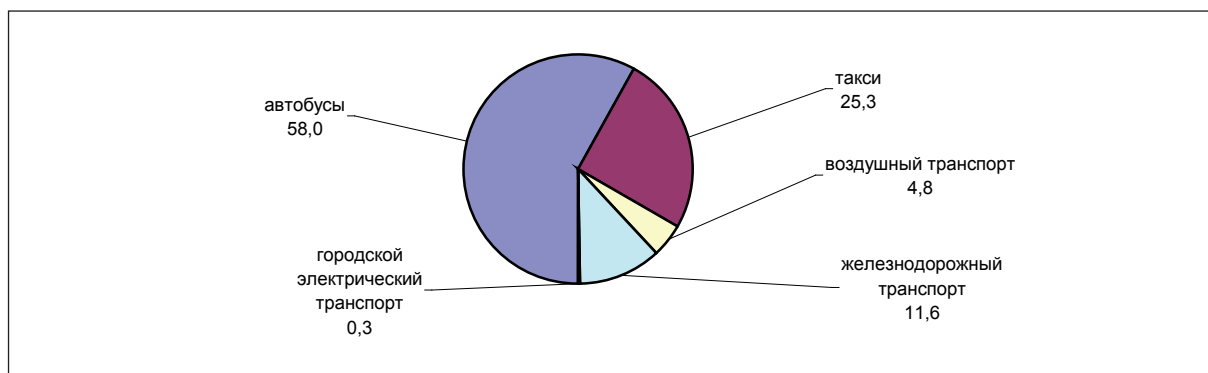
Динамика грузооборота

Пассажиروоборот в январе-августе 2008г. по сравнению с январем-августом 2007г. увеличился на 1,1% и составил 79399,4 млн. пкм, в том числе автобусов - на 1,8%, такси - на 3,0%, воздушного транспорта - на 10,5%, что связано с увеличением экономической активности населения. Одновременно отмечается снижение пассажирооборота железнодорожного транспорта - на 8,2%, троллейбусов - на 30,7%, трамваев - на 17,6%.

Структура пассажирооборота

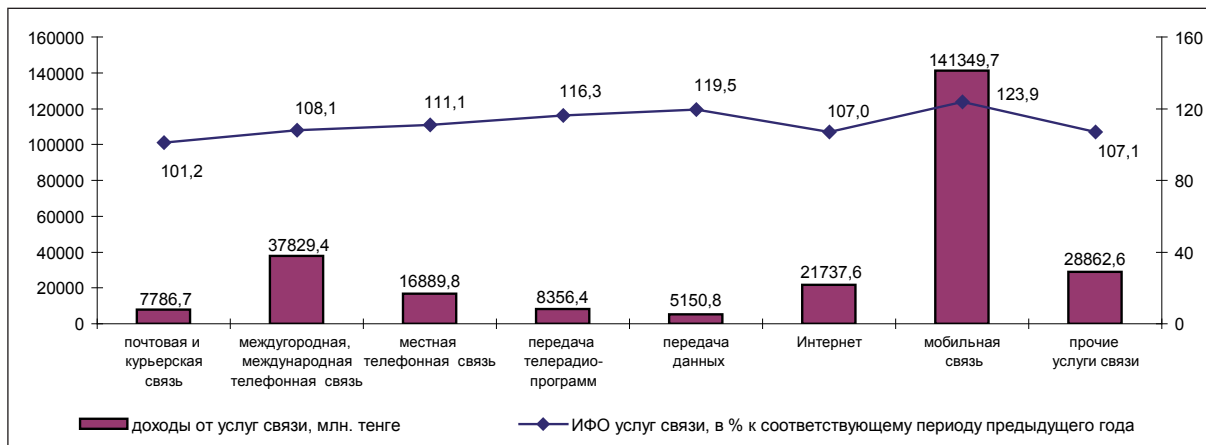
в процентах

2.5 СВЯЗЬ

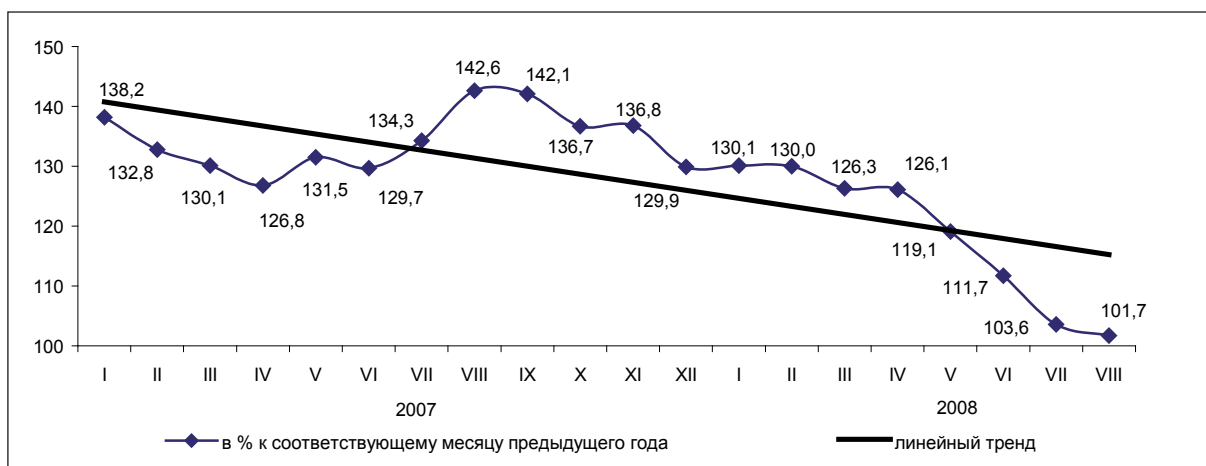
Предприятиями связи республики за январь-август 2008г., по оперативным данным, оказано услуг на сумму 268,0 млрд. тенге, из них населению – на 108,9 млрд. тенге, что соответственно, в сопоставимых ценах на 17,3% и 15,6% больше, чем в январе-августе 2007г.

Доходы от услуг связи в январе-августе 2008г.

Активному развитию рынка телекоммуникаций способствуют факторы увеличения абонентской базы, предоставления новых продуктов и снижения тарифных планов на услуги электросвязи.

Динамика услуг связи

В структуре доходов от услуг связи за январь-август 2008г. наибольшую долю занимает мобильная связь – 52,7%. В сравнении с январем-августом 2007г. объем услуг мобильной связи увеличился на 23,9%.

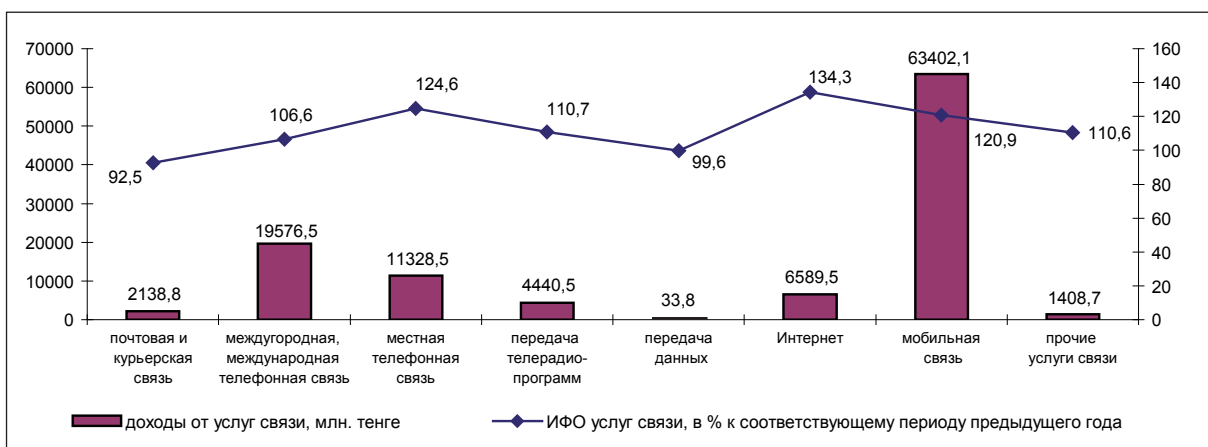
Структура доходов от услуг связи

в процентах

В общем объеме доходов предприятий связи доходы от реализации услуг связи населению составили 40,6%. В объеме доходов от услуг связи населению за январь-август 2008г. 58,2% составили доходы от услуг мобильной связи, 18,0% - от услуг междугородной, международной связи, 10,4% - от услуг местной телефонной связи, 13,4% - от услуг прочих видов связи.

Доходы от услуг связи населению в январе-августе 2008г.

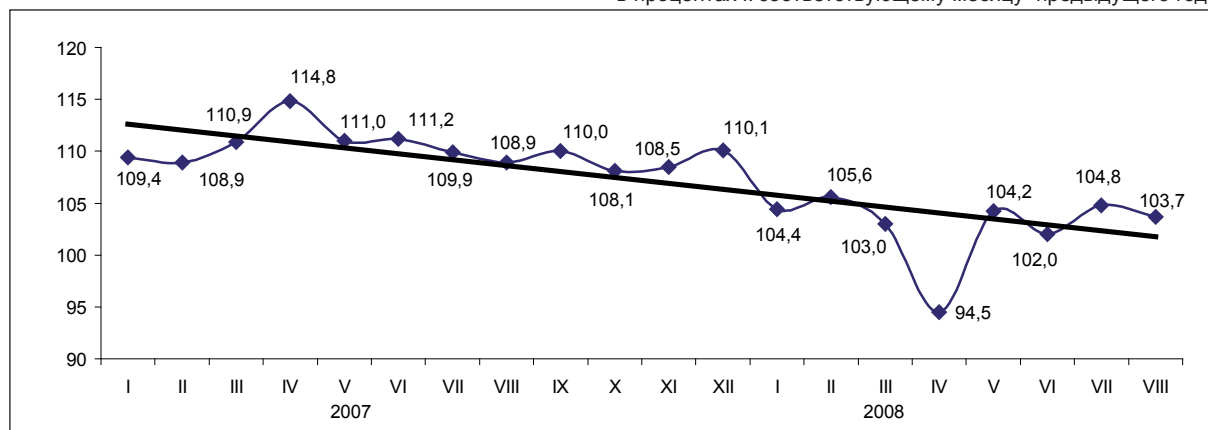

2.6 ТОРГОВЛЯ И ПРОЧИЕ УСЛУГИ

В январе-августе 2008г. объем розничного товарооборота составил 1527,6 млрд. тенге и увеличился по сравнению с соответствующим периодом прошлого года (в постоянных ценах) на 2,7%. В августе 2008г. реализация товаров составила 229,0 млрд. тенге, что в постоянных ценах выше уровня августа 2007г. на 3,7%, по сравнению с июлем 2008г. увеличение составило 5,8%.

Динамика розничного товарооборота по месяцам в 2007-2008гг.

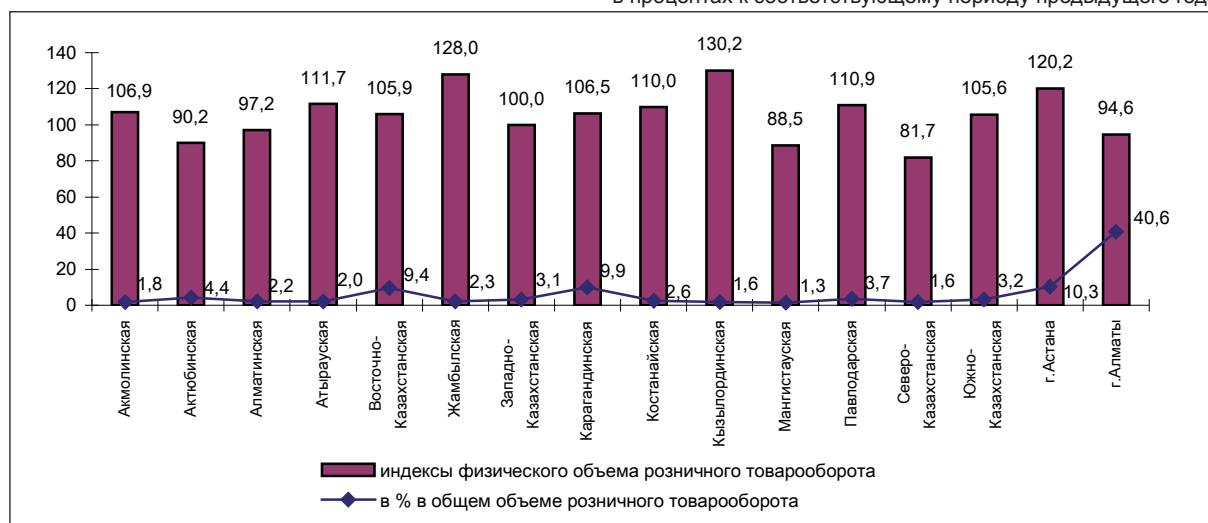
в процентах к соответствующему месяцу предыдущего года

В январе-августе 2008г. продажа потребительских товаров на душу населения в республике составила в среднем 97,7 тыс. тенге, что на 23,2 тыс. тенге выше аналогичного периода 2007г.

Индексы физического объема розничного товарооборота по регионам за январь-август 2008г.

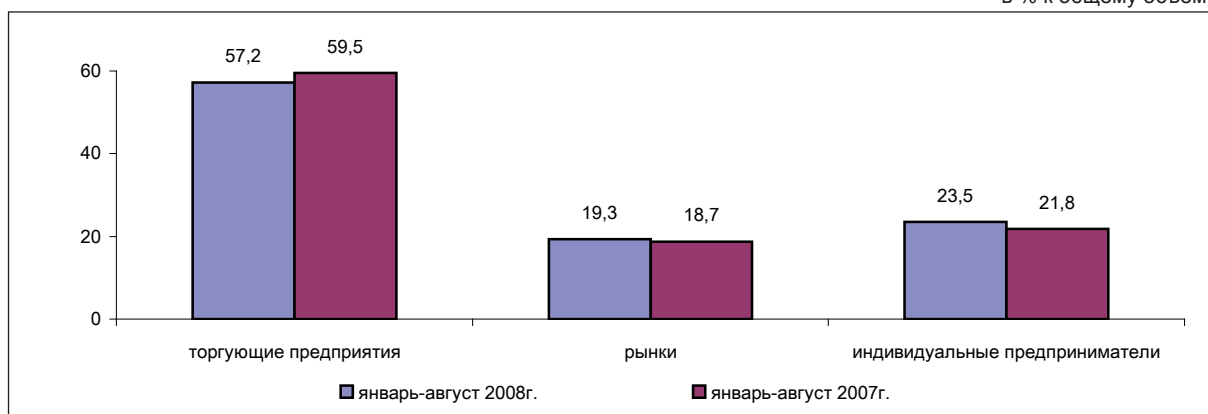
в процентах к соответствующему периоду предыдущего года

В формировании объема розничного товарооборота значительная доля принадлежит негосударственному сектору. С начала года оборот по реализации товаров предприятиями с частной формой собственности, индивидуальными предпринимателями и на рынках получен в сумме 1476,4 млрд. тенге (96,6%), предприятиями других государств, их юридическими лицами и гражданами – 50,9 млрд. тенге (3,3%).

Структура розничного товарооборота по каналам реализации

в % к общему объему

Следует отметить, что сохраняется тенденция формирования розничного товарооборота в основном за счет продажи товаров торговыми организациями и индивидуальными предпринимателями, осуществляющими деятельность в стационарной торговой сети. Их доля в структуре формирования оборота розничной торговли в январе-августе 2008г. составила 81,3%. Одновременно продолжает снижаться доля продаж на рынках с 19,3% в январе-августе 2007г., до 18,7% за соответствующий период 2008г.

Оптовый товарооборот республики за январь-август текущего года составил 3780,6 млрд. тенге или на 1,2% больше, чем за соответствующий период 2007г. При этом, практически весь объем полученного товарооборота приходится на негосударственный сектор. Преобладающую долю в оптовом товарообороте продолжают занимать непродовольственные товары и товары производственно-технического назначения.

Объем услуг общественного питания за январь-август 2008г. составил 65,2 млрд. тенге или на 6% больше, чем за соответствующий период 2007г. При этом, 15,4% от общего объема услуг общественного питания предоставляется индивидуальными предпринимателями.

За анализируемый период объем услуг по техническому обслуживанию и ремонту автомобилей, мотоциклов и ремонту бытовых изделий и предметов личного пользования составил 13,1 млрд. тенге. Значительная часть (59,1%) данных услуг предоставляется в сфере малого предпринимательства (малыми предприятиями и индивидуальными предпринимателями).

3. МОНИТОРИНГ СУБЪЕКТОВ МАЛОГО ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВА

Выпуск продукции (товаров и услуг) активными субъектами малого предпринимательства за январь-август 2008г. увеличился по сравнению с соответствующим периодом прошлого года (в постоянных ценах) на 2,5% и составил 1438,2 млрд. тенге.

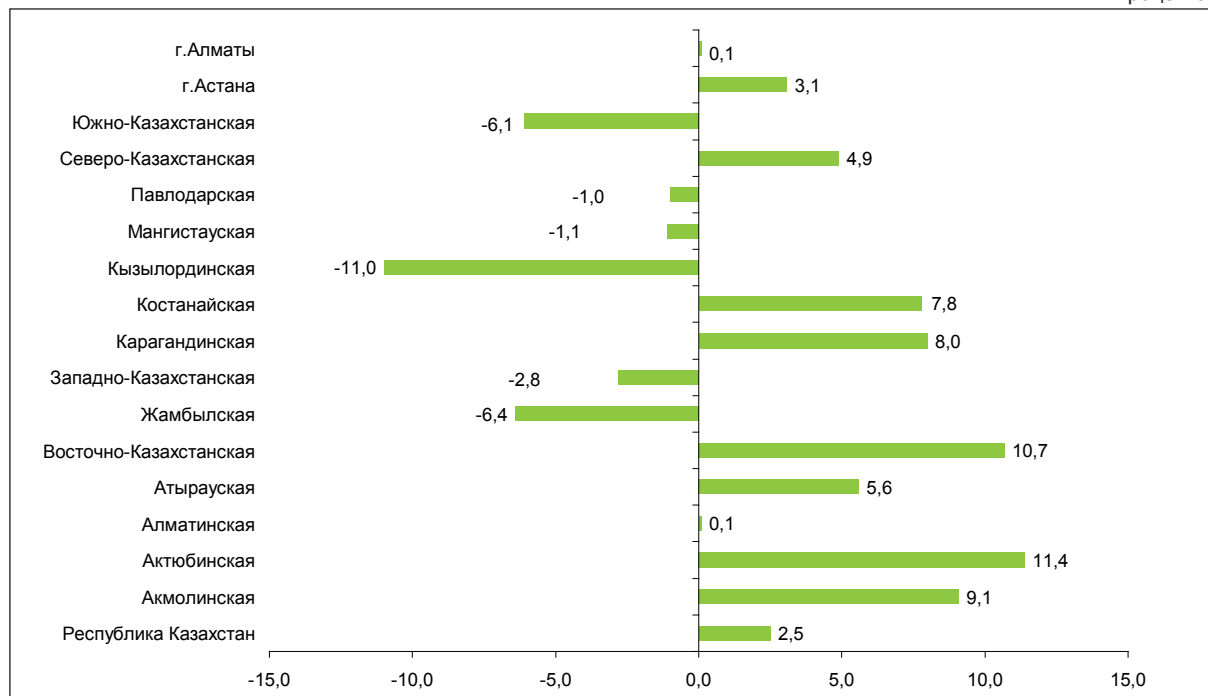
в % к соответствующему периоду прошлого года

	Количество активных субъектов малого предпринимательства	Численность занятых	Выпуск продукции (товаров и услуг)
Республика Казахстан	106,8	107,8	102,5
Акмолинская	103,6	102,8	109,1
Актюбинская	87,3	94,0	111,4
Алматинская	107,9	105,0	100,1
Атырауская	134,0	130,9	105,6
Восточно-Казахстанская	111,2	113,0	110,7
Жамбылская	106,1	108,1	93,6
Западно-Казахстанская	124,4	111,4	97,2
Карагандинская	109,9	106,9	108,0
Костанайская	107,5	103,1	107,8
Кызылординская	113,3	111,9	89,0
Мангистауская	107,4	117,0	98,9
Павлодарская	107,1	104,8	99,0
Северо-Казахстанская	96,6	94,6	104,9
Южно-Казахстанская	94,0	100,9	93,9
г. Астана	117,1	114,0	103,1
г. Алматы	110,1	113,9	100,1

Рост выпуска продукции отмечен в Актюбинской, Восточно-Казахстанской, Акмолинской областях. Снижение выпуска продукции наблюдалось в Кызылординской, Жамбылской, Южно-Казахстанской, Западно-Казахстанской, Мангистауской и Павлодарской областях.

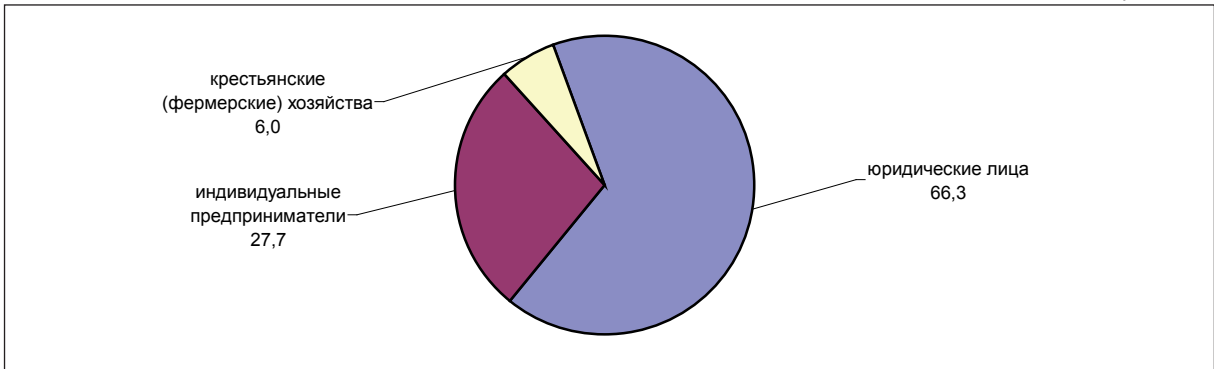
Снижение (увеличение) выпуска продукции субъектами малого предпринимательства

в процентах

Структура выпуска продукции (товаров и услуг) субъектами малого предпринимательства

в процентах

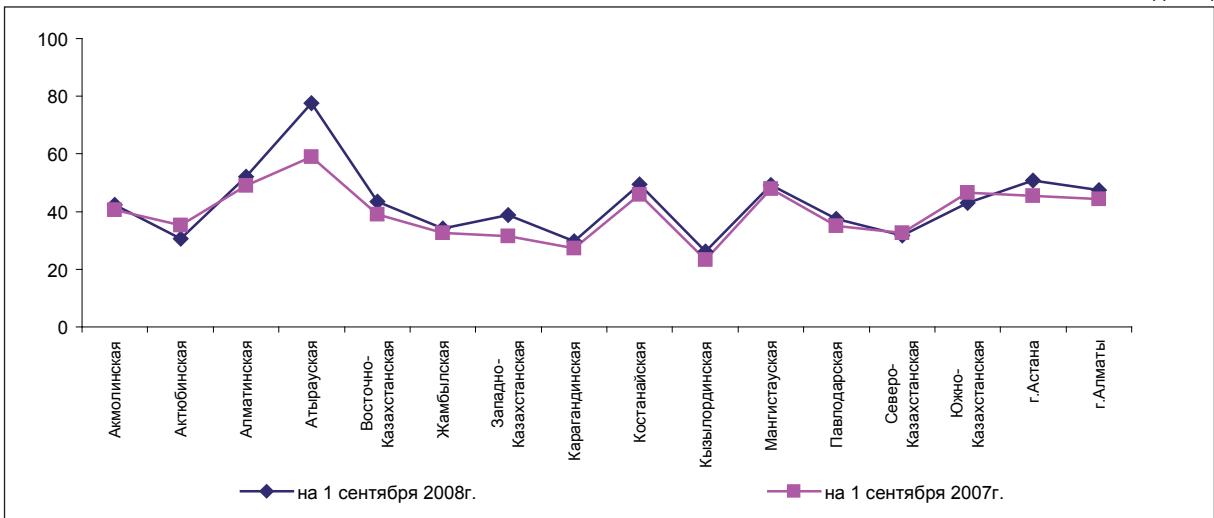

Количество субъектов малого предпринимательства на 1 сентября 2008г., активно работающих на рынке, по сравнению с соответствующим периодом прошлого года выросло на 6,8% и составило 666098 единицы, в том числе - 62149 юридических лиц, 433984 - индивидуальных предпринимателя и 169965 крестьянских (фермерских) хозяйств.

В тринадцати регионах республики зафиксирован рост числа активных субъектов малого предпринимательства на 1000 жителей. Увеличилось их число в Атырауской (на 18,5 единиц), Западно-Казахстанской (на 7,5 единиц), Восточно-Казахстанской (на 4,4 единицы), Костанайской (на 3,7 единиц) областях и г.Астане (на 5,2 единицы). Снижение произошло в Актыбинской (на 4,8 единицы), Южно-Казахстанской (на 3,6 единицы) и Северо-Казахстанской (на 0,9 единицы) областях.

Распределение регионов по количеству активных субъектов малого предпринимательства на 1000 жителей

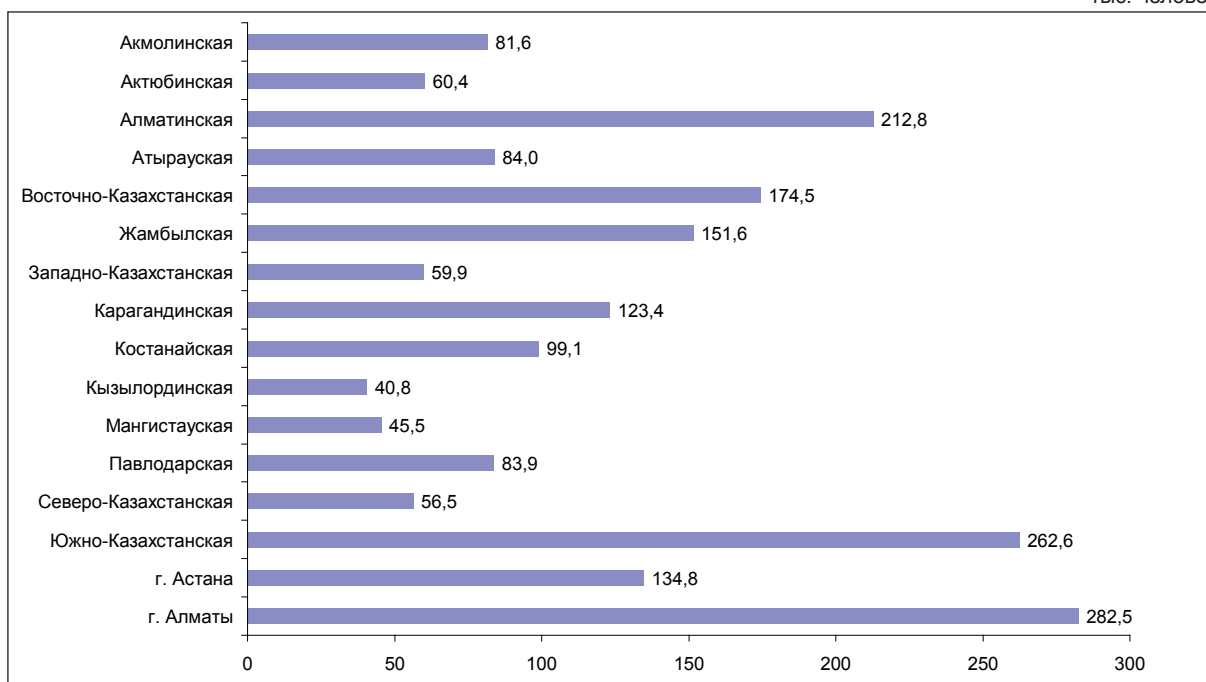
единиц

Численность занятых в малом предпринимательстве увеличилась на 7,8% и составила 1953,8 тыс. человек.

Численность занятых в малом предпринимательстве

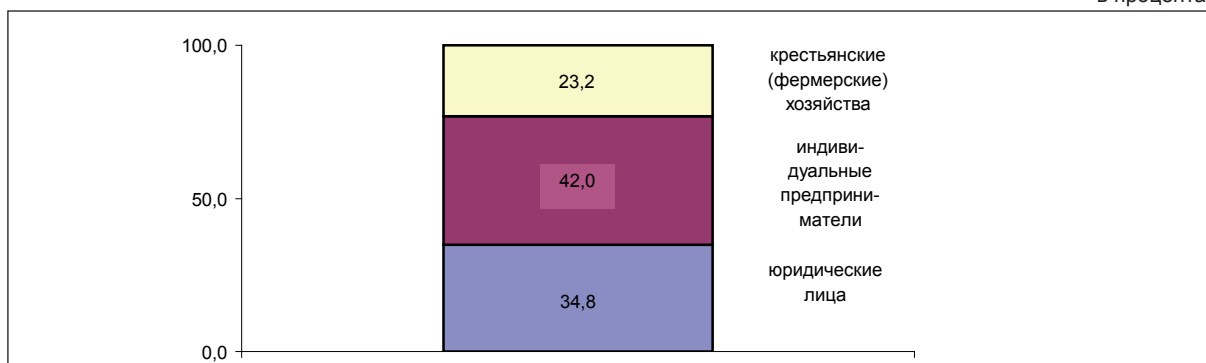
тыс. человек

Наибольший рост численности занятых в малом предпринимательстве на 1 сентября 2008г. по сравнению с аналогичным показателем прошлого года отмечен в Атырауской (на 30,9%), Мангистауской (на 17,0%), Восточно-Казахстанской (на 13,0%) и Кызылординской (на 11,9%) областях, в г.Астане (на 14,0%), г.Алматы (на 13,9%). Снизилась численность занятых в Актюбинской (на 6,0%) и Северо-Казахстанской (на 5,4%) областях.

Структура численности занятых в малом предпринимательстве

в процентах

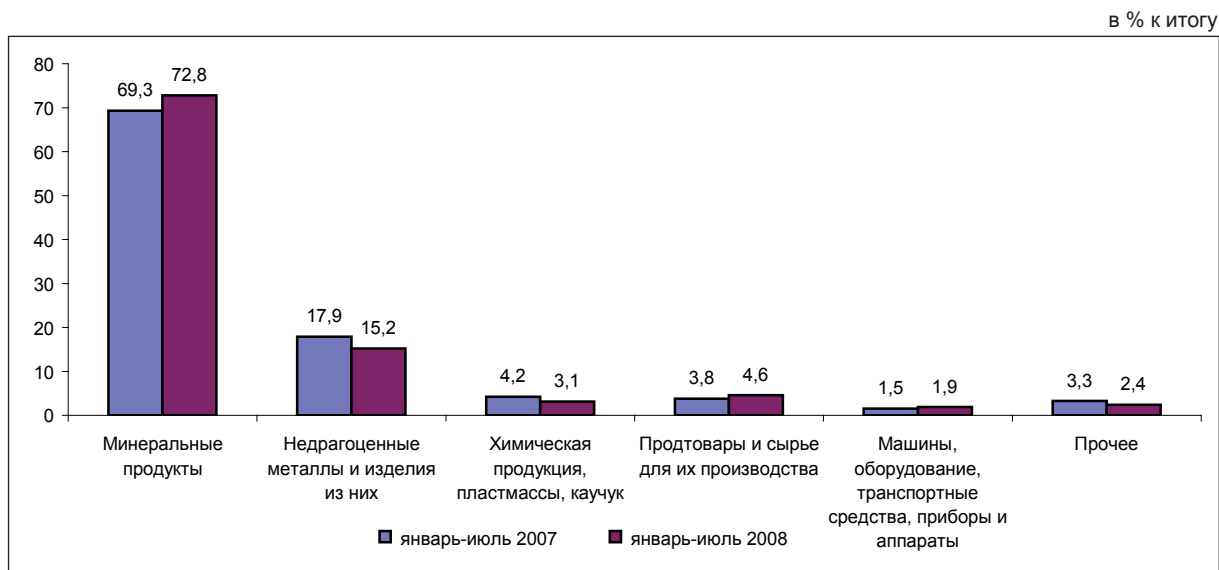
4. ВНЕШНЯЯ ТОРГОВЛЯ

(Информация Комитета таможенного контроля Министерства финансов Республики Казахстан)

4.1 ВНЕШНЕТОРГОВЫЙ ОБОРОТ

Внешнеторговый оборот Республики Казахстан, по данным таможенной статистики, без учета неорганизованной торговли, в январе-июле 2008 года составил 63078,3 млн. долларов США и по сравнению с январем-июлем 2007 года увеличился на 45,3%, в том числе экспорт – 42022,4 млн. долларов США, увеличился на 64,7%, импорт (с учетом расходов на транспортировку и страхование) – 21055,9 млн. долларов США, увеличился на 17,5%.

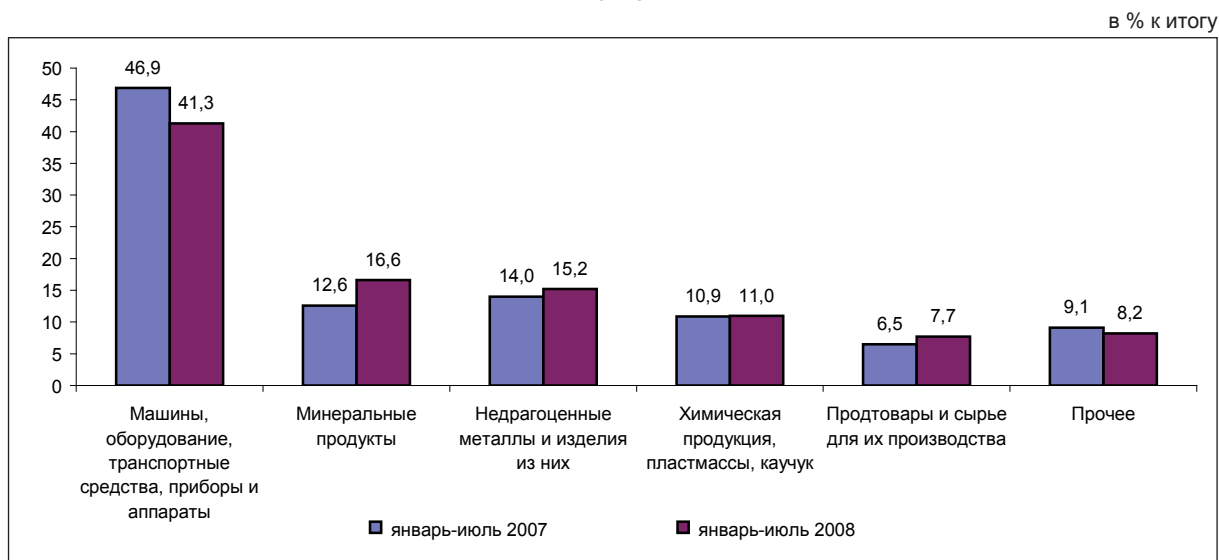
Товарная структура экспорта

Основными покупателями казахстанской продукции являются Италия (18,5%), Швейцария (15,6%), Китай (9,4%), Российская Федерация (8,9%), Франция (7,7%), Нидерланды (5,7%), Израиль (3,4%), Иран (3,3%), Украина (3,2%), Турция (2,9%).

Доля стран СНГ в общем объеме экспорта за анализируемый период составила 15,8% (в январе-июле 2007г. – 16,7%).

Товарная структура импорта

В общем объеме импорта инвестиционные товары в январе-июле 2008 года составили 9803,8 млн. долларов США или 46,5% (в январе-июле 2007г. – 8225,5 млн. долларов США или 45,9%).

В январе-июле 2008 года на страны СНГ приходилось 46,6% всех импортных поставок (в январе-июле 2007г. – 44,1%). Основными поставщиками импортной продукции являются Российская Федерация (37,5% от общего объема импорта), Китай (10,8%), Германия (6,5%), Украина (5,1%), США (5,0%), Италия (3,1%), Япония (2,8%), Франция (2,7%), Турция (2,6%), Норвегия (2,1%), Великобритания (1,9%).

4.2 ВНЕШНЯЯ ТОРГОВЛЯ С ГОСУДАРСТВАМИ СНГ

В январе-июле 2008 года внешнеторговый оборот со странами СНГ составил 16447,9 млн. долларов США и по сравнению с январем-июлем 2007 года увеличился на 35,1%, в том числе экспорт – 6645,8 млн. долларов США, увеличился на 55,8%, импорт – 9802,1 млн. долларов США, на 24,0%.

Доля государств СНГ в общем товарообороте составила 26,1% (в январе-июле 2007г. – 28,0%).

Удельный вес минеральных продуктов в общем объеме экспорта в государства СНГ в январе-июле 2008 года составил 53% (в январе-июле 2007г. – 49%), продовольственных товаров – 11% (12%), химической продукции – 9% (16%).

Доля машин, оборудования, транспортных средств, приборов и аппаратов в объеме импорта из стран СНГ в январе-июле 2008 года составила 23% (в январе-июле 2007г. – 26%), минеральных продуктов – 34% (27%), металлургической продукции – 17% (18%), химических товаров – 8% (9%).

Страны СНГ являются основными поставщиками минеральных продуктов, химической и металлургической продукции: доля импорта из этих стран по минеральным ресурсам в январе-июле 2008 года составила 95% (в январе-июле 2007г. – 94%), металлургической продукции – 51% (57%), продовольственным товарам – 62% (61%), химическим товарам – 35% (38%) от общего импорта указанных товаров.

4.3 ВНЕШНЯЯ ТОРГОВЛЯ С ДРУГИМИ СТРАНАМИ МИРА

В январе-июле 2008 года внешнеторговый оборот с другими странами мира составил 46630,4 млн. долларов США и по сравнению с аналогичным периодом 2007 года увеличился на 49,2%, в том числе экспорт – 35376,6 млн. долларов США, увеличился на 66,5%, импорт – 11253,8 млн. долларов США, на 12,4%.

Удельный вес минерального сырья в общем объеме экспорта в другие страны мира в январе-июле 2008 года составил 77% (в январе-июле 2007г. – 73%), продукции металлургической промышленности – 14% (18%).

Доля машин, оборудования, транспортных средств, приборов и аппаратов в объеме импорта из других стран мира в январе-июле 2008 года составила 57% (в январе-июле 2007г. – 64%), продовольственных товаров – 5% (5%), химической продукции – 13% (12%), продукции металлургической промышленности – 14% (10%).

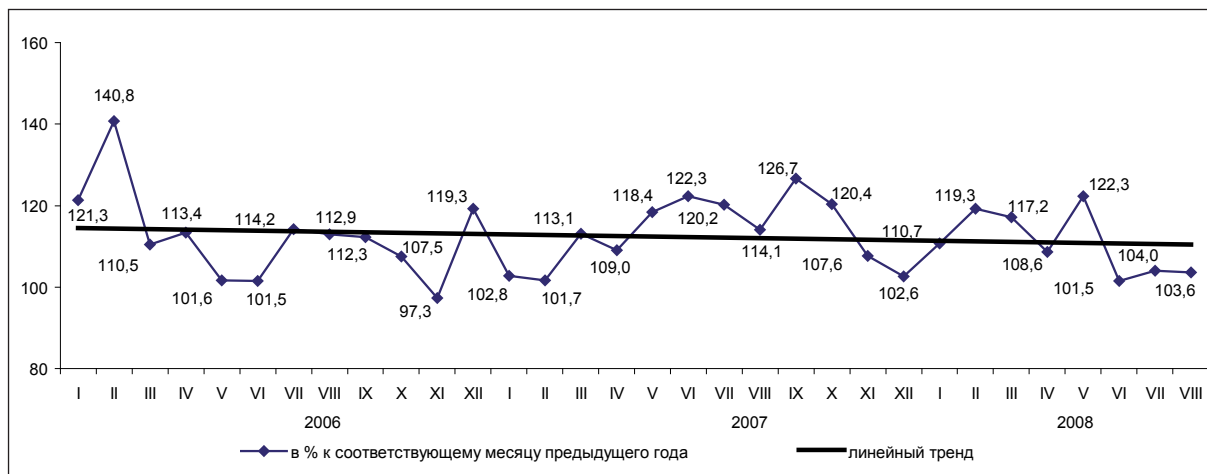
Другие страны мира играют большую роль в обеспечении потребностей страны по ряду важнейших товаров: доля импорта из этих стран по продукции машиностроения в январе-июле 2008 года составила 74% (в январе-июле 2007г. – 76%), фармацевтическим товарам – 89% (88%), одежде – 85% (82%), продовольственным товарам – 38% (39%) от общего импорта указанных товаров.

5. ИНВЕСТИЦИИ

ИНВЕСТИЦИИ В ОСНОВНОЙ КАПИТАЛ

В январе-августе 2008г. объем инвестиций в основной капитал с учетом оценки составил 2174,9 млрд. тенге, что на 9,7 % больше, чем в соответствующем периоде 2007г.

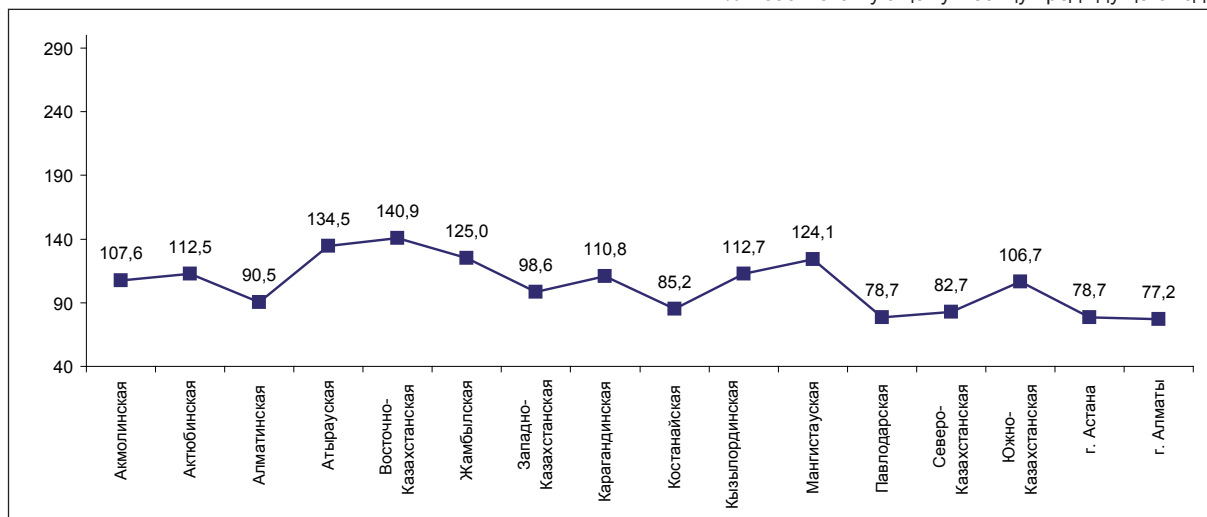
Индексы физического объема инвестиций в основной капитал

Увеличение инвестиций в основной капитал по сравнению с соответствующим периодом прошлого года отмечено во всех регионах республики. При этом наибольший рост наблюдался в Жамбылской области (в 2 раза) в связи со строительством завода по производству цемента. За счет увеличения вложений в обустройство месторождений нефти и строительства нефтепровода возрос объем инвестиций в Кызылординской области (в 1,7 раза). В Акмолинской области, где активными темпами инвестировалось строительство цеха по обогащению руд цветных металлов и завода по производству кирпича, рост составил 36,0 %.

Темпы освоения инвестиций в основной капитал по регионам

в % к соответствующему месяцу предыдущего года

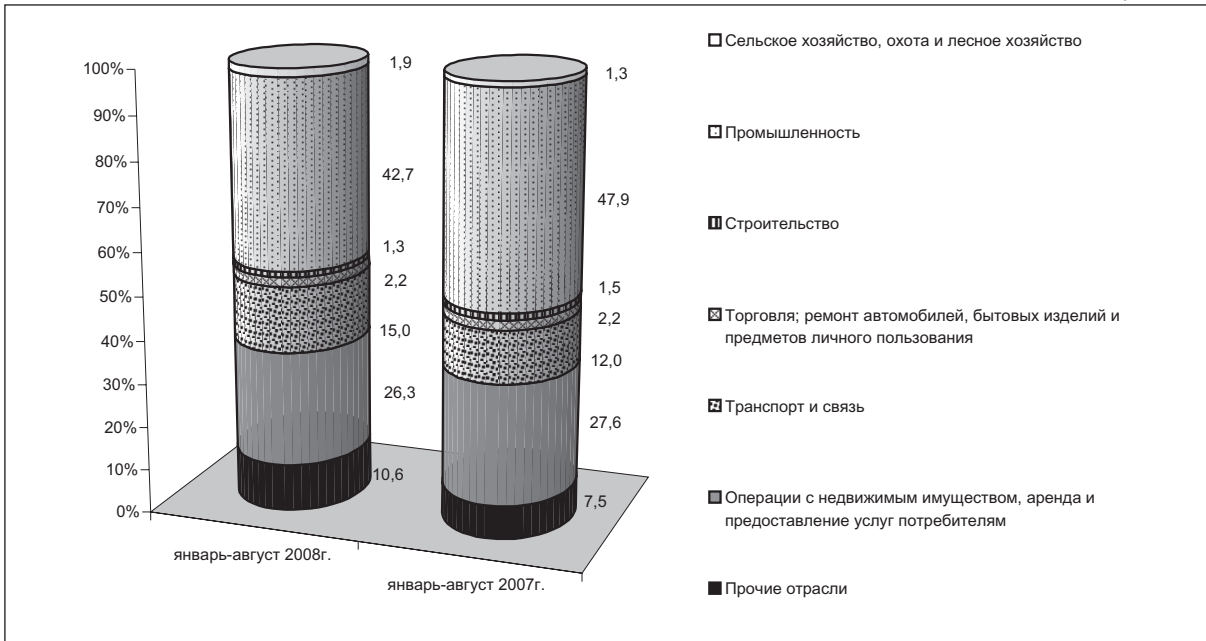

Наиболее активными инвесторами выступали хозяйствующие субъекты частной формы собственности. Ими освоено 54,1% всех инвестиций в основной капитал. Удельный вес предприятий и организаций других государств, осуществляющих деятельность на территории Республики Казахстан, составил 27,3%. На долю государственного сектора пришлось 18,6% вложений.

В технологической структуре инвестиций 53,9 % составили работы по строительству и капитальному ремонту зданий и сооружений, 27,8% - машины, оборудование, инструмент, инвентарь, 18,3% - прочие капитальные работы и затраты.

Структура инвестиций в основной капитал по направлениям использования

в процентах

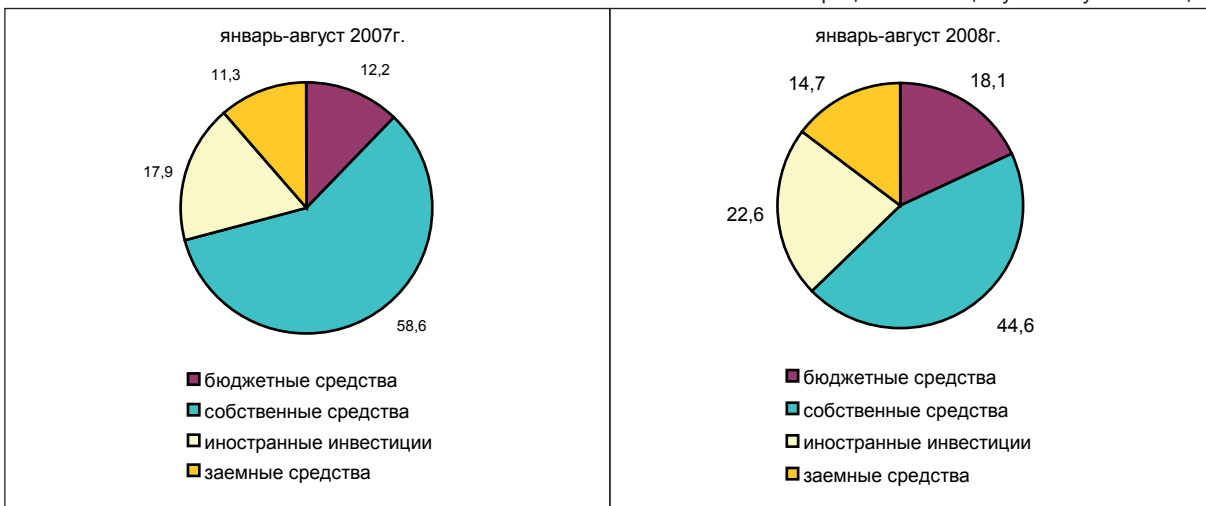

Из отраслей промышленности наиболее приоритетной для вложений отраслью остается добыча сырой нефти и природного газа, предоставление услуг в этих областях – 23,7 % от общего объема инвестиций в основной капитал.

По сравнению с январем-августом 2007г. наиболее значительно увеличились инвестиционные вложения в образование (в 1,9 раза), производство и распределение электроэнергии, газа и воды (на 68%), сельское хозяйство, охоту и лесное хозяйство (на 58,2 %).

Структура инвестиций в основной капитал по источникам финансирования

в процентах к общему объему инвестиций

Собственные средства инвесторов освоены в основном в горнодобывающей промышленности (36,1% инвестиций из указанного источника). Большая часть (64,1%) бюджетных средств были направлены на развитие отрасли «Транспорт и связь», «Производство и распределение электроэнергии, газа и воды» и «Образование». 55,7% заемных средств использованы предприятиями с видом экономической деятельности «Операции с недвижимым имуществом, аренда и предоставление услуг потребителям».

Около половины иностранных инвестиций (49,2%) направлены на развитие горнодобывающей промышленности. Наиболее привлекательна для иностранных инвесторов Атырауская область, где за отчетный период освоено 62,9% всех иностранных инвестиций.

6. ЦЕНЫ

6.1 ПОТРЕБИТЕЛЬСКИЕ ЦЕНЫ

Инфляция в августе т.г. составила 0,8%, что на 0,1 процентных пункта меньше, чем в июле. Наибольший «вклад» в инфляцию (0,6%) внесло удорожание платных услуг на 2,2%. Цены на непродовольственные товары увеличились на 0,7%, обеспечив 0,2% в общем приросте цен. Индекс цен на продовольственные товары составил 100%, что вызвано замедлением темпов роста цен на большинство продуктов питания и их снижением на сезонные товары.

На рынке продовольственных товаров в августе т.г. цены на хлебобулочные изделия и крупяные изделия выросли на 1,2% (в июле – на 1,8%). Рис подорожал на 3,4%, крупы – на 1,3%, мука – на 1,1%, булочно-мучные и макаронные изделия – по 1%, хлеб – на 0,5%.

В августе т.г. увеличение цен наблюдалось на мясо и мясопродукты на 0,3% против 1,1% в июле. Изменения цен на них складывались разнонаправленно: при снижении цен на говядину и баранину по 0,3% зафиксирован их прирост на колбасные изделия на 1,6%, свинину – на 1%, конину – на 0,8%, птицу – на 0,5%.

Уровень цен на сахар в августе т.г. стал выше на 2,1%, что на 0,6 процентных пункта ниже значения предыдущего месяца. Цены на кондитерские изделия выросли на 0,6%.

Цены на масла и жиры за прошедший месяц возросли на 0,9% (в июле т.г. – на 1,2%). Повышение цен отмечено на подсолнечное масло на 1,3%, маргарин – на 0,9%.

Увеличение цен зарегистрировано на молочные продукты на 0,1%, в предыдущем месяце – их уменьшение на 0,1%. Уровень цен на яйца стал ниже на 1,1%.

В августе т.г. плодоовощная продукция подешевела на 4,4% (в июле – на 1,4%), а свежие овощи – на 5,9%, картофель – на 4,1%, фрукты – на 3,8%.

В группе непродовольственных товаров в августе т.г. более всего подорожали энергоресурсы для населения: бензин – на 2,6%, дизельное топливо – на 2,1%, твердое топливо – на 1,1%. Цены на канцелярские товары выросли на 1,9%, что обусловлено повышенным спросом на них в период подготовки к учебному году. Прирост цен на моющие средства составил 1,2%, товары личной гигиены – 1%, медикаменты – 0,7%, предметы домашнего обихода – 0,6%, одежду и обувь – 0,4%.

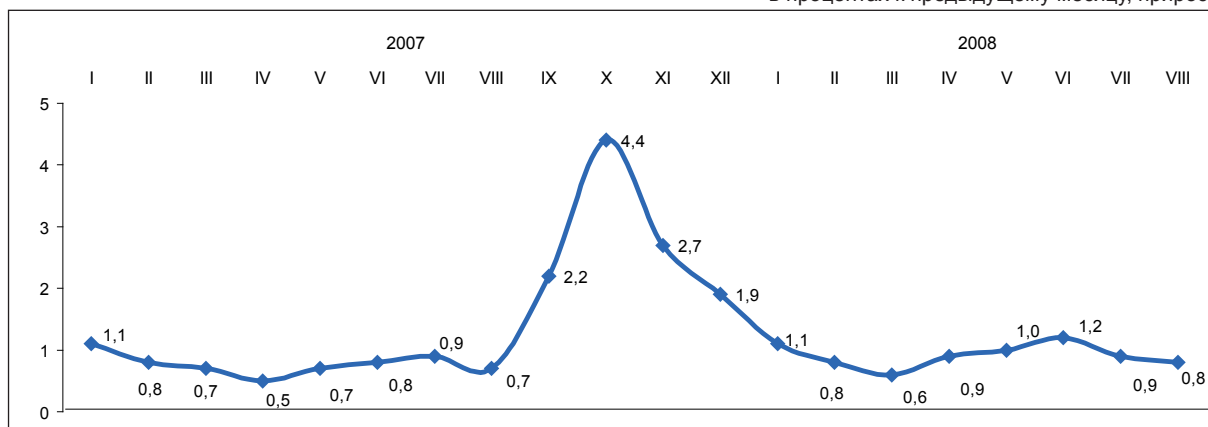
В августе т.г. основное влияние на рост цен в сфере платных услуг оказало удорожание жилищно-коммунальных услуг на 2,5%, что на 1,7 процентных пункта больше, чем в предыдущем месяце. Тарифы на электроэнергию увеличились на 7,6%, газ – на 4,6%, центральное отопление – на 1,4%, водоснабжение – на 1%, канализацию – на 0,6%, содержание жилья – на 0,5%.

Тарифы на услуги пассажирского транспорта в августе т.г. повысились на 4%, что является наибольшим повышением в текущем году. Оплата за проезд на автомобильном транспорте возросла на 5,5%, воздушном – на 1,4%, железнодорожном – на 0,5%.

Уровень цен на услуги парикмахерских, ресторанов и гостиниц за прошедший месяц вырос по 1%, медицинских учреждений – на 0,8%, образования, культуры и отдыха – по 0,4%.

Инфляция в 2007-2008гг.

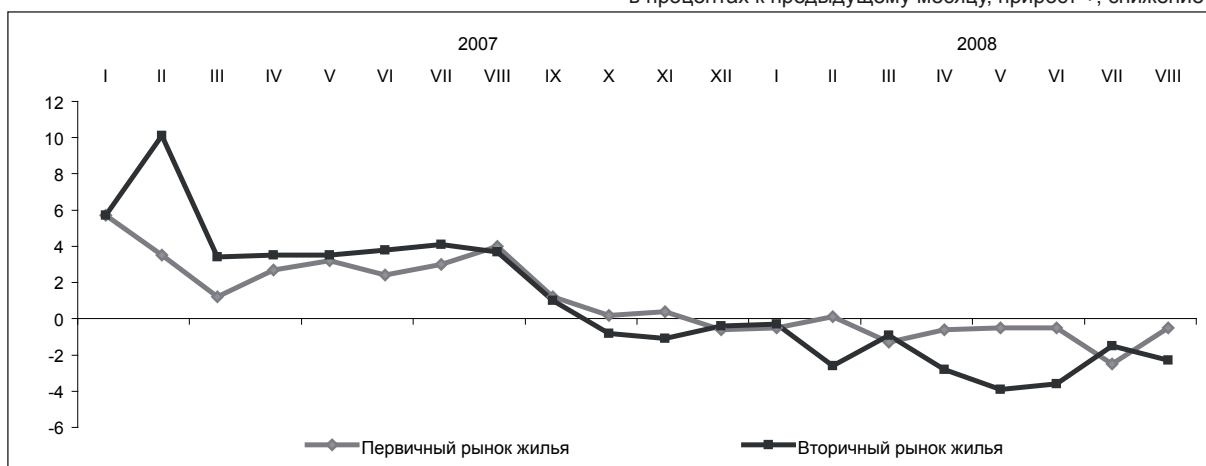
в процентах к предыдущему месяцу, прирост

В августе 2008г. в среднем по республике цена продажи одного квадратного метра нового жилья составила 151,5 тыс. тенге и по сравнению с предыдущим месяцем уменьшилась на 0,5%, перепродажи благоустроенного жилья, соответственно, 113,5 тыс. тенге и на 2,3%.

Изменение цен на рынке жилья в 2007-2008гг.

в процентах к предыдущему месяцу, прирост +, снижение -

Базовая инфляция, рассчитанная без учета влияния роста цен на фрукты и овощи, бензин, уголь в августе т.г. составила 1,1%, июле – 0,8%.

Инфляция в Республике Казахстан в 2008г.

в процентах, прирост

	Август 2008г. к				Январь-август 2008г. к январю-августу 2007г.
	июлю 2008г.	декабрю 2005г.	декабрю 2007г.	августу 2007г.	
Инфляция	0,8	38,4	7,5	20,1	19,4
Базовая инфляция	1,1	36,3	7,1	19,8	28,4
Изменение цен и тарифов для групп населения с наименьшими денежными доходами	0,9	46,6	9,4	26,2	24,4
Изменение цен и тарифов для групп населения с наибольшими денежными доходами	0,7	34,8	6,8	17,7	17,4

Величина прожиточного минимума в среднем на душу населения, рассчитанная исходя из минимальных норм потребления основных продуктов питания, в августе 2008г. относительно декабря 2007г. увеличилась на 23,7%, предыдущего месяца – на 5% и составила 13322 тенге (продукты питания – 7993 тенге, непродовольственные товары и платные услуги – 5329 тенге). В ее структуре доля расходов на приобретение мяса и рыбы в августе 2008г. занимала 17,4%, молочных, масложировых изделий и яиц – 14,5%, фруктов и овощей – 17,2%, хлебопродуктов – 9%, сахара, чая и специй – 1,9%.

6.2 ЦЕНЫ В РЕАЛЬНОМ СЕКТОРЕ ЭКОНОМИКИ

Индекс цен предприятий-производителей промышленной продукции с учетом услуг производственного характера в августе т.г. относительно июля составил 100%, декабря 2007г. – 138,8%. Произведенная продукция за месяц подешевела на 0,1%, услуги производственного характера – подорожали на 2,6%. Из групп продукции, классифицированной по конечному назначению, цены на средства производства уменьшились на 0,1%, продукцию промежуточного потребления – на 0,2%, на потребительские товары – увеличились на 1,1%.

Индекс цен предприятий-производителей промышленной продукции в Республике Казахстан в 2008г.

в процентах, прирост +, снижение-

	Август 2008г. к				Январь-август 2008г. к январю-августу 2007г.
	июлю 2008г.	августу 2007г.	декабрю 2007г.	декабрю 2005г.	
Промышленная продукция, включая услуги производственного характера	0,0	56,5	38,8	109,9	50,7
Произведенная продукция	-0,1	59,2	40,6	115,9	53,5
Средства производства	-0,1	35,8	17,3	53,9	34,8
Продукция промежуточного потребления	-0,2	62,8	43,3	125,4	57,1
Потребительские товары	1,1	21,1	11,2	36,2	18,5
Услуги производственного характера	2,6	9,7	6,5	25,2	8,1

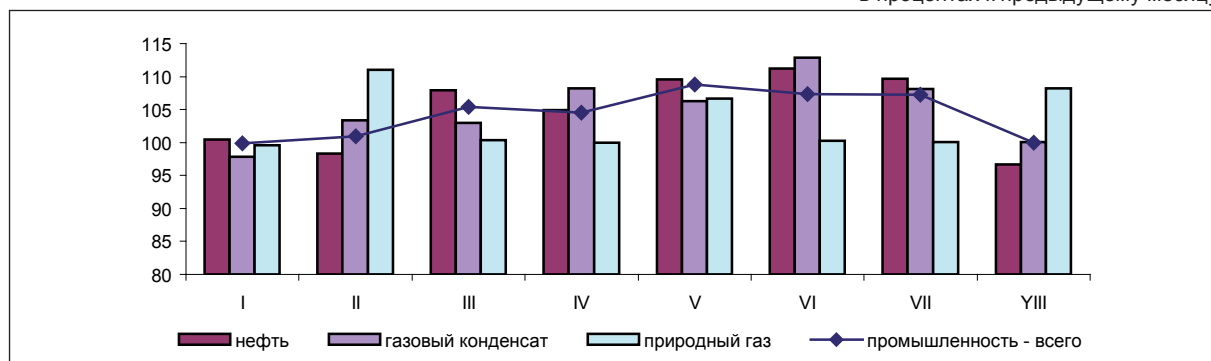
Базовый индекс цен производителей промышленной продукции (без учета изменения цен на нефть и металлы) в августе т.г. против июля составил 101,5%, декабря 2007г. – 131,3%.

В прошедшем месяце снижение цен отмечено в горнодобывающей промышленности на 1,9%, их увеличение – в обрабатывающей на 4%, при производстве и распределении электроэнергии, газа и воды – на 4,4%. Цены добычи нефти в республике после их повышения в июле т.г. на 9,7% в августе уменьшились на 3,3%, что вызвано ее удешевлением на мировых рынках. Это внесло отрицательный «вклад» в общий уровень цен в промышленности в 1,4%. Цены производителей на природный газ повысились на 8,2%, нефтепродукты – на 4,6%, электрическую энергию – на 3,8%. Энергоресурсы в целом за месяц подешевели на 2,2% (в июле – подорожали на 8,8%).

В металлургической промышленности в минувшем месяце цены выросли на 6,7% (в июле – на 2,8%), на продукцию черной металлургии – на 10,7%, цветной – на 2,2%, что внесло 0,8% в общее повышение цен на готовую промышленную продукцию. Ферросплавы в республике подорожали на 14,1%, прокат черных металлов – на 4,8%. Увеличение цен отечественных производителей на указанные виды металлопроката связано с аналогичным их движением на внешних рынках, а также удорожанием в республике на 8% металлических руд, используемых при их производстве. Прирост цен на алюминий в августе т.г. по сравнению с июлем ускорился на 5,9 процентных пункта и составил 7,5%, на драгоценные металлы – соответственно, на 1 пункт и 2,7%. Ухудшение внешнеторговой конъюнктуры на свинец обусловило его удешевление в республике на 2,4%.

Индекс цен предприятий-производителей на энергоресурсы в 2008г.

в процентах к предыдущему месяцу

В химической промышленности цены возросли на 1,6%, на удобрения – на 3,5%, моющие и чистящие средства – на 1,8% при неизменном их уровне на краски и лаки.

Цены на продукты питания, изготовленные в республике, в минувшем месяце увеличились на 0,7%, чему способствовало удорожание маргарина на 13,8%, мяса птицы – на 6,2%, молочной продукции – на 3,3%, круп – на 1,6%. Повышение цен на сахар-сырец предопределило их рост на сахар на 0,7% и

кондитерские изделия – на 0,3%. Одновременно зарегистрировано снижение цен на растительное масло на 3,4%, чай – на 0,3% и муку пшеничную – на 0,1%.

Из наблюдаемых услуг производственного характера в прошедшем месяце значительное увеличение тарифов наблюдалось при транспортировке электрической энергии по сетям межрегионального уровня на 15%, регионального – на 11,5%, при распределении газообразного топлива по трубопроводам – на 5,1%, их снижение – при печатании газет на 1,1%. Тарифы на услуги по снабжению паром и горячей водой остались без изменения.

Индекс цен на производственные ресурсы, приобретенные промышленными предприятиями для технологического процесса, в августе т.г. относительно июля составил 101,8%. Цены на сырье и материалы, закупленные в республике, повысились на 1,4%, в дальнем зарубежье – на 2,4%, странах Содружества – на 3,8%.

Цены на товары, вывезенные из республики, в июле т.г. по сравнению с июнем стали выше на 7,2%, декабрем 2007г. – на 41,4%. Из групп экспортируемой продукции, классифицированной по конечному назначению, в июле т.г. относительно июня сырье подорожало на 11,2%, готовые товары – на 2,2%, полуфабрикаты – подешевели на 2,8%. Из минерального сырья повышение цен экспортных поставок зафиксировано на нефть – на 12,2%, продукты ее переработки – на 11,6%, газовый конденсат – на 9,7%, уголь – на 1,2%, их снижение – на хромовые руды на 0,1%. Черные металлы подорожали на 6%, цветные – подешевели на 22,9%, что связано с аналогичной ценовой ситуацией на мировых рынках. Из продовольственных товаров, поставленных за рубеж, прирост цен наблюдался на крупы на 15%, алкогольные и безалкогольные напитки – на 10,3%, сахар – на 10,2%, рыбу – на 5,4% при их снижении на муку на 6,5% и зерно – на 0,6%.

Индекс цен на продукцию, ввезенную в Казахстан, в июле 2008г. относительно июня составил 103,4%, декабря 2007г. – 119,3%, из ближнего зарубежья – соответственно, 105,2% и 125%, дальнего – 101,1% и 112,4%. Из импортируемой продукции за месяц увеличение цен отмечено на табак на 14%, текстильные изделия – на 4,9%, маргарин – на 4,3%, машины и оборудование – на 3,6%, кофе – на 2%. Бумага, напротив, подешевела на 9,6%, чай – на 4,2%, мясо птицы – на 3,1%, древесина – на 3%.

Цены реализации на продукцию сельского хозяйства в августе т.г. по сравнению с предыдущим месяцем выросли на 0,3%, что на 0,6 процентных пунктов меньше, чем в аналогичном периоде 2007 года. Цены на продукцию растениеводства за истекший месяц повысились на 0,5% (в соответствующем периоде предыдущего года - на 0,7%). Индекс цен на продукцию животноводства за месяц составил 100%.

Изменение цен на продукцию сельского хозяйства

в процентах, прирост +, снижение-

	Август 2008г. к				Январь-август 2008г. к январю-августу 2007г.
	июлю 2008г.	августу 2007г.	декабрю 2007г.	декабрю 2005г.	
Продукция сельского хозяйства	0,3	50,5	13,7	73,2	46,0
Продукция растениеводства	0,5	71,3	20,1	104,2	63,8
Продукция животноводства	0,0	24,0	5,3	36,1	22,9

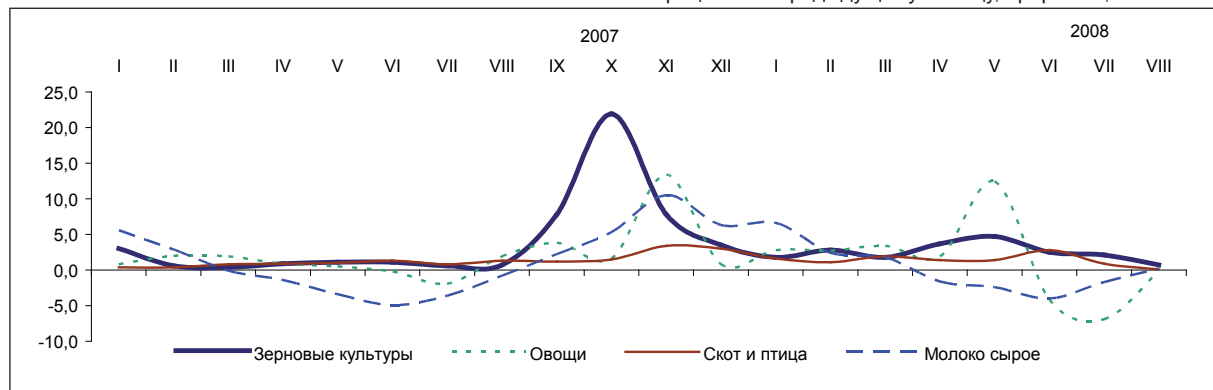
На рынке зерновых культур отмечено замедление темпов прироста цен с 2,1% в июле до 0,7% в августе. Цены на рис увеличились на 1,2%, пшеницу и ячмень – по 0,6%, кукурузу - на 0,4%.

Овощная продукция в минувшем месяце подешевела на 0,2%. Цены на огурцы снизились на 11,1%, морковь - на 1,3%, картофель - на 1,1%, капусту - на 0,5%, свеклу - на 0,3%, а на помидоры - повысились на 1,1%. Прирост цен отмечен на бахчевые и ягодные культуры - 3,5% и 3,2%, горох - 2,3%, семена сафлора - 1,3%, подсолнечника - 0,9%.

Мясо скота всех видов в августе т.г. стало дороже на 0,4%, лошадей - на 0,9%, свиней - на 0,6%, крупного рогатого скота - на 0,4%, овец - на 0,2%, а мясо птицы - дешевле на 0,7%. Цены реализации на яйца снизились на 1,3%, а на молоко сырое коровье - повысились на 0,2%, кобылье – на 11,4%. Прирост цен на мед составил 15,9%, шерсть – 0,8%.

Изменение цен на отдельные виды продукции сельского хозяйства в 2007-2008гг.

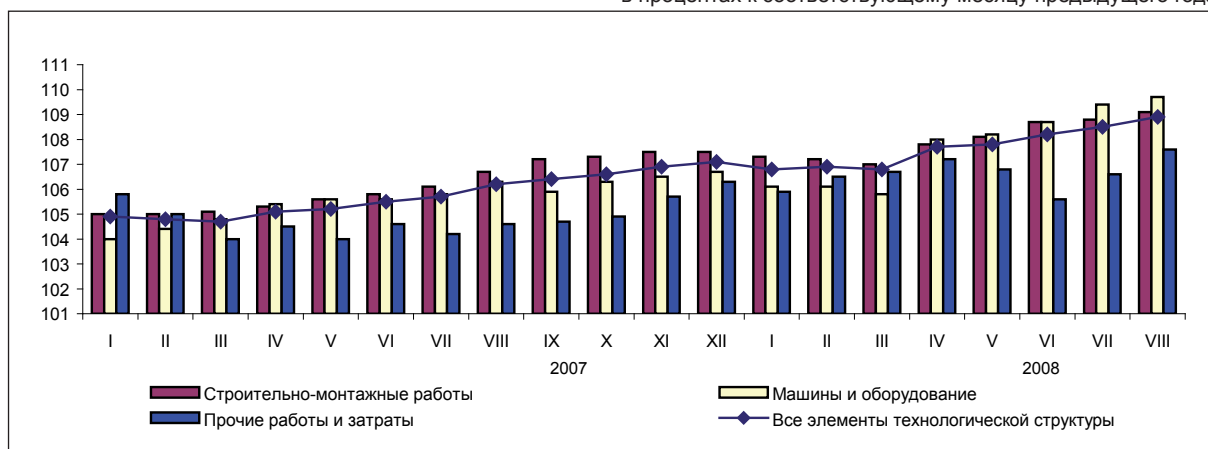
в процентах к предыдущему месяцу, прирост +, снижение-

Индекс цен в строительстве в августе т.г. по сравнению с июлем составил 101,3%, декабрем 2007г. – 106,5%, на строительно-монтажные работы – соответственно, 101,2% и 106,6%, технологическое оборудование – 101,2% и 107,6%.

Индекс цен в строительстве в 2007-2008гг.

в процентах к соответствующему месяцу предыдущего года

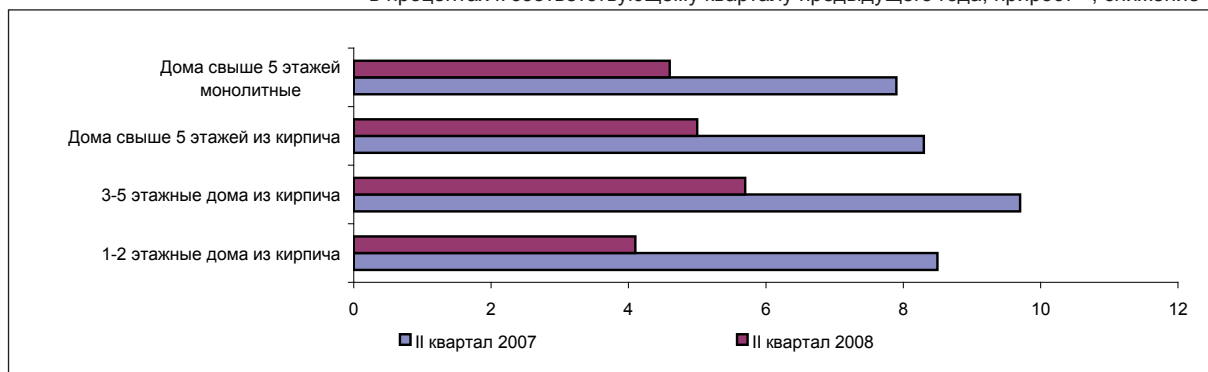

Цены на материалы, детали и конструкции, приобретенные строительными организациями, в августе т.г. относительно июля выросли на 1%. Битум нефтяной подорожал на 2,5%, металлоконструкции – на 2%, металлы черные основные – на 1,5%, трубы – на 1,3%, плитки керамические, изделия из асфальта и краски – на 1,1-1,2%, а изделия керамические санитарно-технические и портландцемент подешевели на 0,4-0,5%, изделия из гипса – на 0,2%.

Во втором квартале т.г. по сравнению с соответствующим кварталом предыдущего года строительные работы по возведению жилых домов стали дороже на 4,9% (из кирпича – на 5%, монолита – на 4,6%), производственных зданий промышленного назначения – на 3,1%, административных – на 4,7%, школ – на 5,8%, по сооружению автомобильных дорог – на 6,2%.

Изменение цен на строительные работы по возведению жилых домов во II квартале 2007-2008гг.

в процентах к соответствующему кварталу предыдущего года, прирост +, снижение –

При возведении объектов жилищного строительства индекс цен на работы по подготовке участка составил 103,6%, общестроительные – 105,3%, завершающего цикла – 104,2%, монтажу оборудования – 104,5%. Работы по оштукатуриванию поверхностей подорожали на 7-10%, кирпичной кладке – на 3-8%, санитарно-технические – на 5-6%, облицовке стен и полов плитками – на 3-5%, экскаваторные и земляные – на 2-4%.

Индекс тарифов на перевозку грузов всеми видами транспорта в августе т.г. по сравнению с июлем составил 100%, декабрем 2007г. – 110,4%.

Доставка грузов автомобилями за прошедший месяц подорожала на 1%. Наибольший прирост тарифов зафиксирован на их перевозку на внутриреспубликанских сообщениях – на 1,2%, городских – на 1%, а в страны СНГ – на 0,6%, пригородных – на 0,5%. Грузовые тарифы на железнодорожном, воздушном, трубопроводном и водном транспорте не изменились.

7. ФИНАНСОВАЯ СИСТЕМА

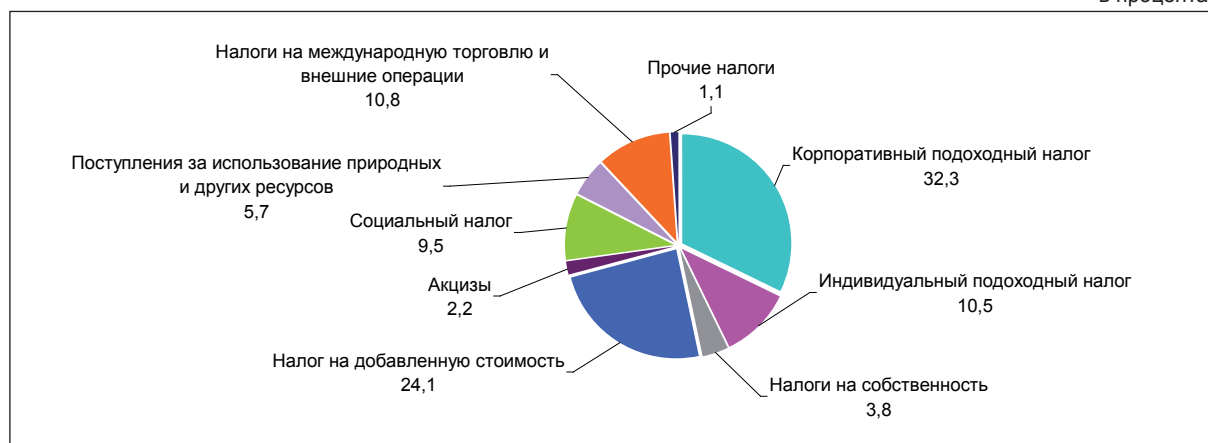
7.1 ГОСУДАРСТВЕННЫЕ ФИНАНСЫ

Государственный бюджет Республики Казахстан. По оперативным данным Министерства финансов Республики Казахстан по состоянию на 1 августа 2008г. доходы государственного бюджета составили 2021,3 млрд. тенге, или 58,9% по отношению к исполняемому бюджету. Исполнение бюджета по затратам составило 1887,5 млрд. тенге или 54,2% к сводному плану на отчетный период. По сравнению с соответствующим периодом 2007г. доходы увеличились на 28,2%, а затраты на 33,2%. Дефицит бюджета (с учетом чистого бюджетного кредитования и сальдо по операциям с финансовыми активами) сформировался на уровне 88,3 млрд. тенге.

В структуре доходов государственного бюджета значительную долю занимают налоговые поступления (73,5%). Основными бюджетными источниками остаются корпоративный подоходный налог, налог на добавленную стоимость и социальный налог.

Структура налоговых поступлений государственного бюджета
01.08.2008г.

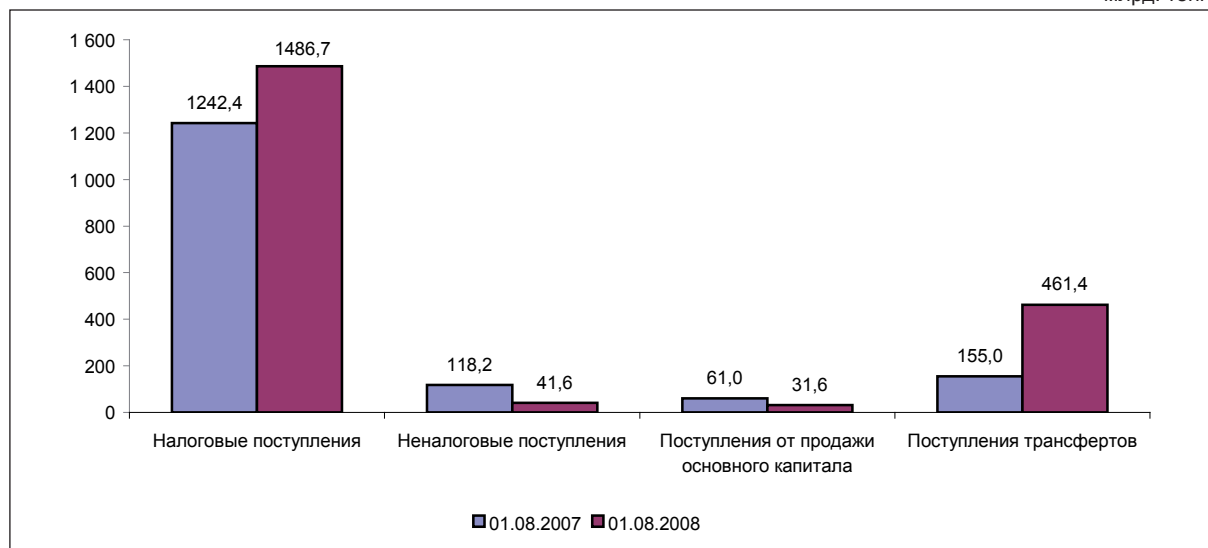
в процентах

В январе-июле 2008г. в структуре доходов государственного бюджета неналоговые поступления составили 2,1%, поступления от продажи основного капитала – 1,6%, поступления трансфертов – 22,8%.

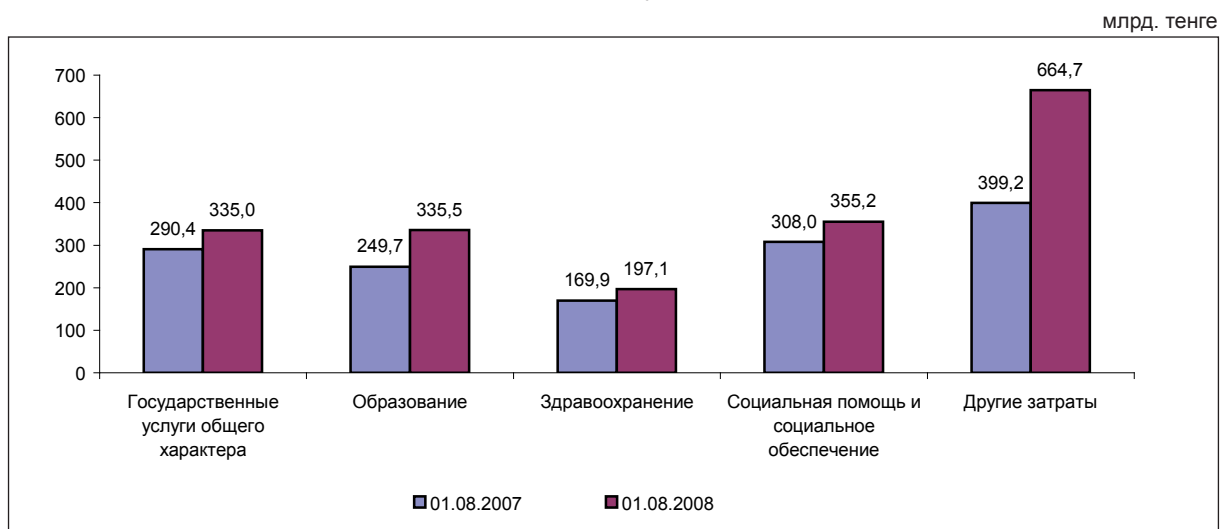
Доходы государственного бюджета
(по состоянию на 1 августа 2007-2008гг.)

млрд. тенге

Затраты на социальную помощь и социальное обеспечение за январь-июль 2008г. по сравнению с соответствующим периодом прошлого года увеличились на 15,3%, на государственные услуги общего характера – 15,4%, на образование – 34,3% и на здравоохранение – 16%.

Затраты государственного бюджета
(по состоянию на 1 августа 2007-2008гг.)

По состоянию на 1 августа 2008г. доходы Республиканского бюджета составили 1610,8 млрд. тенге. Затрат произведено на сумму 1546,7 млрд. тенге. Дефицит бюджета определен на уровне 132,5 млрд. тенге. По сравнению с соответствующим периодом прошлого года доходы возросли на 31,6%, а затраты на 35,5%.

В республиканском бюджете 65,4% доходов составляют налоги, 2,2% – неналоговые поступления, 0,2% – поступления от продажи основного капитала и 32,2% – поступления трансфертов.

В затратах республиканского бюджета на социальную помощь и социальное обеспечение приходится 21%, на государственные услуги общего характера – 16,2%, на транспорт и коммуникации – 10,7%, на образование – 6,8%, на здравоохранение – 3,8%, и на культуру, спорт, туризм и информационное пространство – 3,1%

Доходы местных бюджетов составили 1093,7 млрд. тенге, затраты – 1021,6 млрд. тенге. По сравнению с аналогичным периодом 2007г. доходы возросли на 31,9%, а затраты – на 35,8%. Профицит бюджета сложился на уровне 44,3 млрд. тенге.

7.2 ДЕНЕЖНО-КРЕДИТНАЯ СИСТЕМА

По данным **Национального Банка Республики Казахстан** на конец июля 2008г. денежная база (резервные деньги) определена в сумме 1669,9 млрд. тенге (на конец июля 2007г. – 1696,4 млрд. тенге) и по сравнению с июнем текущего года уменьшилась на 4,7%. В составе денежной базы наличные деньги вне Национального Банка Казахстана (НБК) составили 895,2 млрд. тенге, депозиты банков второго уровня и других организаций в НБК – 774,7 млрд. тенге (в соответствующем периоде 2007г. – 926,6 млрд. тенге и 769,8 млрд. тенге соответственно).

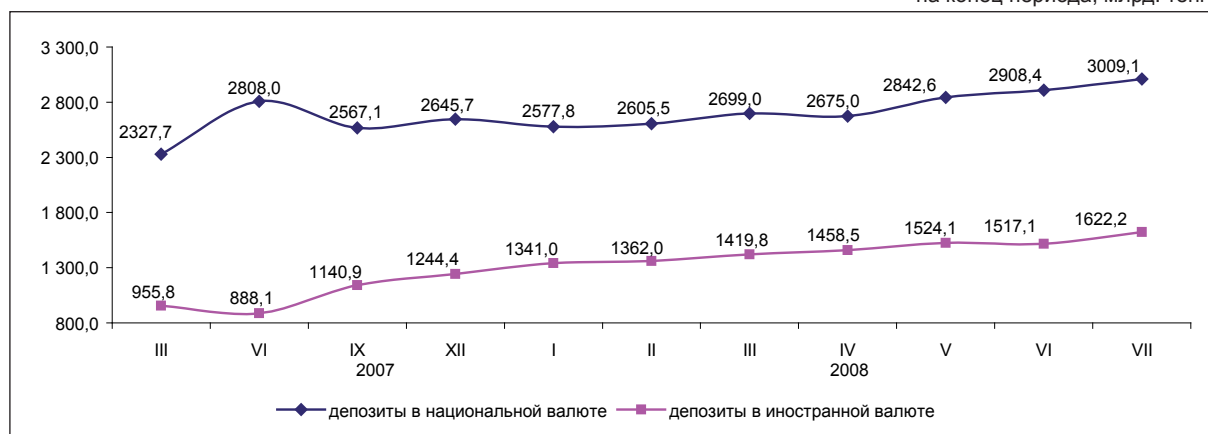
Наличные деньги в обращении (M0) на конец июля 2008г. по сравнению с июнем 2008г. увеличились на 2,3% и составили 787 млрд. тенге.

Денежная масса (M3) на конец июля т.г. по сравнению с предыдущим месяцем увеличилась на 4,3% и составила 5418,3 млрд. тенге (4617,6 млрд. тенге – на конец июля 2007г.).

Общий объем депозитов резидентов в банках второго уровня на конец июля 2008г. определен в сумме 4631,3 млрд. тенге (3802,2 млрд. тенге – на конец июля 2007г.). Депозиты в национальной валюте по сравнению с предыдущим месяцем увеличились на 3,5% до 3009,1 млрд. тенге, а в иностранной – на 6,9% до 1622,2 млрд. тенге. В июле 2008г. депозиты физических лиц определены в сумме 1470,7 млрд. тенге (в соответствующем периоде 2007г. – 1451,9 млрд. тенге), что составляет 31,8% от общей суммы депозитов.

Депозиты в национальной и иностранной валюте в 2007-2008гг.

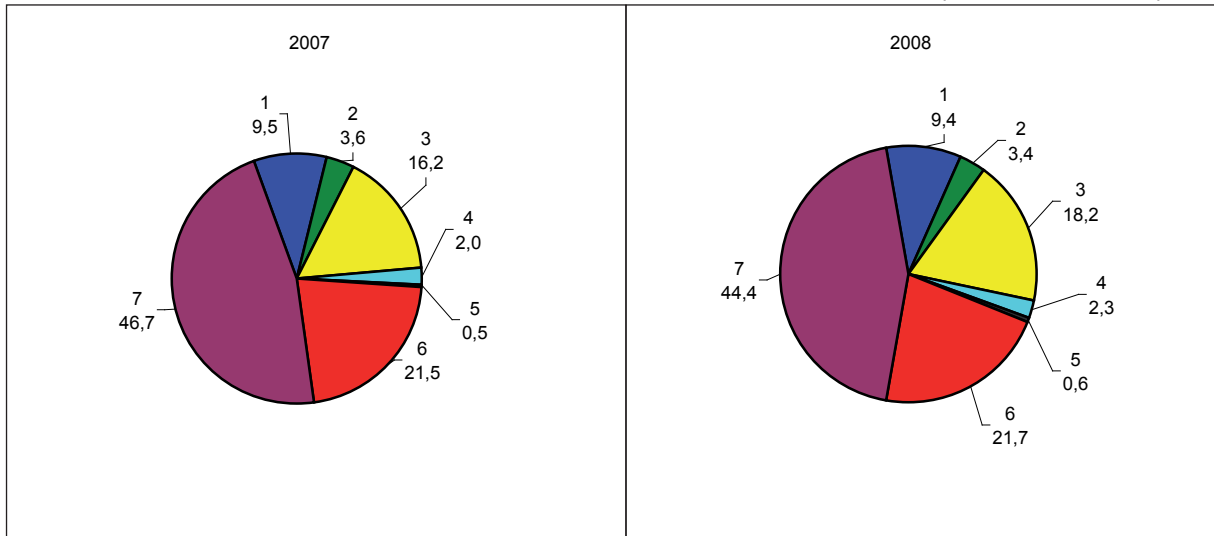
на конец периода, млрд. тенге

На конец июля т.г. кредиты банков второго уровня составили 7278,2 млрд. тенге (в соответствующем периоде 2007г. – 6875,9 млрд. тенге). Сумма кредитов небанковским юридическим лицам за названный период по сравнению с июнем 2008г. увеличилась на 1% и составила 4825,7 млрд. тенге, физическим лицам – уменьшилась на 0,8%, что составило 2452,5 млрд. тенге.

Отраслевая структура кредитов банков второго уровня в июле 2007 и 2008гг.

в процентах на конец периода

1 – промышленность; 2 – сельское хозяйство; 3 – строительство; 4 – транспорт; 5 – связь; 6 – торговля; 7 – прочие

Сумма долгосрочных кредитов (свыше одного года) на конец июля 2008 года составила 5830,3 млрд. тенге (5428,6 млрд. тенге – на конец июля 2007г.) и по сравнению с предыдущим месяцем уменьшилась на 0,1%. В структуре кредитов они занимают наибольшую долю – 80,1% (в соответствующем периоде 2007г. – 79%).

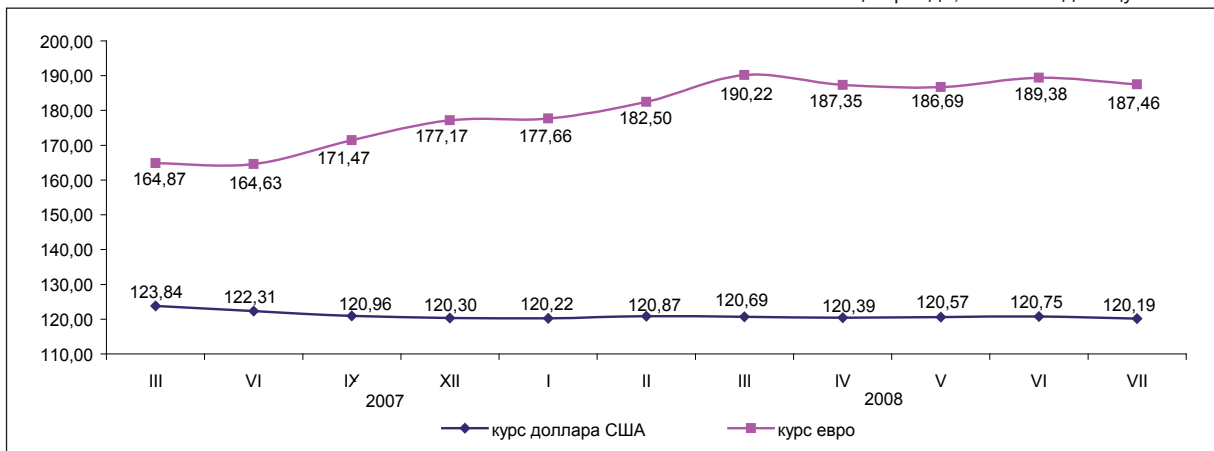
По объектам кредитования наибольшую долю занимают кредиты, выделенные на приобретение оборотных средств – 25,1% (1827,7 млрд. тенге), наименьшую – на приобретение ценных бумаг – 1,5% (108,9 млрд. тенге). Кредиты, представленные на потребительские цели граждан, занимают 16,3% (1184,5 млрд. тенге), новое строительство и реконструкцию – 12,7% (926,5 млрд. тенге), на приобретение основных фондов – 11,6% (846,7 млрд. тенге), на строительство и приобретение жилья гражданами – 11,1% (804,4 млрд. тенге), прочие цели – 21,7% (1579,5 млрд. тенге).

На конец июля 2008г. кредиты банков второго уровня субъектам малого предпринимательства составили 1469,2 млрд. тенге, что на 0,6% меньше, чем в предыдущем месяце. Это составляет 20,2% от общей суммы выданных кредитов (20,3% в соответствующем периоде 2007г.).

По данным Национального Банка РК в июле т.г. объемы продаж иностранной валюты обменными пунктами превысили объемы ее покупки: евро – в 2,5 раза, доллара США – в 2,6 раза, российского рубля – в 1,1 раза. Объемы продаж иностранной валюты по сравнению с предыдущим месяцем по доллару США увеличились на 3,1%, по евро – на 18,6%, российскому рублю – на 9%.

Официальные обменные курсы доллара США и евро в 2007-2008гг.

на конец периода, тенге за единицу валюты

Официальная ставка рефинансирования Национального Банка РК с 1 июля 2008г. установлена на уровне 10,5% годовых.

8. РЫНОК ТРУДА И ОПЛАТА ТРУДА

8.1 ЗАНЯТОСТЬ ПО НАЙМУ

Численность наемных работников в августе 2008г. (по оценке) составила 5,2 млн. человек, что больше, чем в соответствующем периоде прошлого года на 219,4 тыс. человек (на 4,4%). Из их числа в государственных и негосударственных организациях работали 4,2 млн. человек (80,6%), у физических лиц – 0,6 млн. человек (11,9%), в крестьянских (фермерских) хозяйствах – 0,4 млн. человек (7,5%).

На крупных и средних предприятиях в июле 2008г. были заняты 3 млн. человек, или 58,3% от общего числа наемных работников. Это на 100,4 тыс. человек (на 3,5%) больше, чем в соответствующем месяце прошлого года.

Приток рабочей силы в июле 2008г., по сравнению с аналогичным месяцем предыдущего года, отмечен в образовании – на 19,8 тыс. человек (на 3,6%), торговле – на 19,2 тыс. человек (на 19,6%), на транспорте и в связи – на 13,8 тыс. человек (на 5,3%), здравоохранении и предоставлении социальных услуг – на 12,9 тыс. человек (на 4,6%), промышленности – на 12,5 тыс. человек (на 1,7%), сфере по осуществлению операций с недвижимым имуществом – на 9,9 тыс. человек (на 5,2%), государственном управлении – на 7,7 тыс. человек (на 3,4%), сфере предоставления коммунальных, социальных и персональных услуг – на 6,9 тыс. человек (на 10,4%), финансовой деятельности – на 4,6 тыс. человек (на 7,1%).

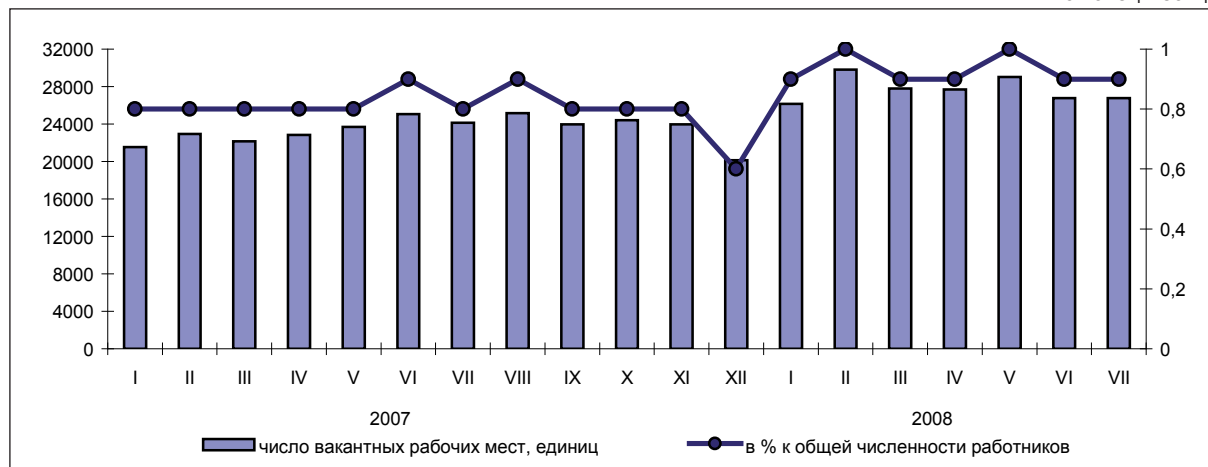
На конец июля 2008г. на крупных и средних предприятиях были не заполнены 26,8 тыс. вакантных мест (0,9% к списочной численности). Это на 2,6 тыс. единиц (на 10,9%) больше, чем в июле 2007 года. Значительное число вакансий сохраняется в учреждениях государственного управления – 6490 единиц (24,2% от их общего числа) и на предприятиях промышленности – 5891 единица (22%). За названный период вакансии в сфере по осуществлению операций с недвижимостью составили – 3053 единицы (11,4%), в здравоохранении и предоставлении социальных услуг – 2868 единиц (10,7%), на транспорте и в связи – 2500 единиц (9,3%), финансовой деятельности – 1564 единицы (5,8%), образовании – 1161 единица (4,3%), торговле – 1062 единицы (4%).

В июле 2008г. по сравнению с июнем увеличение числа вакантных мест зафиксировано в отрасли транспорта и связи – на 778 единиц (на 45,2%), строительства – на 315 единиц (на 46,9%), образования – на 283 единицы (на 32,2%), в сфере операций с недвижимым имуществом – на 109 единиц (на 3,7%), торговли – на 41 единицу (на 4%).

Уменьшение числа вакансий за указанный период наблюдается в промышленности – на 596 единиц (на 9,2%), здравоохранении и предоставлении социальных услуг – на 428 единиц (на 12,9%), сфере предоставления коммунальных, социальных и персональных услуг – на 292 единицы (на 26,1%), финансовой деятельности – на 138 единиц (на 8,1%) и в государственном управлении – на 31 единицу (на 0,5%).

Число вакантных мест на крупных и средних предприятиях в 2007-2008гг.

на конец месяца

8.2 БЕЗРАБОТИЦА И ОБЕСПЕЧЕНИЕ ЗАНЯТОСТИ

Численность экономически активного населения в возрасте 15 лет и старше в августе 2008г. (по оценке) составила 8,4 млн. человек, что больше, чем в соответствующем месяце прошлого года на 153,1 тыс. человек (на 1,8%).

В экономике республики были заняты 7,9 млн. человек. Относительно августа 2007г. их численность увеличилась на 216 тыс. человек (на 2,8%). В структуре занятого населения основную долю составляют наемные работники – 66%, а самостоятельно занятые – 34%.

Численность безработных (лиц в возрасте 15 лет и старше, которые не имели доходного занятия, активно его искали и были готовы приступить к нему) в августе 2008г. составила 520,5 тыс. человек и по сравнению с аналогичным периодом предыдущего года сократилась на 62,9 тыс. человек. Уровень безработицы сложился в 6,3% (в августе 2007г. – 7,0%).

Уровень безработицы в 2007-2008гг.

По данным Министерства труда и социальной защиты населения Республики Казахстан в уполномоченные органы по вопросу трудоустройства за период с начала 2008г. обратилось 174,1 тыс. человек, в августе т.г. – 19,5 тыс., сельских жителей – соответственно, 74,9 тыс. и 7,9 тыс. человек.

Численность лиц, состоящих на учете в органах занятости в качестве безработных, на конец августа 2008г. составила 63,9 тыс. человек, что на 1,1 тыс. человек (на 1,7%) меньше, чем в июле месяце т.г., и на 8,5 тыс. (на 11,7%) – чем в августе 2007г. В числе зарегистрированных безработных преимущественно женщины – 43,5 тыс. человек (68%). Доля зарегистрированных безработных в численности экономически активного населения в августе т.г. составила 0,8% (в августе 2007г. – 0,9%).

Трудоустроено за январь-август 2008г. 138,6 тыс. человек, это 79,6% от числа обратившихся. В августе месяце т.г. число трудоустроенных лиц составило 16,7 тыс. человек, что на 0,6 тыс. (на 3,6%), меньше, чем в соответствующем месяце прошлого года. За этот месяц 6,7 тыс. сельских жителей были устроены на работу, или 84,7% от числа обратившихся селян.

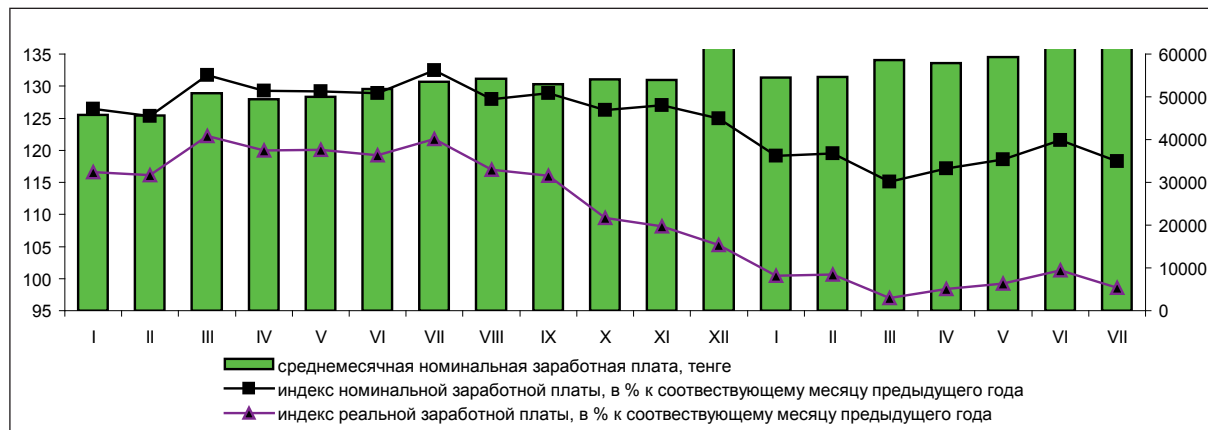
Направлены на профессиональную подготовку или переподготовку, на повышение квалификации в августе т.г. 2,3 тыс. человек, приняли участие в общественных работах – 7,3 тыс. человек, в том числе сельчане – соответственно, 0,8 тыс. и 4,2 тыс. человек.

По состоянию на 1 сентября 2008г. по различным причинам полностью остановили производство 13 предприятий, частично – 38, полностью перешли на режим неполного рабочего времени – 9, частично работали в режиме неполного рабочего времени – 19 предприятий. Численность работников, находящихся в вынужденных отпусках в августе т.г. составила 4,7 тыс. человек (в июле т.г. – 5,5 тыс. человек).

8.3 ОПЛАТА ТРУДА

В июле 2008г. среднемесячная номинальная заработная плата одного работника составила 63250 тенге и увеличилась по сравнению с соответствующим периодом прошлого года на 18,3%, в январе-июле – соответственно 58490 тенге и на 18%. В реальном выражении снижение в эти периоды составило 1,4% и 1,1%, соответственно.

Оплата труда в Республике Казахстан в 2007-2008гг.

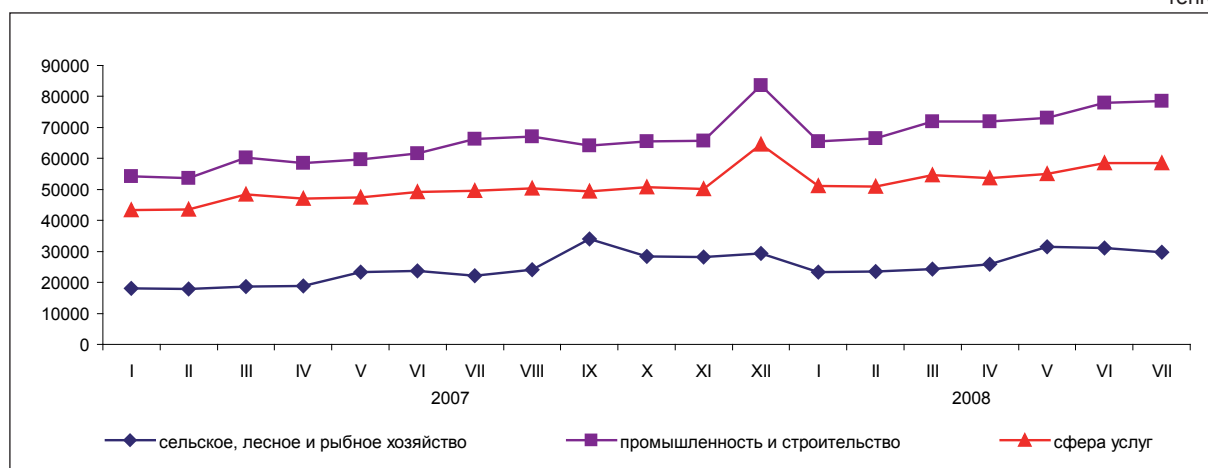

Повышение оплаты труда работников, занятых наемным трудом, в июле 2008г. по сравнению с аналогичным месяцем 2007г. отмечается по всем видам экономической деятельности. Высокий уровень оплаты труда сохраняется в финансовой и производственной сферах экономики. Заработная плата одного работника в финансовых структурах в июле 2008г. составила 132,4 тыс. тенге, горнодобывающей промышленности – 110 тыс. тенге, операциях с недвижимым имуществом – 98,9 тыс. тенге, в строительстве – 83,7 тыс. тенге, на транспорте и связи – 86,3 тыс. тенге, что в 1,4–2 раза превышает среднереспубликанский уровень.

Средняя заработная плата работников образования в июле текущего года составила 38066 тенге, что ниже, чем в среднем по республике на 39,8%, здравоохранения и предоставления социальных услуг – соответственно, 37614 тенге и на 39%. Самая низкая заработная плата сохраняется у работников сельского хозяйства – 29838 тенге, что меньше показателя в среднем по стране на 52,8%.

Среднемесячная заработная плата по секторам экономики в 2007-2008гг.

тенге

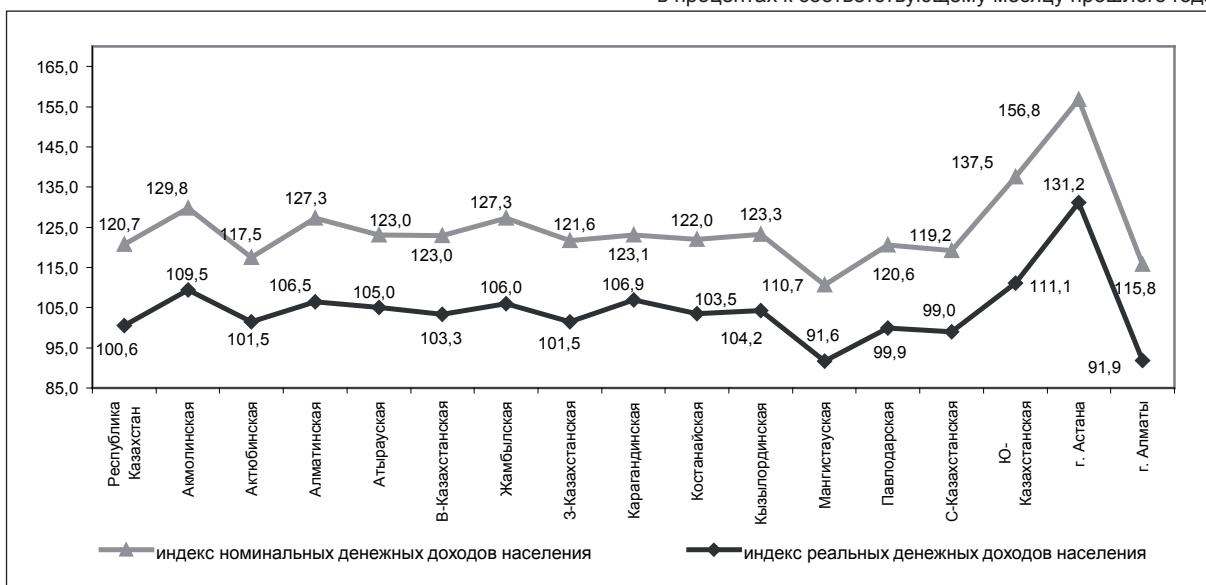
9. ДОХОДЫ НАСЕЛЕНИЯ

ДЕНЕЖНЫЕ ДОХОДЫ

В июле 2008г. среднедушевые номинальные денежные доходы населения составили 30526 тенге, что на 20,7% выше, чем в июле 2007г., реальные денежные доходы за указанный период возросли на 0,6%.

Номинальные и реальные денежные доходы населения за июль 2008г. (оценка)

в процентах к соответствующему месяцу прошлого года

10. ДЕМОГРАФИЧЕСКИЕ ПРОЦЕССЫ И СОЦИАЛЬНАЯ СФЕРА

10.1 ДЕМОГРАФИЧЕСКАЯ СИТУАЦИЯ

Численность населения страны на 1 августа т.г. по текущим данным составила 15696,3 тыс. человек, в том числе городского - 8357,3 тыс. (53,2%), сельского - 7339,0 тыс. человек (46,8%). По сравнению с началом года она увеличилась на 124,8 тыс. человек, или на 0,8%. Рост численности населения за этот период отмечается во всех регионах страны, кроме Костанайской, Акмолинской и Северо-Казахстанской областей.

Общий прирост численности населения страны обусловлено естественным приростом (превышение числа родившихся над числом умерших), который превосходит миграционный прирост населения (превышение числа прибывших в страну над числом выбывших из страны) в несколько раз.

Естественный прирост населения республики в январе-июле т.г. составил 115966 человек против 91940 человек в январе-июле 2007г. Общий коэффициент естественного прироста на 1000 жителей на 1 августа т.г. составил 11,7 человек (на 1 августа 2007г. - 10,1 человек).

За январь-июль т.г. органами ЗАГС зарегистрировано 210717 новорожденных (188781 новорожденный - здесь и далее в скобках приведены показатели за январь-июль 2007г.), что на 21936 больше, чем за январь-июль 2007г. Общий коэффициент рождаемости на 1000 жителей составил 21,7 (20,5) родившихся. Уровень рождаемости по регионам страны варьирует от 13,0 до 31,3 родившихся на 1000 жителей.

Число зарегистрированных умерших по стране за январь-июль т.г. составило 94751 (96841) человек. Общий коэффициент смертности на 1000 жителей составил 10,0 (10,4) умерших. Уровень смертности населения по регионам республики колеблется в пределах 5,7-13,8 умерших на 1000 жителей.

Среди основных классов причин смерти населения, по-прежнему, занимает смертность от болезней системы кровообращения, на долю которой приходится 50,8% (52,6%); от несчастных случаев, отравлений и травм - 13,1% (13,8%); новообразований - 11,4% (11,2%) в общем числе всех зарегистрированных смертных случаев.

Наибольший удельный вес в общем числе умерших от болезней системы кровообращения занимают смертности от ишемической болезни сердца - 46,2% (45,3%) и сосудистого поражения мозга - 24,4% (24,1%). По сравнению с январем-июлем 2007г. уменьшилось число погибших от убийств на 11,0%, самоубийств - на 1,7%, дорожно-транспортных происшествий - на 15,9%.

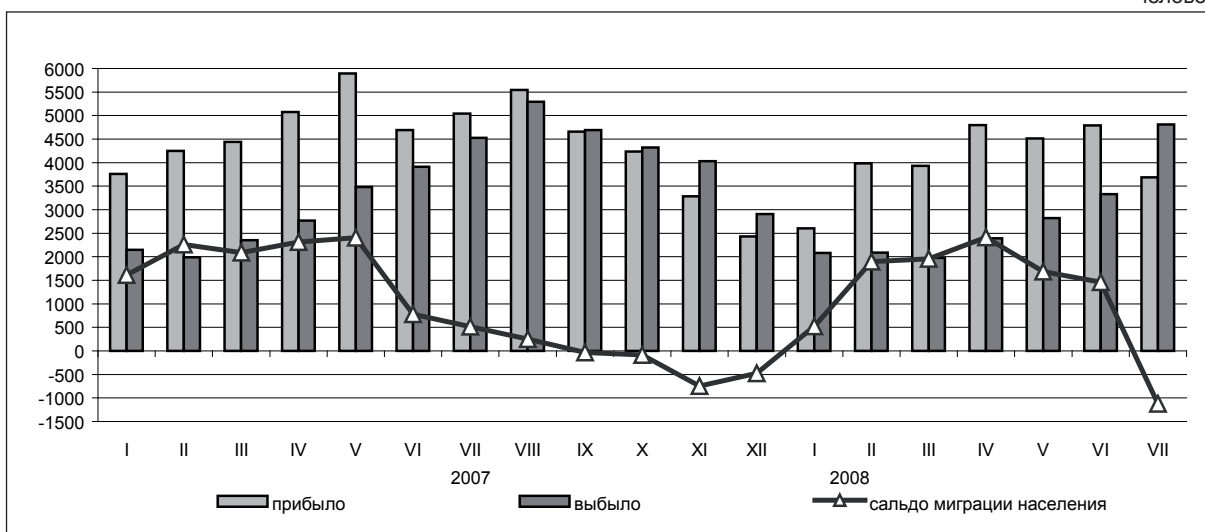
В январе-июле т.г. в стране зарегистрировано 4359 (2736) умерших детей в возрасте до 1 года. Коэффициент младенческой смертности составил 18,4 (14,5) умерших на 1000 родившихся. Распространенными причинами смерти среди младенцев являются заболевания от состояний, возникающих в перинатальном периоде, от которых в январе-июле т.г. умерло 2662 (1360) ребенка, или 61,1% (49,7%), от врожденных аномалий - 712 (515) младенцев, или 16,3% (18,8%) от общего числа умерших в возрасте до 1 года.

Число браков и разводов в январе-июле т.г. по сравнению с январем-июлем 2007г. уменьшилось и составило 69467 (75744) и 20542 (21803) соответственно. Общий коэффициент брачности и разводимости на 1000 жителей составил 9,0 (9,3) браков и 2,2 (2,4) развода.

За этот период в республику прибыло 28314 (33155) человек, а выбыло за ее пределы - 19495 (21183) человек. Миграционный прирост населения за январь-июль т.г. в стране составил 8819 (11972) человек, из них со странами СНГ - 477 (7373) человек.

Изменение миграционного движения населения за 2007-2008гг.

человек

По сравнению с январем-июлем 2007г. число прибывших в Казахстан в январе-июле т.г. уменьшилось на 4841 человек, или на 14,6%, число выбывших из Казахстана - на 1688 человек, или на 8,0% соответственно. В общем числе прибывших в республику 66,5% (81,3%) - жители стран СНГ. Выезжают из республики, как и прежде, в страны СНГ - 94,2% (92,4%) от общего числа выбывших.

В структуре миграционных потоков прибывших в республику по этнической принадлежности значительную часть представляют казахи - 76,2% (79,3%), русские составляют 13,1% (11,7%), украинцы - 1,3% (1,1%), немцы - 1,1% (0,9%). Из общего числа выехавших мигрантов за пределы республики на долю русских приходится 69,5% (68,1%), казахи составляют 5,7% (5,9%), украинцы - 7,9% (7,8%), немцы - 6,5% (7,6%).

Из 28314 мигрантов, прибывших в январе-июле т.г. в Казахстан, в основном (от 2,2 тыс. до 5,4 тыс. человек) расселились в Северо-Казахстанской, Алматинской, Южно-Казахстанской, Мангистауской и Восточно-Казахстанской областях. За пределы республики выезжают, в основном, из Костанайской, Акмолинской, Карагандинской, Восточно-Казахстанской и Северо-Казахстанской областей - от 2,1 тыс. до 3,0 тыс. человек.

Численность мигрантов, переезжающих в пределах страны, составило 186886 человек, что на 15009 человек, или на 8,7% больше, чем в январе-июле 2007г. В межрегиональной миграции участвовало 82220 (74867) человек, или 44,0% (43,6%) от общего числа мигрантов в республиканской миграции.

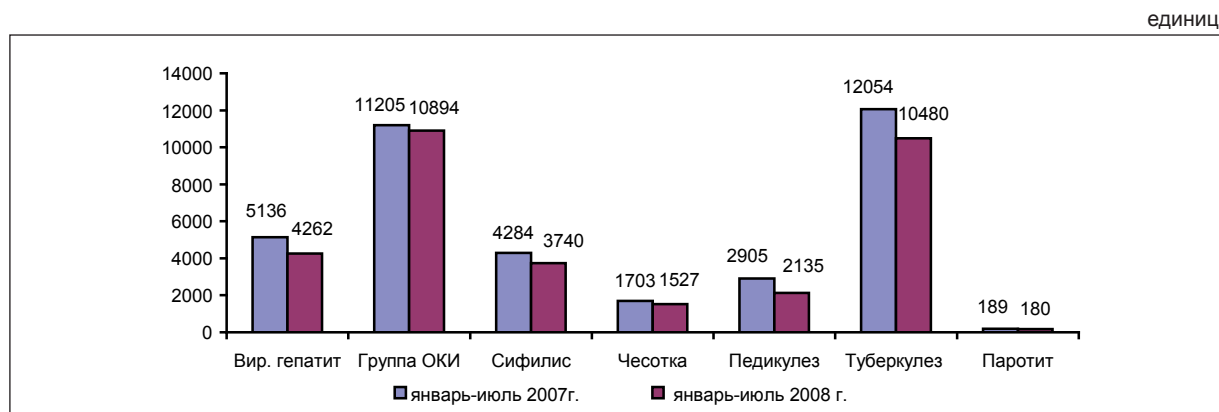
При межрегиональном перемещении положительное сальдо миграции населения наблюдается в 5-ти (6-ти) регионах страны, из них самое большое по величине сложилось в г.Астана 12768 (10399) человек и г.Алматы 8261 (8954) человек. Больше всего прибывших в январе-июле т.г. было зарегистрировано в г.Алматы (20,6 тыс. человек), г.Астана (17,1 тыс.) и Алматинской области (10,8 тыс. человек).

10.2 ЗАБОЛЕВАЕМОСТЬ НАСЕЛЕНИЯ

По данным Республиканской СЭС в январе-июле 2008г. по сравнению с январем-июлем 2007г. отмечается рост числа заболевших впервые диагностированным бруцеллезом (на 13,6%), краснухой (33,4%), ротавирусным энтеритом (46%), корью (в 2,4 раза). Число заболевших СПИДом составило 102 случая (за соответствующий период прошлого года – 112), выявлено 1433 носителей ВИЧ-инфекции (1165).

Наибольшее распространение среди зарегистрированных инфекционных заболеваний в рассматриваемом периоде текущего года получили острые инфекции верхних дыхательных путей (8789,5 случая на 100 тыс. населения), острые кишечные инфекции (119,8), туберкулез органов дыхания (115,3), вирусные гепатиты (46,3), сифилис (41,1), педикулез (23,5) и чесотка (16,8).

Число зарегистрированных случаев наиболее распространенных заболеваний в январе-июле 2007-2008гг.

Среди детей в возрасте до 14 лет в январе-июле 2008г. увеличилось число заболевших эхинококкозом (на 12,9%), краснухой (27,1%), ротавирусным энтеритом (44,8%). Выявлено 36 носителей ВИЧ-инфекции (в январе-июле 2007г. – 49).

В июле 2008г. по сравнению с июлем 2007г. возросло число заболевших впервые диагностированным бруцеллезом (на 8,7%), бактериальной дизентерией (18,4%), ротавирусным энтеритом (30,2%), корью (40%), Число выявленных носителей ВИЧ-инфекции составило 217 случаев (в июле 2007г. – 181).

В сельской местности за этот месяц увеличилось число случаев заболевания впервые диагностированным бруцеллезом (на 12,7%), число инфекционных болезней перинатального периода (в 1,9 раза). Число выявленных носителей ВИЧ-инфекции составило 57 случаев (в июле 2007г. – 49).

10.3 ПРЕСТУПНОСТЬ

По данным Комитета по правовой статистике и специальным учетам Генеральной прокуратуры Республики Казахстан в январе-июле 2008г. число зарегистрированных преступлений на территории республики по сравнению с январем-июлем 2007г. увеличилось на 2,2% и составило 76,3 тыс., из которых 27,1% совершено в отношении женщин (за 7 месяцев 2007г. – 26,9%, здесь и далее приведены данные за соответствующий период прошлого года), в отношении несовершеннолетних – 4,7% (4,9%). Число зарегистрированных преступлений на 10 тыс. населения в целом по республике составило 83 случая (83).

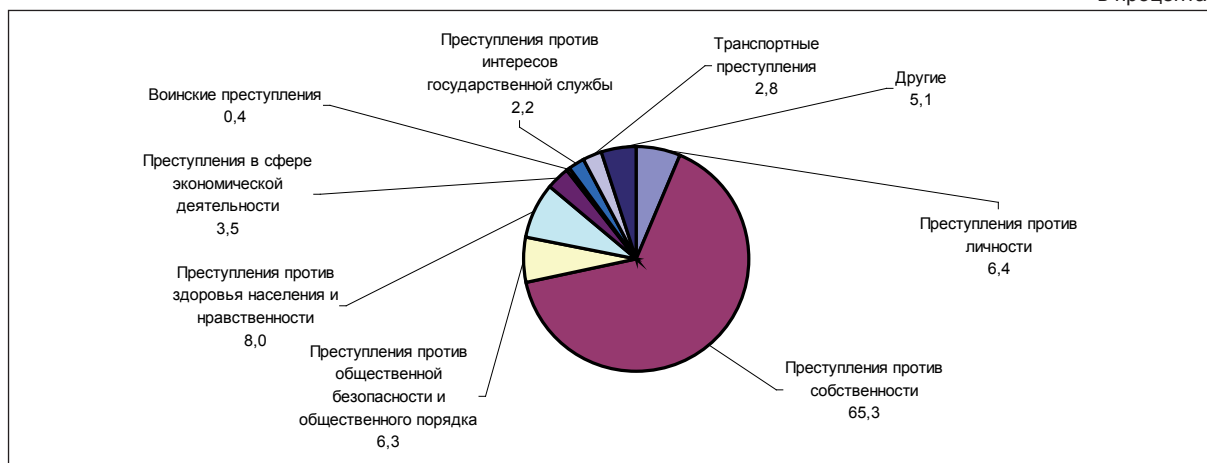
В структуре преступности наибольший удельный вес (65,3%) приходится на преступления против собственности (62,8%). Значительную часть (41,2%) занимают кражи чужого имущества, количество которых по сравнению с соответствующим периодом 2007г. увеличилось на 5,6%.

Отмечается незначительное уменьшение преступлений против здоровья населения и нравственности (на 3,7%), их доля составила 8%. В данной группе наибольший удельный вес (7,7%) занимают преступления, связанные с наркотиками, их количество уменьшилось на 3,5%. Число преступлений, связанных с незаконным изготовлением, приобретением, хранением, перевозкой, пересылкой наркотических средств или психотропных веществ с целью сбыта, склонением к их потреблению, организацией или содержанием притонов для потребления наркотических средств или психотропных веществ, уменьшилось на 2,3% и составляет 3073 случая. Раскрываемость этой группы преступлений составила 88,8% (88,1%).

Доля преступлений против общественной безопасности и общественного порядка составила 6,3% (7,7%), преступлений против личности – 6,4% (7,1%). Среди преступлений против личности на 0,7% увеличилось число умышленных убийств и покушений на убийство, в то время как количество умышленных причинений тяжкого вреда здоровью и умышленных причинений средней тяжести вреда здоровью уменьшилось на 14,5% и 6,6%, соответственно.

Структура преступности в январе-июле 2008г.

в процентах

Число транспортных преступлений уменьшилось на 2,2% и составило 2174 случаев.

Количество преступлений против интересов государственной службы возросло на 11,9%, воинских преступлений – 6,5%. Из числа зарегистрированных преступлений, совершенных военнослужащими 35,2% составляет злоупотребление властью, превышение или бездействие власти (35,4%), 27,1% - нарушение уставных правил взаимоотношений (19,6%), 21% - самовольное оставление части или места службы (25%).

По расследованным в отчетном периоде преступлениям установленная сумма материального ущерба в целом по республике составила 82466,7 млн. тенге (30072 млн. тенге), из них 34,2% приходится на преступления в сфере экономической деятельности (62,2%), 16,1% - на преступления против собственности (25,4%).

Правоохранительными органами республики выявлено 45230 лиц, совершивших преступления (на 2,6% меньше, чем в январе-июле 2007г.), привлечено к уголовной ответственности 34066 лиц, что на 3,8% больше чем в соответствующем периоде 2007г. Из числа выявленных лиц, совершивших преступления 11,6% составляли женщины, что на уровне соответствующего периода прошлого года, 9,9% - несовершеннолетние (10,6%), на долю лиц, выполняющих государственные функции, приходится 2,8% (3,4%). Удельный вес лиц, ранее совершавших преступления, составил 7% (7,5%).

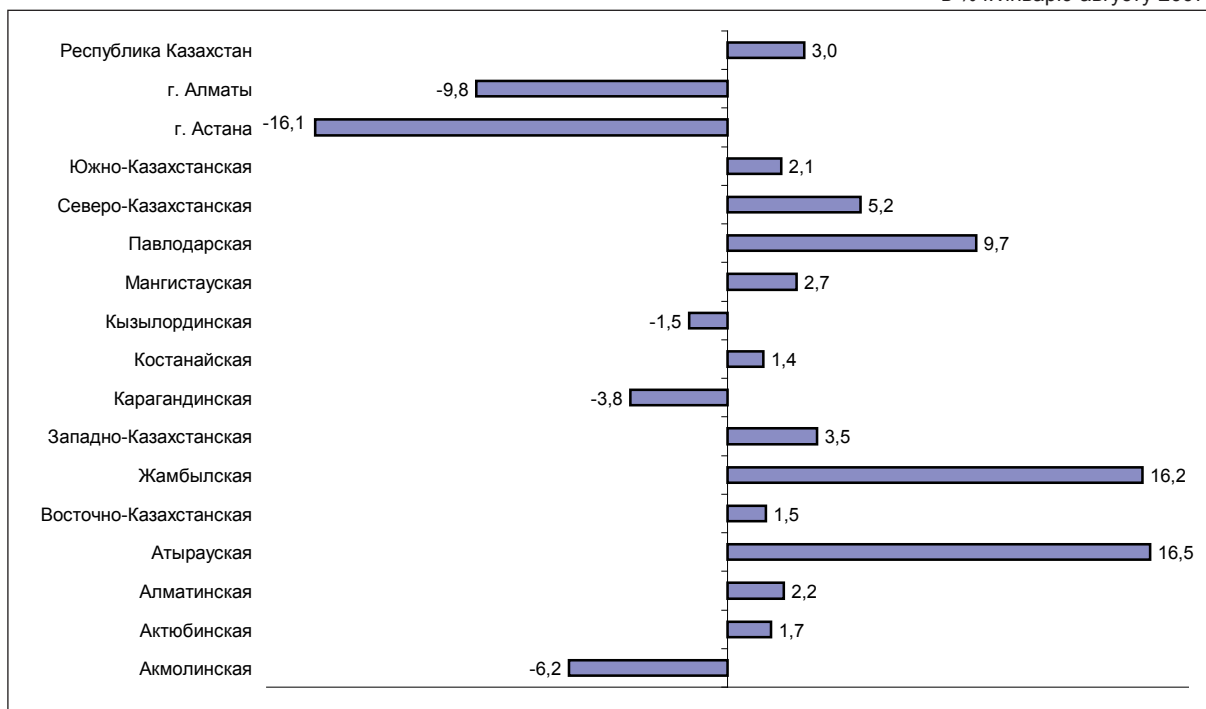
В среднем по Казахстану каждый одиннадцатый преступник совершил преступление в состоянии алкогольного опьянения, каждый третий - в составе группы. Большую часть всех выявленных лиц, совершивших преступления, составляли безработные – 73,7% (за 7 месяцев 2007г. – 72,3%).

11. СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКОЕ ПОЛОЖЕНИЕ РЕГИОНОВ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН: СРАВНИТЕЛЬНЫЙ АНАЛИЗ

Промышленность. За январь-август 2008г. по сравнению с аналогичным периодом 2007г. рост объемов промышленного производства отмечался в 11 регионах республики. Наибольший прирост достигнут в Атырауской (на 16,5%), Жамбылской (на 16,2%) и Павлодарской (на 9,7%) областях. При этом 5 регионов превысили республиканский уровень промышленного производства. Снижение производства промышленной продукции наблюдалось в Акмолинской (на 6,2%), Карагандинской (на 3,8%), Кызылординской (на 1,5%) областях, также в г.Астана и Алматы соответственно на 16,1% и на 9,8%.

Прирост (снижение) объема промышленной продукции в январе-августе 2008г.

в % к январю-августу 2007г.

Добыча сырой нефти возросла в Атырауской (на 18,8%) и Западно-Казахстанской (на 3,4%) областях. В Актюбинской и Кызылординской областях она снизилась соответственно на 2,9% и на 3,6%.

Увеличилась добыча газового конденсата в Мангистауской (на 99,7%) и Западно-Казахстанской (на 3,3%) областях.

В Костанайской области производство окатышей железорудных снизилось на 9,5%.

Возросла добыча руды медной в Павлодарской (в 2,3 раза), Восточно-Казахстанской (на 54,4%) и Актюбинской областях (на 16,4%), а в Карагандинской области ее добыча снизилась на 5,2%.

Выплавка стали возросла в Павлодарской (на 37,1%), Костанайской (на 34,8%) областях, а в Восточно-Казахстанской и Карагандинской областях ее производство снизилось соответственно на 4,8% и на 7,2%.

Увеличилось производство цинка необработанного в Карагандинской на 2,5% и Восточно-Казахстанской - на 1,8% областях.

Выплавка меди рафинированной снизилась в г. Алматы на 14,5% и Карагандинской области на 5,5%.

В Восточно-Казахстанской области выпуск автомобилей легковых пассажирских снизился на 24,5%.

Наибольший прирост объемов производства электроэнергии отмечен в Жамбылской (на 63,4%), Северо-Казахстанской (на 23,0%), Актюбинской (на 20,5%), Алматинской (на 17,3%), Мангистауской (на 14,4%) и Западно-Казахстанской (на 12,3%) областях, также в г.Астана на 6,8%, наибольшее снижение произошло в Акмолинской области (на 19,7%).

Наибольший прирост объемов производства масла сливочного наблюдался в Западно-Казахстанской (в 2,7 раза), Кызылординской (на 33,3%) и Акмолинской (на 25,0%) областях. В то же время наибольшее снижение объема производства масла сливочного наблюдается в Южно-Казахстанской (на 52,9%), Алматинской (на 61,3%) и Карагандинской (на 42,5%) областях.

Увеличение производства масла подсолнечного рафинированного наблюдалось в Восточно-Казахстанской области (на 76,2%). Наибольшее снижение производства масла подсолнечного рафинированного отмечалось в Южно-Казахстанской (на 78,6%) области и г.Алматы (на 44,1%).

Производство соков фруктовых и овощных возросло в Южно-Казахстанской (на 39,1%) и Костанайской (на 28,1%) областях. Наибольшее снижение его производства наблюдалось в Жамбылской (на 74,2%) области и г.Астане (на 74,1%).

Сельское хозяйство. По состоянию на 1 сентября 2008г., по сравнению с аналогичной датой прошлого года, в целом во всех категориях хозяйств областей, отмечен рост поголовья крупного рогатого скота (на 2,9%), овец и коз (на 5,2%), лошадей (на 5,5%) и верблюдов (на 4,1%).

В январе-августе 2008г. по сравнению с аналогичным периодом 2007г. возросли объемы производства мяса во всех областях республики, за исключением г.Астаны и Алматы. Наибольший прирост объемов производства мяса достигнут в Северо-Казахстанской (на 8,3%), Актыбинской (на 7,8%), Восточно-Казахстанской (на 6,1%) и Южно-Казахстанской (на 5,0%) областях. Снижение его производства наблюдалось в г.Астана и г.Алматы соответственно на 33,6% и 31,3%.

По сравнению с январем-августом 2007г. увеличилось производство молока во всех областях республики, за исключением Западно-Казахстанской, Павлодарской областей, г.Астана и Алматы. Наибольший прирост объема производства молока отмечен в Южно-Казахстанской (на 8,5%), Мангистауской (на 7,1%), Карагандинской (на 6,1%) и Костанайской (на 5,8%) областях. Снижение его производства наблюдалось в Западно-Казахстанской на 0,3%, Павлодарской области на 0,6%, в г.Астана и Алматы соответственно на 7,0% и на 24,0%.

Увеличение производства яиц в январе-августе 2008г. по сравнению с аналогичным периодом 2007г. отмечено в 12 регионах Казахстана. Наиболее высокий темп прироста достигнут в Алматинской (на 32,3%) и Мангистауской (на 17,1%) областях и г.Астана – на 13,1%. Наибольшее снижение отмечается в Кызылординской (на 55,5%) области.

Инвестиции. В январе-августе 2008г. инвестиции в основной капитал (с учетом дооценки) составили 2174,9 млрд. тенге, что на 9,7% больше, чем в соответствующем периоде 2007 года.

Рост инвестиций отмечен во всех регионах республики, за исключением г.Астана и Алматы. Наибольший прирост зафиксирован в Жамбылской (в 2,1 раза), Кызылординской (в 1,7 раза), Акмолинской (на 36,0%) и Западно-Казахстанской (на 29,8%) областях. Высокие темпы прироста отмечены в Мангистауской, Актыбинской, Северо-Казахстанской и Восточно-Казахстанской областях. Снижение объемов инвестиций отмечалось в г.Астана и Алматы соответственно на 5,8% и на 7,5%.

Ввод в эксплуатацию жилых домов. В январе-августе 2008г. объемы ввода в эксплуатацию жилых домов превысили уровень аналогичного периода предыдущего года в 12 регионах республики.

Наиболее активное жилищное строительство ведется в Восточно-Казахстанской и Северо-Казахстанской (на 38,2% в каждой), Акмолинской (на 17,9%) и Алматинской (на 17,6%) областях и г. Астана (на 2,6%).

Снижение объемов ввода в эксплуатацию жилых домов наблюдается в Западно-Казахстанской (на 11,8%), Кызылординской (на 9,4%), Южно-Казахстанской (на 38,1%) областях и г.Алматы (на 33,5%).

Розничный товарооборот. За январь-август 2008г. объем розничного товарооборота составил 1527,6 млрд. тенге и увеличился по сравнению с соответствующим периодом прошлого года (в сопоставимых ценах) на 2,7%.

В региональном разрезе рост объема розничного товарооборота в январе-августе 2008г. по сравнению с аналогичным периодом 2007г. (в сопоставимых ценах) наблюдался в 10 регионах республики. Так, увеличение наблюдалось в г.Астане (на 20,2%), в Кызылординской (на 30,2%), Жамбылской (на 28,0%), Атырауской (на 11,7%) и Павлодарской (на 10,9%) областях. Снижение объемов розничного товарооборота отмечалось в Северо-Казахстанской (на 18,3%), Мангистауской (на 11,5%), Актыбинской (на 9,8%) и Алматинской (на 2,8%) областях, а также в г.Алматы (на 5,4%).

Индекс потребительских цен. Индекс потребительских цен в августе 2008г. по сравнению с декабрем 2007г. составил 107,5%. Цены на продовольственные товары выросли – на 8,7%, непродовольственные товары – на 5,8% и платные услуги – на 7,5%.

В августе 2008г. по сравнению с декабрем 2007г. наибольший прирост цен зафиксирован в Восточно-Казахстанской (на 8,6%), Костанайской (на 8,3%), Жамбылской (на 8,1%), Алматинской (на 8,0%) и Павлодарской (на 7,8%) областях, также в г.Астана и Алматы (соответственно на 7,9% и на 7,5%).

Цены на потребительские товары и услуги в январе-августе 2008г. по сравнению с январем-августом 2007г. возросли на 19,4%. Наибольший прирост цен зафиксирован в Южно-Казахстанской (на 23,4%), Мангистауской (на 20,4%), Жамбылской (на 19,7%), Алматинской (на 19,5%) и Павлодарской (на 19,4%) областях, также в г.Астана и Алматы (соответственно на 19,9% и на 26,2%).

В январе-августе 2008г. по сравнению с соответствующим периодом предыдущего года наблюдалось повышение цен на продовольственные товары во всех регионах республики. Наибольшее повышение цен отмечено в Мангистауской (на 33,7%), Жамбылской и Северо-Казахстанской (на 29,5% в каждой), Костанайской (на 27,8%), Южно-Казахстанской (на 27,7%) и Восточно-Казахстанской (на 27,3%) областях, также в г.Астана и Алматы – соответственно на 29,5% и на 37,7%.

По непродовольственным товарам отмечается рост цен во всех регионах республики. Наибольшее повышение цен на непродовольственные товары наблюдается в Алматинской (на 12,7%), Мангистауской (на 12,3%), Атырауской (на 12,0%), Павлодарской (на 11,6%) и Кызылординской (на 11,3%) областях, также в гг.Астана и Алматы (соответственно на 12,5% и на 14,2%).

Во всех регионах республики, наблюдается повышение цен и тарифов на платные услуги населению. Наибольший прирост отмечен в Южно-Казахстанской (на 29,8%), Павлодарской (на 16,9%), Акмолинской (на 16,6%), Алматинской (на 16,2%), Западно-Казахстанской (на 14,5%) и Жамбылской (на 14,1%) областях, а также в гг.Астана и Алматы – соответственно на 12,5% и на 21,1%.

Денежные доходы населения. В июле 2008г. среднедушевые денежные доходы населения в Казахстане (по оценке) составили 30526 тенге. Наиболее высокодоходными регионами республики являлись Атырауская и Мангистауская области, в которых среднереспубликанский уровень превышен соответственно в 2,1 раза и в 1,7 раза. В гг.Астана, Алматы уровень среднедушевых денежных доходов населения превысил среднереспубликанский уровень (соответственно в 2,5 и 1,9 раза). Самые низкие денежные доходы на душу населения наблюдались в Южно-Казахстанской, Алматинской и Жамбылской областях.

Рынок труда. По данным Министерства труда и социальной защиты населения Республики Казахстан, на конец августа 2008г. численность граждан, зарегистрированных в качестве безработных, составила 63,9 тыс. человек. Доля зарегистрированных безработных составила 0,8% к численности экономически активного населения. В региональном разрезе этот показатель превышен в 6 областях. Наиболее высокая доля безработных приходится на Атыраускую (1,2%), Западно-Казахстанскую и Восточно-Казахстанскую (1,1% в каждой), Кызылординскую и Южно-Казахстанскую (1,0% в каждой) области. В гг.Астана и Алматы этот показатель составил соответственно 0,7% и 0,4%.

12. КОНЪЮНКТУРНЫЕ ОБСЛЕДОВАНИЯ

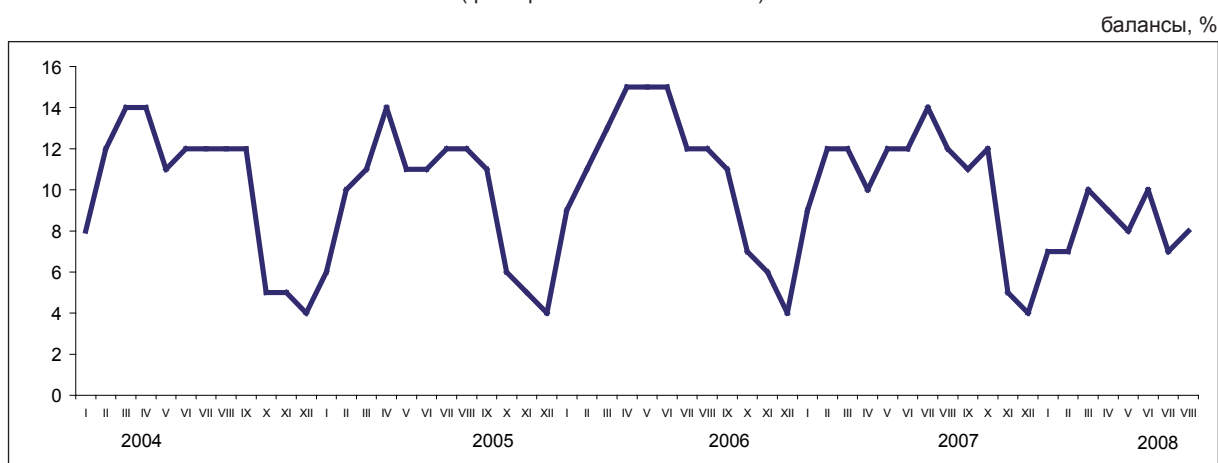
12.1 ОБСЛЕДОВАНИЕ ДЕЛОВОЙ АКТИВНОСТИ ПРОМЫШЛЕННЫХ ПРЕДПРИЯТИЙ

В августе 2008г. было обследовано 842 крупных и средних промышленных предприятий, в том числе горнодобывающей промышленности – 106 (12% от общего числа опрошенных), обрабатывающей промышленности – 569 (68%) и по производству и распределению электроэнергии, газа и воды - 167 (20%).

В августе 2008г. индекс предпринимательской уверенности, характеризующий деловую активность опрошенных предприятий, по сравнению с предыдущим месяцем увеличился на 1 процентный пункт и составил (+8)% (с учетом фактора сезонности).

В ближайшие 2-3 месяца (сентябрь–ноябрь 2008г.), по оценке большинства руководителей, существенных изменений в отношении деловой активности обследованных промышленных предприятий не ожидается. Индекс предпринимательской уверенности по сравнению с августом т.г. уменьшится на 3 процентных пункта и составит (+5)%.

Динамика индекса предпринимательской уверенности на предприятиях промышленности
(фактор сезонности исключен)

На предприятиях горнодобывающей промышленности индекс предпринимательской уверенности уменьшился по сравнению с предыдущим месяцем на 2 процентных пункта и составил (+11)%, а на предприятиях обрабатывающей промышленности он не изменился и остался равным (+8)%.

На обследованных предприятиях по производству и распределению электроэнергии, газа и воды индекс предпринимательской уверенности увеличился по сравнению с июлем т.г. на 11 процентных пунктов и составил (+13)%, что обусловлено фактором сезонности.

12.2 ОБСЛЕДОВАНИЕ ДЕЛОВОЙ АКТИВНОСТИ ПРЕДПРИЯТИЙ ТОРГОВЛИ

В конце августа 2008г. были получены анкеты от 1441 торгового предприятия, в том числе 527 предприятий розничной торговли (36% от общего числа опрошенных), 885 - оптовой торговли (61%) и 29 - торгового посредничества (2%).

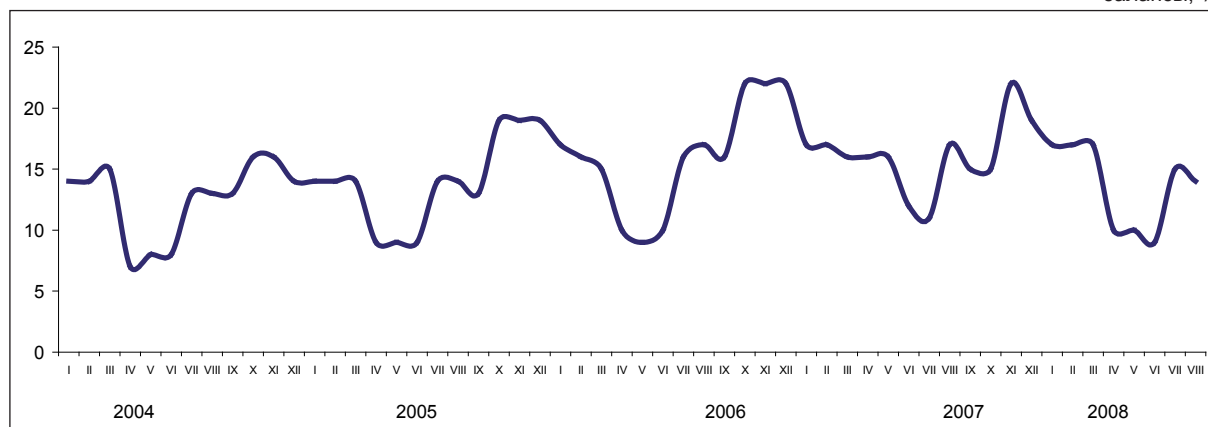
В августе 2008г. доля опрошенных предприятий торговли, экономическое положение которых охарактеризовано их руководителями как «хорошее» и «удовлетворительное», по сравнению с предыдущим месяцем снизилась на 2 процентных пункта и составила 93%.

Индекс предпринимательской уверенности, характеризующий деловую активность предприятий торговли, в августе т.г. по сравнению с июлем т.г. снизился на 1 процентный пункт и составил (+14)% (с учетом фактора сезонности).

В ближайшие 2-3 месяца (сентябрь–ноябрь 2008г.) по оценкам большинства руководителей, ожидается увеличение деловой активности их предприятий, индекс предпринимательской уверенности увеличится по сравнению с августом т.г. на 5 процентных пунктов и составит (+19)%.

Динамика индекса предпринимательской уверенности предприятий торговли (фактор сезонности исключен)

балансы, %

В августе 2008г. индекс предпринимательской уверенности на предприятиях оптовой торговли уменьшился по сравнению с предыдущим месяцем, а на предприятиях розничной торговли увеличился соответственно на 1 процентный пункт и составил (+13)% и (+14)% соответственно.

В сфере торгового посредничества данный индекс был равен (+3)%, что на 1 процентный пункт выше показателя, полученного в июле т.г.

12.3 ОБСЛЕДОВАНИЕ ПОТРЕБИТЕЛЕЙ

В августе 2008г. сотрудниками региональных статистических управлений было проведено очередное обследование 1600 респондентов - потребителей различных групп (городского и сельского населения, сотрудников фирм и банков, государственных учреждений и организаций, домохозяек и пенсионеров и др.). Основная цель обследования - выявление субъективного мнения потребителей об изменениях в экономике страны и в личном домашнем хозяйстве. Кроме того, опрос позволяет проследить тенденцию потребительского спроса домашних хозяйств на товары длительного пользования.

«Индекс ощущений потребителей» в августе 2008г. по сравнению с предыдущим месяцем увеличился на 2 процентных пункта и составил (+10)%.

«Индекс экономического климата» вырос на 1 процентный пункт и составил (+9)%.

«Индекс желания покупать» по сравнению с предыдущим месяцем увеличился на 2 процентных пункта и составил (+11)% (см. диаграмму).

В августе т.г. лишь 28% респондентов отметили улучшение экономического положения в стране за последние 12 месяцев, в то же время 19% потребителей сообщили об ухудшении положения.

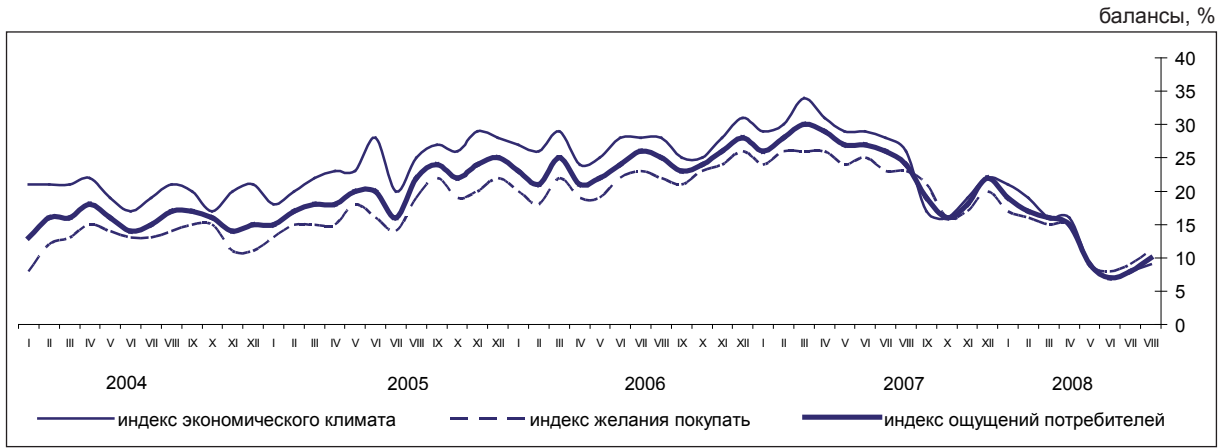
Менее трети респондентов (28%) ожидают в следующие 12 месяцев дальнейшего улучшения общего экономического положения в стране, а 19% считают, что оно может ухудшиться.

Более 29% респондентов в августе т.г. сообщили об улучшении состояния финансов в собственном домашнем хозяйстве и, соответственно, увеличении спроса на товары длительного пользования по сравнению с предыдущим месяцем. Вместе с тем, 19% от числа опрошенных отметили ухудшение финансово-экономического состояния своего домашнего хозяйства.

По мнению 8% респондентов, в течение предстоящих 12 месяцев ситуация в отношении уровня безработицы в стране улучшится, в то же время 4% опрошенных придерживаются противоположного мнения.

Вероятность увеличения суммы денежных накоплений в домашнем хозяйстве в течение предстоящих 12 месяцев отметили 14% опрошенных потребителей, а 18% - их уменьшения.

Оценка потребителей

13. СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКОЕ ПОЛОЖЕНИЕ СТРАН СНГ

(по данным Статкомитета СНГ)

В январе-июле 2008г., по оценкам, валовой внутренний продукт по сравнению с соответствующим периодом прошлого года, в среднем по странам Содружества увеличился на 7% (в январе-июле 2007г. – на 9%).

Основные макроэкономические показатели в среднем по странам Содружества

прирост; в % к соответствующему периоду предыдущего года

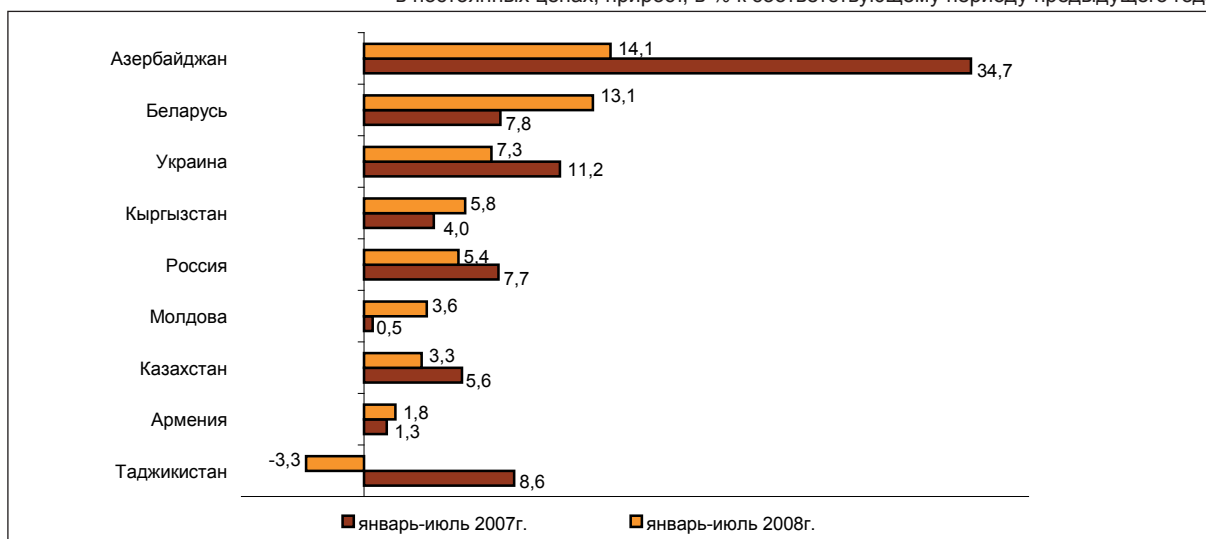

* Без трубопроводов.

Прирост **промышленного производства** в январе-июле 2008г. по отношению к аналогичному периоду предыдущего года, в среднем по странам Содружества составил 6% (в январе-июле 2007г. – 8%). Снижение производства промышленного производства наблюдалось в Таджикистане.

Промышленное производство в странах Содружества

в постоянных ценах; прирост, в % к соответствующему периоду предыдущего года

Индекс цен производителей промышленной продукции в январе-июле 2008г. по отношению к январю-июлю 2007г., в среднем по странам Содружества составил 129% (в январе-июле 2007г. – 111%). В июле 2008г. по сравнению с июнем цены в среднем по Содружеству увеличились на 5% (в июле 2007г. – на 1%).

Сельское хозяйство. Растениеводство. Во всех странах Содружества идет уборка зерновых и зернобобовых культур. Сельскохозяйственными предприятиями Азербайджана обмолочено зерновых с 98% площади, подлежащей уборке, Беларуси – с 35%, Казахстана (по оперативным данным Минсельхоза РК) – с 8%, Кыргызстана – с 45%, Молдове – с 69%, России – с 23%, Украины – с 59%.

К началу августа 2008г. в Азербайджане хозяйства всех категорий намолотили 2,3 миллиона тонн зерновых и зернобобовых культур (без кукурузы; в первоначально-оприходованном весе), что на 28%

больше, чем к началу августа 2007г. В среднем с одного гектара убранной площади получено по 27,1 центнера зерна, или на 3% больше прошлогоднего уровня.

По состоянию на 4 августа 2008г. сельскохозяйственными организациями Беларуси собрано 3 миллиона тонн зерна, что на 42% меньше, чем на ту же дату в 2007г. Урожайность зерновых культур составила 37,2 центнера с одного гектара, в прошлом году – 30,7 центнера.

На 11 августа текущего года в Казахстане получено 832 тысячи тонн зерна (включая кукурузу), или на 38% меньше прошлогоднего. Урожайность составила 9,8 центнера с одного гектара, в прошлом году – 15,6 центнера.

В Кыргызстане к началу августа намолочено 582 тысячи тонн зерна, что на 16% больше, чем к началу августа прошлого года. С одного гектара убранной площади получено 22,7 центнера (на 1% меньше).

Сельскохозяйственные предприятия Молдовы на 1 августа 2008г. собрали 847 тысяч тонн зерновых и зернобобовых культур, что в 2 раза больше прошлогоднего. С одного гектара убранной площади получено 31,8 центнера с гектара, к началу августа 2007г. – 13,5 центнера.

На 1 августа 2008г. сельскохозяйственные предприятия России намолотили 28,9 миллиона тонн зерна, или на 23% больше прошлогоднего. Урожайность составила 37,5 центнера с одного гектара убранной площади против 29,2 центнера на 1 августа 2007г.

Хозяйства всех категорий Украины на 1 августа 2008г. собрали 26,3 миллиона тонн зерна, что на 32% больше, чем на ту же дату в 2007г. Урожайность увеличилась в 1,6 раза и составила 34,1 центнера с гектара.

Животноводство. Производство скота и птицы на убой (в живом весе) в январе-июле 2008г. по сравнению с аналогичным периодом предыдущего года в среднем по странам Содружества увеличилось на 6%, молока и яиц – на 1%.

Инвестиции и строительство. Объем инвестиций в основной капитал (в постоянных ценах) в январе-июле 2008г. в странах Содружества увеличился по сравнению с соответствующим периодом предыдущего года в среднем на 15% (в январе-июле 2007г. – на 22%).

В январе-июле 2008г. в странах Содружества общая площадь жилых домов, введенная в эксплуатацию в среднем на 5% больше, чем в аналогичном периоде прошлого года (в январе-июле 2007г. – на 34%).

Транспорт. В январе-июле 2008г. объем перевозок грузов предприятиями транспорта (без трубопроводов) по сравнению с январем-июлем предыдущего года, в среднем по странам Содружества увеличился на 4% (в январе-июле 2007г. – на 6%), грузооборот – на 7% (на 8%).

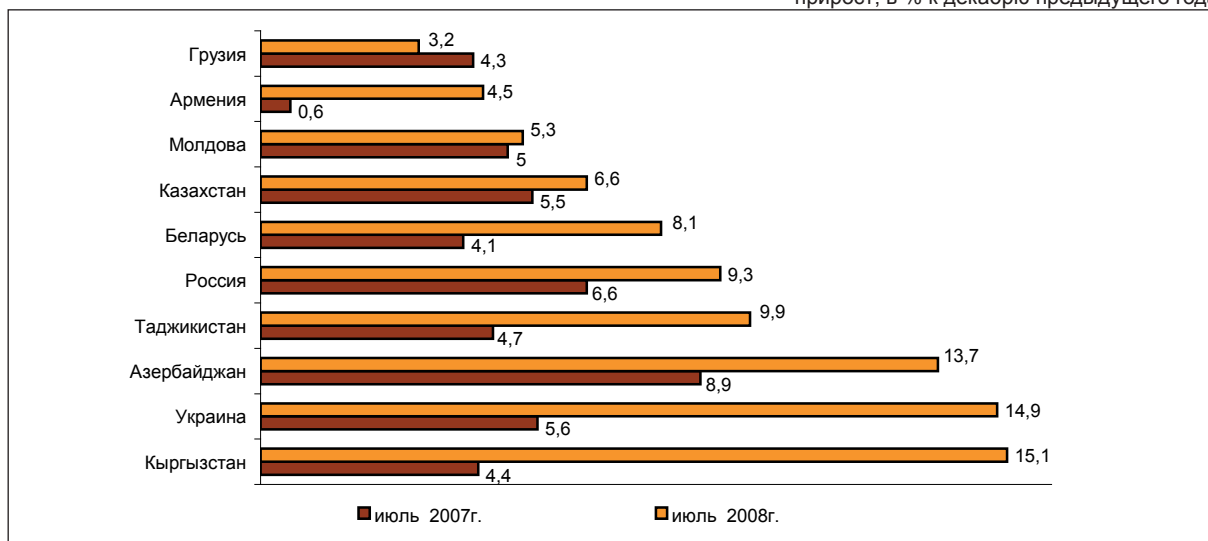
Пассажиروоборот предприятий транспорта (кроме городского электрического и легкового таксомоторного) по сравнению с соответствующим периодом 2007г. в среднем по странам Содружества увеличился на 2% (в январе-июле 2007г. – снизился на 2%), пассажиров перевезено на 5% больше (на 3%).

Потребительский рынок. В январе-июле 2008г. по сравнению с аналогичным периодом 2007г. реальный объем розничного товарооборота в странах Содружества возрос в среднем на 16%.

Цены на потребительском рынке. С января по июль 2008г. рост потребительских цен практически во всех странах Содружества был выше, чем в соответствующем периоде прошлого года.

Уровень потребительских цен в странах Содружества

прирост; в % к декабрю предыдущего года

В июле 2008г. по сравнению с декабрем 2007г. самый высокий темп прироста потребительских цен отмечен в Кыргызстане (на 15,1%), Украине (на 14,9%) и Азербайджане (на 13,7%). В Казахстане прирост потребительских цен составил 6,6%.

Наибольший прирост цен на продовольственные товары в июле 2008г. по сравнению с декабрем 2007г. отмечен в Азербайджане (на 18,4%), Кыргызстане (на 17,2%), России (на 11,5%) и Таджикистане (на 11,2%). В Казахстане прирост цен на продовольственные товары составил 8,8%.

В июле 2008г. по сравнению с декабрем 2007г. наибольший прирост цен на непродовольственные товары отмечен в Кыргызстане (на 8,8%) и Азербайджане (на 7,4%). В Казахстане прирост цен на непродовольственные товары составил 5,0%.

Наибольший прирост цен на платные услуги в июле 2008г. по сравнению с декабрем 2007г. отмечен в Кыргызстане (на 20,2%), Таджикистане (на 18,2%), Беларуси (на 14,0%) и России (на 11,9%). В Казахстане прирост цен на платные услуги составил 5,2%.

В январе-июле 2008г. по сравнению с аналогичным периодом прошлого года в Казахстане, Кыргызстане и Украине потребительские цены выросли на 19-27%. Такой рост цен в этих странах отмечался примерно 8-10 лет назад.

Финансы. На валютных рынках стран Содружества в июле 2008г. наблюдалась тенденция укрепления национальных валют к доллару США и единой европейской валюте.

К концу июля по сравнению с концом июня текущего года курс доллара США в Азербайджане подешевел на 0,3%, Армении – на 0,6%, Беларуси и Казахстане – на 0,5%, Грузии – на 0,7%, Кыргызстане – на 2,2%, Молдове – на 2,1%, России, Таджикистане и Украине – на 0,1%. В Узбекистане он возрос на 0,4%; в Туркменистане – остался на уровне предыдущего месяца.

В июле в большинстве стран Содружества наблюдалось снижение курса евро к национальным валютам. К концу июля по сравнению с концом июня текущего года евро снизился: в Азербайджане – на 1,5%, Армении и Беларуси – на 1,4%, Грузии – на 1,6%, Казахстане и Украине – на 1,0%, Кыргызстане – на 2,5%, Молдове – на 3,1%, России – на 0,5%; в Таджикистане, Туркменистане и Узбекистане наблюдался рост курса евро соответственно на 0,6%, 0,7% и 1,9%.

Внешняя торговля. В январе-июне 2008г. общий объем внешнеторговых операций товарами в среднем по странам Содружества увеличился по отношению к аналогичному периоду 2007г. на 53%, в том числе экспорта – на 58%, импорта – на 46%.

В январе-июне 2008г. в среднем по странам Содружества стоимостной объем взаимной торговли товарами увеличился по сравнению с соответствующим периодом предыдущего года на 45%, в том числе экспорта – на 50%, импорта – на 40%.

В январе-июне 2008г. на долю взаимной торговли между странами СНГ приходилось 23% общего объема внешнеторгового оборота товарами стран Содружества, в том числе 18% общего объема экспорта товаров и 29% общего объема импорта товаров.

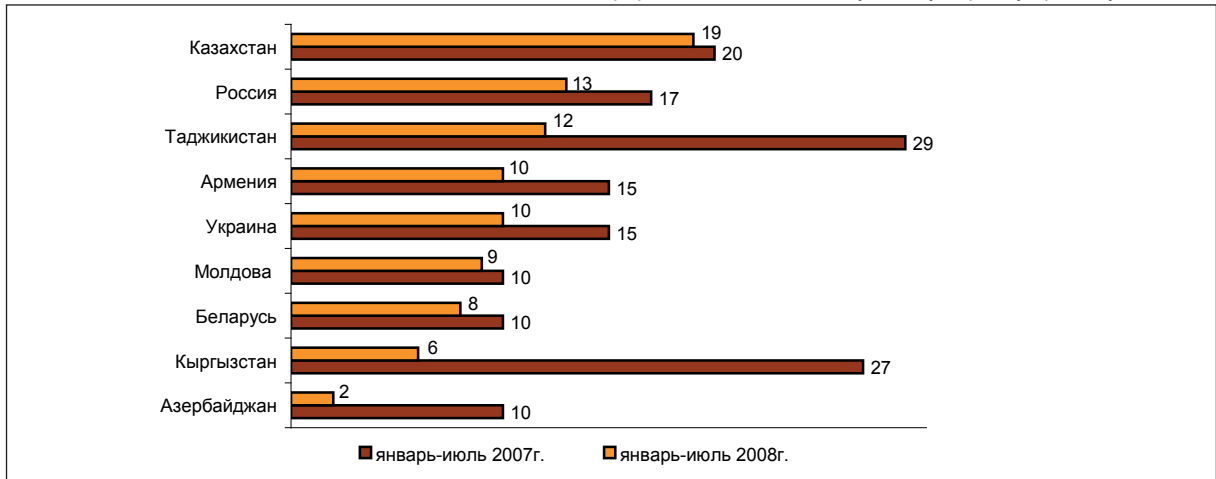
В январе-июне 2008г. стоимостной объем торговых операций стран Содружества с другими странами мира увеличился в среднем на 55% по сравнению с соответствующим периодом предыдущего года, в том числе экспорта – на 60%, импорта – на 48%.

В январе-июне 2008г. положительное сальдо торгового баланса с другими странами мира возросло в Азербайджане, Беларуси, Казахстане и России.

Заработная плата. Начисленная номинальная среднемесячная заработная плата в среднем за январь-июль 2008г. составила в Азербайджане 253 маната, в соответствующем периоде прошлого года – 173 маната, Армении – соответственно 87,9 и 72,2 тысячи драмов, Беларуси – 832,8 и 670,4 тысячи белорусских рублей, Казахстане – 58,5 и 49,6 тысячи тенге, Кыргызстане – 5019 и 3760 сома, Молдове – 2446 и 1939 лея, России – 16380 и 12602 рублей, Таджикистане – 214 и 163 сомони, Украине – 1739 и 1253 гривен.

Уровень реальной заработной платы в странах Содружества

прирост; в % к соответствующему периоду предыдущего года

Исходя из официальных курсов валют, установленных национальными (центральными) банками стран Содружества, средняя заработная плата в Азербайджане в июле 2008г., по оценке, соответствовала 326 долларам США, в июле 2007г. - 218, Армении - соответственно 307 и 237, Беларуси - 435 и 341, Казахстане - 526 и 438, Кыргызстане - 149 и 106, Молдове - 276 и 176, России - 751 и 530, Таджикистане - 64 и 46, Украине - 398 и 281 доллару США.

Рынок труда. В течение января-июля 2008г. были трудоустроены (включая трудоустроенных из числа обратившихся в службы занятости в поисках работы в предыдущие периоды) в Азербайджане - 63,6% обратившихся незанятых граждан, Армении - 21,0%, Беларуси - 65,4%, Казахстане - 83,8%, Кыргызстане - 50,9%, Молдове - 45,7%, России - 97,8%, Таджикистане (в январе-июне) - 25,7% и Украине - 76,8%.

Қазақстан Республикасының әлеуметтік-экономикалық дамуы

Бөлімдер мазмұнына
жауапты адамдар

Бөлім атауы	Жауапты адамның аты-жөні, лауазымы	Телефоны
Қазақстан Республикасының әлеуметтік-экономикалық дамуының қысқаша қорытындылары	Әбутәліпова Дана Тілеуқызы <i>Стратегиялық жоспарлау және деректерді тарату департаментінің директоры</i>	8(7172) 74-90-58
Жалпы ішкі өнім Ақша-кредит жүйесі Мемлекеттік қаржы Төлем балансы Өңірлердің әлеуметтік-экономикалық жағдайы Конъюнктуралық зерттеулер ТМД елдерінің әлеуметтік-экономикалық жағдайы	Тайжанов Қажығали Әбдиярұлы <i>Ұлттық шоттар және зерттеулер департаментінің директоры</i>	8(7172) 74-90-59
Баға	Кривко Нина Ивановна <i>Баға статистикасы департаментінің директоры</i>	8(7172) 74-90-57
Өнеркәсіп Ауыл шаруашылығы Шағын бизнес мониторингі Кәсіпорындар мен ұйымдар қаржысы Инвестициялар Құрылыс	Епбаева Айгүл Тоқтарханқызы <i>Өндіріс статистикасы департаментінің директоры</i>	8(7172) 74-90-56
Көлік және байланыс Сыртқы сауда Сауда және өзге де қызметтер Тауар рыногы	Якупова Зифа Рафиковна <i>Қызметтер көрсету статистикасы департаментінің директоры</i>	8(7172) 74-93-18
Демографиялық ахуал Халықтың ауру-сырқаулығы Қылмыстылық Еңбек рыногы Еңбекақы төлеу Халықтың ақшалай табыстары	Қасенова Әсия Қаналбайқызы <i>Демографиялық және әлеуметтік статистика департаментінің директоры</i>	8(7172) 74-90-61

**Социально-экономическое развитие
Республики Казахстан**

**Ответственные лица
за содержание разделов**

Наименование раздела	Ф.И.О., должность ответственного	Телефон
Краткие итоги социально-экономического развития Республики Казахстан	Абуталипова Дана Тлеуовна <i>Директор Департамента стратегического планирования и распространения данных</i>	8(7172) 74-90-58
Валовой внутренний продукт Денежно-кредитная система Государственные финансы Платежный баланс Социально-экономическое положение регионов Конъюнктурные обследования Социально-экономическое положение стран СНГ	Тайжанов Кажигали Абдиярович <i>Директор Департамента национальных счетов и исследований</i>	8(7172) 74-90-59
Цены	Кривко Нина Ивановна <i>Директор Департамента статистики цен</i>	8(7172) 74-90-57
Промышленность Сельское хозяйство Мониторинг малого бизнеса Финансы предприятий и организаций Инвестиции Строительство	Епбаева Айгуль Токтархановна <i>Директор Департамента статистики производства</i>	8(7172) 74-90-56
Транспорт и связь Внешняя торговля Торговля и прочие услуги Товарные рынки	Якупова Зифа Рафиковна <i>Директор Департамента статистики услуг</i>	8(7172) 74-93-18
Демографическая ситуация Заболеваемость населения Преступность Рынок труда Оплата труда Денежные доходы населения	Касенова Асия Каналбаевна <i>Директор Департамента демографической и социальной статистики</i>	8(7172) 74-90-61